

SKRIFTER UTGIVNA AV
PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

16

Den skånsk-norrländska släkten
Svenonius

AV

HANS GILLINGSTAM

Personhistorisk tidskrift 1965:1—2

STOCKHOLM 1966

SKRIFTER UTGIVNA AV
PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

16

Den skånsk-norrländska släkten
Svenonius

AV

HANS GILLINGSTAM

STOCKHOLM 1966

TRYCKT MED ANSLAG FRÅN
LÄNGMANSKA KULTURFONDEN OCH STIFTELSENA
J. C. KEMPES MINNE OCH SETH M. KEMPES MINNE

*Till
rektor Finn Svenonius
och
minnet av
kamrer Richard Svenonius*

FÖRKORTNINGAR

GLA	Landsarkivet i Göteborg
GT	Genealogisk tidskrift
GUB	Universitetsbiblioteket i Göteborg
HLA	Landsarkivet i Härnösand
KA	Kammararkivet, Stockholm
KB	Kungliga Biblioteket, Stockholm
KrA	Krigsarkivet, Stockholm
LLA	Landsarkivet i Lund
LUB	Universitetsbiblioteket i Lund
LUÅ	Lunds universitets årsskrift
MRA	Meddelanden från Svenska Riksarkivet
PHT	Personhistorisk tidskrift
RA	Riksarkivet, Stockholm
SBL	Svenskt biografiskt lexikon
SMoK	Svenska män och kvinnor
SoH	Släkt och hävd
SSA	Stadsarkivet i Stockholm
UUB	Universitetsbiblioteket i Uppsala
VLA	Landsarkivet i Vadstena

INNEHÅLL

Förord	VII—XI
I Släktens äldre historia (t. o. m. den i början av 1800-talet födda generationen)	
1 Namnet Svenonius och dess användning utom den här behandlade släkten	1— 5
2 Klockaren Andreas Svenonius i Brönnestad i Skåne (f. 1677 eller 1678, † 1768 eller 1769)	5— 11
3 Stadsfiskalen och dansmästaren i Kristianstad Henrik Svenonius (f. 1714, † 1793)	12— 19
4 Kronofogden i Norra Möre, Handbörds och Stranda härads fögderi Anders Daniel Svenonius (f. 1744, † 1804)	19— 25
5 Bokhållaren vid Kosta glasbruk, sedermera gästgivaren i Åreda, Gårdsby socken, Henrik Gustaf Svenonius (f. 1748, † 1817)	25— 31
6 Ekonomidirektören vid Storfors i Värmland, sedermera brukspatronen på Lundsberg Johan Anders Svenonius (f. 1780, † 1842)	31— 42
7 Häradsskrivaren i Konga och Uppvidinge härad, sedermera bruksinspektoren vid Lessebo och mönsterskrivaren vid Södra skånska infanteriregementet Frans Henrik Svenonius (f. 1777, † 1840)	42— 54
8 Ekonomidirektören vid Karl XIV Johans norrbottniska egendomar Carl Wilhelm Svenonius (f. 1799, † 1872)	54— 66
9 Brukspatronen på Yngshyttan i Värmland, sedermera bruksförvaltaren vid Nissafors i Småland Fredrik Svenonius (f. 1803, † 1859) . .	66— 78
10 Bruksinspektoren vid Melderstein i Norrbotten, sedermera fängelsedirektören i Umeå Thure Lorentz Svenonius (f. 1809, † 1892)	78— 87

II Urkundsbilagor

1 Tingsprotokoll 24 okt. 1717 ang. klockaren Andreas Svenonius' son Nils' död	88 — 89
2 Henrik Svenonius' ansökan 27 juli 1744 till stadsfiskaltjänsten i Kristianstad	89
3 Bouppteckning efter H. Gustaf Svenonius 27 okt. 1817	89— 92
4 Brev från Johan A. Svenonius till kapten Carl Axel Linroth 27 nov. 1807	92— 93
5 Frans Svenonius' meritförteckning 23 april 1827	93
6 Brev från Carl W. Svenonius till Ferdinand Braunerhielm 24 maj 1849	94— 99
7 Brev från Fredrik Svenonius d. ä. till bruksförvaltaren vid Bjurbäcken C. A. Caspersson 6 okt. 1855	100—101
8 Brev från Thure L. Svenonius till sonen Albert 13 febr. 1882	101—102
9 Brev från Fredrik Svenonius d. y. till Hjalmar Lundbohm 4 dec. 1914	102—104

III Tabeller

1 Antavla för de bröder Svenonius, från vilka samtliga nu levande släktmedlemmar härstammar	106
2 Tabellöversikt	107
3 Släkttabeller	108—165
4 Bilagor till släkttabellerna	
A Jakob Nyboms och Mina Svenonius' ättlingar	165—168
B Sven Magnus Svenssons och Fredrika Svenonius' ättlingar	168—169
C Axel Ekelunds och Johanna Svenonius' ättlingar	169—172

IV Källor och litteratur	172—192
------------------------------------	---------

V Personregister	193—213
----------------------------	---------

FÖRORD

Den första genealogien över denna släkt publicerades av Gustaf Elgenstierna i Svenska släktkalendern 1918 på grundval av korrespondens med åtskilliga av släktens dåvarande medlemmar, vilken är bevarad i Elgenstiernas samling i Kungliga Biblioteket.

I breven till Elgenstierna uppger tre av släktmedlemmarna, fru Mina Nybom, född Svenonius, Lindesberg (f. 1842), hennes kusindotter fru Fanny Wikström, Göteborg (f. 1877), och fru Nyboms brorson kapten Tore Svenonius i Karlskrona (f. 1884), att släktens stamfader var den bekante professor Enevald Svenonius i Åbo, död 1688 som nyttnämnd biskop i Lund. Denna uppfattning, som sannolikt är bakgrunden till att fru Nyboms broder, dåvarande landskanslisten i Luleå, sedermera kronolänsmannen i Kalix Carl Svenonius, 1873 och 1874 låtit döpa två av sina som spädbarn avlidna söner till Helmer Enevald, framföres såväl av henne som av fru Wikström utan förbehåll. Tore Svenonius uttrycker sig mer reserverat i sitt brev, som är daterat 17 sept. 1917:

»På hvad sätt vi härstamma fr. biskop Enevald Svenonius har jag icke lyckats utreda, men enligt traditionen skall han först hafva antagit namnet och vi direkt stamma från honom.

Min farfarsfarfar¹ var brukstjänsteman i Värmland och har enl. muntlig tradition intygat släktens härstamning från biskop Svenonius. Af dennes 5 söner dog Mikael S-s år 1709 (eller 1710) som kyrkoherde i Löderup i Lunds stift. Af hans 3 söner (m. Elisabeth Wettring,* (?) † 1750) dog Enevald vansinnig, *Wibjörn* blef pastor i Illstorp och dog 18/5 1768 och *Jonas* kyrkoherde i Wälinge † 11/6 1768, den sistnämnde barnlös. Enär min farfar *Carl Wilhelm* var född 1799 och hans fader, häradsskrifvaren *Frans Henrik* således torde varit född omkring år 1765—1770 men jag ej lyckats utleda sammanhanget mellan *Wibjörn* (se ofvan) och min farfars farfar — så vill det måhända synas som om vi trots all tradition ej skulle direkt härstamma fr. Biskopen.»

I ingressen till artikeln om släkten Svenonius i Svenska släktkalendern 1918 har Elgenstierna redovisat forskningsläget så, att släkten

¹ Skall givetvis vara farfars far. Tore Svenonius' farfars farfar bodde hela sitt liv i Småland, aldrig i Värmland, och var endast i sin ungdom bruksbokhållare (se nedan s. 26). Richard Svenonius (se nedan) skriver 25 jan. 1933 till Finn Svenonius: »Det har berättats mig, att Frans Henrik sagt sig härstamma från en Nils Svenonius, vars födelse- och dödsår äro obekanta, men som skulle varit bosatt i Småland och vara av prestsläkt, förmodligen en av Wibjörns söner».

»förmodas» härstamma från biskopen, och att Frans Henrik Svenonius »skall» härstamma från dennes sonson Wibjörn, men att »här-för saknas dock ännu bevis».

En ny period i Svenonius-forskningen inleddes, då den ovannämnda fru Wikströms brorson Finn Svenonius, som sedan 1927, då han blott var femton år, samlat uppgifter om släkten, i början av 1930-talet började bedriva arkivforskningar. Genom brev 18 jan. 1933 tog han kontakt med sin fars kusin bankkamrer Richard Svenonius i Skellefteå, som i en 9 juli 1932 daterad artikel i månadsskriften Årsföreningarna framhållit släktforskningens värde och betydelse.

Därmed började ett samarbete, som framför allt kännetecknades av forskning i primärmaterial, varvid Richard koncentrerade sig på det norrländska, medan Finn forskade i landsarkiven och intensivt korresponderade med pastorsämbetena i södra och mellersta Sverige samt med diverse släktmedlemmar. Resultatet av dessa mödor blev ett trettioåtta sidigt häfte »Släkten Svenonius under 450 år», som i korrektur presenterades vid ett släkthemöte hos Finn Svenonius' välsituerade farbror advokat Birger Svenonius på Ytterbyhus på Resarö 17 juni 1934,² och som trycktes 1935.

I företaget till denna kortfattade samling av släkttabeller påpekas, att den i Svenska släktkalendern 1918 uttalade förmodan, att släkten skulle härstamma från kyrkoherde Vibjörn Svenonius, »befunnits vara felaktig», då Finn under sina forskningar i landsarkiven i Vadstena och Lund funnit, att Frans Henrik Svenonius var son till en bokhållare Gustaf Henrik Svenonius i Kvisingsö, Älmeboda (f. 1748), som i sin tur var son till stadsfiskalen i Kristianstad Henrik Svenonius (f. 1714) och sonson till klockaren Andreas Svenonius i Brönnestad i Skåne (f. omkr. 1678). Med hänsyn till namnet antog dock Finn, att dessa måste vara befryndade med biskop Enevald Svenonius, varför han i sitt häfte sammanförde dennes släkt och sin egen såsom en äldre och en yngre gren av en gemensam stam, vilken med hjälp av uppgifterna om biskopens härstamning i biskop Johannes Gezelius' likpredikan över denne 1688 fördes tillbaka till medeltidens slut.

Den lilla släktboken anmälades i en sarkastisk recension i Personhistorisk tidskrift 1934 (tryckt 1935) av arkivrådet Johan Axel Almquist, som icke ansåg sig kunna »undertrycka en stilla undran, varför icke två oskylda Svenssöner var för sig kunnat komma på idén att latinisera sina namn».

Denna kritik accepterades av Finn Svenonius. Då Elgenstierna

² Jfr protokoll i Genealogiska föreningens samlingar, Stockholm.

översände korrektur av 1918 års artikel om släkten med anhållan om rättelser och tillägg, och Finn S. i brevkort 21 juli 1937 erbjöd denne att i nästa årgång av släktkalendern få införa släktbokens uppgifter med angivande av källan, framhöll han, att biskopens och hans egen »förmodligen» voro »två skilda släkter», vilket han ämnade återkomma till i sin släktboks »nästa upplaga».

Ytterligare publicering i ämnet kom dock icke till stånd genom vare sig Elgenstierna eller Finn Svenonius. Elgenstierna har på Finn Svenonius' brevkort noterat »Tackat nej 25/7 1937». Finn Svenonius utsände så sent som 24 jan. 1952 på initiativ av sin farbror Birger Svenonius ett upprop till släktens medlemmar med anhållan om insändande av uppgifter till en ny reviderad och utökad upplaga. Denna nya upplaga kom dock icke ut, tydligen på grund av Birger Svenonius' död några månader senare och enär Finn Svenonius nu såsom arbetstygnd rektor i Gravarne icke fick tillräcklig tid för forskning.

Sådant var läget, då jag 1954 genom äktenskap med en kusin till Finn Svenonius kom in i denna släktkrets. Redan s. å. kom jag att besöka Richard Svenonius i Skellefteå. Han visade mig sina samlingar, som omfattade även Finn Svenonius' till honom efter släktbokens publicering överlämnade genealogiska korrespondens, och som jag fick övertaga efter Richards död 1956.

Under min tjänstgöring i Riksarkivet kom jag att så småningom göra diverse anteckningar om släkten Svenonius både ur arkivmaterial och ur litteratur, särskilt sådan som utkommit efter släktbokens publicering 1935, liksom även ur tidningar (insamlingen av noter ur de sistnämnda har underlättats av den samling dylika, som finnes i dossiern »Svenonius» hos Genealogiska föreningen, varjämte riddarhusgenealogen Pontus Möller beredvilligt fäst min uppmärksamhet på vad han funnit vid läsning av skånska tidningar). Därifrån var steget icke långt till egna forskningar. Tack vare uppgifterna i Riksarkivets andra byrås förteckningsarkiv (jfr B. Lindén i *Donum Boëthianum*, 1950, s. 250 ff.) kunde jag till Riksarkivet för genomgång inlåna diverse arkivalier från ämbetsverk och skolor. Överstelöjtnant A. Mollstadius genomgick för min räkning åtskilliga årgångar av småländska och skånska domböcker i Göta hovrätts arkiv i Jönköping, och själv genomgick jag framför allt åtskilliga mantalslängder i Kammararkivet och småprotokoll i Riksarkivet. Det största fyndet blev emellertid en samling brev från mitten av 1800-talet från

medlemmar av släkten Svenonius till generalen C. G. Löwenhielm, som bevarats i det till Uppsala Universitetsbibliotek överlämnade löwenhielmska arkivet på Lång, och som i hög grad ökade möjligheterna att komma dessa äldre släktmedlemmar in på livet. Detta fynd gav aptit på mer, och jag började systematiskt undersöka de arkiv, som innehåller kvarlåtenskap efter personer, med vilka äldre Svenonier varit i beröring. På detta sätt kom jag att begära och få Konungens tillstånd att genomgå Bernadotteska familjearkivets bestånd av handlingar rörande Karl XIV Johans och Oscar I:s norrbottniska egendomar, till vilka släktens båda nuvarande huvudgrenars stamfäder varit knutna såsom revisor (ekonomidirektör) respektive bruksinspektör, och även här påträffades ett rikt material, delvis av rätt personlig prägel. Andra givande fyndorter blev bruksarkiven vid Kosta och Lessebo, det senare inlånat till Landsarkivet i Göteborg för f. d. landsarkivarien Clemenssons forskningar, samt de under Uddeholms AB lydande arkiven (centralarkivet i Uddeholm samt arkiven vid Storfors och vid Persbergs gruvor), till vilka jag hösten 1961 fick tillträde genom riksarkivarien Ingvar Anderssons förmedling.

På detta sätt har jag kunnat bygga ut den av Finn Svenonius presenterade samlingen av namn, data och släktförhållanden till en samling biografier, som jag hoppas skall kunna ha sitt intresse även ur mera allmän synpunkt såsom en kultur- och socialhistorisk skildring. För att så mycket som möjligt giva stoff för läsarnas fortsatta forskningar har jag sökt giva hänvisningar till de källor och den litteratur, som legat till grund för framställningen. Dock citeras endast i undantagsfall det vanliga kyrkoboksmaterial, som i vårt land redovisar namn, data och flyttningar för alla. För att personerna lätt skall kunna återfinnas däri har jag emellertid alltid — såsom ett slags källhänvisning — angivit födelse- och dödsorter och i allmänhet även årtal för flyttningar mellan de olika församlingarna. Det är min förhoppning, att skildringen skall vara av intresse som vittnesbörd om hur mycket källmaterial som vid systematisk undersökning kan framkomma även om en släkt, vars medlemmar i allmänhet ej nått mera framskjutna samhällsställningar.

Det har visat sig praktiskt att dela framställningen på två avdelningar, en mera utförlig biografisk skildring av de äldre släktmedlemmarna t. o. m. den generation, som växte upp under 1800-talets första årtionden, d. v. s. de personer, som ingen nu levande personligen känt, utan som måst forskas fram, och en knapphändigare redo-

visning i tabellform av viktigare fakta om de yngre släktmedlemmarna, i fråga om vilka en objektiv och uttömmande framställning är svår att genomföra och skulle kunna bli stötande för ännu levande nära anhöriga. I det förra avsnittet har även födelseböckernas uppräknings av barnens dopvittnen medtagits för att ge en föreställning om familjens miljö. S. k. ståndspersoner bland dopvittnena har jag sökt identifiera med hjälp av uppslagslitteraturen, men jag har ej ansett det mödan värt att nedlägga något större arbete på dessa identifieringar.

Beträffande personer i enskild tjänst under de senaste decennierna har det visat sig nästan omöjligt att utan intervju med vederbörande eller deras anhöriga fastställa, var de varit anställda, enär anställningsförhållanden ej redovisas i kyrkoböckerna och mantalsuppgifter och självdeklarationer, där sådana uppgifter finns med, i allmänhet icke bevaras. I vissa fall har därför i fråga om dylika personer de biografiska uppgifterna icke kunnat bli så fullständiga som i fråga om personer i statstjänst. Fullständighet har ej heller kunnat uppnås i fråga om redovisning av tryckta skrifter, särskilt icke tidningsartiklar. Beträffande de senare har jag ansett det värdefullt att redovisa vad som kommit i min väg i form av urklipp eller på annat sätt, men en systematisk genomgång av tidningarna före tillkomsten av Sv. tidningsindex 1953 skulle bli alltför tidsödande.

Dödsorsaker har angivits enligt dödboken och boets behållning enligt bouppteckningen. Mina översättningar till svenska av de i dödböckerna på latin angivna dödsorsakerna har granskats och i vissa fall korrigerats av professor J. O. Ottosson, Umeå. Dessa dödsorsaks- och bouppteckningsnotiser har jag ansett värda att anföra, då de ger officiella upplysningar, som pekar i rätt riktning. Jag är dock medveten om att sjukdomsangivelserna för äldre tid kan vara obestämda och ibland missvisande och att bouppteckningsuppgifternas siffror kan skilja sig avsevärt från det faktiska värdet av boets behållning.

En presensmatrikel för släkten har av mig publicerats i Svenska släktkalendern 1962.

Stockholm i juni 1962.³

Hans Gillingstam

³ Arbetet har kompletterats fram till hösten 1966.

I. SLÄKTENS ÄLDRE HISTORIA

(t.o.m. den i början av 1800-talet födda generationen)

1. Namnet Svenonius och dess användning utanför den här behandlade släkten.

Sedan medeltiden var det vanligt, att prästernas och de lärdes namn skrevs på kyrkans språk, latinet. På 1600-talet började dessa kategorier även antaga latiniserade släktnamn, vanligen vittnande om deras ursprung och därför bildade antingen av namnet på den ort, från vilken de härstammade, eller av faderns förnamn. Tidigare hade faderns förnamn i latiniserad genitiv fogats till det egna förnamnet på samma sätt som allmogens patronymika (fadernsnamn). Nu försågs fadersnamnet i stället med en latinsk avledningsändelse. Då tillkom sådana namn som Paulinus (av Pauli, d. v. s. Påvelsson eller Pålsson), Laurelius (av Laurentii, d. v. s. Larsson) och Thomæus (av Thomæ, d. v. s. Thomasson).¹ En särskild grupp bland dessa på latiniserade patronymika bildade släktnamn utgjorde Beronius (Björnsson), Helgonius (Helgesson), Unonius (Unosson) och Svenonius (Svensson).²

Med hänsyn till namnet Svenonius' ovan tecknade bakgrund är det klart, att åtskilliga personer burit detta namn utan att vara befryn-

¹ E. Tegnér, Om svenska familjenamn (Nordisk tidskrift 1882), s. 104 f. (s. 99 ff. i omtrycket i Ur språkens värld, 3, 1930). Jfr A. Noreen, Något om våra familjenamn (Spridda studier, 3, 1913), s. 3 f., B. Olsson, Svenskt lärt namnskick (Meddelanden från Kyrkohistoriska arkivet i Lund, 6, 1946), s. 3, F. Askeberg Småländskt namnskick (Natio smolandica, 11, 1948), s. 4, och I. Modéer, Svenska personnamn (Kungl. Vetenskapssamhällets i Uppsala handlingar, 10, 1964) s. 122.

² Tegnér, a. a., s. 110 (Ur språkens värld, 3, s. 109). Jfr A. Noreen, Vårt språk, 5 (1904), s. 435. Om släkten Beronius, sedermera adlad Björnstjerna, se G. Elgenstierna, Den introducerade svenska adelns ättartavlor, 1 (1925), s. 418 f. Om en västgötapräst Andreas Helgonius se J. Warholm, Skara stifts herdaminne, 2 (1874), s. 269. Om släkten Unonius se [V. Örnberg,] Svensk släkt-kalender, 2 (1886, tr. 1885), s. 299. Namntypen har blivit karaktéristisk för studerat folk. Ur skönlitteraturen kan sålunda nämnas en kyrkoherde »Suenonius» i Viktor Rydbergs Fribytaren på Östersjön och en postmästare Svenonius i ramberättelsen i Zacharias Topelius' Fältskärens berättelser. Mindre känd är väl den finländske kyrkoherde Svenonius, som uppträder i novellen »Ett lif» i J. Ahrenberg, Bilder, minnen och intryck (1895). Från senare tid kan nämnas den änkeprostinna Svenonius, som i tidningen »Örontrumpeten» (Toddybladet) 16 april 1932 förekommer såsom hyrestant vid Helgonabacken i Lund. Den »kyrkoherde Svenonius i Irsta», som uppträder i A. Hambræus' självbiografiska arbete »Annelis son» (1961), s. 60—83, tycks vara täcknamn för kyrkoherde Carl August Swensson i Irsta (jfr H. T. Ohlsson, Biografisk matrikel öfver svenska kyrkans prästerskap 1914, s. 272).

dade.³ Det uppträder tidigast vid mitten av 1600-talet, kanske tidigast med sin mest kände bärare, den från Annerstads sn i Småland bördige professorn i Åbo Enevaldus Svenonius, död 1688 såsom nyutnämnd biskop i Lund.⁴ Han kallas Enevaldus Svenonius redan 1643.⁵

1653 översatte en Andreas Svenonius från Örebro (Orebrogiensis) Georg Albrechts *Horologium passionale*, som trycktes 1654. Han blev 1655 kyrkoherde i Stenkvista sn i Södermanland,⁶ i vars kyrka han vid sin död 1665 begravdes.⁷

Den 28 april 1655 blev en Ericus Svenonius stadssyndicus i Helsingfors, och han valdes 24 jan. 1661 till rådman i staden, där han dog 21 mars 1669.⁸

I början av 1700-talet uppträder i Skåne förutom stamfadern för den släkt, som i det följande skall behandlas, flera personer med namnet Svenonius, vilka icke kan visas vara befryndade.⁹ Enevaldus Svenonius' yngste son Michael Svenonius var sålunda vid sin död

³ Jfr J. A. Almquist i PHT 1934, s. 237.

⁴ Om honom se senast E. Birck i SMoK, 7 (1954), s. 382. Litteraturuppgifterna om hans härstamning och ungdomsöden återgår på J. Gezelius' Liik-Predikan — — öfwer — — Her Enevaldus Svenonius (1688), s. 65 ff.

⁵ Oratio delineationem magnanimitatis exhibens (Åboæ 1643).

⁶ K. A. Hagström, Strengnäs stifts herdaminne, 3 (1899), s. 647.

⁷ E. Bohrn, Stenkvista kyrka (Sörmländska kyrkor, 4:46, 1944), s. 13 f. Jfr M. Collmar i PHT 1959, s. 89, not 16. Hans egenhändiga namnteckning finnes bl. a. i Livgedingets verifikationer 1655: 1, f. 177, KA (påpekande av kyrkoherde Collmar).

⁸ E. Ehrström, Helsingfors stads historia från 1640 till stora ofreden (1890) s. 40 f. Ericus Svenonius representerade Helsingfors vid riksdagen i Göteborg 1659—1660 (Borgarståndets riksdagsprotokoll före frihetstiden, ed. N. Ahnlund, 1933, s. 6) och valdes 1667 av borgerskapet till handelsborgmästare i staden men tillträdde aldrig (N. Lagerblad, Ett borgmästareval i Helsingfors för omkring 200 år sedan, Skrifter utgifna af Svenska Literatursällskapet i Finland, 6, 1887, s. 192 f.). Ericus Svenonius' dotter Maria föddes 28 juni 1668 och är möjligen identisk med hans icke till namnet kända barn, som begravdes 13 aug. s. å. Hans änka Brita Eriksdotter sålde en gård i staden 1673 (Helsingfors dombok 18 maj 1674), troligen den som han köpt enligt domboken 8 maj 1665. Den 4 juni 1660 hade Ericus Svenonius fungerat som fullmäktig för en bryggare i Jönköping vid ett gårdsköp där, vilket tyder på småländsk härstamning (meddelande av överstelöjtnant A. Mollstadius efter Jönköpings rådsturätts protokoll). — Inga ättlingar till honom uppträder efter hans död. S. Nordenstrens uppgift i Fredrikshamn såsom befäst gränsort och stapelstad 1721—1811 (1909), s. 132, not 1, och i Fredrikshamns stads historia, 2 (1909), s. 292, not 1, att en lantkommissarie Svenonius skall ha levat i Finland 1762, beror på felläsning; landsarkivet i S:t Michel har på min förfrågan meddelat att rätta läsningen i den citerade handlingen i Fredrikshamns stadsarkiv är »Avenarius».

⁹ Felaktig är uppgiften hos C. K. S. Sprinchorn, Bidrag till Lunds allmänna läroverks historia (1896), s. VI, att en »Nicolaus Svenonius» 1702 var lärjunge vid Lunds skola. Uppgiften återgår på Lunds domkapitels arkiv F I a: 17 (handlingar angående Lunds läroverk), och där står ej Svenonius utan »Svenonis». — En annan dylik felläsning ligger till grund för en uppgift om en kvinnlig Svenonius på 1600-talet i S. Strömbom, Index över svenska porträtt 1500—1850, II (1939), s. 729.

1710 kyrkoherde i Löderup i sydöstra delen av landskapet.¹⁰ 1704 inskrevs vid Lunds universitet en Sveno Svenonius,¹¹ som sedan blev garnisonspredikant i Malmö och läroverkskollega i Kristianstad samt dog 1709 eller 1710.¹² Den 27 juli 1713¹³ utnämndes till kronofogde i Albo, Gärds och Villands fögderi en kontorsskrivare Christian Svenonius, vilken torde vara identisk med den »häradsfogde» med detta namn, som utnämndes till akademiräntmästare i Lund 5 dec. 1717¹⁴ och dog vid 66 års ålder 1749.¹⁵ I Vä sn, Gärds hd, döptes 25 mars 1717 en Sissa Jönsdotters illegitima dotter Elna, vars fader då uppgavs vara en Daniel Svenonius,¹⁶ som vid faderskapsmålets behandling inför rätta kallas skrivare.¹⁷ Denne gifte sig enligt Nosaby vigselbok 4 april 1725 med Anna Catarina Lindlöf och var då strandridare i Åhus samt dog såsom tullbesökare i Malmö 1746 enligt i Malmö stadsarkiv befintlig bouppteckning av år 1752.¹⁸

¹⁰ G. Carlquist, Lunds stifts herdaminne, 2: 9 (1963), s. 306 ff.

¹¹ Lunds universitets matrikel, ed. P. Wilner (1926—1932), s. 67.

¹² C. Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid (1897), s. 106, Jfr E. Leijonhufvud, Namnlistor över officerskårerna vid svenska s. k. männingsregementen till fot (Skrifter utgivna av Personhistoriska samfundet, 10, 1918), s. 112, F. Svenonius, Släkten Svenonius under 450 år (1935), s. 14, och Carlquist, a. a., 2: 5 (1954), s. 316.

¹³ Befordringsakter 27 juli 1713, KA. En syster till honom var tydligen den »befallningsman Suenonii söster», som 20 mars och 20 april 1715 var dopvitne enligt Vä dopbok, LLA.

¹⁴ Riksregistraturet nov.—dec. 1717, f. 1214, RA.

¹⁵ F. Svenonius, a. a., s. 14. Christian Svenonius gifte sig enligt Kristianstads vigselbok 10 jan. 1725 med Brigitta Ciciliana Stobæa, en syster till sedermera professor Kilian Stobæus; jfr V. Örnberg, Svenska ättartal, 8 (1892), s. 396, och C. M. Fürst, Kilian Stobæus, d. ä. och hans brevväxling (LUA, Ny följd, 2: 2: 11, 1907), s. 15. Den Catarina Schenck, med vilken han enligt F. Svenonius var gift, var tydligen den Christian Svenonius' fru, som begravdes 10 nov. 1723 enligt Lunds begravningsbok, och den Christian Svenonius' fru, som enligt samma källa begravdes 6 juni 1747, var alltså icke hon, såsom F. Svenonius uppger, utan Brigitta Ciciliana Stobæa. Då den dotter till Christian Svenonius, som blev gift med Stobæus' lärjunge professor Johan Leche i Åbo, var född redan 1721 (F. Svenonius, s. 14), var hon sålunda icke dotter till Stobæus' syster, såsom Fürst (s. 124 och 134, not 1) uppger, utan född i Christian Svenonius' första äktenskap, vilket även framgår av födelsebokens uppgift om moderns namn. — De anförda vigsel- och dödboksuppgifterna har påträffats tack vare Lunds stifts herdaminneskommittés kyrkoboksexcerpter (jfr G. Carlquist i PHT 1943, s. 93 f.), vilka framlidne överbibliotekarien G. Carlquist låtit mig gå igenom.

¹⁶ Vä dopbok, LLA. 24 juni 1715 hade hennes föregående barn döpts, vars fader uppgavs vara en polack.

¹⁷ Gärds hds dombok 1717 5 juni, § 37, LLA. Där kallas hon Sissa Persdotter.

¹⁸ Jfr F. Svenonius, s. 12, och G. Bergström, Stora sjötullen & lilla tullen (stencil 1958), s. 118, vilka ej känna hans vigseldatum och antecedentia och därför med orätt identifierat honom med den förutnämnde kyrkoherden Michael Svenonius' först 1707 födde och troligen tidigt avlidne son med samma namn. Detta har rättats i Bergströms 1962 utgivna supplement till hans nämnda arbete, s. 29. Jfr numera även G. Carlquist, Lunds stifts herdaminne, 2: 9 (1963), s. 308 f.

1739 inskrevs vid Uppsala universitet en västgöte med namn Laurentius Svenonius,¹⁹ vilken uppges ha varit bondson från Sventorp vid Skövde — namnet Svenonius är tydligen i detta fall bildat på ett ortnamn, ej på vederbörandes faders namn — och född 1719 samt dog såsom latinlektor i Skara 1761.²⁰ Han hade en broder Benedictus Laurentii Svenonius, vilken dog såsom kyrkoherde i Norunga i Västergötland 1758,²¹ och en systerson Jonas Svenonius, vilken dog såsom komminister i Varvs sn i Västergötland 1788.²²

1772 dog i Norrköping en »pedagog» Jonas Svenonius, som var född 1717 i Drothems sn i Östergötland och son till en mjölnare²³ samt ännu i vigselboken för S:t Olai förs. i Norrköping 27 mars 1759 kallas Jonas Svensson.

Namnet Svenonius bars även av den 1781 avlidne borgaren i Lund Sven Anderssons söner Carl och Andreas, av vilka den förre var född 1759 och dog 1812 såsom kyrkoherde i Bosarp i Skåne, efterlämnande söner, som bortlade namnet Svenonius och kallade sig Carlsson, enligt uppgift på grund av den vanära deras farbroder Andreas Svenonius dragit över namnet, då han avsattes från sitt ämbete som kastellpredikant i Karlshamn för att han upprätt berusad i Vombs kyrka 1792.²⁴

Helt okänt är ursprunget för en Carl Svenonius, som var född i Karlskoga eller Karlskrona 14 okt. 1791 enligt Svea livgardes kyrkoböcker 1812—1829 men 15 aug. 1791 enligt Stora Rytterne husförhörslängd 1833—1838 (fol. 118) och Kärrbo husförhörslängd 1838—1839 (fol. 13) samt 15 aug. 1794 enligt Romfartuna husförhörslängd 1839—1840 (fol. 159). Han har ej kunnat återfinnas i födelseböckerna vare sig i Karlskoga eller Karlskrona.²⁵

¹⁹ Uppsala universitets matrikel 2, ed. A. B. Carlsson (1919—1923), s. 285. Jfr B. V:son Lundqvist, Västgöta nation i Uppsala, 2: IV (Bihang till Vestrogothica XIII, 1961), s. 100.

²⁰ J. Warholm, Skara stifts herdaminne, 1 (1871), s. 90 f.

²¹ Warholm, a. a., 2, s. 572. Jfr C. Sjöström, Vestgöta nation i Lund 1683—1910 (1911), s. 66.

²² Warholm, 1, s. 522. Jfr Sjöström, Vestgöta nation, s. 89. Om hans hustrus släkt se V. Örnberg, Svenska ättartal, 7 (1891), s. 379, varav bl. a. framgår, att hennes broder gifte sig med en systerdotter till skalden Johan Henric Kellgren.

²³ K. G. Odén, Östgötars minne (1902), s. 194.

²⁴ G. Carlquist, Lunds stifts herdaminne, 2: 7 (1959), s. 71 f.; jfr ibidem 2: 6 (1957), s. 200. Om Andreas Svenonius se Cavallin, a. a., 5, s. 453, och C. Sjöström, Blekingska nationen 1697—1900 (1901), s. 209. En enligt Lunds vigselbok 10 dec. 1779 med en smed Georg Graeger gift Ingrid Johanna Svenonius har ej kunnat bevisas tillhöra denna Svenonius-släkt. Tullförvaltare Gunnar Bergström, Lund, har fäst min uppmärksamhet på denna notis.

²⁵ Fru Ingrid Svenonius, Östersund, har fäst min uppmärksamhet på denne person.

Av alla dessa Svenonier blev det endast biskop Enevaldus Svenonius' ovannämnde son Michael, som genom söner kom att föra namnet vidare.²⁶ Den sista kvarlevande grenen av denna släkt kallar sig sedan slutet av 1800-talet Olofsson,²⁷ men en medlem av densamma, affärsföreståndaren i Göteborg Hugo Bernhard Olofsson, fick genom Kungl. Maj:ts resolution d. 27 aug. 1937 tillstånd att återtaga sin farfars namn, stavat *Svenonius* i enlighet med för Kungl. Maj:t företett kyrkoboksutdrag om farfadern.²⁸

2. Klockaren *Andreas Svenonius* i Brönnestad i Skåne (f. 1677 eller 1678, † 1768 eller 1769).

Söndagen den 14 jan. 1706 inträffade en pinsam händelse i Matteredö kyrka i Västra Göinge hd i norra Skåne. Socknarna Brönnestads och Matteredö relativt nyblivne¹ klockare Carl Persson Telander uppträdde nämligen berusad i sockenkyrkan under pågående gudstjänst och raglade mellan bänkarna fram mot klockarstolen vid sidan av altaret, där han föll omkull med benen i vädret till församlingens stora åtlöje.² Enligt Lunds domkapitels i Landsarkivet i Lund förvarade protokoll instämde han 4 april till konsistoriet, som 25 april avsatte honom. Vid ny behandling 13 febr. 1707 lämnades målet till häradsrätten, som 19 juni 1708 dömde honom att böta 50

²⁶ Se släkttabeller hos F. Svenonius, a. a., s. 5—14. Hans son kyrkoherde Vibjörn Svenonius' i Ilstorp son Christian Enok (s. 6), vars öden ej heller Carlquist (a. a. 2: 6, s. 408) lyckats klarlägga, blev borgare i Karlshamn enligt dess i LLA befintliga borgarmatrikel 27 juni 1792 och dog såsom sjökapten 31 aug. 1810 enligt samma stads dödbok, efterlämnande änkan (jfr Karlshamns vigselbok 26 aug. 1798) Christina Catharina Broberg (jfr hennes boppteckning 18 juni 1819), som enligt Karlshamns husförhörlängd 1813—1817 hade döttrarna Maria Catharina Svenonius, f. 22 mars 1803 i Karlshamn, och Johanna Henrietta Svenonius, f. 29 dec. 1805 i Karlshamn, efter varandra gifta med kofferdikaptenen Carl F. Höglund i Göteborg (jfr Elgenstierna, 3, s. 24). Till Enevaldus Svenonius' ättlingar hörde möjligen även hushållerskan Cecilia Ingelströms (f. 12 aug. 1801 i Gärdslöv) illegitime son Karl Johan Svenonius, f. 1 maj 1832 i Ystad och död 30 sept. 1856 i Vanstads förs. Malmöhus län, såsom sadelmakaregesäll. Enl. Post- och Inrikes Tidningar 1857, nr 5, var hans tiltalsnamn Karl.

²⁷ F. Svenonius, a. a., s. 8 med not.

²⁸ Jfr Justitiedepartementets konseljakter 27 aug. 1937, nr 42. Om honom och hans familj se F. Svenonius, s. 12. En av hans söner, planeringskontoristen Ove Svenonius, stavar släktnamnet med enkelt v enligt Rikstelefonkatalogens Göteborgsdel 1966.

¹ Av V. Göinge dombok 1705 21 febr., § 30, och 23 febr. framgår, att Carl Persson Telander detta år efterträdde en då avliden Håkan Persson som klockare. Överstelöjtnant Axel Mollstadius har för min räkning genomgått bl. a. V. Göinge domböcker och därvid påträffat här citerade notiser.

² V. Göinge dombok 1706 2 juni, § 23, och 10 okt., § 108.

daler och stå uppenbar kyrkoplikt.³ Den 1706 beslutade avsättningen tycks ej ha effektuerats, ty efter att 4 nov. 1708 ånyo ha instämts för konsistoriet, avsattes Telander åter 25 nov. detta år, och i hans ställe förordnades en student av Västgöta nation vid namn Georg Tengdahl. I domkapitlets protokoll för 5 maj 1709 (§ 13) uppges Tengdahl en tid ha skött klockartjänsten i Brönnestad, men då sockenmännen klagade över hans sång, blev han av domkapitlet prövad. Provet torde ej ha utfallit väl, ty redan i domkapitlets protokoll för 12 maj s. å. (§ 17) noteras en Andreas Svenonius få fullmakt såsom klockare i Brönnestad.

I notisen om utnämningen uppges Andreas Svenonius ha varit »substitut», d. v. s. vikarie, i grannsocknen (Norra) Mellby. Närmare uppgifter om denna anställning har icke kunnat erhållas trots genomgång av tidigare årgångar av Lunds domkapitels protokoll och av domkapitlets serie »Klockaremål». Över huvud taget är i övrigt intet känt om hans tidigare öden.⁴ Av intresse är, att han i 1710 års mantalslängd,⁵ som tillkommit i slutet av år 1709, kallas Anders Svensson, vilket tyder på att den i domkapitelsprotokollet 12 maj 1709 uppträdande latiniseringen Andreas Svenonius måste vara ganska färsk. Om hans ursprung är endast känt, att hans moder Metta Nilsdotter begravdes i Brönnestad första söndagen efter trettondedag jul, d. v. s. 9 jan., 1715 vid sjuttioett års ålder; hon var alltså född omkring 1644. Fadderuppgifterna vid klockarens barns dop (se nedan s. 9 f.) syns icke giva några fingervisningar om släktskap eller ursprung.

Den 17 nov. 1714 köpte Andreas Svenonius av bönderna Nils Bengtsson i Hörröd och Pål Bengtsson i Hagstad för 40 daler silvermynt ett fjärdedels skattehemman i Hörröd nr 1 i Brönnestad, varpå han enligt Västra Göinge dombok erhöll fastebrev 11 febr. 1717. Detta hemman sålde han för 200 daler silvermynt 19 sept. 1746 till komministern i Brönnestad Johan Ramelius, som fick fastebrev på detsamma 11 febr. 1749 och sålde det 1 maj 1755 för 700 daler silvermynt till en Anders Jönsson i Hörröd, som fick uppbud 3 juni detta år. Redan 19 maj 1746 hade mellan Svenonius och Ramelius

³ Samma härads dombok 1708 19 juni, § 80; jfr 1707 25 okt., § 102. Tydligen förmådde han ej betala böterna, ty senare omtalas han ha suttit i fängelse på vatten och bröd i fjorton dagar (samma härads dombok 1709 12 juli, § 192).

⁴ Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid, s. 45, identifierar honom med en 22 nov. 1683 vid Lunds universitet inskriven Andreas Svenonis Malmogensis (Lunds universitets matrikel, ed. P. Wilner, s. 31), men denna identifikation är av kronologiska skäl omöjlig.

⁵ Av mantalslängderna för denna tid är endast KA:s exemplar bevarat.

upprättats ett kontrakt, som företeddes vid Västra Göinge häradsrätt 24 sept. s. å., och genom vilket Svenonius och hans hustru för sin livstid tillförsäkrades husrum i västra längan i den försålda gården — bestående av »en stufwa och 2:ne kamrar» —, tjugofyra lass bränneved per år jämte dess hemforsling, foder åt en häst samt fem lass hö och ett lass halm årligen till en ko.

Att gården i Hörröd försålles just till komminister Ramelius kan möjligen kombineras med Andreas Svenonius' hustrus släktnamn. Någon notis om de båda makarnas vigsel är icke känd — de var tydligen gifta redan då de kom till Brönnestad —, och i mantalslängderna fr. o. m. 1710 nämnes hon endast med sina förnamn *Anna Catarina*. Då hon 22 sept. 1734 i Brönnestads dopbok antecknas bland dopvittnen, kallas hon emellertid »kläckarens hustru Anna Cathrina Roos af Horöd».⁶ Det är därför beaktansvärt, att Ramelius, som var född 1714 eller 1715, befordrades till kyrkoherde i Östra Ljungby i Norra Åsbo hd 1754 och dog 1782, var son till en Magdalena Roos i hennes 1709 ingångna äktenskap med sedermera kyrkoherden i Hörröds sn i Gärds hd Andreas Ramelius.⁷ Huruvida Anna Catarina Roos och Magdalena Roos var systrar, har dock icke kunnat utredas liksom ej heller vilka som var deras föräldrar. Beaktansvärt är emellertid i sammanhanget, att i Brönnestads kyrka 9 juli 1712 hade begravts en 22-årig fänrik Nils Roos, som tidigare varit sergeant vid Smålands femmänningsregemente och vid sin död var fänrik vid Östra skånska infanteriregementet.⁸

Ännu i 1750 års mantalslängd uppträder Andreas Svenonius såsom tjänstgörande klockare i Brönnestad, men i domkapitlets protokoll för 31 jan. s. å. uppges prosten Andreas Jansonius »för länge sedan» ha anmodat studenten Bennergren, vilken vikarierat såsom klockare i Hjortsberga och Edestads pastorat i Blekinge, att vid den där förordnade klockaren Öllers ankomst begiva sig till Brönnestad »at wara

⁶ Påpekande av framlidne överbibliotekarien Gunnar Carlquist, Lund. Vid dop 16 maj 1736 och 2 april 1740 kallas hon »Anna Cathrina Svenonia».

⁷ Cavallin, a. a., 4, s. 198, och 5, s. 131.

⁸ A. Lewenhaupt, Karl XII:s officerare (1920), s. 560. I katekismilängden (Lunds domkapitels arkiv) för Lyngsjö sn i Gärds hd 1697 upptages hos gästgivaren Christian Roos (sedermera underinspektör vid salpetersjuderiet; se Carlquist, Lunds stifts herdaminne, 2: 6, s. 368) en 8-årig son Nils och en 9-årig dotter Margareta samt en 17-årig syster Mahlena, som skulle kunna vara identisk med Johan Ramelius' mor. Ingen Anna Catarina uppträder emellertid här, och Christian Roos' son Nils är troligen identisk med den kronolänsman Nils Roos, som dog i Finja sn i V. Göinge hd 1723, ty denne hade en son med namnet Christian, f 1714, och en dotter med namnet Margareta, f. 1716 (O. Lindberg, Landsstaten i Malmöhus och Kristianstads län 1719—1917, 1919, s. 319).

gamla Kläckaren therstädes till hjälp».⁹ 1751 och 1753 uppges Svenonius ha en vikarie, som vid sistnämnda tidpunkt hette Fagerholm.¹⁰

Fr. o. m. 1754 års mantalslängd uppträder denne såsom ordinarie klockare i Brönnestad, medan Svenonius uppges vara avskedad. Enligt denna mantalslängd var Svenonius 76 år och hans hustru 67, och fr. o. m. 1755 saknas deras namn under ett helt decennium i mantalslängderna. Detta innebar dock icke, att de dött, utan endast, att de var överåriga. Genom kungligt brev 18 febr. 1765 stadgades, att även över- och underåriga skulle upptagas i mantalslängderna,¹¹ och fr. o. m. 1766 finner vi det gamla paret Svenonius i Hörröd ånyo i dessa källor. Ännu i 1769 års mantalslängd, som är daterad 9 nov. 1768, uppträder den f. d. klockaren i livet, men i 1770 års mantalslängd, som är daterad 10 nov. 1769, nämnes hans hustru såsom änka. Andreas Svenonius måste alltså ha dött 1769 eller möjligen i slutet av 1768. Den exakta tidpunkten för hans död kan icke fastställas, enär en lucka föreligger i Brönnestads dödbok efter 15 april 1768 ända fram till 1773. Någon bouppteckning synes icke vara bevarad.

Först 24 maj 1779 begravdes »Svenonij Enka i Horröd» enligt Brönnestads dödbok, som uppger, att hon dog av ålderdom och var 91 år gammal. Hon skulle sålunda ha varit född 1688 eller i slutet av 1687, vilket bör sammanställas med den ovannämnda uppgiften i 1754 års mantalslängd,¹² som är daterad 6 nov. 1753, att hon då var 67 år, d. v. s. född 1686 eller 1687. Det är alltså troligt, att Andreas Svenonius, som i 1754 års mantalslängd uppges vara 76 år, verkligen var född omkr. 1678; någon större differens mellan mantalslängdens och dödbokens uppgift om hustruns ålder föreligger icke, varför mantalslängdens angivelse även i fråga om mannens ålder bör vara åtminstone i det närmaste exakt, särskilt som hans mor enligt den ovannämnda dödboksuppgiften 1715 var född omkring 1644. Han var sålunda något över trettio år, då han blev klockare i Brönnestad och omkring nittio år gammal vid sin död.

Klockarparets äktenskap hade varit rikt välsignat med barn. De

⁹ Om Lars Bennergren, sedermera klockare i Vallkärra och Stångby samt död 1795, se Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid, s. 254.

¹⁰ Mantalslängden 1751 är endast bevarad i KA:s exemplar, mantalslängderna 1753 och senare fram till 1780-talet endast i LLA:s exemplar. Vid genomgång av domkapitlets i Lund protokoll för 1750-talets förra hälft har inga uppgifter om Fagerholms anställning och Svenonius' avskedande påträffats.

¹¹ Jfr A. Forssell, Några bidrag till mantalsskrivningslagstiftningens historia 1723—1812 (MRA 1930), s. 127—133.

¹² Om mantalslängdernas åldersuppgifters tillförlitlighet jfr P. Möller i SoH 1962, s. 61.

skall här efter Brönnestads födelsebok redovisas jämte dopvittnena, vilka ju kan ha sitt intresse såsom upplysande om familjens omgivning.

Makarnas äldsta kända barn var dottern Elsa, som döptes första söndagen efter Trefaldighet, d. v. s. 12 juni, 1710, varvid en jungfru Lisa Hartman bar henne, medan Bleckert Blomensköld,¹³ löjtnant Boderus¹⁴ och Jöns Hartman¹⁵ var faddrar.

Denna dotter torde ha dött rätt snart, ehuru ingen anteckning därom påträffats i dödboken, ty redan 21 dec. 1711, alltså blott ett och ett halvt år senare, döptes ännu en dotter med samma namn, vilken bars till dopet av jungfru Anna Maja Ehrenborg,¹⁶ medan den nyssnämnde Hartman och en Schartau fungerade som faddrar.

Nästa barn var sonen Nils, uppkallad efter sin farmors far eller efter den ovannämnde året förut avlidne fänriken Nils Roos, om nu denne var hans morbror. Nils föddes 6 febr. 1713, alltså blott tretton och en halv månad efter sin syster, i Brönnestads by, där familjen tydligen bodde före inköpet av gården i Hörröd, och döptes fastlagssöndagen (»Dom. Esto Mihi»), d. v. s. 15 febr., varvid välborna fru Henrietta på Hovdala¹⁷ bar honom. Såsom dopvittnen fungerade monsieur Jöns Schartau på Hovdala,¹⁸ Waste Erman i Brönnestad, befallningsmannen Åke Bengtsson på Ljungarum (Mellby sn, V. Göinge hd), välborna jungfru Anna Catarina Ehrenborg på Hovdala¹⁹ och jungfru Elsa Klintea i Brönnestad.²⁰

13 mars 1714, endast tretton månader senare, föddes den andre sonen, Henrik, som döptes palmsöndagen, d. v. s. 21 mars, varvid »Abela Hr Ebbe»²¹ bar honom och såsom dopvittnen fungerade monsieur Nicolaus Paludius, Ola Andersson av Hörröd, David Torstensson av Nösåla (Brönnestads sn), den ovannämnda jungfru Elsa Klintea och jungfru Catarina Hartman.

Det första av barnen, som föddes i Hörröd, var den efter sin farfar uppkallade tredje sonen Sven, född 28 mars 1716, två år efter sin broder. Vid hans dop på påskdagen, d. v. s. 1 april, bars han till dopet av Otto Pålssons i Hörröd hustru Anna, och såsom faddrar fungerade samme Otto

¹³ Löjtnant, sedermera major, f. 1688, † 1762 (Elgenstierna, 1, s. 441).

¹⁴ Johan Boderus, sedermera ryttmästare och adlad Segercrona, f. 1684, † 1733 (Elgenstierna, 7, s. 131).

¹⁵ Son till den 1709 avlidne kyrkoherden i Brönnestad Nils Hartman (Cavallin, 4, s. 338) och död 1767 såsom kyrkoherde i Källs-Nöbbelev (Carlquist, II: 7, s. 546 ff.).

¹⁶ F. 1691, † ogift 1719, dotter till den i Brönnestads socken belägna herrgården Hovdals ägare Mikael Ehrenborg (Elgenstierna, 2, s. 412).

¹⁷ Henrietta Margareta von Bartholin, f. 1671, † 1720, styvmor till den ovannämnda Anna Maja Ehrenborg.

¹⁸ Död 1754 vid 69 års ålder såsom kyrkoherde i Sörby (Cavallin, 4, s. 389 f.).

¹⁹ Fru Henriettas dotter, f. 1698, † 1727, från 1719 g. m. ryttmästare Carl Erik Duwall (Elgenstierna, 2, s. 412).

²⁰ Död 1749 vid 74 års ålder och syster till kyrkoherden i Brönnestad Ebbe Brings hustru (Carlquist, II: 6, s. 195).

²¹ Abela Klintea, f. 1670, † 1747, g. m. kyrkoherden i Brönnestad och moder till historieskrivaren Sven Lagerbring (Elgenstierna, 6, s. 430).

Pålsson och en inkvarterad ryttare av Livregementet vid namn Magnus Friberg.

24 april 1717, alltså blott elva månader senare, föddes den efter sin farmor uppkallade tredje dottern Metta, som döptes samma dag, varvid Svens i Hörröd hustru Anna höll henne. Några andra dopvittnen har ej antecknats.

Då den ovannämnde Sven redan efter några dagar avlidit, döptes också den fjärde sonen med detta namn, farfaderns. Han föddes 18 nov. 1718, ett och ett halvt år efter sin syster, och döptes tjugofjärde söndagen efter Trefaldighet, d. v. s. 23 nov., varvid jungfru Cecilia Magdalena Bring²² bar honom, medan såsom dopvittnen fungerade studenten Jöns Bring i Prästgården,²³ Sven Jepsson i Hörröd, Smedbergs hustru i Maglehult (Matte-röds sn, Västra Göinge hd)²⁴ och Svenborg i »Korssaröd».

29 sept. 1722, alltså fyra år senare, föddes en fjärde dotter, Anna Metta, som döptes tjugonde söndagen efter Trefaldighet, d. v. s. 7 okt., varvid kaptenskan Catarina Helt bar henne, medan såsom dopvittnen fungerade monsieur Olaus Bring,²⁵ länsmannen Petter Smedberg från Maglehult (jfr ovan),²⁶ den ovannämnda jungfru Elsa Klintea och frupigan Ulrika Billing på Hovdala.

Den 15 febr. 1725, två och ett halvt år senare, begravdes enligt Brönne-stads dödbok klockarparets femte, dödfödde son.

14 aug. 1726, ett och ett halvt år därefter, föddes en sjätte son, vilken liksom sin far kallades Andreas. Han döptes sextonde söndagen efter Trefaldighet, d. v. s. 25 sept., varvid den ovannämnda jungfru Elsa Klintea i Brönne-stads prästgård bar honom, medan såsom faddrar fungerade Nils Mickelsson i »Elestorp» och den ovannämnde David i Nös-dala.

22 okt. 1727, blott fjorton månader senare, föddes den femte dottern, Elsa Christina, som döptes tjuogoandra söndagen efter Trefaldighet, d. v. s. 29 okt. varvid fru Cecilia Bauman bar henne, medan såsom faddrar fungerade monsieur Jöns Sandberg på Hovdala, den ovannämnde David Tors-tensson i Nös-dala och Torbjörn Olofsson i Tormastorp (Brönne-stads sn).

22 febr. 1730, d. v. s. mer än två år därefter, föddes den sjunde sonen, som samma dag döptes till Jöns, varvid en Anna Åkerholm bar honom, medan som dopvittnen fungerade monsieur Andreas Holm och jordegum-man Kersti, Svens i Brönne-stads hustru.

Historien om dessa barn ger en skrämmande bild av tidens barna-dödlighet. Av de elva levande födda barnen begravdes²⁷ enligt Brön-

²² Kyrkoherdens dotter, sedan g. m. kapten Anders Baumann (Cavallin, 4, s. 340).

²³ Kyrkoherdens son, f. 1705, död 1762 såsom kyrkoherde i Ausås (Cavallin, 4, s. 170).

²⁴ Maria Schneider, g. m. kronolänsman Petter Smedberg (Lindberg, a. a., s. 324).

²⁵ Kyrkoherdens son, död 1747 såsom kyrkoherde i Brönne-stad (Elgenstierna, 4, s. 431).

²⁶ F. 1692, † 1757 (Lindberg, s. 324).

²⁷ Dödboken uppger ej, om döds- eller begravningsdata åsyftas, men de angivna åldersuppgifterna tyder på att det ej är fråga om dödsdata. Jfr P. Möller, Ett och annat om skillnaden mellan dop-, lysnings- och begravningsböcker samt födelse-, vigsel- och dödböcker (SoH 1962, s. 56 ff.).

nestads dödbok den äldre Sven 4 april 1716, Metta 1 maj 1717 och Jöns 12 mars 1730, endast några dagar gamla, Andreas 11 nov. 1726 knappt tre månader gammal, den andre Sven 10 juli 1719 något mer än ett halvt år gammal och Elsa Christina 27 april 1729 vid något mindre än ett och ett halvt års ålder. Inga dödsorsaker har angivits. Nils, den äldste sonen, blev vid fyra och ett halvt års ålder söndagen 11 aug. 1717 av våda ihjälskjuten av Sven Pålssons i Hörröd son Sven Svensson, en femtonårig yngling, som var mycket avhållen av klockarens barn och skulle vakta dem, medan föräldrarna och gårdsfolket var i kyrkan; fadern uppges därav ha blivit mycket »sorgse».²⁸ Om de båda äldsta döttrarnas öde har inga uppgifter påträffats, men då de båda döptes till Elsa och den yngsta dottern 1727 kallades Elsa Christina, förefaller det som om även de dött som små och dödboken alltså är ofullständig.

Om detta resonemang beträffande de båda Elsa är riktigt, var det sålunda av klockarparet Svenonius' tolv barn endast Henrik och Anna Metta som nådde mogen ålder. Henrik, som förde släkten och namnet vidare, skall behandlas i nästa avsnitt. *Anna Metta* uppträder i mantalslängderna 1766—1778 såsom blind och boende hos föräldrarna och efter faderns död hos modern. Då i enlighet med den avlidne överstelöjtnanten Mikael Ehrenborgs testamente sex fattiga från Brönnestads församling skulle få åtnjuta räntan av ett av honom donerat kapital 1796, var bland dem även »jungfru An: Metta Svenonia i Horröd».²⁹ Hon är sannolikt identisk med den blinda jungfru Anna Metta, som bodde inhyses i Hörröd ännu enligt Brönnestads husförhörlängder 1799—1807 och vid sistnämnda tidpunkt uppges vara 85 år, vilket stämmer med den ovannämnda födelseboksuppgiften om klockarens dotter Anna Metta. I detta års husförhörlängd har hon noterats såsom död, men hon har ej kunnat återfinnas i Brönnestads dödbok.

²⁸ V. Göinge dombok 24 okt. (§ 10), nedan avtryckt som bil. 1, och 2 nov. 1717 (§ 141). Målet hänsköts vid sistnämnda tillfälle till hovrätten för avgörande, om Sven Svensson skulle böta 20 markers vådabot eller agas.

²⁹ Brönnestads kyrkoarkiv L I a: 2, första bladet, LLA.

3. *Stadsfiskalen och dansmästaren i Kristianstad Henrik Svenonius*
(f. 1714, † 1793).

Från den i Brönnestad 13 mars 1714 födde Henrik Svenonius' första ungdom känner vi enstaka detaljer tack vare bevarade skolmatriklar. Han inskrevs sålunda 31 maj 1725 i Kristianstads trivialskola¹ och 1 sept. 1730 i Hälsingborgs trivialskola, som han dock lämnade redan i mars 1731 på grund av »sin ostadighet och ringa hog til studier».² Senare uppger Henrik Svenonius, att han frekventerat latinskolan i Kristianstad i nio år.³ Om detta är riktigt, har han alltså efter mellanspelet i Hälsingborg återvänt till Kristianstad och återupptagit sina studier där.

Nästa notis om Henrik Svenonius är en anteckning i den strax västnordväst om Kristianstad belägna socknen Önnestads födelsebok, att där den 29 maj 1733 fötts en Catharina, som var dotter till »Hindric Svenonius» och en Gesca Wiberg.⁴ Gesca Wiberg var född i Önnestad 17 aug. 1711 och dotter till kornetten Hans Wiberg⁵ i äktenskap med Catharina Eeck, möjligen en släkting till den 1731 avlidne kyrkoherden i Stiby församling i sydöstra Skåne Johan Eek, vilken som student i Lund tillhört Blekinge nation⁶ och 1711—1719 tjänstgjort i Kristianstad såsom medhjälpare till komministern där.⁷ Gesca Wiberg dog redan 10 juli 1734 enligt Önnestads dödbok. Eftersom hon då icke kallas hustru och ingen anteckning om henne och Henrik Svenonius finnes i vigselböckerna vare sig i Brönnestad eller i Önnestad, förefaller det tvivelaktigt, om de varit gifta, särskilt som Henrik vid dotterns födelse nyss fyllt nitton år och mannens äktenskapsålder ansågs böra sammanfalla med hans av Kungl. Maj:t 1721 till 21 år fastställda myndighetsålder.⁸ Å andra sidan har förbindel-

¹ Christianstads Scholæ Protocoll, Högre allm. läroverket i Kristianstad¹.

² Helsingborgs schole book, f. 113, Högre allm. läroverket för gossar i Hälsingborg. Jfr S. Wägner, Helsingborgs allm. läroverk under tre århundraden (Inbjudning till den högtidlighet, med hvilken Helsingborgs högre allm. läroverks nya byggnad kommer att invigas, 1898), s. XIII.

³ Se nedan bil. 2.

⁴ Tullförvaltare Gunnar Bergström, Lund, har fäst min uppmärksamhet på denna notis.

⁵ Om honom se V. Hamilton, C. H. Kreüger och E. Leijonhufvud, Namnlistor över officerskårerna vid svenska s. k. männingsregementen till häst och ståndsdragoner under stora nordiska kriget (Skr. utg. av Personhist. samf., 9, 1915), s. 64, och A. Lewenhaupt, Karl XII:s officerare, 2 (1921), s. 756.

⁶ C. Sjöström, Blekinge nationen, s. 48. Blekinge nation omfattade ända in på 1800-talet studenter även från Kristianstads län och benämndes ofta »Blekings och Christianstads nation» (a. a., s. 1 ff.).

⁷ G. Carlquist, Lunds stifts herdaminne, 2: 9, s. 244.

⁸ A. Winroth, Ur mina föreläsningar, 1. Offentlig rätt. Familjerätt: Äktenskapshindren (1890), s. 94.

sen mellan de båda ungdomarna icke resulterat i någon notis om böter för »lönskaläge» i Västra Göinge häradstingsprotokoll.

I en först 2 april 1735 daterad längd⁹ över befolkningen i Brönnestad 1734 uppges Henrik Svenonius bo hos sin fader i Hörröd, och här omhändertogs tydligen efter Gesca Wibergs död även den lilla dottern, ty enligt Brönnestads begravningsbok begravdes »dansmästaren Svenonii dotter Catharina af Horöd» 22 jan. 1735 i en ålder av ett år och åtta månader.^{9a}

Denna notis är den första kända uppgiften om Henrik Svenonius' yrke, som även är känt genom flera senare källuppgifter. Det är frestande att sammanställa detta med att hans fader tjugosex år tidigare blivit klockare i Brönnestad i stället för en man, som ej kunde sjunga.

Under de närmast följande åren synes Henrik Svenonius ej ha bott hos sin fader,¹⁰ men fr. o. m. en den 4 mars 1738 daterad längd för 1737 uppträder han ånyo där.¹¹

Den 21 nov. 1738 beviljade länsstyrelsen i Kristianstads län Henrik Svenonius i Hörröd anstånd till pingst följande år med betalning till handelsmannen Jöns Behring av återstoden av en skuld på 67 daler och 3 öre silvermynt, varav fadern betalt 40 daler.¹²

Nästa gång återfinnes Henrik Svenonius i protokollet för Västra Göinge vårting 1739 (§ 118), då en Nils Olsson i Björkeberga i Norra Mellby fick inteckning i den förutnämnda gården i Hörröd för ett lån av hundra daler silvermynt till klockaren Andreas Svenonius och hans son Henrik.

Enligt den i landsarkivet i Vadstena förvarade vigselboken för Nöbbele sn i Konga hd i södra Småland gifte sig dansmästaren Henrik Svenonius 4 aug. 1741 med *Anna Maria Lannera*. Enligt Nöbbele husförhörlängd 1738—1748, som också noterat denna vigsel, var den unga bruden född 1720 och dotter till den ansedde och energiske kyrkoherden där, prosten Daniel Lannerus, tydligen i hans första

⁹ Riksens ständers kontors arkiv: Kammarkontoret: G 1 l: 1734, f. 275 v, RA. Förste arkivarien Holger Wichman har fäst min uppmärksamhet på denna källa. Mantalslängder för denna tid saknas för Kristianstads län både i KA och i LLA. Inga uppgifter om Henrik Svenonius såsom bosatt vare sig i Brönnestad eller i Önnestad finnas i längderna från tidigare år i Riksens ständers kontors arkiv.

^{9a} F. Svenonius, Släkten Svenonius under 450 år, som ej observerat notisen om henne i Önnestads födelsebok, redovisar henne å s. 15 som det yngsta av Andreas Svenonius' många barn, tydligen i tro att Brönnestads begravningsbok förväxlat Henrik med fadern.

¹⁰ Längder i nyssnämnda arkiv.

¹¹ Ibidem 1737, f. 155 v.

¹² Kristianstads landskanslis arkiv A I: 13, p. 384, LLA.

äktenskap med kyrkoherdedottern Catarina Osandra.¹³ Hon kallas senare Lannér¹⁴ liksom sina halvbröder. Genom detta äktenskap fick Henrik Svenonius anknytning till en stor släktkrets av småländska präster.

Av Västra Göinge dombok för 19 maj 1742 (§ 105) framgår, att dansmästaren Henrik Svenonius i en insänd skrift anhållit om tingsrättens intyg, att hans fädernehemman i Hörröd var så »tunghållit», att han ej kunde bruka det med en halv vuxen dräng, »särdeles som han sielf icke är i Stånd, at han kan göra något Bondearbete». Då nämndemännen och andra intygade, att så var fallet, skulle man underställa landshövdingen, om Svenonius i enlighet med 1739 års tjänstehjonsförordning skulle få njuta skattefrihet för fullvuxen dräng.

Ännu 3 april 1744 bodde Henrik Svenonius kvar i Hörröd, då hans son Anders Daniel döptes enligt Brönnestads dopbok, men 29 juni s. å. skrev han till borgmästare och råd i Kristianstad, att han på begäran av några av stadens innevånare kommit dit för att bedriva dansundervisning, varför han anhöll om stadens tillstånd därtill, vilket följande dag erhöles. Redan 27 juli s. å. antogs han, som enligt sin ansökan även varit skrivare (var uppges ej) i fyra år,

¹³ Om Lannerus, vilken 1720—1729 varit rektor för Växjö skola (jfr H. Lindström i Växjö stads historia 1719—1862, 1942, s. 202 f.) och därunder undervisat Carl v. Linné (Vita Caroli Linnæi, ed. E. Malmeström och A. Hj. Uggla, 1957, s. 45), och hans familj se G. Virdestam, Växjö stifts herdaminne, 4 (1930), s. 141 f., där dock Anna Marias namn förvanskats till »Anna Martina» och hennes äktenskap ej är känt. Av hennes halvbröder gjorde sig den yngste, Israel Lannér, vilken efter tjänstgöring bl. a. såsom aktuarie i Collegium medicum och kanslist i Inrikes civilexpeditionen (P. Sondén, Kungl. Kansliets Ämbets- och tjänstemän samt vaktbetjänte 1714—1801, p. 265, RA) erhöles assessors titel och dog 1799 vid Hultsjöberg i Hultsjö sn, Västra hd, känd såsom författare (P. G. Vistrand, Smålands nation i Uppsala, 1, 1894, s. 304; D. Löfberg, Det nationalekonomiska motivet i svensk pedagogik under 1700-talet, 1949, s. 266 f., 269, 271 och 274; jfr P. E. Brodin, Hattar och mössor i borgarståndet 1760—1766, 1953, s. 316 och 321). Halvbrodern David Lannér levde ännu 1803 enligt sin syster änkeprostinnan Margareta Catarina Holmstedts bouppteckning och kallas då philosophiæ magister, men hans vistelseort nämnes ej (Västra hds häradsrätts arkiv F 15, p. 691, VLA); han hade 1754 inskrivits vid Lunds universitet (Sjöström, Smålands nation i Lund, s. 139), och är möjligen den David »Launerus», som 1762 blev magister vid universitetet i Greifswald enligt I. Seth, Greifswald och dess ställning i svensk kulturpolitik 1637—1815. Zusammenfassung und bilagor (1952), s. 47. Halvbrodern Josua Lannér var urmakare i Karlskrona (E. Sidenblad, Urmakare i Sverige under äldre tider, Nordiska museets handlingar, 28, 1947, s. 89; jfr P. G. Vejde i Urshults krönika 1959, s. 75), där han dog 1 juli 1813, enligt bouppteckningen efterlämnande en son, urfabrikör Daniel Lannér i Kalmar (jfr Sidenblad, s. 89), som dog 23 maj 1842 i Kalmar, enligt bouppteckningen barnlös.

¹⁴ Kristianstads födelsebok 5 mars 1746 och 20 jan. 1751, LLA. Ålems dödbok 7 mars 1795, VLA.

emellertid i egenskap av ende sökande till stadsfiskal i staden; då han såsom stadsfiskal var oavlönad, bifölls 24 sept. s. å. en anhållan av honom att få fortsätta sin dansundervisning i staden.¹⁵ Redan 13 dec. s. å. upprättades en fast avlöningsstat för Kristianstads tjänstemän, och stadsfiskalen fick nu en årslön på 50 daler.¹⁶

Flera arkivnotiser tyder på att Henrik Svenonius' ekonomi dock ej var god. 11 dec. 1747 var han skyldig en student Svensson 10 daler silvermynt,¹⁷ och tre år senare var han skyldig en källarmästare Åkerberg 20 daler och 21 öre silvermynt.¹⁸ 7 sept. 1752 beskyllde en Mats Jönsson i Övraryd i Glimåkra sn, Östra Göinge hd, Henrik Svenonius för att ha fråntagit honom tjära.¹⁹

Den 1 maj 1756 anhöll Henrik Svenonius i skrivelse till borgmästare och råd i Kristianstad om en månads »permission» från stadsfiskaltjänsten för en angelägen resa »upåth landet»; under tiden föreslog han till sin vikarie en auskultant Johan Ahlgren,²⁰ detta beviljades två dagar senare.²¹ Svenonius' frånvaro tycks ha blivit långvarig. Ett par notiser i rådstudomboken för 1 juli vittnar om att Ahlgren då ännu var hans vikarie, och 11 sept. anhöll Ahlgren om underrättelse, huruvida han skulle få fortsätta att vikariera, ehuru hans förordnande för länge sedan upphört. I en 15 sept. behandlad skrivelse av den 10 i samma månad anhöll Henrik Svenonius om fortsatt ledighet, då han på grund av sin hustrus »siukliga tillstånd» måste kvarstanna där han befann sig; skrivelsen är daterad i »Nobelöf», enligt dombokens referat »Nebbelöf wid Wexiö», tydligen svärfaderns pastorat.

29 jan. 1757 förordnade magistraten i Kristianstad kanslisten Olof Rönström såsom vikarie för Henrik Svenonius, vilken fått sin tjänstledighet förnyad på sex månader.²² Kort efter upphörandet av denna tjänstledighet tog han vid endast 43 års ålder avsked från stadsfiskaltjänsten med motiveringen, att lönen var för låg, för att han

¹⁵ Kristianstads rådstuprotokoll, LLA. Jfr K. Enghoff, Personhistoriska anteckningar rörande Kristianstads magistrat och andra stadens tjänstemän under åren 1700—1900 (Skr. utg. av Personhist. samf., 4, 1910), s. 108 f. Svenonius ansökningar är jämte hans ed som stadsfiskal bevarade bland stadens årsvis bundna akter. Ansökningen till stadsfiskaltjänsten är nedan avtryckt såsom bil. 2.

¹⁶ K. Enghoff, Kristianstad 1614—1914 (1914), s. 261 f.

¹⁷ Kristianstads landskanslis arkiv A I: 19, p. 332 och 339, LLA.

¹⁸ Ibidem A I: 22, f. 110.

¹⁹ Ibidem A I: 24, f. 104 v.

²⁰ Kristianstads rådstuvuakter 1756, LLA. Om Ahlgren, som senare blev rådmän i staden, se Enghoff, Personhist. anteckn., s. 77 ff.

²¹ Kristianstads rådstuprotokoll.

²² Justitiekanslersämbetets arkiv: Fiskalers skrivelser 1757 5 febr., RA. Om Rönström se Enghoff, Personhistoriska anteckningar, s. 95 ff.

på densamma skulle kunna föda sig och sin familj, och 5 okt. 1757 fick han magistratens i Kristianstad intyg, »at han sin sysla redeligen och wäl förwaltat hafwer med et ey mindre anständigt uppförande».²³

Vart Henrik Svenonius nu tog vägen, och vad han under de närmast följande åren sysslade med, har ej kunnat utrönas. 7 juni 1761 dog hans mer än åttioårige svärfar, prosten Lannerus i Nöbbele, efter att genom testamente av 23 jan. ha förordnat, att hans andra hustru, Gunilla Ulfgren, för sin livstid skulle få disponera all egendom i deras bo.²⁴ Svenonius stämde nu å egna och sina svågrar komminister Carl Rimmius' i Östra Torsås och bataljonsfältskären Jakob Berons (g. m. Brita Stina Lannera) vägnar sin styvsvärmor, som ådömdes att till sina styvdöttrar för skifte lämna fem sjättedelar i boet, vars värde enligt bouppteckningen uppgick till 1626 daler silvermynt.²⁵

Ej heller i detta sammanhang får vi veta något om Henrik Svenonius' vistelseort. Fr. o. m. 1764 års mantalslängd²⁶ var han emellertid jämte sin hustru och de båda yngsta barnen noterad sist i Gårdsby sn, Norrvidinge hd, såsom brukare av en del av mönsterskrivarebostället Gäddagården i Stojby. Vid hans namn har antecknats »afskied. StadsFiscal, fattig». Hans bosättning där kan möjligen hänga samman med att ifrågavarande mönsterskrivareboställe var anslaget till Växjö kompani av Smålands kavalleriregemente, där den dåvarande mönsterskrivaren var den unge Jonas Georg Hagelstein,²⁷ hos vars fader,²⁸ kronofogden Amund Hagelstein, Henrik Svenonius' äldre son var anställd (se nedan s. 20).

I Stojby uppträder Henrik Svenonius ännu i mantalslängden för 1768, men sedan tycks han ha flyttat därifrån. Var han bodde de närmast följande åren, har jag ej lyckats utreda, men enstaka källuppgifter tyder på att han fortfarande vistades i dessa trakter av Småland. 29 jan. 1776 köpte sålunda »Fischal Svenonius» vitt och grönt glas vid Kosta glasbruk,²⁹ och 13 maj s. å. bevittnade han med

²³ Kristianstads rådstukonceptbok, LLA. Jfr Enghoff, Personhistoriska anteckningar, s. 109, som oriktigt uppger 3 okt. som avskedsdatum. Såväl rådstukonceptboken som rådstudomboken uppger 5 okt.

²⁴ Konga häradsrätts arkiv A I: 31: 10 mars 1761, Litt. III, VLA.

²⁵ Samma volym 4 nov. 1761, § 23, samt 15 mars 1762, § 5, och 20 mars 1762, § 48.

²⁶ KÅ. Dessa årgångar av Kronobergs läns mantalslängder är ej bevarade i VLA:s exemplar. Svenonius' inlaga till häradsrätten finnes jämte svågrarnas fullmakter för honom i Konga häradsrätts arkiv G 15, VLA.

²⁷ Generalmönsterrullor 1764 och 1770, KrA.

²⁸ C. Sjöström, Smålands nation i Lund 1668—1921 (1922), s. 153.

²⁹ Räkenskaper 1775—1776, p. 315, Kosta glasbruks arkiv.

titeln »Civit. fiscal» jämte sin yngre son ett testamente i Skårtaryd i Dädesjö sn, Uppvidinge hd.³⁰ Enligt en i Vadstena landsarkiv bevarad husförhörlängd bodde Henrik Svenonius jämte sin hustru åtminstone från 1777 och ännu 1781 på Södra Rottne Strålagård i nuvarande Söraby sn i Norrvinge hd, vilken gård tillhörde hans yngre sons styvdöttrar (se nedan s. 29).

En mera varaktig bostad fick de gamla makarna, då deras äldre son 1781 genom sitt äktenskap kom i besittning av herrgården Haraldsmåla i Ryssby sn några mil norr om Kalmar (se nedan s. 22) och åt dem upplät sitt kronofogdeboställe i Nävra i Ålems sn, Stranda hd, där de bokförts i en husförhörlängd från 1780-talets förra hälft. Där dog Henrik Svenonius 27 maj 1793 av ålderdomssvaghet vid sjuttionio års ålder.³¹ Änkan överlevde honom knappt två år och dog av slag 7 mars 1795 vid omkring sjuttiofem års ålder. Några bo-uppteckningar efter dem synes icke vara bevarade.

I deras äktenskap hade fötts fem barn.

Äldst var den efter sin farmor uppkallade dottern Anna Catarina, född i Hörröd i Brönnestad 6 aug. 1742 och döpt två dagar senare, varvid kapteskan Catarina Heldt i Hörröd höll henne och såsom dopvittnen fungerade »Hans Ehrewyrdighet» Sten Bring,³² studenten Johannes Hult,³³ pastorskans Elsa Catarina Bring i Brönnestad³⁴ och jungfru Greta Lisa Heldt från Hörröd.

2 april 1744 föddes i Hörröd den efter sin farfar och sin morfar uppkallade sonen Anders Daniel, som döptes följande dag, varvid farmodern höll honom, medan såsom dopvittnen fungerade farfadern, præceptorn Mattias Hammar³⁵ och fastern Anna Metta Svenonia.

Det första efter flyttningen till Kristianstad födda barnet var dottern Gundela Erika, som troligen fick sitt första namn efter moderns styvmor och döptes 5 mars 1746, varvid häradshövding Stenhoffs fru Ingrid Kråka³⁶ höll henne, medan såsom dopvittnen fungerade Philip Kocks hustru Greta Weideman, jungfru Cajsa Maja Kock, doktor Retzius,³⁷ rektor Thomæus³⁸ och herr Albert Magnus Jurnester.

³⁰ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 27: 1776 17 maj, § 5, VLA. Meddelat av överstelöjtnant Axel Mollstadius.

³¹ Dödboken kallar honom felaktigt *Daniel* Svenonius, men identiteten framgår av att han tituleras »förra Stadsfiscalen».

³² Broder till kyrkoherden i Brönnestad Olof Bring och senare bataljonspredikant vid Södermanlands regemente (Cavallin, a. a., 4, s. 340, och 5, s. 438).

³³ Prästvigd till tjänstgöring i Kvidinge 1745 (Cavallin 5, s. 439).

³⁴ G. m. kyrkoherden Olof Bring (Elgenstierna, 4, s. 431).

³⁵ Död 1787 såsom klockare i Jämshög i Blekinge (Cavallin, 5, s. 440).

³⁶ F. 1709, † i Kristianstad 1763, blev änka efter vice häradshövding Per Stenhoff 13 mars 1746 (Elgenstierna, 7, s. 600), en vecka efter Anders Daniel Svenonius' dop.

³⁷ Provinsialläkaren Nils Retzius, f. 1712, † i Kristianstad 1757 (J. F. Sacklén, Sveriges läkarehistoria, 2, 1823, s. 731 f.).

³⁸ Andreas Thomæus, f. 1704, rektor vid Kristianstads skola från 1732, död 1777 såsom kyrkoherde i Ravlunda och prost (Cavallin, 4, s. 8 f.).

19 aug. 1748 föddes sonen Henrik Gustaf, som kanske fick sitt andra namn efter den då tvååriga tronarvingen, sedermera konung Gustav III, och döptes fyra dagar senare. Han bars till dopet av notarien Hobergs hustru Rebecka Santesson,³⁹ varvid såsom dopvittnen fungerade guldsmeden Gadds⁴⁰ hustru Brita Stina Ellenbergen, jungfru Johanna Schartau, jungfru Anna Stina Liung, handelsmannen Lecke, rådman Henrik Kockum⁴¹ och fältväbeln Rehnstråhle.

Ytterligare en dotter, Elsa Maria, föddes 20 jan. 1751 och döptes tre dagar senare, varvid komminister Håkan Hellichius⁴² hustru Anna Helena Rubenius höll henne, medan såsom dopvittnen fungerade handelsmannen Jöran Leckes hustru Maria Christina Lutzman, jungfru Hedvig Hellichius, komminister Lars Lidström,⁴³ studenten Jonas Svensson och farfadern klockaren Andreas Svenonius. Elsa Maria dog emellertid av okänd barnsjuka redan 6 febr. s. å.

Anna Catarina Svenonia gifte sig enligt Gårdsby vigselbok i jan. 1767 med en Magnus Zachrisson,⁴⁴ men källan uppger ej, var de bodde. Den ende person med mannens relativt sällsynta namnkombination, som påträffats i trakten, bodde i Göljehults Norregård i Åseda sn, Uppvidinge hd, men han redovisas ännu i 1768 års mantalslängd såsom ogift och fick enligt Åseda födelsebok — vigselboken är för denna tid ej bevarad — 1771—1783 fem barn i äktenskap med en Margareta Danielsdotter.⁴⁵ Om han var den, som gifte sig med Anna Catarina Svenonia, måste hon alltså ha dött kort efter vigseln, redan innan 1768 års mantalslängd tillkom hösten 1767; även Åseda dödbok för denna tid är förlorad.

Hennes syster *Gundela Erika*, som ännu enligt 1765 års mantalslängd bodde hos föräldrarna i Stojby, återfinnes i husförhållslängden 1768—1776 för Dörby sn strax väster om Kalmar vid Ebbetorps herrgård såsom »Gunla Svenonia». Där gifte hon sig 29 dec. 1775 med frälseinspektoren på Ebbetorp Nils Strömgren, som 5 dec. 1777

³⁹ F. 1713 (G. Anrep, Svenska släktboken 1: 2, 1872, s. 290).

⁴⁰ Conrad Gadd, † 1750 (G. Upmark, Guld- och silversmeder i Sverige 1520—1850, 1925, s. 453).

⁴¹ Rådman i Kristianstad från 1746, † 1779 (Enghoff, Personhistoriska anteckningar, s. 74 f.).

⁴² Stadskommisiter i Kristianstad, † 1755 (Cavallin, 5, s. 24).

⁴³ Död 1778 såsom kyrkoherde i Lövestad och Fågeltofta (Cavallin, 3, s. 122).

⁴⁴ Påpekande av framlidne fil. dr P. G. Vejde, Växjö.

⁴⁵ Medd. av överstelöjtnant A. Mollstadius. Bouppteckning efter Magnus Zachrisson i Göljehult 1810 är bevarad (Uppvidinge häradsrätts arkiv F 13, p. 1541 ff., VLA). Bevarade är även bouppteckningar efter personer med samma namn i Ellenbrotorp i Härlunda sn 1803 (Allbo häradsrätts arkiv F II: 12, nr 16), i Blötvik i Linneryds sn 1807 (Konga häradsrätts arkiv F 15, p. 1583 ff.) och i Ingemundebo östergård i Långasjö sn 1812 (Konga häradsrätts arkiv F 18, p. 577 ff.) men med hjälp av husförhållslängder och ministerialböcker har med till visshet gränsande sannolikhet kunnat fastställas, att ingen av dem varit gift med Anna Catarina Svenonia.

köpte ett fjärdedels mantal skattejord (hälften av hemmanet nr 2) i Törneby i Kalmar landsförsamling.⁴⁶ Där dog han enligt Dörby dödbok 6 jan. 1790 vid femtiofem års ålder av »hitsig feber». Enligt 1791 års jordebok innehades hans efterlämnade hemmansdel i Törneby av änkan, men redan 1792 redovisas den under en Johan Fogelquist. Enligt sin bouppteckning, som företer en behållning av 405 riksdaler, dog Gundela Erika Svenonius barnlös 28 mars 1812 på Törneby, och då uppges hon även äga ett fjärdedels mantal i Törneby nr 5 samt vara gift med Johan Fogelquist, som nu kallas inspektör.⁴⁷ Enligt inbördes testamente av 29 juli 1792 fick han hennes egendom. Fogelquist dog vid femtiosex års ålder av vattusot 22 mars 1819 på Törneby, efterlämnande en änka vid namn Kristina och två döttrar ur sitt senare äktenskap. I Kalmar landsförsamlings äldsta bevarade husförhörlängd (1821—1828) uppges, att änkan hette Kristina Frodin. Detta innebär, att Gundela Erika Svenonius' make är identisk med den Johan Fogelquist som enligt församlingens vigselbok 26 dec. 1813 gifte sig med en änka Kristina Flodin (sic!) och då kallas överstyrman vid Kongl. Amiralitetet, ehuru han ännu vid sin död kallas inspektör. Det kan förtjäna nämnas, att den äldre av Johan Fogelquists döttrar i andra äktenskapet kallades Gundela Erika efter hans första hustru.⁴⁸

Henrik Svenonius' söner skall behandlas i det följande.

4. *Kronofogden i Norra Møre, Handbörds och Stranda härads fögderi* *Anders Daniel Svenonius (f. 1744, † 1804).*

Om den i Hörröd i Brönnestad 2 april 1744 födde Anders Daniel Svenonius uppges, då han 1775 utnämndes till kronofogde, att han »efter anlagde Studier och inhämtad Kunskap i Häradsskrifwarebokhålleriet ifrån år 1761 till Augusti Månad 1773 efter serskilte Förordnander förestådt CronofogdeExpeditionen uti Konga och Uppvidinge Häraders fögderie af Cronobergs Län».¹ Först i 1763 års mantalslängd² har han emellertid återfunnits. Enligt denna källa fanns hos kronofogden över Konga och Uppvidinge härads fögderi

⁴⁶ Lagfart 23 febr. 1778 i N. Møre häradsrätts arkiv A I: 46, VLA.

⁴⁷ N. Møre bouppteckningar, VLA. Hennes död har ej bokförts vare sig i Kalmar landsförsamlings eller i Dörby dödbok.

⁴⁸ Om denna gamla namngivningsprincip se T. Troels-Lund, *Dagligt Liv i Norden i det 16^{de} Aarhundrede*, 8 (1903), s. 156, O. o. G. Palme, *Släkten Palme intill år 1815*, 1 (1917), s. 97, och B. Hildebrand, *Handbok i släkt- och personforskning*, 1 (1961), s. 205 o 357.

¹ Protokoll 1775 maj—aug., f. 162, Kammarkollegiets arkiv.

² KA:s exemplar. VLA:s exemplar företer en lucka 1747—1783.

Amund Hagelstein³ på Häljaryd i Furuby sn,⁴ Konga hd, en »gosse» Anders Daniel Svenonius »under information». Där finner vi honom i mantalslängderna t. o. m. 1769, 1764—1765 kallad lärling men 1767—1769 skrivare. I 1770 års mantalslängd är Anders Daniel Svenonius ej bokförd, men i kronobevillningslängderna 1771—1773⁵ återfinnes han ånyo såsom skrivare hos Hagelstein, och 1772 uppträder han flera gånger såsom vice kronobefallningsman.⁶

I skrivelse till Kammarkollegiet 12 aug. 1773 anmälde landshövdingen i Kalmar län, att den gamle kronofogden i Norra Möre, Handbörds och Stranda härads fögderi Isak Mörck på grund av sjuklighet anhållit om biträde för skötandet av sin tjänst, varför han föreslog, att vice kronobefallningsmannen Anders Daniel Svenonius under ett år skulle förordnas till »Cronobefallningsmansexpeditions-sysslans» bestridande, enär Svenonius var av landshövdingen känd för att »äga dertill all erforderlig skickelighet». 24 aug. beslöt Kammarkollegiet i enlighet med landshövdingens önskan.⁷ Vid Svenonius' avskedstagande uppgavs, att han tillträtt denna tjänst 13 nov. 1773.⁸ Detta torde vara riktigt, ty hans första till landskansliet insända förteckning över inom fögderiet verkställda utmätningar, daterad 6 aug. 1774, omfattar tiden 23 nov.—15 dec. 1773, medan Mörck 14 maj 1774 redovisat för tiden 3 jan.—10 nov. 1773.⁹

På detta vikariat tycks Svenonius ha fått stanna längre än den från början avsedda tidrymden av ett år, ty talrika skrivelser till landshövdingen vittnar om att i allmänhet han och endast undantagsvis Mörck fungerat under hela 1774 och 1775.¹⁰ Såsom »expeditions-häradsfogde» omtalas Svenonius, då han 22 maj 1775 utnämndes till Mörcks efterträdare, och i samband härmed säges intet om att han haft någon annan tjänst efter 1773. I sitt förord för Svenonius

³ Om denne, som sedan blev landskamrerare, se C. Sjöström, Smålands nation i Lund 1668—1921 (1922), s. 153.

⁴ Häljaryd ligger nu i Gårdsby sn, dit det redan på den tiden hörde i ekle-siastikt hänseende.

⁵ Kronobergs läns verifikationer 1771, p. 1429, KA. Kronobergs läns landskontors arkiv E V: 15, p. 1325, och E V: 16, p. 1480, VLA.

⁶ Uppvidinge hds dombok 1772 8 febr.: Instämnda mål, § 74—75, och 12—24 okt.: Avhandlingsprotokoll, § 10, 27 och 29, samt Instämnda mål, § 35, 149, 151 och 189, VLA. Kronobergs läns landskontors suppliklista 14 nov. 1772 ibidem.

⁷ Kammarkollegiets protokoll 1773 maj—aug., f. 908 f. Om Mörck se E. Hellerström, Släkten Mörck-Mörcke (SoH 1960), s. 72. 1789 förrättade Svenonius bouppteckning efter denne sin företrädare (orig. i prof. B. Hildebrands samling, LUB).

⁸ Befordringsakt 8 maj 1798, KA.

⁹ Kalmar landskanslis arkiv E II: 7, VLA.

¹⁰ Kalmar läns landskanslis arkiv D I a, VLA.

vitsordade landshövdingen 15 maj enligt Kammarkollegiets protokoll, »att, utom det goda loford han förwärfwat sig, innan han kommit att stå under Landshöfdingens lyone, har han alt, hwad honom sedermera ålegadt och blifwit anförtrödt, med färdighet och oförtruten flit samt med särdeles eftertancke förrättadt och icke något till det ringesta efterlåtitt, så att han funnits uti alt wara accurat waksam, säker och pålitelig, hwarföre Landshöfdingen med hans tjenstgjöring i alla delar skall kunnat wara tillfreds och nögd isynnerhet han tillika med ett muntert, ärbart och sedigt förhållande, som hans förrättningar åtföljer, äger i orten ett allment godt förtroende».¹¹

Om Anders Daniel Svenonius' långa verksamhet som kronofogde upplyser åtskilliga tjänsteskrivelser,¹² vilka dock i allmänhet är av rutinmässig art och ger föga av intresse för belysningen av hans person. Här skall endast relateras en liten episod, som räddats från glömskan genom att den ledde till ett åtal, som gick ända upp i högsta instans. Av akterna i detta mål framgår, att han 23 april 1779 i Kristvalla prästgård höll möte med denna sockens allmoge rörande dess i kronobränneriernas tidevarv av myndigheterna med oblida öden sedda brännvinspannor. Därvid sammanträffade Svenonius med riksdagsmannen Jöns Månsson i Reparetorp, varvid han delgav denne landshövdingens utslag, att riksdagsmannen icke skulle få 20 skillingar i arvode utan blott 16. På grund av riksdagsmannens missnöje härmed uppstod ordväxling, varvid Svenonius lät undfalla sig, »att Jöns Månsson för thet honom bestådde arfwode icke uträttadt någont till nytta utan allenast bidragit till utlagor och bewillningar». Riksdagsmannen anmälde då Svenonius till åtal för att han tadlat riksens ständer, vilken anmälan ansågs vara av sådan karaktär, att den av häradsrätten hänvisades till Göta hovrätt. Hovrätten fann i utslag 30 jan. 1783, att Svenonius' klander icke åsyftade riksens ständer utan Jöns Månssons enskilda person, men hovrättens advokatfiskal fullföljde målet. 3 nov. s. å. dömdes Svenonius att böta 16 riksdaler och 32 skillingar, enär han på grund av sin ämbetsställning hade bort »snarare afböja än främja missnöje hos allmogen».¹³ Några måna-

¹¹ Kammarkollegiets protokoll 1775 maj—aug., f. 162 f. Konstitutorialet för Svenonius föreligger avskrivet i kollegiets registratur för skrivelser till orterna 1775, band 2, nr 97, Kammarkollegiets arkiv.

¹² Kalmar landskanslis arkiv D I a, VLA.

¹³ Justitierevisionens registratur 1783, f. 1082 f., RA. Handlingarna i målet föreligger i Justitierevisionens utslagshandlingar 9 dec. 1782, nr 50, och 3 nov. 1783, nr 4, RA. Om Svenonius' i dessa akter nämnde sympatisör kyrkoherde Daniel Montelius i Kristvalla, sedermera kyrkoherde i Vissefjärda och prost (f. 1739, † 1810), vilken för sitt beteende skulle varnas av konsistoriet, se B. Olsson, Kalmar stifts herdaminne, 3 (1948), s. 227 f.

der tidigare hade han emellertid 23 sept. 1783 för sin »skickelighet, flit och redelighet» erhållit titeln »assessor».¹⁴

Under den tid Anders Daniel Svenonius vikarierat för Mörck, hade han, om man får döma av hans tjänsteskriversers dateringsorter, under första halvåret 1774 bott i Snäckö i Ryssby sn men därefter i det lilla samhället Pataholm i Ålems sn.¹⁵ Såsom ordinarie kronofogde flyttade han emellertid till kronofogdebostället Návra i sistnämnda socken,¹⁶ av vilket han dock icke tycks ha kommit i besittning förrän i april 1777,¹⁷ alltså två år efter sin utnämning, antagligen enär Mörck först då flyttat därifrån.

I Návra uppträder Svenonius ännu i 1781 års mantalslängd. Enligt Ryssby vigselbok gifte han sig emellertid 18 sept. 1781 med en änka *Dorotea Grahl* i Haraldsmåla i Ryssby. Fr. o. m. 1782 års mantalslängd uppges han inneha denna gård, som tidigare tillhört hennes 1780 avlidne förre make, majoren vid amiralitetet Anders Henrik Roman,¹⁸ vars fader, hovkapellmästaren Johan Helmich Roman, »den svenska musikens fader», dött där 1758.¹⁹ *Dorotea Grahl* var född 19 mars 1747 i Landvetters sn strax öster om Göteborg och enligt dess födelsebok dotter till kyrkoherden där *Georg Grahl*, en timmarmansson från Varberg (f. 1713, † 1768),²⁰ i äktenskap med *Cecilia Catarina Lidner*, organistdotter från Göteborg och faster till skalden *Bengt Lidner*,²¹ *Cecilia Catarina Lidner* hade efter *Grahls* död gift om sig med *Andreas Ekelund*, likaledes kyrkoherde i Landvetter och död 1781, samt avled själv 1792.²² Enligt Landvetters vigselbok hade *Dorotea Grahl* och *Roman* vigts 13 febr. 1774, varvid hon kallas »Enkefru Capitainskan *Dorothea Grahl*», vilket visar, att hon är den person med detta namn, som 14 sept. 1770 i Landvetter gift sig med kaptenen vid Svenska Ostindiska kompaniet *Herman*

¹⁴ Inrikes civilexpeditionens registratur 1783, f. 616, RA. Denna hederstitel brukade tilldelas läkare, apotekare och kronofogdar (Ordbok öfver svenska språket, utgifven af Svenska Akademien, 2, 1903, sp. A 2514).

¹⁵ Kalmar läns landskanslis arkiv D I a, VLA. Jfr M. Hofrén, Ålems socken (1949), s. 465. Om Pataholm se densamme, Pataholm (Nordiska museets handlingar 25, 1946).

¹⁶ Jfr Hofrén, a. a., s. 465. Om bostället se ibidem, s. 119.

¹⁷ T. o. m. 14 april dateras hans brev i Pataholm, men fr. o. m. 22 april i Návra (Ankomna brev från Kungl. Maj:t m. fl. till Kalmar läns landskansli 1777, f. 1036 och 1037).

¹⁸ I. Bengtsson, J. H. Roman och hans instrumentalmusik (1955), s. 98. Om Anders Henrik Roman se H. Börjeson, Biografiska anteckningar om örlogsflottans officerare 1700—1799 (1942), s. 159.

¹⁹ C. Sjöström, Kalmar nation i Lund 1670—1914 (1915), s. 235. P. Vretblad, J. H. Roman, 1 (1914), s. 48.

²⁰ C. Sjöström, Göteborgs nation i Lund 1669—1906 (1907), s. 124.

²¹ Ibidem, s. 124, 138 och 204.

²² Bouppteckning i Sävleds häradsrätts arkiv, GLA.

Henrik Strehlenert. Denne var född 18 aug. 1726 i Karlskrona och drunknade 26 nov. 1772 i Kanton i Kina. Deras enda dotter Brita Cecilia, f. 14 juni 1771 i Göteborgs domkyrkoförs., dog av kikhosta redan 7 jan. 1773 i Landvetters förs.²³

16 maj 1797 fick Anders Daniel Svenonius ett halvt års tjänstledighet för att »söka botemedel till sin swaga hälsas återställande»,²⁴ och 8 maj 1798 erhöill han på egen begäran avsked, då han sin kronofogdetjänst »nu mera icke med behörig drift vidare kan bestrida», men sedan han sin »om händer hafde uppbörd riktigt redovisat».²⁵ 9 sept. 1804 dog han på Haraldsmåla av »förkylning». Hans bouppteckning visar en behållning av 810 riksdaler, men i densamma har anmärkts, att det icke utretts, om någon del därav egentligen var styvsönernas egendom.²⁶ Änkan avled 1 juni 1809.

I deras äktenskap hade fötts tre barn.

Den äldre sonen, som kallades Henrik efter sin farfar, föddes på Haraldsmåla redan 5 febr. 1782 — alltså endast fyra och en halv månader efter bröllopet — och döptes tre dagar senare, varvid såsom dopvittnen fungerade byggmästare Weijdling på Nävra,²⁷ handelsman Myrstedt på Pataholm,²⁸ skrivaren Wahlström på Haraldsmåla, fru Weijdling på Nävra, fru Myrstedt på Pataholm och mademoiselle Löfborg på Nävra. Ännu ej årsgammal dog han av »slag» redan 12 jan. 1783.

31 aug. 1783 föddes och döptes den efter sin faster eller sin farfars mor uppkallade dottern Anna Catarina. Vid hennes dop uppträdde såsom vittnen häradshövding Papke,²⁹ vice häradshövding Westring,³⁰ farmodern («StadsFiscal Svenonii Fru») och den nyssnämnda jungfru Löfborg.

Den yngre sonen föddes 9 mars 1785 och döptes två dagar senare till Johan — ovisst efter vem —, varvid såsom dopvittnen fungerade kaptenen friherre Roxendorff,³¹ kapten Papke,³² löjtnant Ädelberg, kaptskan Papke, löjtnantskan Ädelberg och ingenjörskan Mueller.³³ Ej heller denne son uppnådde ett års ålder. Han dog av kikhosta redan 5 febr. 1786.

²³ R. W. Strehlenert, Den Strehlenertska släkten (1918), s. 15.

²⁴ Befordringsakter 16 maj 1797, KA.

²⁵ Befordringsakter 8 maj 1798, KA.

²⁶ N. Möre bouppteckningar, VLA.

²⁷ Henrik Otto Weijdling, f. 1744, † 1802, g. m. Dorotea Grahls i ovannämnda bouppteckning 1792 nämnda syster Beata, f. 1753 el. 1754, † 1809 (Sjöström, Kalmar nation, s. 89 f.; F. Wijkström, Släkten Weijdling, stencil 1945, s. 8; Svenska släktkalendern 1950, s. 804).

²⁸ Niclas Petter Myrstedt, f. 1737, † 1798 (Sjöström, Kalmar nation, s. 41).

²⁹ Häradshövdingen i Handbörd, Stranda och Norra Möre Jonas Papke, † 1785 (J. E. Almquist, Lagsagor och domsagor i Sverige, 2, 1955, s. 189).

³⁰ Ambrosius Westring, f. 1752 och död såsom häradshövding i Medelstads och Östra hd i Blekinge 1797 (Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid, s. 320).

³¹ Axel Vilhelm Roxendorff, f. 1751, † 1823 (Elgenstierna, 6, s. 571).

³² Carl Papke, f. 1755, † 1826 och son till ovannämnde Jonas Papke (Sjöström, Kalmar nation, s. 100).

³³ Märta Magdalena Stråle, f. 1750, † 1819 samt g. m. kommissionslantmätaren Fredrik Georg Müller på Hinshult i Kråksmåla sn (V. Ekstrand, Svenska

Det enda av barnen, som kom att överleva sina föräldrar, blev alltså dottern *Anna Catarina*, inom familjen kallad *Annette*.³⁴ Hon och hennes halvbroder Johan Henrik Romann sålde 1813 sina delar i Haraldsmåla till en äldre halvbroder assessor Carl Ulric Roman.³⁵ 1827 flyttade hon tillsammans med den förres sedan 1820 moderlösa tre döttrar därifrån till Kalmar, varifrån de 1830 flyttade till Kristianstad.³⁶ Där var Johan Henrik Romann tidvis förordnad som kommandant, vilket han till sist blev,³⁷ och hos honom var Anna Catarina Svenonius husföreståndarinna till hans död 1854, då hon ärvde honom. Själv dog hon ogift vid 79 års ålder av bröstinflammation enligt Kristianstads garnisonsförsamlings dödbok 26 okt. 1862. Hennes gravsten finnes fortfarande på Kristianstads kyrkogård med den numera oläsliga inskriptionen:

»Den sista av sin släkt — de andra gått till ro —
Hon längtade till dem i deras tysta kammar.»³⁸

Enligt bouppteckningen, som företer en behållning av 14 748 riksdaler,³⁹ var hennes arvingar modernekusinerna — fadernekusinerna var redan avlidna — änkefru Sofia Torpadie, född Weijdling, i Kalmar,⁴⁰ förre handlanden Isak Claesson, änkefru Dorotea Leffler, född Claesson,⁴¹ och ogifta Charlotta Claesson, alla i Göteborg, samt änkefru prostinnan Ekman, född Claesson, i Uppsala.⁴² I enlighet med den avlidnas 24 sept. 1862 daterade testamente tillföll emellertid all kvarlåtenskapen major Henrik Queckfeldt, vars första hustru varit

lantmätare 1628—1900, 3, 1901, s. 135; Elgenstierna, 7, s. 748; påpek. av riddarhusgenealogen P. Möller). Om ingenjör som titel för lantmätare se Ordbok över svenska språket, utgiven av Svenska Akademien, 12 (1933), sp. B 484. Av lagfartsprotokollet 20 nov. 1813 (N. Möre häradsrätts arkiv A I: 82), § 49, VLA, framgår, att Müller var Anders Daniel Svenonius' dotter Anna Catarinas förmyndare.

³⁴ S. Nordenskjöld, Från stadens gamla kyrkogård, 5 (Föreningen Gamla Christianstads årsskrift, 3, 1950), s. 39. I sitt i bouppteckningen avskrivna testamente (jfr nedan) kallar hon sig Anna.

³⁵ I. Bengtsson, a. a., s. 99. Om Carl Ulric Roman se F. Rudelius, Kalmar regementes personhistoria, 2 (1955), s. 432 f.

³⁶ Bengtsson, s. 100, som påpekar, att Anna Catarina Svenonius och hennes brorsdöttrar i Kalmar bodde i samma kvarter som domkyrkoorganisten Anders Holmberg, vilken ett trettioårigt år senare till Kungl. Musikaliska Akademien i Stockholm donerade notmaterial ur den personliga kvarlåtenskapen efter deras farfars far, »den svenska musikens fader» Johan Helmich Roman, varför hennes vistelse i Kalmar kan ha spelat en roll i dessa noters historia.

³⁷ (F. O. Bäckström, Minnestal hållne uti frimurareordens stora landtloge i Stockholm (1855), s. 209.

³⁸ Nordenskjöld, a. a., s. 39; jfr Sydsv. Dagbl. 20 nov. 1964.

³⁹ Rådhusrätten, Kristianstad.

⁴⁰ Om henne jfr Svensk slägtkalender, 3 (1887), s. 225.

⁴¹ Om henne se Svensk slägtkalender, 2 (1886), s. 186.

⁴² Om henne jfr Svensk slägtkalender, 1 (1885), s. 66.



Anna Catarina Svenonius

dotter till den ovannämnde halvbrodern Johan Henrik Romann,⁴³ med undantag för möbler och toaletsaker, vilka tillföll dennes ännu knappt nioåriga dotter Ulla Queckfeldt.

Här återgivna pennteckning av Johan Henrik Romanns dotter Henrika Romann, utförd 1841, återger Anna Catarina Svenonius' anletsdrag och torde vara det äldsta bevarade Svenonius-porträttet. Det har ärvts inom ätten Queckfeldt.⁴⁴

5. Bokhållaren vid Kosta glasbruk, sedermera gästgivaren i Åreda, Gårdsby socken, Henrik Gustaf Svenonius (f. 1748, † 1817).

Anders Daniel Svenonius' yngre broder Henrik Gustaf Svenonius, f. 19 aug. 1748 i Kristianstad, återfinnes i mantalslängderna 1764—1768 hos sin fader, f. d. stadsfiskalen Henrik Svenonius, i Stojby, Gårdsby sn, Norrvinge hd, men under de närmast följande åren har han liksom föräldrarna ej kunnat påträffas.

9 dec. 1771 upprättade han jämte nämndeman Nils Samuelsson i Vraneke i Herråkra sn, Uppvidinge hd, bouppteckning efter en avliden bondhustru i Råsa i samma sn,¹ och 5 febr. 1772 företeddes inför Uppvidinge häradsrätt ett av honom bevitnat odaterat kontrakt

⁴³ Elgenstierna, 6, s. 106.

⁴⁴ Index över svenska porträtt 1500—1850 i Svenska porträttarkivets samlingar, II (1939), s. 830. Teckningen återges här efter foto i Svenska Porträttarkivet.

¹ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 25: 3 febr. 1772, avhandlingsprotokoll, § 3, VLA. Överstelöjtnant Axel Mollstadius har funnit denna och andra noter om honom vid en för min räkning företagen domboksgenomgång.

från Ramnåsa i Dädesjö sn,² men ingenting uppges därvid om hans vistelseort eller verksamhet i övrigt.

I födelseboken för Ekeberga sn i samma hd uppträder emellertid våren 1773 en bokhållare Svenonius såsom dopvittne vid två tillfällen, dels hos en glasblåsare Johan Berg, dels hos hovkamrer Frans Christian Crælius, som var direktör för det i denna socken belägna glasbruket Kosta och tidigare varit gift med en dotter till brukets ägare assessor Fredrik Wickenberg.³ I bevilningslängderna för åren 1773—1776 finner vi vid Kosta glasbruk närmast under Crælius skrivaren Henrik Svenonius, vars namn i sistnämnda årgång utskrivits oavkortat Henrik Gustaf Svenonius.⁴

Målände bilder ur hans verksamhet för brukets räkning lämnar dess räkenskaper. Under 21 dec. 1774 har således bokförts utgifter för »skiuts, förtärning och drickespengar som Bokhållare Swenonius utlämnat då han varit wid alla fyra kokerierne och uti swår yr snö måst skaffa dem som hulpit honom ur snödrifvorne». I jan. 1775 redovisas ytterligare »skiuts och förtärningspengar med ett nattläger för Swenonius wid resan til Carlscrona», »skiuts och förtärningspengar för Swenonius, som varit wid kokerierne Udden, Torsås, Quilla och Gunnilakroka», samt »skiuts och förtärningspengar för Swenonius som varit i Lindhofda wid skattemötet». I febr. s. å. får vi veta, att »Swenonius varit åt Wästbo att skaffa Påtaska men för winterns upslag och starka wattenflödet som hade förordsakat 2^{ne} åbroders utflytande emellan Bredaryd och Öllestads Gästgifwaregårdar måste wända om med oförrättade ärender». I april s. å. gjordes en utbetalning till Svenonius »för resa först till Ebbahults och sedan Torsås Kokeri och under vägen siuknat hwarför 2^{ne} hästar och wang måste tagas». I samma månad hade Svenonius »varit i Lindhofda wid recreeringsmötet». ⁵

Redan 4 juni 1776 uppträder i Ekeberga födelsebok en bokhållare

² Samma volym: 5 febr. 1772, instämnda mål, § 26.

³ F. Rosengren i Kosta glasbruk 1742—1942 (1942), s. 22 och 28. T. Ugglå och V. Ljungfors, Svenska släkter, 1 (1908), s. 48 f. Jfr Elgenstierna, 3, s. 506.

⁴ Kronobergs läns landskontors arkiv E V: 16, p. 1605, E V: 17, p. 1690, E V: 18, p. 1624, och E V: 19, p. 1110, VLA. Jfr även Ekeberga kyrkoarkiv A I: 1, p. 196, där han kallas bokhållare och strukits utan närmare anteckning. Av den i Kosta glasbruk 1742—1942, s. 217, ingående tabellen över brukets tjänstemän framgår, att en Fabian Teurnberg var bokhållare där 1772.

⁵ Räkenskaper 1774—1775, p. 403—405, Kosta glasbruks arkiv. Notisen om resan till Wästbo har citerats av Rosengren, a. a., s. 24 f. (med enstaka fel-läsningar). Av de nämnda kokerierna ligger Udden i Vissefjärda sn, Torsås, Kvilla och Gunnilkroka i Torsås sn och Ebbahult i Madesjö sn, allt i Södra Möre hd. »Lindhofda» är Lenhovda sn, Uppvidinge hd.

Wiggman såsom dopvittne på Kosta, och fr. o. m. 1777 intar denne Hans Wiggman Svenonius' plats i bevillningslängden.⁶

Anställningens upphörande torde hänga samman med att Svenonius fått verksamhet på annat håll i samband med att han ingick äktenskap. Enligt Gårdsby vigselbok gifte sig bokhållaren Gustaf — detta tilltalsnamn brukas även i de ovannämnda mantalslängderna 1764—1768⁷ — Svenonius i mars 1776 med »Mad. Lena Gahm» i Åreda.

Denna Lena Gahm är av allt att döma identisk med den *Maria Magdalena Gahm*, som i samband med inlämnandet av en 21 febr. 1776 — kort före hennes omgifte — upprättad bouppteckning efter avlidne skraddaren mästare Nils Holmgren i Åreda norrgård uppges vara dennes änka.⁸ Holmgren hade dött av lungsot vid 63 års ålder 2 febr. 1772 enligt Gårdsby dödbok; Åreda tillhörde i ecklesiastikt hänseende denna socken i Norrvidinge hd men i civilt den sedan med Dädesjö införlivade socknen Eke i Uppvidinge hd.⁹ 24 nov. 1764 hade han och hans hustru, här kallad »Maria Lena Gahm», för 2 500 daler silvermynt köpt Åreda Norregård, som var ett skatteköpt fjärdedels kronohemman och gästgiveri.¹⁰

Maria Magdalena Gahm var ej mindre än tolv år äldre än Gustaf Svenonius men nästan trettio år yngre än sin förre man, Nils Holmgren, och vid det andra äktenskapets ingående på sitt fyrtionde år. Hon återfinnes nämligen i Växjö födelse- och dopbok under 2 sept. 1736 (ovisst om födelse- eller dopdatum). Enligt denna källa var hon dotter till tullinspektoren i Växjö Johan Gahm, en äldre broder till den ryktbare samlaren Sigfrid Lorentz Gahm Perssons fader salpetersjuderinspektoren Petter Gahm på Häljaryd i Gårdsby (civilt Furuby) sn.¹¹ Johan Gahm hade inskrivits i Växjö skola vid tio års ålder

⁶ Kronobergs läns landskontors arkiv E V: 20, p. 855. Uppgiften i den i Kosta glasbruk 1742—1942, s. 217, ingående tabellen över brukets tjänstemän, att Svenonius var bokhållare 1775—1779, är alltså oriktig.

⁷ Att han, såsom nämnts, i bevillningslängderna 1773—1775 kallas Henrik Svenonius, får väl i belysning därav betraktas som enbart en förkortning, utförd av med honom ej bekanta personer, ej som en markering av tilltalsnamn.

⁸ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 27: 12 okt. 1776, avhandlingsprotokoll, § 17, VLA.

⁹ P. Wieselgren, *Ny Smålands Beskrifning*, 2 (1845), s. 837, not 2, och 872, not 1.

¹⁰ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 22: 5 febr. 1765, lagfartsprotokoll, litt. X. Jfr Kronobergs läns handlingar 1766, nr 1, Andra provinskontorets arkiv, Kammarkollegiet. De hade troligen gift sig 1761, ty hon kallas »mademoiselle» ännu då hon enligt Söraby födelsebok var dopvittne 3 jan. detta år, men enligt Gårdsby kyrkoarkiv A I: 1, p. 8, och Älmeboda kyrkoarkiv A I: 7, p. 117, var deras äldsta dotter Märta Helena född s. å.

¹¹ Norrvidinge häradsrätts arkiv A I: 7: 10 maj 1744, § 6. Växjö skolas matrikel för åren 1651—1751, ed. L. Larsson (1921), s. 42 och 49. Om S. L.

1697¹² och vid Uppsala universitet 1707,¹³ hade 1713—1726 varit kronofogde i Kinnevalds och Norrvidinge hds fögderi¹⁴ samt dog 1747 på söregården i Löpanäs i Södra Rottne (nu Söraby) sn, Norrvidinge hd, som han 1720 köpt av sin systems man, landskamreraren i Växjö Gabriel Branting,¹⁵ och som tidigare tillhört hans fader, den 1706 avlidne kronofogden Sigfrid Gahm.¹⁶

Johan Gahm hade varit gift tre gånger. Hans första hustru Margareta Wedege begravdes 5 sept. 1725 enligt Söraby dödbok, varefter han 18 okt. 1726 i Växjö gifte om sig med en änka Agneta Olofsdotter Bruun, som dog i Växjö redan 6 aug. 1729. Gustaf Svenonius' hustru var född i Johan Gahms 20 april 1731 därstädes ingångna tredje äktenskap med Helena Bruzell, dotter till den 1732 avlidne borgmästaren i Växjö Peter Bruzell¹⁷ och dotterdotter till rådmannen därstädes Jacob Wedege.¹⁸

I första äktenskapet hade fötts sönerna Sigfrid och Per,¹⁹ av vilka den förre dog 1775 såsom postmästare i Västervik,²⁰ medan den senare efter att ha varit tullskrivare i Karlskrona dog på Löpanäs 1767,²¹ samt tre till vuxen ålder komna döttrar, gifta med kyrkoherde

Gahm Persson och hans far se P. Wilstadius i Hyltén-Cavalliusföreningens årsbok 1937, s. 27 ff. S. L. Gahm Perssons moder Katarina Kjellman gifte efter hans faders död om sig med Anders Daniel Svenonius' ovannämnde principal Amund Hagelstein (jfr Sjöström, Smålands nation i Lund, s. 153), vilken vi i det föregående mött på Häljaryd. — Om släkten Gahm jfr numera SBL 16. ¹² Växjö skolas matrikel 1651—1751, s. 42.

¹³ Uppsala universitets matrikel, 2, ed. A. B. Carlsson, s. 50. Jfr P. G. Vistrand, Smålands nation i Uppsala, 1 (1894), s. 174.

¹⁴ J. A. Almquist, Frälsegodsens i Sverige under storhetstiden, 4 (korr.), s. 31.

¹⁵ Norrvidinge häradsrätts arkiv A I: 6: 12 maj 1730, § 26. Om Branting se Elgenstierna, 1, s. 31.

¹⁶ P. G. Vejde, Kronobergs läns herrgårdar (Hyltén-Cavalliusföreningens årsbok 1928—1929), s. 227. Sigfrid Gahm hade varit kronofogde i Konga och Uppvidinge hds fögderi 1696—1706 (Almquist, Frälsegodsens 4, s. 26).

¹⁷ J. Rosengren, L. Linnell och J. Fischer, Ny Smålands beskrifning, 1 (1914), s. 202.

¹⁸ Ibidem, s. 209. I. Svalenius i Växjö stads historia, 2 (1956), s. 67 och 119. Jfr E. Grape, Postkontor och postmästare (1951), s. 690 f. Ny Smålands beskrifning påstår, att D. Hallman i sina begravningsverser över Helena Catharina Wedege 1762 skulle uppge honom vara inflyttad från Skottland, men att Växjö konsistorieprotokoll 1650 kallar honom holländare. I själva verket uppger Hallman, att släkten Wedege (intet förnamn nämnt) kom från England på drottning Kristinas tid, och Växjö konsistorieprotokoll är bevarat först från 1651. L. P. Borberg, Släkten Wedege i Danmark (1919), s. 1 ff., redovisar uppgifter om nordtyska personer med namnet Wedege, bl. a. en patriciersläkt i Rostock.

¹⁹ Växjö skolas matrikel för åren 1651—1751, s. 68.

²⁰ Om honom och hans ättlingar se Grape, a. a., s. 678. Identiteten framgår av postmästarens meritförteckning av 10 maj 1775, som nämner faderns namn och yrken (Skrivelser från postkontor, vol. 172, Överpostdirektörens arkiv, RA).

²¹ G. Bergström, Stora sjötullen & lilla tullen, s. 51.

Johan Sellegren i Järsnäs²² respektive sekreteraren Abraham Orre²³ och hovrättsauskultanten Henrik Branting.²⁴ Gården i Löpanäs tillhör fortfarande ättlingar på spinnsidan till Abraham Orre och Anna Margareta Gahm, tillhörande släkten Lindwall.²⁵

Johan Gahms tredje hustru Helena Bruzell levde ännu 1752 och uppges då ha två omyndiga döttrar, Margareta och Maria Magdalena,²⁶ av vilka Margareta blev gift 28 dec. 1755 i Lekaryds sn, Allbo hd, med en dräng Per Persson från östergården i Lekaryds by och dog i södergården i Lekaryd redan 11 okt. 1771 vid 38 års ålder efter att ha blivit moder till döttrarna Catarina och Lena, födda 8 jan. 1758 respektive 7 aug. 1764. Dessas öden har jag ej lyckats följa.

Det hemman i Åreda, av vilket Gustaf Svenonius genom sitt äktenskap med Lena Gahm kom i besittning, var, såsom i det föregående nämnts, ett gästgiverihemman, och han tycks nu ha blivit gästgivare eller »tracteur», såsom det ibland heter i den tidens handlingar. Såsom gästgivare uppträder han i 1784 års mantalslängd — de föregående årens mantalslängder är ej bevarade — samt i Växjö landskanslis suppliklista för 18 mars 1784,²⁷ enligt vilken han sökte sin modernekusin, föraren Fredrik Beron,²⁸ för en skuld av år 1782 på 3 riksdaler och 32 skillingar.

30 okt. 1786 fick »Tracteuren och Bokhållaren» — den senare titeln hänger med sedan hans anställning vid Kosta — Henrik Gustaf Svenonius Uppvidinge häradsrätts tillstånd att försälja sina styvdöttrar Märta Helena och Sara Elisabet Holmgrens tre åttondelar av

²² Virdestam, a. a., 7, s. 126.

²³ Vistrand, s. 362. Hustrun var född i Söraby 1720.

²⁴ Svenska ättartal 12, s. 112. Hustrun dog i Söraby 1745.

²⁵ Vejde, a. a., s. 227 f. Jfr Svenska släktkalendern 1936, s. 544 ff.

²⁶ Norrvinge häradsrätts arkiv A I: 9, sommaringet 1752, instämnda mål m. m., § 7.

²⁷ Kronobergs läns landskanslis arkiv B IV: 47, nr 285, VLA.

²⁸ F. 30 jan. 1760 på södergården i Häggeshult, Torpa sn, Sunnerbo hd, och enda efterlevande barn till Henrik Gustaf Svenonius' förutnämnda moster Brita Stina Lannera i hennes äktenskap med fältskären Jakob Beron enligt dennes bouppteckning 1785 (Sunnerbo häradsrätts arkiv F I: 8, p. 191, VLA); dennes curriculum vitæ — bl. a. tjänst under pommerska kriget — framgår av justitierevisionens utslagshandlingar 21 juni 1782, nr 52 1/2 f., RA. Själv hade Fredrik Beron enligt den i KrA förefintliga generalmönsterrullan för Kalmar infanteriregemente 1783 blivit förare vid Drevs rote av Uppvidinge härads kompani 3 juli 1782, och enligt 1793 års generalmönsterrulla avfördes han från denna tjänst 14 juni 1787. Av förmyndarprotokoll 29 okt. 1783 (Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 31), § 7, framgår, att Fredrik Beron, vilken till 1788 bodde på torpet Södra Tälleryd under Drevs brännagård i Drevs sn, hade svårigheter med försörjningen av de tre barn, som hans hustru Sara Åhs hade i sitt tidigare äktenskap med en Nils Lindahl (Drevs kyrkoarkiv A I: 3, p. 118 och 128, VLA), men han ägnade sig även åt olovligt kortspel (Norrvinge häradsrätts arkiv A I: 22: 5 okt. 1785, § 8).

Södra Rottne Strålagård (även kallad Håkansgården), som ärvts från deras morfar Johan Gahm, och för en del av försäljningssumman köpa en gård i Kvisingsö, Älmeboda sn, Konga hd.²⁹

Gården i Kvisingsö hade redan 4 maj 1786 inköpts för 1 500 riksdaler specie från kyrkoherden i Annerstads sn Sunnerbo hd, prosten Johan Erland Wickelgren.³⁰ Den utgjorde ett halvt mantal skattefrälse och erlade frälseränta till Vadstena krigsmanshus. 14 nov. 1787 erhöll Wickelgren inteckning i gården för ännu icke erlagd del av köpesumman.³¹

Gustaf Svenonius' tidigare bostad, Norregården i Åreda, övertogs senare av bruksinspektoren vid Klavreströms bruk i Nottebäcks sn, Uppvidinge hd, Josef Strömbom, som 12 maj 1788 i Älmeboda gifte sig med styvdottern Sara Elisabet Holmgren och 8 sept. 1789 köpte hennes syster Märta Helena Holmgrens del i gården.³² 1808—1813 bodde där Strömboms svärson Sven Månsson, som 18 aug. 1812 sålde gården ur släkten.³³

Kvisingsö sålde Gustaf Svenonius redan 1799 till sin äldste son, som två år senare sålde den till den ovannämnda Märta Helena Holmgren och hennes make Fredrik Flygare (se nedan s. 45), men Gustaf Svenonius fick enligt uppgörelser vid dessa ägareskiften med sin hustru bo kvar på gården. Lena Gahm dog av ålderdom 26 okt. 1812 på Kvisingsö vid 76 års ålder, och Gustaf Svenonius drucknade enligt Älmeboda dödbok pingstaftonen 24 maj 1817, några månader innan han skulle ha fyllt 69 år. Hennes bouppteckning företer en behållning av 49 riksdaler, hans en brist på 436 riksdaler.³⁴

I deras äktenskap hade i Åreda fötts två söner.

Den äldre sonen föddes 15 febr. 1777 och döptes följande dag till Frans Henrik. Sitt första förnamn fick han kanske efter faderns f. d. chef vid Kosta glasbruk, Frans Christian Crælius, sitt andra efter farfadern, fiskal Svenonius, vilken fungerade som dopvittne jämte farbrodern, befallningsman Svenonius, moderns halvsyster, pastorskan Maja Elisabet Sellegren, född Gahm, och jungfru Brita Stina Hårdberg.

Den yngre sonen föddes 23 nov. 1780 och döptes fyra dagar senare till Johan Anders, tydligen efter morfadern Johan Gahm och farbrodern Anders

²⁹ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 32, förmyndareprotokoll 30 okt. 1786, § 11. Om Johan Gahms förvärv av denna gård se Norrvinge häradsrätts arkiv A I: 6: 12 maj 1730, § 27, och 16 jan. 1739, § 12—13.

³⁰ Konga häradsrätts arkiv A I: 44, lagfartsprot. 12 maj 1787, litt. LL.

³¹ Konga häradsrätts arkiv A I: 44, intektningsprot. 14 nov. 1787, § 21.

³² Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 34, lagfartsprot. 11 febr. 1790, litt. B.

³³ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 52, uppbudsprot. 30 okt. 1812, litt. KKK.

³⁴ Konga bouppteckningar, VLA. Mannens bouppteckning har nedan avtryckts såsom bil. 3.

Daniel Svenonius. Såsom faddrar fungerade en fänrik Scherfeldt på Vret, en fru Unbeck, en madame Hårdberg, vice befallningsmannen Jonas Hagelstein,³⁵ mademoiselle Beata Hadders, korporal Branting i Löpanäs³⁶ och mademoiselle Branting där samt jungfru Sofia Hårdberg.

Då av dessa söner den yngre blev den mest betydande, medan den äldre kom att bli stamfader för de nu levande grenarna av släkten Svenonius, behandlas den yngre här före den äldre.

*6. Ekonomidirektören vid Storfors i Värmland, sedermera
brukspatronen på Lundsberg Johan Anders Svenonius
(f. 1780, † 1842).*

Johan Anders Svenonius, vars tilltalsnamn tydligen var Johan,¹ född i Norregården i Åreda 23 nov. 1780, inskrevs 3 mars 1792 vid Växjö skola.² I Älmeboda husförhörlängd 1792—1796, som innehåller de senaste anteckningarna om honom vid barndomshemmet i Kvisingsö, har noterats, att han vistas »på Säfsjö». Prepositionen tyder på att den åsyftade orten är säteriet Sävsjö i Lenhovda sn, Uppvidinge hd, men där har han ej kunnat återfinnas i husförhörlängderna, varför vistelsen där torde ha varit tillfällig. 1794³ efterträdde Johan Svenonius sin äldre broder såsom bokhållare vid Klavreströms bruk i Nottebäcks sn, Uppvidinge hd, hos bruksinspektoren Josef Strömbom, som tidigare varit gift med hans förutnämnda, redan 1790 avlidna halvsyster Sara Elisabet Holmgren och nyligen gift om sig med en dotter till komministern i Östra Torsås Carl Rimmius i dennes äktenskap med hans farmors syster Hedvig Lannera; den sistnämnda bodde nu hos sin svärson vid Klavreström. 1796 efterträdde Johan Svenonius sin broder såsom bokhållare hos friherre Wilhelm Rappe på Braås bruk i Drevs sn i samma hd. Denne vitsordade i tjänstgöringsbetyg av 5 aug. 1800 hans »trohet, flit och oförtrutenhet» samt att han »fullkomligen förstår hvad till Räkningarnes fö-

³⁵ Jonas Georg Hagelstein, f. 1744, † 1785 (Sjöström, Smålands nation i Lund, s. 153). I det föregående har nämnts, att han var son till kronofogden Amund Hagelstein, hos vilken Johan Svenonius' farbror Anders Daniel Svenonius varit skrivare i sin ungdom, i äktenskap med Lena Gahms farbror Petter Gahms änka, samt att Johan Svenonius' farfar Henrik Svenonius 1764—1768 bott på Jonas Georg Hagelsteins boställe såsom mönsterskrivare.

³⁶ Jfr Svenska åttartal 12 (1898), s. 113, not 5, och Elgenstierna 5, s. 420.

¹ Se nedan bilaga 3.

² Växjö skolas matrikel för åren 1752—1819, ed. L. Larsson (1924), s. 57.

³ Der. i Nottebäcks kyrkoarkiv A I: 5, p. 298—299, VLA, förefintliga uppgiften, att Johan Svenonius 1794 utflyttade från Klavreström till Sjöås sn, torde bero på radförväxling och gälla brodern (jfr Sjöås kyrkoarkiv B I: 1, p. 4).

rande hörer och äger tillräckelig kunskap i Sjelfva Bruksskjötslen».⁴

Enligt Drevs husförhörlängd och utflyttningsbok utflyttade Johan Svenonius 1800 från Braås till Hälleberga sn i samma hd, där han dock ej kunnat återfinnas i den ofullständiga husförhörlängden (flyttningslängder saknas). Tjänstgöringsbetyg för honom finns emellertid bevarade även från de följande åren, varigenom hans fortsatta öden rätt väl kan följas. Den 2 mars 1801 betygade brukspatronen på Orrefors järnbruk i Hälleberga sn Eric Magnus Sjögren⁵ hans »insigt, trohet och flit» under den tid han biträtt vid bruksrörelsen där, men att »hans insigter fordrar större Condition än detta ställe kan lofwa», varför han på egen begäran fått avsked. Den 8 juli 1807 intygade brukspatronen C. E. Lode på Åryds bruk i Hemmesjö sn, Konga hd, att Johan Svenonius sedan sept. 1801 »med fullkomlig kunskap, trohet och drifft såväl i anseende till smidets drivvande som Bokföring och alla förefallna Byggnader» såsom inspektor »förestått Bruksdrifften» där.⁶

I de nämnda tre tjänstgöringsbetygen kallas Johan Svenonius mönsterskrivare. Den 24 juni 1799 hade han nämligen fått denna tjänst vid Andra majorens skvadron av Smålands lätta dragoner,⁷ varifrån han tog avsked först 30 sept. 1808.⁸ Såsom mönsterskrivare övertog han år 1800 mönsterskrivarebostället i Stojby i Gårdsby sn,⁹ samma mönsterskrivareboställe som hans farfar bebott 1764—1768; men han synes aldrig ha bott där.

Enligt Hemmesjö husförhörlängd utskrevs Johan Svenonius 1808 till »Wermeland». Förhistorien till denna för honom och indirekt för hela hans släkt så viktiga flyttning belyses av ett endast till sin senare hälft bevarat brev från honom till den för sitt deltagande i 1809 års statskupe bekante majoren, sedermera landshövdingen och generalmajoren Johan Georg de la Grange¹⁰ 6 okt. 1807, ett brev från dennes svärfader kapten Carl Axel Linroth på Gustafsvik i Värmland — sedermera även svärfar till den bekante Georg Adlersparre — 21 okt. s. å., troligen till sysslingen disponenten vid Storfors bruk i Kroppa sn i Värmland Claes Samuel Linroth,¹¹ och ett brev från Johan Sve-

⁴ Fack 123, Storfors bruks arkiv. Om Rappes innehav av Braås se P. G. Vejde, Om Braås gård och f. d. järnbruk (Kronobergsboken 1960—1961), s. 140.

⁵ Om honom se A. Sjögren, Anteckningar om släkten Sjögren (1927), s. 14.

⁶ Brev 1801 och 1807 i fack 123, Storfors bruks arkiv.

⁷ Rullor efter 1724: Smålands lätta dragoner 1802, KrA.

⁸ Rullor efter 1724: Smålands lätta dragoner 1809, KrA.

⁹ Krigskollegiets husesynskontors arkiv: Husesynsinstrument, KrA.

¹⁰ Om denne se G. Jacobson i SBL 11 (1945), s. 1 ff.

¹¹ Om denne se G. Ekman, Ur Storforsverkens historia (1921), s. 216. Om ätten Linroths småländska förbindelser se F. Högberg, Hook (Småländska

nonius till Carl Axel Linroth 27 nov. s. å.¹² Av denna korrespondens framgår, att Johan Svenonius genom de la Granges och Linroths förmedling från slutet av sept. 1808 kom att anställas som bokhållare vid Storfors,¹³ vari Carl Axel Linroths dubbelkusin grevinnan Sara Catharina Löwenhielm, född Linroth, ägde de flesta andelarna.¹⁴ Svenonius' anställning där reglerades genom ett utförligt kontrakt med den nyssnämnde disponenten Linroth 14 jan. 1808.¹⁵

Av Johan Svenonius' verksamhet vid Storfors har detta bruks skildrare, Gustaf Ekman, efter material i brukets arkiv givit en livlig och utförlig sammanfattning, som kan förtjäna att här återges:

»Redan påföljande år erhöll han befordran. Den 16 mars 1809 underskrevs nemligen ett kontrakt mellan honom och Storfors intressenter, enligt hvilket han antogs till inspektör vid Storfors från den 1 oktober samma år med 12 månaders uppsägning från Michaeli räknadt, och en kontant lön af 400 rdr rgs. Dessutom skulle han åtnjuta fria contributioner, fritt rum och kost på gården för sig och tvenne skrifvare, hvilka han dock sjelf skulle aflöna, rättighet att på kontoret hafva en lärling, utfodring för en häst samt fri skjuts och förtäring på resor i brukets ärenden. Vinsten af faktoriet vid Storfors tillkom honom att uppbära, och om denna ej uppginge till 200 rdr rg. om året, skulle fyllnaden lemnas af intressenterna. Vidare tillerkändes honom rättighet att drifva tobakshandel men ingen annan handel. Det som blefve öfver af spannmål och tackjern, sedan bestämda kvantiteter blifvit utmätta åt underhafvande, skulle komma honom till godo.

Vid Nykroppa skulle fortfarande finans en särskild bruksbetjent lydande under Swenonius.

Af detta kontrakt framgår för öfrigt, att tegel- och kalkbränning vid denna tid egde rum å Storfors till brukets eget behof, äfvensom brännvinsbränning.

Då den nye disponenten¹⁶ ej såsom sina företrädare komme att bo på Storfors, skulle inspektören hafva öfverinseende öfver gården och alla inventarier. Han skule derjemte hafva tillsyn öfver hushållet, som bestod af två skrifvare, en lärling, en hushållerska, fyra pigor, en gårdsdräng och en stall-dräng, hvilka inspektören sjelf för brukets räkning skulle städja och löna efter ortens pris.

Disponenten handhade kassan, och inspektören skulle hvarje månad inkomma till honom med förslag öfver spannmål, tackjern, spik och stångjern samt penningar.

kulturbilder 1963. Meddelanden från Jönköpings läns hembygdsförbund XXXVI), s. 69—91.

¹² Fack 123, Storfors bruks arkiv. Arkivarie Dixner, Uddeholm, har fäst min uppmärksamhet på dessa brev. Det sistnämnda brevet avtryckt nedan såsom bilaga 4. Ekmans (s. 292) uppgift, att Svenonius varit anställd vid Hok, torde vara oriktig.

¹³ Jfr Ekman, s. 292.

¹⁴ Ekman, s. 237 f.

¹⁵ Fack 124, Storfors bruks arkiv.

¹⁶ Grevinnan Löwenhielms son, greve Carl Gustaf Löwenhielm (Ekman, s. 217, 287 och 290).

Sedermera blefvo hans villkor afsevärdt förbättrade. Sålunda erhöll han oftast 150 à 200 rdr rgs årligen i premium, och dessutom hade han under senare år inkomst af brukshandeln och jernfrakten på sjöarna m. m. Enligt protokoll af 25 juli 1816 beslöto nemligen intressenterna att höja frakten för tackjern sjövägen från Bottnarne (Nykroppa) till Sjöandan till 18 sk. rgs per skeppd. Häraf skulle bruket erhålla 2 rdr för hvarje båtlast samt roddkarlar och körare 4 sk. rgs per skeppd, under det att återstoden skulle tillfalla Swenonius.

Den 23 mars 1822 beslöto intressenterna att som belöning till Swenonius för »ökade odlingar och åkerbruks- och ängsskötselns märkeliga förkofran samt till uppmuntran till ytterligare arbete på detta område» anslå den vinst, som från den 1 oktober 1821 »utfaller på utfraktningen af främmande egares effekter, sedan körlönerna och roddkarlslönerna blifvit bestridda och likviderade».

Swenonius var tydligen en intresserad jordbrukare, som åstadkom en kraftig uppryckning af landtbruket vid Storfors. Bland andra åtgärder i detta afseende under hans tid må nämnas intressenternas beslut den 25 juli 1816 att vid vestra sidan af Bogärdet med eget folk låta uppföra en ny större ladugård för 400 rdr rgs. Den 10 september följande år uppdrogs åt inspektoren att kraftigt bedriva detta arbete samt att i den nya ladugården inrätta en tröskmaskin, drifven medelst konstledning från ett i elfven anordnad vattenhjul. Byggnaden blef färdig 1823, och tröskverket kostade enligt boken 2 365 rdr 24 sk. rgs. År 1822 anslog stämman 200 rdr rgs till nyodlingar. Samma år uppgjordes kontrakt med djurläkaren Elias Källgren angående tillsyn af brukets hästar och kreatur, för hvilket arbete han skulle uppbära 23 rdr 16 sk. banco årligen.»¹⁷

Bygdens senaste skildrare, Simon Överström, har emellertid med material ur sockenstämmoprotokollen visat, att Johan Svenonius, vars titel fr. o. m. 1817¹⁸ var ekonomidirektör eller direktör, även hade andra sidor:

»På sockenstämmorna bevakade han hänsynslöst sin principals ekonomiska intressen. Han kände väl grevens makt och lät även andra erfara den. Många gånger uppträdde han ganska diktatoriskt. Efter hans ankomst till socknen fick sockenstämmoprotokollen ett nytt innehåll. De blevo mer och mer redogörelser för utkämpade strider.»¹⁹

¹⁷ Ekman, s. 292 f. I andra sammanhang relaterar Ekman, hur bruksintressenterna visade sin uppskattning av Swenonius genom att 1817 befria honom från skyldigheten att ersätta förlust på smide, som han på kredit levererat till en handlande i Kristinehamn (s. 324), samt hans inskridande å brukets vägnar mot mätningarna för kanalbygge mellan Filipstads bergslag och Vänerne 1824 (s. 381).

¹⁸ Se faderns bouppteckning 27 okt. 1817, Konga häradsrätts arkiv, VLA, samt Värmlands läns verifikationer 1818: 2, p. 5246, KA. I sina mantalsuppgifter kallar han sig dock aldrig ekonomidirektör utan inspektör, vilken titel även hans efterträdare bar (jfr Ekman, s. 294). I avräkningsböckerna i Storfors arkiv kallas han bruksinspektör ännu 1828 (1828 års avräkningsbok, p. 307—324).

¹⁹ S. Överström, Bilder ur Kroppa sockens historia (1947), s. 207.

Överström ger en rad exempel på ekonomidirektörens stridbarhet. 1814 genomdrev han sålunda en uppdelning av fattigvården i Kroppa sn, så att Storfors bruk skulle underhålla sina fattiga självt och icke bidra till underhållet av övriga medlemmar av denna kategori.²⁰ 1819—1820 sökte Svenonius förgäves få en f. d. skogvaktare vid Storfors vald till klockare för att bruket skulle slippa underhålla honom på gamla dagar.²¹ 1820—1821 protesterade han förgäves mot att ingen representant för Storfors invaldes, då Kroppa första kyrkoråd tillkom, och denna tvist ledde ända därhän, att socknens kyrkoherde, prosten Alsterblad, på brukskontoret tvangs att skriftligen återtaga vissa äreröriga utgjutelser mot honom.²² 1821—1823 tvistades om äganderätten till sockenstugan.²³ Av intresse för bilden av Svenonius är även, att han på 1830-talet var engagerad i nykterhetssträvanden och 1838 till sockenstämman inlämnade en skrivelse mot lotterispel.²⁴ Hans brorson Carl Svenonius har för sin son Fredrik skildrat sin farbror som »mycket sträng»²⁵ och något hetlevrad men släktkär.²⁶ Brukspatron Filip Mithanders på Alkvattnen maka Ulla Nordenfeldt har i efterlämnade anteckningar i samband med skildringen av en spöksyn från greve Carl Gustaf Löwenhielms likfärd 1839 nämnt direktör Svenonius' »alltid bristande takt och skick», som föranledde henne att föreställa sig honom ledande liktåget, förande sin kappsläde snabbt och vårdslöst framför likvagnens galopperande hästar.²⁷

Tack vare sina ekonomiska förmåner vid Storfors och sitt sinne för ekonomi tycks Johan Svenonius ha blivit en förmögen man. Även hans småländska hembygds lagfartsprotokoll vittnar om hans penningplaceringar. 5 juli 1827 köpte sålunda Svenonius av brukspatron Johan Lorentz Aschan på Lessebo Diö järnbruk med underlydande i Stenbrohults sn, Allbo hd,²⁸ som han dock redan 21 juni 1829 sålde

²⁰ Överström, s. 297 f.

²¹ Överström, s. 194 f.

²² Överström, s. 213—217.

²³ Överström, s. 208—213.

²⁴ Överström, s. 281 ff.

²⁵ P. M. av statsgeologen Fredrik Svenonius om Carl Vilhelm Svenonius, bifogat brev 4 dec. 1914 till disponent Hjalmar Lundbohm, Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontor, Stockholm, avtryckt nedan bil. 9. Docent Gunnar Ahlström har fäst min uppmärksamhet på Fredrik Svenonius' brev till Lundbohm.

²⁶ Brev darsammastädes från Fredrik Svenonius till Lundbohm 9 dec. 1914.

²⁷ L. Dahlgren, Marie Charlottes dagbok. Bilder från en värmländsk småstad (1931), s. 122. Fil. lic. Oloph Odenius har fäst min uppmärksamhet på denna notis. Jfr E. Herlenius i Värmland förr och nu 1942, s. 33.

²⁸ Allbo häradsrätts arkiv A II a: 4, lagfartsprotokoll 7 nov. 1827, § 65, VLA. Jfr G. Clemensson, Lessebo 1658—1856 (1954), s. 226, och P. G.

till brukspatron O. Ek och gruvfogden K. E. Dahl.²⁹ Tillsammans med sistnämnda herrar hade han 31 aug. 1828 köpt Lillaryds säteri och Ry (nu Delary) järnbruk i Göteryds sn, Sunnerbo hd,³⁰ som dock redan enligt 1830 års mantalslängd helt tillhörde Ek och Dahl. Ett förvärv för längre tid blev norregården i Bergön i Stenbrohults sn, Allbo hd, som han köpte 9 juli 1829³¹ och att döma av mantalslängderna torde ha sålt först 1839.

Johan Svenonius' viktigaste förvärv var emellertid belägna i Värmland. Den 15 mars 1832 inropade han på exekutiv auktion för 9 500 riksdaler banco den några kilometer söder om Filipstad belägna gården Eriksberg,³² och den 30 mars 1833 köpte han för 58 000 riksdaler banco av brukspatron C. G. Ekelund järnbruket Matlång eller Lundsberg i Kroppa grannsocken Lungsund.³³ Dit flyttade han 1834, då han definitivt lämnade sin anställning vid Storfors; redan 1828 hade han för sjukdom tagit avsked och efterträtt av sin brorson Carl Svenonius (jfr nedan), men då denne 1831 flyttade till Norrbotten, hade farbrodern återinträtt på sin förra post.³⁴

Vid Lundsberg lät Johan Svenonius 1836 bygga om smedjan och bygga ett blåsverk.³⁵ Senare blev han emellertid sjuk. Den 6 juni 1839 skrev han till den i ätten Löwenhielm ingifte överstelöjtnanten Emil Adam von Gertten på Apertin, att han två dagar tidigare ansatts av värk i bröstet och därpå följande svullnad och heshet, så att han »på flere timmar icke hörbart kunde tala; detta har likvist låtit fördela sig med Liment och Spansk Flug». I övrigt var han nu så förbättrad, att han samma dag »börjat böja vänstra Foten till golfvet» och med hjälp av krycka börjat få röra sig, varjämte »de stora och svåra sårn hafwa och upphört att strängt värka samt börja

Vejde, Åryd (1954), s. 90. Fil. dr P. G. Vejde har fäst min uppmärksamhet på notiserna om J. A. Svenonius' småländska förvärv. Jfr även avräkningsbok 1828, p. 937, och 1829, p. 909, Lessebo bruks arkiv.

²⁹ Allbo häradsrätts arkiv A II a: 5, lagfartsprotokoll 14 dec. 1829, § 119—120. Jfr Lessebo avräkningsbok 1830, p. 1059.

³⁰ Sunnerbo häradsrätts arkiv A II a: 26, lagfartsprotokoll 16 maj 1829, § 63. Jfr Vejde, Kronobergs läns herrgårdar, s. 217.

³¹ Allbo härads dombok 1831, vintertinget § 274, Västra Värends domsagokansli, Alvesta. Fil. dr P. G. Vejde har fäst min uppmärksamhet på denna källuppgift.

³² Stådernas småprotokoll 1832: 2, Filipstad 18 juni.

³³ Fastebrev 7 november 1834, Lundsbergs internatskola. Om Ekelund se Ekman, s. 291.

³⁴ Ekman, s. 293 f. 1828—1830 brukade Johan Svenonius såsom »boställe» ett halvt mantal Kungsskogen i Lungsunds sn, vilket hade samma ägare som Storfors (jfr Ekman, s. 288 och 326).

³⁵ Johan Svenonius' årsuppgift 17 nov. 1836 i Västra bergmästaredistriktets arkiv L I: 22, GLA. Ingenjör Torsten Berg, London, har fäst min uppmärksamhet på denna bunt.

visa fallenhet att vilja Låkas, men Högra armen är ännu obrukbar och krafterna förlorade». Följande dag skriver Johan Svenonius till samme adressat, att han om ett par veckor jämte sin hustru och »Flickan» (sin dotter), »hvilken sednare nästan aldrig är frisk», ämnar resa till »Kisa-Frun», den ryktbara helbrägdagörerskan Maria Jansson. Den 2 okt. 1839 skriver han till samme von Gertten, att han är »illa ute för knölar, sverdster och Sår, som förena sig med värk och sveda omkring hallsen, på höfterna, låren, knän och Ben, att jag icke kan gå eller vågar vara ute af fruktan att satans Tyget genom en möjlig förkylning kunde slå in i kroppen och taga mig alldeles af dagen. Armarna äro nu så vida bättre att jag kan skrifva fastän med plåga». I en P. M. 3 jan. 1840 skriver von Gertten till sina svågrar, att Svenonius' »sjukdomstillstånd har varit och är ganska swårt», men han hade det oaktat skriftväxlat med von Gertten nästan varje dag »och skrifwit ej sällan 4 till 6 ark i sender, dels sjelf egentligast, dels med dicerling».³⁶ I ett brev till von Gerttens svåger, generalen greve Carl Gustaf Löwenhielm, som efter sin fars död 1839 jämte sina systrar ärvt Storfors,³⁷ skriver Johan Svenonius i juni 1840, att han av sin tidigare i Kristinehamn men nu i Stockholm bosatte läkare A. L. Hwasser uppmanats att infinna sig i sistnämnda stad, och att han nu för första gången i sitt liv skulle resa dit, så snart den attack mildrats, som nu sedan två dagar obevekligt bundit honom vid sängen.³⁸

Efter att några dagar tidigare (10 aug.) ha sålt den ovannämnda gården Eriksberg³⁹ dog Johan Svenonius den 16 aug. 1842 på Lundsberg, ännu ej 62 år gammal. Ingen dödsorsak har angivits i dödboken. Bouppteckningen företer en behållning av 100 649 riksdaler.⁴⁰

Johan Svenonius' hustru hette *Kristina Sofia Sundström*, kallades Sofie⁴¹ och var född 2 okt. 1783. Hon var dotter till inspektoren vid Bjurbäckens bruk i Lungsund Sven Sundström (f. 1744) i äktenskap

³⁶ Alla dessa fyra brev i Långarkivet, vol. 132. UUB (om Långarkivet se D. Almqvist i MRA 1948, s. 80—84). Om Kisa-frun se C. Th. Flodman i Minnenas bok (1916), s. 282 ff., P. H. Törngren i SMoK, 4 (1948), s. 45, och G. Taube, Från gångna tiders Uppsala (1950), s. 175 ff.

³⁷ Ekman, s. 326 f.

³⁸ Långarkivet, vol. 77: 2, nr 460. Hwassers brev är bifogat i avskrift (nr 461).

³⁹ Stådernas småprotokoll 1842: 2, Filipstad 7 nov., § 29. Den 22 dec. 1845 köpte hans arvingar tillbaka denna gård på exekutiv auktion (ibidem 1846: 2: Filipstad 2 febr.), men de sålde den ånyo 12 juli 1847 (ibidem 1847: 3: Filipstad 8 nov.).

⁴⁰ Färnebo bouppteckningar, GLA.

⁴¹ Se hennes årsuppgifter för Lundsberg 26 dec. 1842 och 7 dec. 1843 i Västra bergmästaredistriktets arkiv L I: 22, GLA.

med Maria Britta Berggren, f. 28 febr. 1752 och dotter till rådmannen i Kristinehamn Georg Berggren⁴² (f. 1722, † 20 febr. 1797) i äktenskap med Kristina Fahlberg (f. 1728, † 3 mars 1791). 1793 hade Sven Sundström med sin familj flyttat till Asphyttans bruk⁴³ i Färnebo sn, där han dog 28 nov. 1803. Hans änka Maria Britta Berggren dog först 1 jan. 1846 vid 93 års ålder hos sin dotter på Lundsberg.

När äktenskapet mellan Johan Svenonius och Sofie Sundström ingicks, är icke känt, ty ingen anteckning om vigseln har återfunnits vare sig i Kroppa eller i Färnebo vigselbok. I äktenskapet föddes tre barn, alla födda vid Storfors.

Dottern Sofia föddes 27 juli 1818 och döptes 7 aug., varvid såsom dopvittnen fungerade brukspatronen och Vasa-riddaren Magnus Ekelund i Norrköping,⁴⁴ konsul Sjöström från Norrköping, brukspatron Lars Ekelund⁴⁵ och hans hustru Br. M. Schultz⁴⁶ på Bjurbäcken, brukspatron N. P. Hallén⁴⁷ på Ackkärr, änkefru Sundström (mormodern), änkefru M. C. Sädbom i Filipstad och demoiselle Sophie Ekelund på Bjurbäcken.⁴⁸

Sonen Oscar föddes 17 febr. 1827 och döptes två dagar senare, varvid såsom dopvittnen fungerade farbrodern Frans Svenonius, bruksinspektoren Carl Fredrik Lundin, prostinnan Maria Carolina Holmberg, född Sandström,⁴⁹ och kusinen demoiselle Ulrika Lovisa Svenonius.

Yngst var sonen Emil, som föddes 30 maj 1823 och döptes 4 juni, varvid såsom dopvittnen fungerade brukspatron C. G. Ekelund på Bjurbäcken⁵⁰ med fru, inspektör J. P. Dahlgren⁵¹ med fru från Munkfors, rådmän Storkirk i Filipstad och den ovannämnda mamsell E. Sophie Ekelund på Bjurbäcken.

I enlighet med inbördes testamente av 5 okt. 1840 innehades Lundsbergs bruk efter Johan Svenonius' död av hans änka, som dock

⁴² Om honom se A. E. Löf och A. Ernvik, Kristinehamns historia, 2 (1949), s. 195 och 237, samt 3 (1959), s. 577. En annan dotter till honom var gift med handlanden i Kristinehamn Lars Dahlgren och farmor till den bekante författaren F. A. Dahlgren (jfr V. Örnberg, Svensk slägtkalender, 4, 1888, s. 73).

⁴³ Om hans andelar i Asphytte masugn se kartong 17, mapp 4, nr 2 och 4, Storfors arkiv.

⁴⁴ F. 1777, † 1850 (B. Hildebrand i SBL 12, s. 671).

⁴⁵ Magnus Ekelunds broder, f. 1765, † 1821 (Svenska ättartal 5, s. 200; jfr Ekman, s. 291).

⁴⁶ F. 1763, † 1821 (Svenska ättartal 5, s. 200).

⁴⁷ 1813 hade J. A. Svenonius jämte denne uppträtt bland faddrarna för en son till brukspatron Olof Hagberg på Skarphyttan i Kroppa sn (SoH 1951, s. 187).

⁴⁸ Lars Ekelunds dotter, sedan gift Ugglå, f. 1802, † 1883 (Elgenstierna, 8, s. 465).

⁴⁹ Hon har egendomligt nog ej kunnat identifieras i herdaminnet.

⁵⁰ Lars Ekelunds son, f. 1795, † 1845 (Svenska ättartal, 5, s. 201). Det var från honom J. A. Svenonius sedan köpte Matlång och Lundsberg (jfr ovan).

⁵¹ G. m. barnets moster (se nedan, s. 41).

redan 14 mars 1845 sålde det till sonen *Oscar Svenonius*.⁵² Denne, som 1835—1837 varit elev vid Karlstads högre lärdoms- och apologistkola⁵³ och 1838 vid Uppsala katedralskola⁵⁴ samt 23 nov. 1838 inskrivits vid Uppsala universitet,⁵⁵ där han avlade studentexamen 3 dec. 1839⁵⁶ men icke någon akademisk examen,⁵⁷ gifte sig 4 juni 1845⁵⁸ med *Emilia Anna Vendla Löwenborg*, född 4 juni 1824 och dotter till den redan 1825 avlidne majoren Erik Gustaf Löwenborg på Bonderud i Varnums sn i äktenskap med Johanna Hedvig Lindsfelt.⁵⁹ Oskar Svenonius lät 1844—1845 bygga om blåsverket vid Lundsberg,⁶⁰ men redan i febr. 1849 upphörde tillverkningen där,⁶¹ och följande år var hammaren och härden i gång endast 27 dagar.⁶² Den 28 mars 1850 sålde han Lundsberg till bergsbruksidkaren Petter Persson i Gälleråsen, Karlskoga sn, och förre talmannen Anders Ericsson^{62a} i Östra Kärne, samma sn. Innan han hunnit flytta därifrån dog han 28 sept. s. å., endast 29 år gammal. Ingen dödsorsak har angivits i dödboken. Bouppteckningen företer en behållning av 30 486 riksdaler.⁶³

I Oscar Svenonius' äktenskap hade fötts två barn, Anna Vendela Sofia, född 26 mars 1846 och död 8 dec. 1848, samt Erik Johan, född 23 sept. 1847. Änkan flyttade 1851 från Lundsberg till Kristinehamn, där sonen, vars tilltalsnamn var Erik,⁶⁴ dog 27 mars 1852. 1895 flyttade hon därifrån till Liljeholmen i Brännkyrka förs. invid Stockholm, där hon dog 23 dec. 1895.

⁵² Fastebrev 21 april 1849, Lundsbergs arkiv.

⁵³ Högre allmänna läroverkets arkiv C II: 4, p. 1—2, Karlstad. Jfr Katalog på den studerande Ungdomen vid Carlstads Skola Vårterminen 1836 (Karlstad 1836) och Katalog öfver Studerande Ungdomen vid Carlstads Gymnasium samt Högre Lärdoms- och Apologist-Skola för Vårterminen 1837 (Karlstad 1837).

⁵⁴ Matrikel 1835—1864, Uppsala katedralskolas arkiv.

⁵⁵ Kansliets arkiv D I: 9, Uppsala universitet. U 1500 e, UUB. Jfr A. Larsson, Förteckning öfver Värmlands nations medlemmar (Värmlands nations historia, 1877), s. 79.

⁵⁶ U 1500 d, UUB.

⁵⁷ I universitetets tryckta kataloger återfinnes han ej senare än våren 1840.

⁵⁸ Post- och Inrikes Tidningar 1845, nr 153. Ölme vigselbok saknas för denna tid.

⁵⁹ Elgenstiernas ättartavlor, 5, s. 117.

⁶⁰ Oskar Svenonius' årsuppgifter 12 nov. 1844 samt 13 nov. och 3 dec. 1845 i Västra bergmästaredistriktets arkiv L I: 22, GLA.

⁶¹ O. Svenonius' årsuppgift 24 nov. 1849 ibidem.

⁶² O. Svenonius' sterbhus' årsuppgift 9 nov. 1850 ibidem. Av årsuppgift där 12 nov. 1851 framgår, att de gamla tyskhärdarna 1851 raserades och ersattes med en lancashirehärd.

^{62a} Om denne se B. Hildebrand i SBL 14 (1953), s. 135 ff.

⁶³ Färnebo bouppteckningar, GLA.

⁶⁴ Framgår av faderns bouppteckning.

Hennes svåger *Emil Svenonius*, Johan Svenonius' yngre son, inom släktkretsen kallad »Mille»,⁶⁵ hade också en kort tid varit elev vid Karlstads högre lärdoms- och apologistskola.⁶⁶ 1841—1845 var han furir utan lön vid Grums kompani av Värmlands regemente,⁶⁷ var- efter han 1846—1858 arrenderade kaptensbostället Anstahyttan i Stora Skedvi sn i Dalarna, 1848—1856 ägde Broby säteri med underlydande i Söderby-Karls sn i Uppland⁶⁸ och 1859—1870 arrende- rade kronohemmanen Edeby nr 1—3 (2 1/4 mantal) i Lovö sn i Uppland. Ännu ej femtioårig, dog han 8 nov. 1870 efter att före- gående dag ha utskrivits från Lovö till Adolf Fredriks församling i Stockholm, vars dödbok uppger dödsorsakerna vara »rheumatismus chron. et gastroenteritis chron.» (kronisk reumatism och kronisk in- flammation av magsäckens och tunntarmarnas slemhinna). Dödbo- ken titulerar honom brukspatron, bakom vilken titel ej tycks ha fun- nits någon realitet. Han var aldrig gift. Bouppteckningen visar en behållning av 7 332 riksdaler riksmünt.⁶⁹

System *Sofia Svenonius*, som kom att leva längst av Johan Sve- nonius' barn, gifte sig 27 juli 1841 med bergmästaren i Öster- och Västerbergslagen Olof Gustaf Öngren,⁷⁰ som var mer än tjugo år äldre än hon och född i Kristinehamn 1 maj 1795. Till en början bodde de i Falun, men 1850 flyttade de till Norberg i Västmanland.⁷¹ Dit flyttade samtidigt även hennes moder, Johan Svenonius' änka, som tidigare bott hos sin numera avlidne son Oscar på Lundsberg. Sedan Öngren dött barnlös 9 juni 1858, flyttade hans änka med sin mor till Västerås, varifrån de 1862 flyttade till Stockholm. Där vista- des de sedan till sin död med undantag för åren 1863—1866, då de bodde hos Emil Svenonius i Edeby på Lovön.

Johan Svenonius' änka blev nästan lika gammal som sin mor och

⁶⁵ Lista över notifikationer till hans farbrors änka Greta Cederschiölds begrav- ning 1842 (hos landsarkivarie O. Svenonius).

⁶⁶ Han inskrevs 31 aug. 1835 i dess andra klass samtidigt som brodern Oskar inskrevs i dessa tredje klass (Högre allmänna läroverkets arkiv C II: 4, p. 1—2, Karlstad), men han har i motsats till brodern ej återfunnits i Katalog på den studerande Ungdomen vid Karlstads Skola Vårterminen 1836.

⁶⁷ Arméns pensionskassas meritband 111, p. 467, KrA. Generalmönsterrulla 1848 ibidem.

⁶⁸ H. Rosman och A. Munthe, *Släkten Arfwedson* (1945), s. 461 f., not 4. Jfr G. Unestam, *En bok om Söderby-Karl* (1954), s. 367. Om Broby försälj- ning 1856 se Småprotokoll, vol. 608, f. 1441v ff., RA.

⁶⁹ Stockholms stadsarkiv.

⁷⁰ Om honom se J. A. Almqvist, *Bergskollegium* (MRA, Ny följd II: 3, 1909), s. 306; jfr s. 141.

⁷¹ Om Öngrens verksamhet där jfr E. Malmgren, *Några huvuddrag i den gruvtekniska utvecklingen under de senaste 200 åren* (Norberg genom 600 år, 1958), s. 356.



J. A. Svenonius' kaffekanna

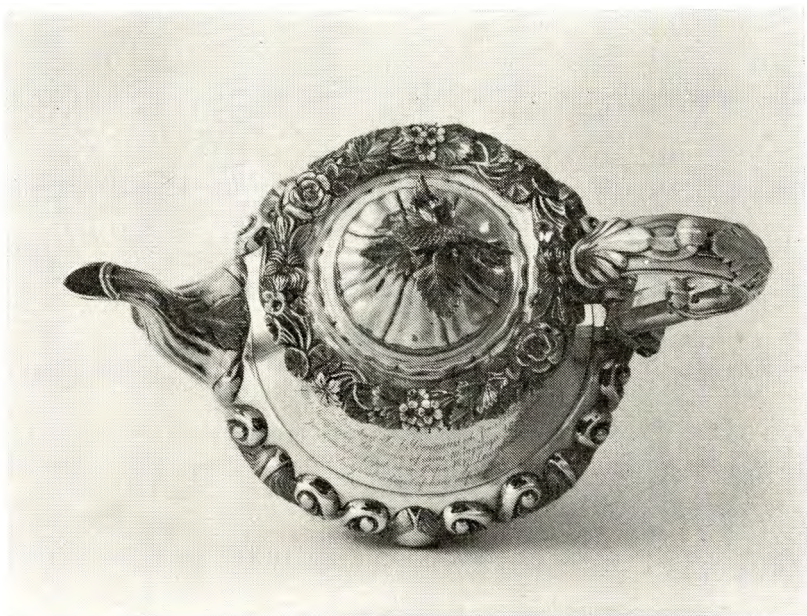
dog först 16 dec. 1875 vid nittiotvå års ålder.⁷² Dottern dog av ålderdomssvaghet barnlös 6 juli 1899 i Adolf Fredriks församling. Enligt bouppteckningen,⁷³ som visar en behållning av 13 983 kronor, var arvingarna hennes mosters i Karlstad kvarlevande barn i äktenskap med sin modernekusin godsägaren Johan Petter Dahlgren, en farbror till »Fredrek på Rannsätt»,⁷⁴ men i enlighet med hennes testamente tillföll 5 000 kronor hennes avlidna fädernekusiners arvingar av släkten Svenonius. Så utdog Johan Svenonius' släktgren.

Hos fru Öngrens kusins sonson, civilingenjör Ture Svenonius i Ålsten, finnes en vacker kaffekanna av silver från år 1839 med inskriptionen »Till Herr Directeur J. A. Svenonius och Fru Svenonius, född Sundström, till minne af deras mångåriga tillgifvenhet för framledne Capit. m. m. grefve C. G. Löwenhielm, tacksamt erkänd af hans arf-

⁷² Hennes grav var nr 1717 å Stockholms norra begravningsplats (jfr Förteckning öfver enskilda grafvar på Stockholms stads norra och södra begravningsplatser, 1913, s. 155), som emellertid senare bytt ägare.

⁷³ Stockholms stadsarkiv.

⁷⁴ Örnberg, Svensk släkt-kalender, 4 (1888), s. 73—75. Jfr SBL 9 (1931), s. 681 ff., 9 (1929—1931), s. 680 f., och Svenska släktkalendern 1962, s. 134 ff.



vingar». ⁷⁵ Den hade den nuvarande ägarens fader, provinsialläkare Ludvig Svenonius, fått av fru Öngren.

*7. Häradsskrivaren i Konga och Uppvidinge härad, sedermera
bruksinspektoren vid Lessebo och mönsterskrivaren
vid Södra skånska infanteriregementet
Frans Henrik Svenonius
(f. 1777, † 1840).*

Johan Svenonius' äldre bror Frans Henrik Svenonius, f. 15 febr. 1777 i Åreda Norregård, uppger i en 1827 avgiven meritförteckning, ¹ enligt vilken hans tilltalsnamn var Frans, att han efter studier i

⁷⁵ Denna kaffekanna torde vara identisk med »den med Tit: Fitinghoff sände, oss förärade presenten och påskriften», för vilken Johan Svenonius i brev av 15 okt. 1839 tackar Löwenhielms svärson Emil Adam von Gerten med försäkran, att den skall »högre skattas och värderas än mångfaldiga gånger dess Värde i penningar» och utropet »Gud låte denna Clenod kunna bibehållas af Barn och Barnabarn såsom det käraste mine af dem, som denna gifvit hafver»; i v. Gertens P. M. till sina svägrar av 3 jan. 1840, vari tackbrevet nämnes, uppges gåvan uttryckligen ha bestått av en »silfver-Kanna» och den avlidne grevens porträtt (Långarkivet, vol. 132).

¹ Arméns pensionskassas inkomna handlingar 1827, f. 216, KrA, nedan avtryckt som bil. 5.

»Vexjö Scholæ»² 1784—1787 var skrivare på häradsskrivarekontor 1788—1790 samt vid järnbruken Klavreström och Braås 1790—1793 och kontorist vid Kronobergs läns landskontor i Växjö 1793—1795, under vilken tid han även var förordnad att biträda vid kronofogdekontorsexpeditionen i Konga och Uppvidinge hds fögderi.

Det har ej varit möjligt att kontrollera alla uppgifter i denna meritförteckning. Att i varje fall tidsuppgifterna ej är helt korrekta, framgår emellertid av att Frans Svenonius enligt kyrkoböckerna utflyttade från föräldrahemmet i Kvisingsö i Älmeboda till Klavreström i Nottebäck först 1791, varefter han efter att ha varit bokhållare där hos sin förutnämnde halvsvåger Josef Strömbom var först bokhållare och sedan bruksinspektör vid Braås i Drev 1794—1797.

Från Braås utskrevs han 18 jan. 1797 till Moheda sn i Allbo hd, men där har han ej kunnat återfinnas i kyrkoböckerna. Den 4 april s. å. utnämndes emellertid Frans Svenonius vid endast tjugo års ålder till häradsskrivare i Konga och Uppvidinge hd, och därvid kallas han »vice häradsskrivare» samt uppges ha biträtt företrädaren Elias Westerblad med »särdeles skicklighet» och i övrigt »berömligen sig förhållit».³

Redan följande år gifte han sig den 23 sept. 1798 i Drev med en adelsdam, *Margareta Juliana Cederschiöld*, f. 7 april 1773 på herrgården Lidboholm i Sjösås sn, Uppvidinge hd. Hennes tilltalsnamn var Greta.⁴

Genom detta äktenskap kom Frans Svenonius att bli ingift i en rikt begåvad släktkrets. Två av Greta Cederschiölds fyra till mogen ålder komna bröder blev professorer, Fredrik Johan Cederschiöld (f. 1774, † 1846) i praktisk filosofi (moral) vid Lunds universitet 1808 i konkurrens med Esaias Tegnér⁵ och Per Gustaf Cederschiöld (f. 1782, † 1848) i obstetrik vid Karolinska institutet i Stockholm 1817.⁶ Fadern, kvartermästaren vid Adelsfanan Staffan Casper Ceder-

² I olikhet med sin broder återfinnes han ej i Växjö skolas matrikel.

³ Protokoll jan.—april 1797, f. 696 v, Kammarkollegiet. Fullmakten är avskriven i Kammarkollegiets registratur till orterna april 1797, nr 15. Uppgiften om hans tjänstgöring såsom vice häradsskrivare hos Westerblad kan jämföras med den ovannämnda meritförteckningens uppgift, att han 1795—1797 »efter åtskilliga Constitutorialer förrättadt MantalsCommissarie- och HäradsskrifvareTjenster inom Kronobergs Län».

⁴ Se t. ex. omnämmandet av henne i sonen Fredriks egenhändiga mantalsuppgift 1837 i Värmlands läns räkenskaper 1837, vol. 8, f. 8624, KA.

⁵ Se senast J. Agrell, Nyinrättade professurer inom filosofiska fakulteten i Lund under 1800-talets förra hälft (1949), s. 216 ff. Jfr E. Liljeqvist i SBL 8 (1929), s. 82.

⁶ E. Nachmanson, Bidrag till kännedomen om Pehr Gustaf Cederschiölds liv och verksamhet (Acta societatis medicorum suecanæ 1926), s. 141. R. Fåhræus, Per Gustaf Cederschiöld (Vetenskapsakademiens årsbok 1956), s. 315.

schöld, var emellertid en relativt obetydlig lantjunkare, som 1778 återköpt hälften (tre mantal) av sina förfäders säteri Lidboholm men 1795 sålt dessa till innehavaren av Kosta glasbruk, major Johan Reinhold Angerstein, och sedan endast ägde ett halvt mantal i sin fäderneärvda del av nämnda säteri, som disponerades av hans ogifte broder kapten Natanael Cederschiöld, vilken ägde två och ett halvt mantal där.⁷ Själv bodde Staffan Casper Cederschiöld från 1796 på ett halvt mantal Möllekull i Drevs sn, och i 1805 års mantalslängd betecknas han såsom »aldeles utfattig». Även om hans farfars far Petrus Eliæ Gavelius, med vilken ätten blivit adlad, varit juris professor,⁸ torde mellanleden, som var officerare i lägre grader, visa, att det ej var därifrån som studiebegåvningen kom. Snarare har man anledning att kombinera den med mödernet, ty Staffan Casper Cederschiölds hustru Anna Plantina Laurel var brorsdotter⁹ till den för sina stavningsidéer och sin rudbeckianism bekante professorn i teoretisk filosofi i Lund Lars Laurel (f. 1705, † 1793).¹⁰ Hon hade emellertid på sitt moderne ännu mera färgstarka inslag i sin arvs massa, ty hennes mor Juliana Maria Vanino, efter vilken Margareta Juliana Cederschiöld ärvt sitt andra förnamn, var dotter till den italienske gästgivaren Antonio Vanino, som lär ha infört tobaksodlingen i Skåne, och två av Anna Plantina Laurels bröder, Johan Jasabeam Laurel och Lars Laurel, hade 1772 dömts till livstids halsjárn på Älvsborgs fästning respektive sex års straffarbete på Kalmar fästning för mordförsök på sin farbror, professor Laurel.¹¹

⁷ Originalhandlingar i Lidboholms arkiv, som ställts till mitt förfogande av disponent Sven Varde, Braås. Jfr bouppteckningar efter Staffan Casper Cederschiöld 1808 och Natanael Cederschiöld 1810 i Göta hovrätts arkiv, Jönköping, J. Rosengren, L. Linnell och J. Fischer, Ny Smålands beskrifning: Uppvidinge härad (1914), s. 115, och Vejde, a. a., s. 214.

⁸ Se om honom J. E. Almquist i SBL 8 (1929), s. 76 ff.

⁹ C. Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid, s. 323.

¹⁰ Om honom se Biographiskt lexicon öfver namnkunnige svenska män, 7 (1841), s. 303 ff., H. Hernlund, Vetenskapsakademien och Lars Laurels rättsskrifningsförslag (Nya elementarskolans i Stockholm årsredogörelse 1887—1888), O. Sylwan, Från stångpiskans dagar (1901), s. 105, och A. Noreen, Vårt språk, 1 (1903), s. 203 f. Hans porträtt har reproducerats i Index över svenska porträtt 1500—1850, 2 (1939), nr 588.

¹¹ Sjöström, a. a., s. 323. Anmärkningsvärt är, att den förstnämnde brodern tycks ha sluppit lös och 1785 var köpman i Köpenhamn och då uppträder bland arvingarna efter den såsom köpman där avlidne morbrodern Peter Vanino (Köpenhavns Hof- og Stadsretts Skiftekommissions Behandlingsprotokoll 1784—1789: prot. 4 B: 198, f. 52, Landsarkivet för Sjælland). Om släkten Laurels ursprung och samband med adliga ätten Lagersköld se Sjöström, Skånska nationen 1833—1889 (1904), s. 508; jfr Lindberg, Landsstaten i Malmöhus och Kristianstads län 1719—1917 (1919), s. 72 f. Dess siste manlige medlem var sannolikt Anna Plantina Laurels av Sjöström nämnde broder källarmästaren i Malmö Eleazar Laurels ende son, vaxljusfabrikanten Johan Fredrik Laurel, som dog barnlös i Stockholm 19 dec. 1845 enligt bouppteck-

Såsom nygifta bodde Frans Svenonius och Greta Cederschiöld i skattehemmanet Dångebo Mellangård i Södra Sandsjö sn, Konga hd. 5 aug. 1799 köpte emellertid Frans Svenonius av sina föräldrar sitt barndomshem Kvisingsö i Älmeboda för 2 333 riksdaler och 16 skillingar.¹² Bosättningen där blev dock icke långvarig, ty redan 12 sept. 1801¹³ sålde han denna gård för 2 666 riksdaler och 32 skillingar riksgäldsmynt eller 16 000 daler silvermynt till sin förutnämnda halvsyster Märta Helena Holmgren och hennes man, amiralitetsfänriken Fredrik Flygare,¹⁴ varefter han 1802 flyttade till den då av major Johan Adelborg ägda herrgården Målajord i Dädesjö sn. 8 sept. 1802 fick Frans Svenonius på egen begäran avsked från sin häradsskrivare-tjänst, då han »för dess framtida bergning genom andre mindre träg- ne gjöromål tror sig kunna vinna sin utkomst», och landshövdingen betygade i skrivelse till Kammarkollegiet, att han »under sin tjenste- mannatid giordt sig känd för ärbarhet och pålitelighet i alt sitt upp- förande».¹⁵

Då läkaren Johan Lorens Aschan i okt. s. å. övertog det av honom inköpta bruket Lessebo i Hovmanstorps sn, Konga hd,¹⁶ blev Frans Svenonius bruksinspektör där.¹⁷ Denna befattning innehade han

ning i Stockholms stadsarkiv. Anna Plantina Laurel hade före äktenskapet med Staffan Casper Cederschiöld varit gift med en Nils Eklin, men denne var icke råd- och handelsman i Lund, såsom Elgenstierna, 1, s. 792, uppger, utan i Växjö enligt dess dödbok 16 maj 1768. Det porträtt i Hälsingborgs museum, som reproducerats i A. Lyttkens, Svenska mödrar (1946), s. 191, och där uppges föreställa professorerna Cederschiölds moder Anna Plantina Laurel, avbildar icke henne utan hennes broder Eleazars dotter med samma namn, som var gift med borgmästaren i Hälsingborg Håkan Lundberg (S. Strömbom, Index över svenska porträtt 1500—1850, 2, s. 468; om Lundberg och hans hustru se Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid, s. 569).

¹² Konga häradsrätts arkiv A I: 55, uppbud 5 nov. 1799, litt. L, VLA.

¹³ Konga häradsrätts arkiv A I: 58, uppbud 26 febr. 1802, § 7.

¹⁴ Om denne och hans ättlingar se N. Löfgren, Rykten och verklighet. Släkt- minnen inom en Kalmarborgarsläkt (GT 1956, s. 129 ff.) och A. Mollstadius, Amiralitetsfänriken Fredrik Flygare (GT 1955—1957, s. 192 f.). En supplik från honom av år 1819 föreligger i Enskildes suppliker: Krigsexpeditionen, RA (fil. dr E. Grill har fäst min uppmärksamhet på denna källa). Däri upp- ger han sig ha tjänat 18 år vid flottan och 8 år vid livgardet. Ett läkarintyg av den 21 okt. 1789 om hans blesstyr från ryska kriget bifogas.

¹⁵ Andra provinskontorets handlingar: Kronobergs län 1802, nr 36, Kammar- kollegiet. Brevet om hans avsked finnes i Kammarkollegiets registratur till or- terna sept. 1802, nr 31. Till hans efterträdare utnämndes 15 sept. 1802 Christian Fredrik Modig (Kammarkollegiets registratur till orterna sept. 1802, nr 71), som redan 12 jan. 1801 förordnats att under ett halvt år i hans ställe sköta häradsskrivare-tjänsten (Kammarkollegiets registratur till orterna jan. 1801, nr 5; jfr Befordringsakter 12 jan. 1801, KA).

¹⁶ Jfr G. Clemensson, Lessebo 1658—1856 (1954), s. 152.

¹⁷ Avräkningsbok 1802—1803, p. 39—40, Lessebo bruks arkiv. Jfr Clemens- son, s. 317. F. d. landsarkivarie G. Clemensson har genom anskaffande av kontaktkopior möjliggjort mina studier i Lessebo avräkningsböcker. — Frans

denna gång endast till följande höst,¹⁸ då han efterträddes av Gustaf Neikter.¹⁹ Våren 1804 flyttade han från Lessebo bruksgård till det förutnämnda Möllekull i Drevs sn, som han 12 maj detta år köpt av sin svärfar Staffan Casper Cederschiöld för 2 500 riksdaler banco eller 15 000 daler riksgäldsmynt.²⁰ Denna gård sålde han dock redan 11 aug. 1807 till sin forne principal, brukspatronen på Braås Adam Vilhelm Rappe, för 3 666 riksdaler och 32 skillingar banco specie.²¹ Vid familjens avflyttning uppgavs i utflyttningsboken, att Frans Svenonius själv »sällan haft tillfälle att vistas på gården, ehuru hustrun och barnen bodde där». Anledningen torde vara, att han ånyo anstälts som bruksinspektör vid Lessebo, dit familjen nu flyttade. Redan fr. o. m. okt. 1805 uppträder han såsom sådan i Lessebo avräkningsböcker.²²

Ej heller denna gång blev den orolige mannens anställning vid Lessebo av längre varaktighet. Redan 1810 utskrevs familjen från Hovmantorp till Västra Hoby sn, Torna hd, ungefär en mil norr om Lund, där Frans Svenonius enligt mantalslängderna 1811 och 1812 arrenderade sin hustrus ogifta moster Maja Stina Laurels gård Krutmöllan. Sedan hon dött 1811,²³ anställdes han 3 febr. 1812 enligt sin förutnämnda meritförteckning såsom mönsterskrivare vid Södra skånska infanteriregementet, och s. å. flyttade han till Håstadsmöllan i Västra Hoby annexförsamling Håstad, enligt samma meritförteckning »i Interessentskap med varande ägaren af Håstads qvarnar». Den 17 sept. 1813 köpte Frans Svenonius för 42 500 daler silvermynt eller 7 083 riksdaler och 16 skillingar riksgäldsmynt ett halvt skattehemman Björka nr 15 i Björka sn, Färs hd,²⁴ några mil öster om Lund, och där bodde han enligt den i nov. s. å. avgivna mantalslängden för 1814, men redan 17 sept. 1814 lät han detta köp gå tillbaka.²⁵

Svenonius' sonson Fredrik Svenonius skrev 9 dec. 1914 i brev till Hjalmar Lundbohm (Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontor, Stockholm): »Farfar lär t. o. m. någon tid varit egare (?) till Lessebo pappersbruk. Kanske det drog omkull honom?» Denna traditionsuppgift har ej kunnat verifieras.

¹⁸ Lessebo avräkningsbok 1802—1803, p. 57—58.

¹⁹ Clemensson, s. 317.

²⁰ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 44, uppbud 10 okt. 1804, Litt. K.

²¹ Uppvidinge häradsrätts arkiv A I: 47, uppbud 8 okt. 1807, Litt. C.

²² Avräkningsbok 1806, p. 747—748, 1807, p. 235—238, och 1809, p. 113—116 samt 149—150. Jfr Clemensson, s. 317. Hos honom har i 1809 års mantalslängd bokförts hans ovannämnda halvsysters son Gustaf Strömbom, som sedan kallas bruksbokhållare vid Lessebo och från 1812 bruksinspektör (jfr Clemensson, s. 317, och Virdestam, 5, s. 229).

²³ Jfr Sjöström, Skånska nationen före afdelningarnes tid, s. 323.

²⁴ Uppbud 15 okt. 1813, litt. H (Färs häradsrätts arkiv A II a: 3, LLA).

²⁵ Uppbud 1 febr. 1815, litt. B (Färs häradsrätts arkiv A II a: 4).

Kort därpå finner vi honom ånyo i helt ny miljö. Han tycks nu ha tagit sin tillflykt till brodern i Värmland, och 1815—1817 var han bokhållare under denne vid Storfors.²⁶ Sistnämnda år efterträddes Frans Svenonius där av sin äldste son, medan han själv blev bruksinspektör vid den under Uddeholm lydande²⁷ stångjärnshammaren Gustafsfors i Gustaf Adolfs sn, Älvdals hd.²⁸ Av kyrkoböckerna framgår, att dit medföljde tre av sönerna, medan hustrun blev hushållerska hos en bokhållare Bäckgren vid masugnen Motjärnshyttan i Nordmarks sn, Färnebo hd, liksom Gustafsfors lydande under Uddeholm,²⁹ och dit medförde hon den yngste, endast treåriga sonen.

Då den äldste sonen 1822 blev bokhållare vid Bjurbäckens bruk i Lungsunds sn, återvände Frans Svenonius som bokhållare till Storfors.³⁰ 1823 flyttade han emellertid med hustrun och flera av de yngre sönerna tillbaka till Småland, där han de följande åren vid Lessebo »biträdde vid brukets bokhålleri».³¹ Där tjänstgjorde från 1825 såsom bruksinspektör sonen Fredrik, och då denne 1826 erhöll motsvarande anställning vid det förutnämnda järnbruket Äryd i Hemmesjö sn, Konga hd, medföljde fadern som sonens biträde. I Hemmesjö inflyttningsbok möter för första gången den titel »controlleur», som Frans Svenonius sedan bär.³² Genom Arméns pensionskassas direktionens beslut 17 maj 1827 tillerkändes han, som först 15 mars 1823 tagit avsked från sin tjänst som mönsterskrivare vid Södra skånska infanteriregementet, 60 riksdalers årlig pension fr. o. m. 1 maj 1827.³³

²⁶ Jfr Ekman, s. 293.

²⁷ Jfr I. Andersson, Uddeholms historia (1960), s. 79.

²⁸ Jfr Gustafsfors avräkningsböcker 1817, p. 143—144, 1818, p. 9—12 och 47—48, 1819, p. 19—22, 1820, p. 19—24, och 1822, p. 17—20, Uddeholms arkiv. Hans skulder till Uddeholm avskrevs enligt Uddeholms protokoll 26 juli 1823, § 23, och 9 juli 1827, § 27. Kvarlevor från hans verksamhet vid Gustafsfors föreligger i kartong 6: mapp 3, kartong 41: mapp 1 och kartong 96: mapp 2, Uddeholms arkiv.

²⁹ Jfr I. Andersson, a. a., s. 79.

³⁰ Jfr Ekman, s. 293.

³¹ Kronobergs läns räkenskaper 1824: 5, p. 63, 1825: 5, p. 78, och 1826: 5, p. 78, KA. Av dessa källor framgår, att han denna gång icke, såsom Clemenson, s. 317, möjligen missledd av tituleringen i husförhållslängden, uppger, var bruksinspektör på Lessebo. I brukets avräkningsböcker förekommer han 1823, p. 1937—1938, 1824, p. 1385—1392, 1825, p. 1181—1184, och 1826, p. 1709—1717.

³² Jfr Ekman, s. 294.

³³ Arméns pensionskassas protokoll 1827, p. 1135—1136, och registratur 1827, p. 268—269, KrA. Anmärkningsvärt är, att han därvid tillgodoräknades 26 tjänsteår, d. v. s. från sin utnämning till häradsskrivare 1797, ehuru ett helt decennium av enskild tjänst låg mellan hans avsked från häradsskrivartjänsten 1802 och anställningen som mönsterskrivare 1812, varjämte han under större delen av sin tid som mönsterskrivare tycks ha ägnat sig åt annat.

Vid Åryd stannade Frans Svenonius endast till 1828, då han flyttade till Stenbrohults sn, Allbo hd. Där bodde han först i det under brodern Johan Anders Svenonius' bruk Diö lydande Skålshult såsom broderns ombud,³⁴ men 1829 flyttade han till norrgården i Bergön, som också tillhörde brodern.

1830 återvände han till Värmland, där han de följande åren bodde hos sin son Fredrik, nu bruksinspektör vid det under samma ägare som Storfors lydande bruket Bjurbäcken. Då denne 1839 blev bruksinspektör vid Storfors, medföljde föräldrarna dit, och där var Frans Svenonius skriven, då han 8 juni 1840 dog av »gastrisk gallfeber». I Kroppa husförhållningslängds anmärkningskolumn har emellertid noterats, att han dog på Lundsberg i Lungsund, tydligen hos brodern, vilken, såsom i det föregående nämnts, ägde denna gård. Av sonen Fredriks brev till general Löwenhielm följande dag framgår, att dödsfallet inträffade efter långvarig sjukdom.³⁵ Vid sin bortgång var han sextiotre år. Bouppteckningen företer en brist på 248 riksdaler.³⁶

Änkan flyttade följande år från Storfors till Hovförsamlingen i Stockholm och dog där hos sin äldste son 17 dec. 1842 vid 69 års ålder. Bouppteckningen företer en behållning av 56 riksdaler.³⁷ I Kroppa utflyttningslängd fick hon eftermälet, att hon »ådagalagt sådanandel, att hon har en helig rätt till allas aktning och kärlek, hvilken hon ock eger».

I äktenskapet mellan Frans Svenonius och Greta Cederschiöld hade fötts många barn, och från dem härstammar samtliga nu levande medlemmar av släkten.

Äldst var sonen Carl Wilhelm, född 14 sept. 1799 i Dångebo Mellangård i Södra Sandsjö sn. Namnkombinationen är okänd, men han kan ha fått sitt andra namn efter faderns f. d. principal vid Braås Vilhelm Rappe. Vid hans dop följande dag fungerade såsom dopvittnen farfadern Henrik Gustaf Svenonius i Kvisingsö, »adjunkten» (komministern) Petrus Oseen,³⁸ »adjunkten» Bengt Oseen,³⁹ kontorsskrivaren Christian Fredrik Modig i Dångebo mellangård,⁴⁰ skrivaren Johan Axel Hagelstein darsammastädes, löjtnant

³⁴ Kronobergs läns räkenskaper 1829: 5, p. 2171.

³⁵ Lång-arkivet 77: 2, nr 451, UUB.

³⁶ Färnebo bouppteckningar, GLA.

³⁷ Stockholms stadsarkiv. Hos hennes sonsons son landsarkivarie Olof Svenonius finns listor på invitationer till begravningen 23 dec. samt på notifikationer därom liksom även uppgift om den psalmvers, som anbragtes på kistan.

³⁸ F. 1741, komminister i Södra Sandsjö från 1780, † 1814 (Virdestam, 4, s. 76).

³⁹ Den föregående son, f. 1774, † 1852 (Virdestam, 4, s. 77).

⁴⁰ Christian Fredrik Modig, f. 1780, sedermera kronofogde med landskamreres titel, † 1829 (Sjöström, Smålands nation i Lund, s. 217). Han är i mantalslängderna såväl 1799 som 1800 skriven hos Frans Svenonius, 1799 i Dångebo, 1800 i Kvisingsö, vid båda tillfällena med anteckningen »under informa-

nantskan Elisabet Juliana Crafoord i Stora Blötan (Södra Sandsjö sn),⁴¹ madame Helena Falk i Holmahults södergård (samma socken)⁴² jungfrurna Ingrid Charlotta Oseen⁴³ och Anna Stina Oseen⁴⁴ darsammastädes samt jungfru Märta Helena Holmgren i Kvisingsö (faderns ovannämnda halv-syster).⁴⁵

Nästa barn föddes mindre än ett och ett halvt år senare 6 febr. 1801 på Kvisingsö i Älmeboda sn och döptes två dagar senare med sin farfars och sin morfars andra namn till Gustaf Casper men dog av »slag» redan 25 febr. Vid hans dop fungerade såsom vittnen prosten Clemens Helin,⁴⁶ mästern Göran Andersson i Brännebo (Älmeboda sn), mönsterskrivaren J. A. Svenonius (farbrodern), studiosus Clemens Helin⁴⁷, prostinnan Sara Christina Helin,⁴⁸ hustru Catarina Börjesdotter i Brännebo och jungfru Wendela Helena Helin.⁴⁹

Mindre än ett år senare föddes 29 jan. 1802 på Kvisingsö makarnas enda dotter, som följande dag döptes till Ulrika Lovisa, varvid såsom dopvittnen fungerade adjunkten G. Wilhelm Pihl, den förutnämnde häradsskrivaren C. Fr. Modig, Nils Svensson i Brännebo, Gumme Bengtsson darsammastädes, skrivaren Gudmund Lundeen,⁵⁰ Nils Olsson i Kvisingsö, Peter Jonsson darsammastädes, fru Hedvig Ulrika Freidenfelt,⁵¹ jungfru Gustava Johanna Flygare,⁵² hustru Stina Olofsdotter i Brännebo, hustru Catarina Håkansdotter darsammastädes och pigan Märta Persdotter i Kvisingsö.

26 sept. 1803 föddes den tredje sonen på Möllekull i Drevs sn, och han döptes två dagar senare till Fredrik, troligen efter sin morfars far Johan Fredrik Cederschiöld.⁵³ Såsom dopvittnen fungerade dopförrättaren komminister Per Berglund,⁵⁴ studenten Per Gustaf Cederschiöld (den förut-

tion». Av hans meritförteckning (Befordringsakter 1814, nr 61, KA) framgår, att han 1799 av landshövdingen förordnades att i Svenonii ställe förrätta debiteringen i Konga och Uppvidinge hd, att han 12 jan. 1801 förordnades såsom dennes vikarie under ett halvt år, och att han 15 sept. 1802, såsom förut nämnts, blev dennes efterträdare såsom häradsskrivare.

⁴¹ F. 1764, † 1819, g. m. löjtnant Adolf Fredrik von Porat (Elgenstierna, 2, s. 48, och 5, s. 789).

⁴² F. 1746, † 1813, g. m. ovannämnde Petrus Oseen (Virdestam, 4, s. 76).

⁴³ Den föregående dotter, f. 1777, † 1809, g. 1806 m. sadelmakareåldermanen Sandell i Karlskrona (Virdestam, 4, s. 75).

⁴⁴ Den föregående syster, f. 1781 och sedan gift (Virdestam, 4, s. 75).

⁴⁵ Jfr A. Mollstadius i GT 1956, s. 193.

⁴⁶ F. 1742, prost 1785, kyrkoherde i Älmeboda från 1791, † 1807 (Virdestam, 4, s. 96).

⁴⁷ Den ovannämnde prostens son, f. 1780, † 1802 (Virdestam, 4, s. 97).

⁴⁸ Den föregående mor, f. von Unge 1746, † 1817 (Virdestam, 4, s. 97).

⁴⁹ Den föregående dotter, f. 1785 (Virdestam, 4, s. 97).

⁵⁰ Troligen identisk med den 1787 födde sonen med detta namn till lektor Sven Lundeen i Växjö (Virdestam, 1, s. 299).

⁵¹ F. 1747, † 1835 och gift sedan 1782 med fanjunkaren vid Kalmar regemente Georg Vilhelm Pihl (Elgenstierna 2, s. 827).

⁵² Troligen identisk med Frans Svenonius' förutnämnda halvsyster Märta Helena Holmgrens styvdotter, som i övrigt är känd såsom Gustava Flygare, f. 1786 och död av lungrot på Kvisingsö 1806 (A. Mollstadius i GT 1956, s. 193).

⁵³ Denne hade troligen fått namnet efter sin morfar (Elgenstierna, 1, s. 791, och 4, s. 166) Staffan Fredrik Klingspor, † 1695.

⁵⁴ F. 1751, komminister i Drev sedan 1783, † 1821 (Virdestam, 4, s. 373)

nämnde morbrodern), bonden Per Persson i Möllekull, torparen Anders Eriksson darsammastädes, volontären Elias Berg darsammastädes, drängen Carl Olofsson darsammastädes, fröken Christina Catarina Cederschiöld darsammastädes,⁵⁵ fru inspektorskan Sprinchorn, född Lundeberg, från Lessebo,⁵⁶ samt hustru Eva Larsdotter, hustru Kerstin Nilsdotter, hustru Marta Nilsdotter, hustru Lisbet Eriksdotter, pigan Annika Svendsdotter, pigan Lisa Svendsdotter och pigan Greta Andersdotter, samtliga från Möllekull.

Precis på dagen fyra år senare föddes 26 sept. 1807 på Möllekull makarnas fjärde son, som — tydligen efter sin farbror och farfar — döptes till Johan Gustaf fyra dagar senare, varvid såsom dopvittnen fungerade den ovannämnde dopförrättaren komminister Per Berglund, bruksbokhållaren Gustaf Strömbom på Åryd,⁵⁷ drängen Sven Månsson i Möllekull, pastorskan Wendela Johanna Berglund, född Wickelgren, i Drevs brännagård,⁵⁸ mam-sell Gustava Carlsdotter i Sjöås prästgård och jungfru Eva Maria Strömbom i Möllekull.⁵⁹

Makarnas femte son Thure Lorentz, som kanske fick sitt andra namn efter Lessebo ägare Johan Lorentz Aschan, föddes 14 mars 1809 på Lessebo bruksgård i Hovmantorps sn och döptes två dagar senare, varvid såsom dopvittnen fungerade pappersmästaren Anders Wiksäll, den förutnämnde bokhållaren Strömbom, fru Sprinchorn i Släthult och Stina Lisa Appelqvist.

Den sjätte sonen, Clas, föddes 14 juli 1811 vid Krutmöllan i Västra Hoby i Skåne men dog redan 25 juni 1812 vid Håstadsmöllan i Håstads sn utan att dödsorsaken angivits i dödboken. Han bars till dopet av nämndemannahustrun Marna Larsdotter i Hoby, och såsom faddrar fungerade nämndemannen Kjell Paulsson samt kyrkvårdarna Per Månsson och Bengt Olsson i Hoby.

Den sjunde och yngste sonen, Rudolf Henrik, föddes 12 jan. 1814 i Björka i Skåne och bars till dopet av pastorskan C. Bering i Ilstorp,⁶⁰ varvid såsom dopvittnen fungerade kyrkoherden Nils Salin,⁶¹ kantor Cronvall i Vomb, klockaren Tullgren i Ilstorp, studeranden Nerman i Björka, pastorskan Svalin,⁶² demoiselle Wulfram, kantor Cronvalls hustru från Vomb, fru Beckström och en demoiselle Gahm i Björka.

Även av de barn, som överlevde spädbarns- och uppväxtåren, dog flera tidigt. Ett av dem var dottern *Ulrika Lovisa Svenonius*. Hon tycks ha stannat i Skåne vid föräldrarnas flyttning till Storfors och

⁵⁵ Morfaderns ogifta syster, f. 1743, † 1806 (Elgenstierna, 1, s. 792).

⁵⁶ Eva Catarina Lundeberg, f. 1750, † 1819, g. m. bruksinspektoren vid Lessebo Hans Adolf Sprinchorn (Svenska släktkalendern 1914, s. 733).

⁵⁷ Frans Svenonius' förutnämnde systerson.

⁵⁸ Den förutnämnde komminister Berglunds hustru, f. 1764, † 1826 (Virdestam, 4, s. 374).

⁵⁹ Syster till den förutnämnde Gustaf Strömbom och sedan g. m. den Sven Månsson, vilken 1808—1813, såsom förut nämnts, bebodde Åreda norregård.

⁶⁰ Kyrkoherden Carl Fredrik Berings hustru Gustava Christina Hjelm (Cavalin, 4, s. 236).

⁶¹ F. 1771, kyrkoherde i Vomb från 1810, † 1856 (Carlquist II: 6, s. 537 f.).

⁶² Den ovannämnde Nils Svalins hustru Elisabet Helena Wulfram, f. 1771, † 1856 (Carlquist, anförd ställe).

utskrevs enligt Gustaf Adolfs församlings husförhörlängd från Västra Hoby, vars utflyttningslängd för denna tid ej är bevarad, först 16 sept. 1817 och inskrevs vid Gustafsfors i Gustaf Adolfs församling hos fadern först 1819.⁶³ Redan 1820 utskrevs hon därifrån till Kristinehamn. Där har hon icke bokförts vare sig i inflyttnings- eller utflyttningslängd 1820—1821, men det oaktat uppges hon komma därifrån, då hon sistnämnda år inflyttade till Lungsunds sn. I Lungsund återfinns hon först vid Ackkärrs⁶⁴ och sedan vid Lundsbergs bruk. 1823 flyttade hon därifrån till Nedre Ullerud där hon var anställd hos en ingenjör Lars G. Örn vid Kvarntorp. Därifrån utskrevs hon 1825 till Storfors, där hon dock icke kunnat återfinnas. Med uppgift om inflyttning från Nedre Ullerud inskrevs hon, som i mantalslängderna⁶⁵ kallas Louise, 1827 i Gräve sn i Närke, där hon blev guvernant på herrgården Åkerby hos friherre Christian Wrangel, vars maka var dotter till Storfors innehavare Carl Gustaf Löwenhielm.⁶⁶ 1831 flyttade hon därifrån till Lund, där hon bodde hos sin morbror professor Fredrik Johan Cederschiöld,⁶⁷ vilken uppges i stor utsträckning ha understött mindre bemedlade släktingar.⁶⁸ Där dog hon redan 14 okt. 1836 vid endast trettiofyra års ålder utan att dödsorsaken angivits i dödboken. Bouppteckningen, som på grund av Louise Svenonius' vistelse hos morbrodern föreligger bland akademiska konsistoriets bouppteckningar i Lunds universitetsbibliotek,⁶⁹ företer en behållning av 127 riksdaler banco. Enligt släkttraditionen⁷⁰ var hon »känd för sin skönhet och gift med en överste Coyet på Bjärsjölagård». Av kyrkoböckerna framgår, att hon aldrig var gift, och ehuru Coyetarna från Bjärsjölagård var militärer, var dock ingen av dem överste.⁷¹ Hennes anknytning till Skåne, där Bjärsjölagård ligger, ty-

⁶³ Hennes förestående ankomst nämnes i ett brev från fadern i kartong 6, mapp 3, Uddeholms arkiv.

⁶⁴ Jfr C. V. Hjorth, *Genealogiska anteckningar om släkter och släktgrenar* (1932), s. 65.

⁶⁵ Se t. ex. Örebro läns räkenskaper 1828: 7, p. 118 och 125, samt 1829: 8, p. 116, KA.

⁶⁶ *Elgenstierna* 5, s. 134, och 9, s. 38. Ekman, s. 288 och 328. Jfr C. G. Löwenhielm, *Minnen* 2 (1927), s. 57.

⁶⁷ Lunds stadsförsamlings kyrkoarkiv A I: 7 a och 8 a (hus nr 53), LLA.

⁶⁸ E. Liljeqvist i SBL, 8, s. 84. Vid genomgång av husförhörlängderna har hos honom påträffats systersonen Carl Johan Cederschiöld i Lunds kyrkoarkiv A I: 3 a (1813—1815) och 4 a (1815—1820); hus nr 111, i den senare och i A I: 5 a (1821—1825) brorsdottern Anna Juliana Cederschiöld och i den sistnämnda samt i A I: 6 a (1825—1829): hus nr 53 hennes broder Rudolf Uranius Cederschiöld.

⁶⁹ Påpekande av riddarhusgenealogen Pontus Möller.

⁷⁰ Brev från hennes brors sons kamrer Richard Svenonius, Skellefteå, till sin kusins son Finn Svenonius 6 febr. 1933 (nu hos förf.).

⁷¹ *Elgenstierna*, 2, s. 43.

der emellertid på att traditionen ej är helt utan grund, särskilt som de unga Coyetarna från Bjärsjölagård var kusinbarn till hennes principal på Åkerby Christian Wrangel och även företer anknytning till Närke på annat sätt.⁷²

Även hennes broder *Johan Gustaf Svenonius*, vars tilltalsnamn tydligen var Johan,⁷³ dog tidigt. Under faderns andra period som bokhållare vid Storfors 1822—1823 kallas han lärling där,⁷⁴ och sistnämnda år följde han denne till Småland, där han efter faderns flyttning från Lessebo till Åryd 1826 stannade vid Lessebo såsom lärling vid pappersbruket där.⁷⁵ 1827 flyttade Johan Svenonius därifrån till Växjö, där han var lärling hos sadelmakare Sven Carlsson Cornell.⁷⁶ Redan 1828 återvände han emellertid till föräldrarna, nu bosatta i Skålshult i Stenbrohult. Enligt faderns mantalsuppgift 1829 var denne son besvärad av bräck och därför befriad från »BewäringsExercitier».⁷⁷ 1829 återvände Johan till Värmland, där han under de följande tio åren var »dräng» hos sin broder Fredrik vid Bjurbäckens bruk, och då Fredrik 1839 blev bruksinspektör vid Storfors, följde han denne dit, där han kallas »lärling».⁷⁸ Följande år lämnade Johan Värmland och flyttade till sin broder Thure, som nu blivit bruksinspektör vid Meldersteins bruk i Norrbotten. Där dog han vid endast trettiofyra års ålder 29 jan. 1842. Någon dödsorsak har ej angivits i Råneå församlings dödbok. Bouppteckningen, som föreligger i Kalix domsagas kansli, företer en behållning av 296 riksdaler.

I förtid avled även Frans Svenonius' yngste son, *Rudolf Henrik Svenonius*, vars tilltalsnamn var Rudolf.⁷⁹ Han inskrevs 27 febr. 1824 vid Växjö skola, som han lämnade 20 okt. 1829 för studier i Lund.⁸⁰ 10 nov. 1829 inskrevs Rudolf Henrik Svenonius såsom stu-

⁷² Elgenstierna, 2, s. 43 f., 3, s. 455, och 9, s. 37.

⁷³ Se t. ex. brodern Fredriks egenhändiga mantalsuppgift 1837 (Värmlands läns räkenskaper 1837: 8, f. 8623 v, KA).

⁷⁴ Värmlands läns räkenskaper 1823: 4, f. 2424.

⁷⁵ Jfr avräkningsbok 1827, p. 1693—1694, Lessebo bruks arkiv.

⁷⁶ Växjö kyrkoarkiv A I: 8, p. 255, VLA. Påpekande av överstelöjtnant Axel Mollstadius, Jönköping.

⁷⁷ Kronobergs läns räkenskaper 1829: 5, p. 2171.

⁷⁸ Värmlands läns räkenskaper 1840: 8, f. 8041.

⁷⁹ Framgår liksom andra äldre släktmedlemmars tilltalsnamn av brev 20 september 1917 från brorsdottern fru Mina Nybom i Elgenstiernas samling i KB.

⁸⁰ Högre allmänna läroverkets arkiv C II: 7, Växjö. Jfr Förteckningar öfver De Studerande vid Wexjö Kongl. Gymnasium och Skola under Vårterminerna åren 1800—1839, utgifna af S. G. Wiberg (1872), s. 88, 92, 96, 100, 103 och 107.

dent vid Lunds universitet.⁸¹ Där åtnjöt han statsstipendium och uppgavs ännu 1831 läsa språk i avsikt att bli präst, men vårterminen 1832 anges hans studiemål vara obestämt.⁸² 17 juli 1832 avlade han emellertid vid 18 års ålder kameralexamen (»examen för inträde i Kammar- och RäkenskapsVerken i Riket»), varvid hans mycket goda flit och hedrande uppförande betygades, varjämte han uppges vid prövning 21 juni ha konstaterats äga god kunskap i allmän grammatik med tillämpning för svenska språket, försvarligt god kunskap i elementerna av aritmetik samt god kunskap i grunderna för naturrätt och sedelära.⁸³ Enligt Filipstads husförhörlängd inflyttade Rudolf Henrik Svenonius dit 1837 från Lungsund, där han dock icke kunnat återfinnas. S. å. flyttade han med häradsskrivaren Carl Unæus från Filipstad till Väse sn mitt emellan Karlstad och Kristinehamn, där han bodde i Södra Ve hos Unæus såsom uppbörds-skrivare⁸⁴ eller, som det också kallades »elev i det praktiska af kamerallagfarenheten».⁸⁵ 1847 blev Rudolf Henrik Svenonius kronolänsman i Filipstad, där han 5 juli 1852 efter brodern Fredriks konkurs började dennes hus.⁸⁶ Såsom den siste i Värmland kvarvarande av bröderna Svenonius dog han där av »slag» 23 juli 1857 barnlös vid endast fyrtiotre års ålder. Enligt Post- och Inrikes Tidningar (nr 188) dog han kl. 6 e. m. Hans hus såldes med anledning av brist i boet, uppgående till 1 663 riksdaler,⁸⁷ på auktion för 1 400 riksdaler 11 jan. 1859.⁸⁸ Sedan 16 maj 1848 var Rudolf Henrik Svenonius gift med Carolina Maria Åhman, som 1841—1843 tjänat piga i Södra Ve. Carolina⁸⁹ var född i Kristinehamn 5 febr. 1822 och dotter till en färgare Nils August Åhman (f. i Kristinehamn 21 juni 1782, † där 27 okt. 1838) i äktenskap med Brita Stina Pettersson (f. 5 aug. 1788 i Kristinehamn; hon överlevde sin make) samt dog i Filipstad först 10 mars 1893. Med henne försvann namnet Svenonius tills vidare från Värmland.

⁸¹ Universitetets arkiv D I: 5, Lunds universitetsbibliotek. 20 nov. inskrevs han vid Smålands nation. (A. H. Lundin, Småländska nationen i Lund, 1882, s. 263).

⁸² Universitetets arkiv D II a: 4.

⁸³ Universitetets arkiv B V: 4: 1832, nr 36.

⁸⁴ Värmlands läns räkenskaper 1840: 8, f. 7497 v, och 1847: 8, f. 7950 v.

⁸⁵ Värmlands läns räkenskaper 1840: 8, f. 7873.

⁸⁶ Städernas småprotokoll 1852: 3: Filipstad, lagfart 2 aug., RA.

⁸⁷ Bouppteckning, Filipstads stadsarkiv, GLA.

⁸⁸ Städernas småprotokoll 1859: 4: Filipstad, lagfart 5 sept.

⁸⁹ Tilltalsnamnet framgår liksom andra äldre släktmedlemmars av brev 20 september 1917 från Rudolf Svenonius' brorsdotter fru Mina Nybom i Elgenstiernas samling i KB.

Frans Svenonius' söner Carl Wilhelm, Fredrik och Thure Lorentz skall i det följande bli föremål för särskilda skildringar.

*8. Ekonomidirektören vid Karl XIV Johans norrbottniska egendomar
Carl Wilhelm Svenonius (f. 1799, † 1872).*

Carl Wilhelm Svenonius, som var född 14 sept. 1799 i Dångebo mellangård i Södra Sandsjö sn, och vars tilltalsnamn var Carl,¹ inskrevs 13 okt. 1809 i fjärde klassen i Växjö skola men avgick därifrån redan 1810,² tydligen i samband med familjens flyttning till Skåne. Redan vid fjorton års ålder lämnade han föräldrahemmet genom att hösten 1813 utflytta från Håstadsmöllan till Lund, där han kyrkobokförts såsom bodgosse hos rådman Severin Magnus Liljewalch.³

Något senare återfinns han i Grythyttans sn i Västmanland, där han var anställd som bokhållare hos ingenjören (kommissionslantmätaren) Haquin Emanuel Lagerholm.⁴ 1815 flyttade han därifrån till Storfors, där han till en början kallas lärling⁵ men vid faderns flyttning till Gustafsfors 1817 tycks ha efterträtt denne såsom bokhållare. Med undantag för 1822—1824, då han hade motsvarande befattning vid det under samma ägare som Storfors lydande bruket Bjurbäcken i Lungsund, medan fadern, såsom förut nämnts, skötte tjänsten vid Storfors, fungerade Carl Svenonius sedan såsom bokhållare vid Storfors till 1 mars 1828, då han efterträdde sin farbror Johan Svenonius såsom bruksinspektör där.⁶

Denna tjänst innehade han emellertid icke länge. Redan 1831 lämnade Carl Svenonius Storfors för alltid med tjänstgöringsbetyg av 19 mars, vari vitsordades, att han »med skicklighet, drift och pålitlighet under dess 16åriga tjenstetid fullgjort sine åliggande skyldigheter», att han »med ordentlighet och noggran redighet» fört brukens böcker och räkenskaper, samt att han var »snäll Jägare och mycket god och omtänksam hushållare».⁷

¹ Se t. ex. brodern Fredriks brev till general Löwenhielm 24 mars 1851 och 26 febr. 1852 (Lång-arkivet 77: 2, nr 454 och 458, UUB).

² Växjö skolas matrikel för åren 1752—1819, ed. L. Larsson (1924), s. 77.

³ Lunds stadsförsamlings husförhörlängd för Clemens' rote 1813—1815: Hus nr 280, LLA. Om Severin Magnus Liljewalch jfr G. Elgenstierna, Svenska släktkalendern 1938, s. 541.

⁴ Om denne se V. Ekstrand, Svenska lantmätare, s. 98, och Svenska släktkalendern 1938, s. 508.

⁵ Värmlands läns verifikation 1816: 2, f. 2061, KA.

⁶ Kontrakt i orig. hos sonsonen Olof Svenonius. Jfr Ekman, s. 294.

⁷ Avskr. i Långarkivet, vol. 77: 2, nr 433 b, UUB.

På rekommendation av Storfors' ägare, greve Löwenhielm,⁸ hade han nämligen fått anställning såsom bruksinspektör vid Selets bruk i Nederluleå sn i Norrbotten, ett av de bruk, som konung Carl XIV Johan inköpt,⁹ och 11 maj detta år tecknade han kontrakt angående sina rättigheter och skyldigheter; årslönen skulle vara 1 300 riksdaler specie (d. v. s. 866 riksdaler och 32 skillingar banco), sex tunnor råg och sex tunnor korn.¹⁰ Därmed inleddes släkten Svenonius' betydelsefulla norrländska epok.

I brev till förste hovstallmästaren Ferdinand Braunerhielm 24 maj 1849 skildrar Carl Svenonius, hur han under de första åren av sin tjänstetid vid Selet led av Norrbottens hårda klimat och särskilt av det långvariga mörkret, som tvang honom att över måttan anstränga ögonen vid eldsljus, vilket föranledde honom att redan våren 1833 taga avsked. Genom brev från landshövdingen i Västerbottens län Georg Lars af Schmidt 22 juni och konungens handsekreterare, krigsrådet Johan Ulrich, 25 juni samt personligt besök av konungens revisor för de norrbottniska egendomarna, den judiske affärsmannen generalkonsul S. J. B. Dehn, övertalades dock Carl Svenonius att återtaga sin avskedsansökan och kvarstanna vid Selet.¹¹

Ett utlåtande om Svenonius, som Dehn den 27 juli på franska avgivit till generalförvaltaren för de norrbottniska egendomarna, överstelöjtnant Alexis Backman,¹² visar, varför man var så angelägen

⁸ Se Löwenhielms brev till Svenonius 17 nov. 1837, avskr. i Handlingar rör. Konungens enskilda domäner, vol. 119, Bernadotteska familjearkivet. Jfr G. Ahlström, *De mörka bergen* (1966), s. 168.

⁹ Jfr H. A. Widmark, *Norrbottens län* (Bidrag till Sveriges officiella statistik: Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser åren 1876—1880, 1884), s. 38, T. Nordström, *Malmbergen i Norrbotten* (korr. i Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds arkiv, Stockholm, och i Carl Sahlins bergshistoriska samlingar, vol. 138, Tekniska museet, Stockholm), s. 56 f., B. Steckzén, *Ur de norrbottniska malmfältens historia II* (Norrlands försvar 1941), s. 15 ff., T. Höjer, *Carl XIV Johan*, 3 (1960), s. 540 ff., och framför allt Ahlström, s. 129 ff.

¹⁰ *Handl. rör. Konungens enskilda domäner*, vol. 143, Bernadotteska familjearkivet. Jfr Nordström, a. a., s. 66.

¹¹ Bilaga 6 nedan. Om Braunerhielm som förvaltare av Oskar I:s enskilda affärer se H. Rosman, *Bjärke-Säby och dess ägare*, 3 (1927), s. 169 ff., och A. Axelson, *Gällivare-verken* (1964), s. 24 f., om Schmidt G. Ahlström, a. a., s. 165, om Ulrich och hans verksamhet vid Konungens enskilda byrå N. F. Holm, *Konungens enskilda byrå och dess arkiv* (Donum Boëthianum, 1950), s. 127 ff., och Höjer, s. 436 ff. och 541, om Dehn H. Lundh i SBL 10, s. 582 ff. och G. Ahlström, a. a., s. 155 ff. Vissa av Carl Svenonius berättade detaljer från hans tid vid Selet ha upptecknats av sonen Fredrik i P. M. bifogat brev 4 dec. 1914 till Hj. Lundbohm (nedan bilaga 9).

¹² Om denne se F. Rudelius, *Kalmar regementes personhistoria*, 2 (1955), s. 54 ff., vilken dock ej observerat, att konungen även anlidade honom för förvaltningen av de norrbottniska egendomarna. Jfr även G. Ahlström a. a., s. 165 och 170.

om att få behålla honom trots hans försvagade hälsa. Dehn meddelar däri, att Svenonius under den gångna vintern uträttat tre eller fyra personers arbete, bragt perfekt ordning i bokföringen, lyckats på ett både skickligt och humant sätt indriva gamla fordringar och gjort besparingar, som rikligen kompenserade en föreslagen ökning av hans lön.¹³

Genom brev från Ulrich 9 aug. 1833 fick han meddelande om att hans årslön ökats,¹⁴ och av brev från Backman av 14 nov. 1837 framgår, att han med anledning av Dehns en vecka tidigare inträffade död fått anbud att bli dennes efterträdare som revisor för norrbottniska egendomarna men i svar av 2 nov. uttalat tveksamhet. I brev av 28 nov. uppmanade Backman Carl Svenonius att bestämma sig, och trots ett anbud av greve Löwenhielm i brev av 17 nov. om inspektorstjänsten vid Storfors samtyckte han inom kort, såsom framgår av ett brev till honom från Backman av 22 dec., enligt vilket konungen lovade betala honom Dehns konkursbos skuld på 371 riksdaler riksgälds för smör.¹⁵ Redan den 7 dec. kallar han sig f. d. inspektör i en mantalsuppgift,¹⁶ daterad vid Gäddvik, där han enligt mantalslängden¹⁷ hyrde bostad i fänriksbostället (Gäddvik nr 4), senare kallat Gäddeborg.¹⁸ Genom kungligt brev 2 febr. 1838 erhöll Carl Svenonius ekonomidirektörs namn, heder och värdighet för sitt »ådagalagde nit och drift samt i öfrigt städse betygade välförhållande».¹⁹

Denna befordran medförde bosättning i Stockholm men resor då och då upp till de norrbottniska egendomarna. Om en sådan resa

¹³ Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 107 a, Bernadotteska familjearkivet. Docent Gunnar Ahlström har fäst min uppmärksamhet på denna källa. M. Guy Mailleur, Sundsvall, har hjälpt mig med den rätt besvärliga läsningen av handstilen. — Carl Svenonius' insatser har framhållits av Nordström, s. 66, Steckzén, s. 17, C. J. Lamm i kommentaren till hans utgåva av C. J. F. Plagemanns resor i Norrland, Dalarna och Västmanland samt på Gotland åren 1833—1856, 1 (1944), s. 91, och G. Ahlström, s. 168. Kostnadsförslag och flera rapporter från honom 1831—1836 finns i Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 107 a, och Handl. rör. Konungens enskilda domäner, vol. 143. Ett brev till honom av 22 okt. 1836 finnes i dossiern »Svenonius» i Norrbottens läns museum (påpekande av antikvarien där Olof Isaksson).

¹⁴ Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 26.

¹⁵ Papiers concernant le feu roi Charles Jean: Liasse III, Karl XIV Johans arkiv, Bernadotteska familjearkivet. Förste arkivarien Nils F. Holm har fäst min uppmärksamhet på denna källa. Jfr G. Ahlström, s. 177 f. — Om Dehns affärsställning se Lundh, a. a., s. 587.

¹⁶ Norrbottens läns räkenskaper 1838: 6, f. 47, KA.

¹⁷ Norrbottens läns räkenskaper 1838: 5, p. 384.

¹⁸ Jfr C. J. Lamms förutnämnda utgåva av Plagemanns resor, 1, s. 200.

¹⁹ Kammarexpeditionens registratur jan.—maj 1838, f. 38 v, RA. Orig. hos sonsonen Olof Svenonius.



Johanna Svenonius, född Sundström.
Målning 1849 av Johan Svenonius
(foto Svenska Porträttarkivet).



Carl Svenonius.
Målning 1849 av Johan Svenonius
(foto Svenska Porträttarkivet).

vittnar en relation 10 okt. 1839.²⁰ Till en början kyrkobokfördes Carl Svenonius i Johannes församling, men redan 1840 överfördes han till Hovförsamlingen på grund av sin anställning hos konungen. I det föregående har nämnts, att hans moder Greta Cederschiöld såsom änka flyttade till honom 1841 från Storfors och följande år dog i Stockholm. Dessförinnan hade han 5 febr. 1842 vid fyrtiotvå års ålder ingått äktenskap med *Brita Johanna* (tilltalsnamnet var det sist-nämnda²¹) *Persdotter Sundström*, dotter till bonden store Per Hindersson i Gäddvik i Nederluleå och född där 19 okt. 1814, vilken sedan 1836²² varit hans hushållerska.

Av det förutnämnda brevet till Braunerhielm framgår emellertid, att Carl Svenonius i slutet av nov. 1844 enligt order återflyttade till Norrbotten för att driva på malmtransporterna från Gällivare till bruken i kustlandet och den därav beroende järntillverkningen, och att kvantiteten transporterad malm denna vinter ökade till 4 942

²⁰ Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 98 p. I vol. 128 i samma arkiv finnes ett kostnadsförslag av Svenonius av år 1843.

²¹ Se Carl Svenonius' moder Greta Cederschiölds bouppteckning 26 jan. 1843, SSA, och Norrlands nation i Upsala 1923—1929 (1929), s. 10.

²² Norrbottens läns räkenskaper 1837: 6, p. 70.

skeppund mot 1 598 föregående vinter samt kvantiteten tillverkat stångjärn till 3 028 skeppund mot 1 450 föregående vinter^{22a}. Enligt vad hans yngste son uppgivit,²³ skall han flera gånger inför konungen ha föreslagit byggande av järnväg från Gällivare till kusten.

Vid sin återkomst till Norrbotten inköpte Carl Svenonius 26 mars 1845²⁴ lotterna 41, 106—109 och 128 med gård och byggnader på Ön i Gammelstad, Nederluleå sn, sedermera kallade Ön nr 10 eller Karlslund, vilket område ökades med diverse smärre gärderna genom köp 2 maj, 12 aug., 19 sept. samt 6 och 14 nov. 1846.²⁵ Där kom han att bo i mer än tjugo år.²⁶

Då lokalförvaltaren för de norrbottniska egendomarna, kapten Carl Mauritz Löwenadler,²⁷ sommaren 1846 måste resa till Stockholm för att söka läkare för en svår bröstsjukdom, fick Carl Svenonius — enligt vad han berättar i sitt förutnämnda brev till Braunerhielm — order att vid sidan av sin revisorstjänst även sköta lokalförvaltarens göromål, och sedan Löwenadler dött sommaren 1847, anställdes såsom Svenonius' biträde vid dessa göromål förste lantmätaren Johan Rutbäck,²⁸ vilken sedan gjorde de inspektionsresor till bruken som ålåg lokalförvaltaren.

I brevet till Braunerhielm uppger Carl Svenonius även, att Oscar I vid sitt övertagande av bl. a. de norrbottniska egendomarna efter faderns död 1844 beslöt att utbjuda dem till försäljning för en halv miljon riksdaler banco, men att Svenonius genom Backman, nu överste, gjorde konungen uppmärksam på att ifrågavarande egendomar värde måste uppskattas till minst det dubbla med hänsyn till tidens

^{22a} Jfr G. Ahlström, s. 180.

²³ F. Svenonius, *De norrbottniska gruffälten och Ofoten-banan* (Föreningen Heimdals folkskrifter, nr 47—48, 1897), s. 5. Jfr hans förutnämnda PM till Lundbohm, där liksom i brev 9 jan. 1913 även Carl Svenonius' hågkomster från Karl XIV Johans »sängkammarmottagningar» med demonstrationer på en av Svenonius egenhändigt gjord modell av Malmberget relateras.

²⁴ Städernas småprotokoll 1845: 2, Luleå 17 mars, RA. Trots sitt läge i Nederluleå sn tillhörde Ön Luleå stad, varför lagfarterna registrerades där.

²⁵ Städernas småprotokoll 1846: 2, Luleå 4 maj, 28 sept. och 14 dec. Om tillämnat inköp på auktion av ytterligare angränsande jord sommaren 1847 se Svenonius' brev till general Löwenhielm 15 och 19 april samt 17 maj 1847 (Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 430—432).

²⁶ A. Nordberg, *Ön* (Norrbotten 1953), s. 104.

²⁷ Om Löwenadler se Svenska ättartal 5 (1889), s. 333, och H. Löwenadler, *Släkterna Kjellman och von Löwenadler* (1901), s. 19.

²⁸ Om Rutbäck se V. Ekstrand, a. a., s. 58. Talrika rapporter från Svenonius till överste Backman och framför allt kabinettskammarherre C. F. Weidemann 1845—1849 finns i Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 107 a och 127. Jfr även Weidemanns brevbok (Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 22). 14 korta brev till Carl Svenonius från Backman 1843—1844 och ett från Weidemann 1843 finns hos sonsonen Olof Svenonius. Om Weidemann se Holm, a. a., s. 136, och Höjer, a. a., 3, s. 437.

fördelaktiga konjunkturer för trävaror och till Gällivare omätliga järnmalmstillgångar. I samma brev uppger sig Svenonius ha fått order i jan. 1846 att inställa sig i Stockholm för att lämna konungen erforderliga upplysningar om de norrbottniska egendomarna, varvid han inför konungen muntligen skall ha framhållit de skäl, som talade för deras försäljning, och i enlighet med order hösten 1847 uppgjorde han med biträde av den ovannämnde Rutbäck projekt till styckning av dem.²⁹ Han uppger sig även kort därpå ha fått besök av ryttmästare Carl W. Hammarsköld, som var delägare i och förlagsman för järnbruket Rosfors i Piteå landsförsamling och ville köpa det närbelägna men konungen tillhöriga bruket Alter, och därvid hos denne väckt den inom kort realiserade tanken att icke enbart köpa detta bruk.³⁰

28 febr. 1848 sålde överste Backman å konungens vägnar Alters bruk m. m. för 180 000 riksdaler banco till Hammarsköld,³¹ vilken dels å egna vägnar, dels såsom befullmäktigat ombud för ryttmästare C. J. v. Schwerin (son till den bekanta Martina v. Schwerin) och löjtnant L. Lilliehöök 23 maj s. å. för 225 000 riksdaler banco köpte även Selets bruk m. m.³² Sedan Hammarsköld kommit på obestånd, synes dessa transaktioner ha annullerats, ty den 22 febr. 1849 sålde Backman å konungens vägnar både Alter och Selet för tillhopa 350 000 riksdaler banco till Schwerin och Lilliehöök,³³ vilka den 10 sept. s. å. för samma summa överlät dem till Gällivare bolag,³⁴ i vil-

²⁹ Jfr härom även Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 433, p. 2 f. En av Carl Svenonius 22 juni 1847 undertecknad beskrivning över Borgfors sågverk, Alters bruk och Hälleströms sågverk finnes bland de Hammarsköldska arkivalierna i Skultuna bruks numera Svenska Metallverken, Västerås, tillhöriga arkiv under signum Norrbottensverken A 5 f, och under signum Norrbottensverken A 22 i samma arkiv förvaras bl. a. en av honom 17 febr. 1848 vidimerad avskrift av en tablå över behållningen 31 jan. s. å.

³⁰ Om Hammarskölds inköp av de norrbottniska egendomarna 1848, flykt till Amerika 1849 och konkurs 1850 se N. Hammarskjöld, Åtten Hammarskjöld (1915), s. 522 f., S. Erixon, Skultuna bruks historia 1607—1860, II: 1 (1957), s. 248 ff., och Ahlström, s. 191. I Skultuna bruks arkiv finnes under signum Norrbottensverken A 6 d en av generalförvaltaren överste A. Backman 14 juni 1847 i Gävle daterad rundskrivelse till Svenonius och inspektörerna vid de norrbottniska bruken, vari dessa uppmanas att låta Hammarsköld bese de kungliga egendomarna och taga kännedom om deras drift samt att lämna honom alla upplysningar och att på allt sätt gå honom till handa. Enligt brev 9 dec. 1914 från Fredrik Svenonius till Lundbohm skall Hammarsköld ha sökt muta Carl Svenonius men fått till svar: »Kungens bröd åter jag, och honom är jag trogen» (Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontors arkiv, Stockholm).

³¹ Småprotokoll, vol. 539, f. 1853 v, RA. Jfr H. A. Widmark, a. a. s. 38, och Nordström a. a., s. 76.

³² Avskr. i Norrbottensverken A 8 a, Skultuna bruks arkiv. Jfr Nordström, s. 76.

³³ Småprotokoll, vol. 539, f. 1576 v och 1853.

³⁴ Småprotokoll, vol. 539, f. 1576 och 1852.

ket de var delägare.³⁵ Den nordligaste delen av de kungliga egendomarna, Meldersteins bruk, såldes 10 okt. 1848 för 200 000 riksdaler till Hammarsköld, fabriksfirman W. Hellgren i Stockholm och handlanden C. Winroth i Piteå,³⁶ och genom cirkulär från överste Backman av 20 okt. detta år uppsades Carl Svenonius och hela den övriga förvaltningspersonalen; för affärernas utredning skulle den emellertid få kvarstanna till utgången av april 1849.³⁷

Med anledning av detta cirkulär översände Carl Svenonius med brev 9 nov. 1848³⁸ till general Löwenhielm, Storfors' innehavare, för vidarebefordran till konungen en promemoria av 6 nov. om sina ekonomiska förhållanden, bl. a. de förmåner han gått miste om genom att ej acceptera Löwenhielms anbud 1837, och att han i motsats till den övriga förvaltningspersonalen icke innehade något statligt ämbete, varigenom han kom att drabbas hårdast av uppsägningen och borde hållas skadeslös med bibehållen lön. Särskilt åberopade Carl Svenonius, att Karl XIV Johan vid sin första audiens för honom 19 aug. 1839 på Drottningholms slott försäkrat, att »Hvad Jag, såsom gamal, icke kan göra för er, det kommer Min Son, Hans Konglig Höghet KronPrinsen, att göra för eder», och att Oscar I, då Svenonius 1844³⁹ för honom vid samtal om de norrbottniska egendomarnas försäljning framhållit sin avsaknad av statstjänst, svarat: »Jag vet det, ni kan vara lugn». I brev av 8 jan. och 22 mars 1849 till överste Backman anhöll han, att denne inför konungen skulle tala för hans sak, och framhöll, att hans gamla ögonsjukdom särskilt under de två senaste åren åter plågat honom.⁴⁰ I brev till Braunerhielm av 15 okt. 1849 påpekade han, att han icke åtnjutit någon särskild ersättning för att han under flera år utom revisorstjänsten även skött lokalförvaltarens göromål.⁴¹ I en odaterad anonym »P. M. öfver Underdåniga Ansökningar» framhölls, att Svenonius, vars årslön som revisor varit 1 600 riksdaler banco, »alltid utmärkt sig för

³⁵ Nordström, s. 77. Jfr Widmark, s. 38 f.

³⁶ Nordström, s. 76. Jfr Widmark, a. a., s. 38.

³⁷ Se Svenonius' ovannämnda brev till Braunerhielm 24 maj 1849 och Lång-arkivet vol. 77: 2, nr 433.

³⁸ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 433. Promemorian föreligger i Papiers concernant le feu roi Charles Jean: Liasse III, Bernadotteska familjearkivet. Förste arkivarien Nils F. Holm har fäst min uppmärksamhet på denna promemoria.

³⁹ 27 nov. 1844 enligt Carl Svenonius' förutnämnda brev till Braunerhielm 24 maj 1849, som också behandlar dessa ting. En anmodan till Carl Svenonius att jämte Backman infinna sig hos konungen 23 jan. 1846 finnes hos sonsonen Olof Svenonius.

⁴⁰ Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 107 a.

⁴¹ Handl. rör. konungens enskilda domäner, vol. 119.

mycken ordning och nit samt god vilja» samt nu var »sjuklig, nära blind».⁴²

Resultatet av hans ansträngningar blev dock icke bibehållen lön utan en årlig pension fr. o. m. 1 maj 1849 av 666 2/3 riksdaler banco,⁴³ varöver han beklagade sig i brev till Löwenhielm 24 sept.⁴⁴ I nytt brev till denne 21 febr. 1850 uppgav han sig ha erfarit, att »en vid Kongl. Hofvet anställd, ansedd man» motverkade hans intressen »genom inspiration af Ryttnästaren Hammarsköld».⁴⁵

I sistnämnda brev meddelade Carl Svenonius, att han för att skaffa sin familj nödortftig försörjning tänkt sig »en i mindre scala bedrifven Spanmålshandel», för vilken han behövde kapital, och han uppsade därför till inlösning inom sex månader en av Löwenhielm 6 maj 1843⁴⁶ till honom utfärdad revers å 3 000 riksdaler banco, varjämte han påpekade, att en skuldsedel å 7 000 riksdaler av 31 mars 1841 av dennes förutnämnde svåger Christian Anton Wrangel, som 22 okt. sistnämnda år intecknats i Storfors och Bjurbäcken och av Löwenhielm såsom säkerhet för lån överlämnats till Svenonius, innehöll bestämmelse om ett års uppsägning och därför borde förnyas. Efter att ha gjort påstötningar i brev av 9 sept., 14 okt. och 4 nov. 1850,⁴⁷ av vilka det sistnämnda uppgjer, att Svenonius redan var skyldig sina grannar 3 000 riksdaler, kunde han 2 dec. kvittera 500 riksdaler⁴⁸ och 19 dec.⁴⁹ återstoden av 1843 års skuld.

Då Carl Svenonius 16 jan. 1851⁵⁰ tackar Löwenhielm för inbetalning av 100 riksdaler banco, utgörande upplupen ränta å de 3 000 riksdalerna, bifogade han ett exemplar av en av honom 6 juni 1850 daterad tryckt »Plan för en Expedition till Californien». Detta emigrationsprojekt strandade dock på grund av otillräcklig anslutning.⁵¹

⁴² Handl. rör. konungens enskilda domäner, vol. 119.

⁴³ Pensioner och nådegåvor: Inländska, p. 141—142, Bernadotteska familje-arkivet.

⁴⁴ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 435.

⁴⁵ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 436, p. 3. Enligt brev från Carl Svenonius' son Fredrik 9 jan. 1913 i Hjalmar Lundbohms samling (Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontor, Stockholm) hade fadern »mycket dåliga tankar om överstelöjtnant Braunerhielm och ett par andra». Den felaktiga tituleringen av Braunerhielm kan bero på förväxling med Backman, som varit överstelöjtnant i början av Carl Svenonius' samarbete med honom.

⁴⁶ Om detta lån jfr Carl Svenonius' brev till Löwenhielm 20 april 1843 (Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 429). Om hans tidigare lån till familjen Löwenhielm 1831—1837 se hans promemorior av juli och 26 okt. 1839 i Lång-arkivet, vol. 132.

⁴⁷ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 440—442.

⁴⁸ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 443.

⁴⁹ Samma vol., nr 444.

⁵⁰ Samma vol., nr 445.

⁵¹ A. Nordberg, En gammal Norrbottensbygd. Anteckningar till Luleå sockens

Sedan han även måst börja bidra till sin broder Fredriks försörjning (se nedan), uppsade han 10 juni 1851 det förutnämnda lånet av 7 000 riksdaler till betalning inom sex månader.⁵² Löwenhielm bad i brev av 6 sept. om anstånd med denna inbetalning, men Svenonius vidhöll i brev av 18 sept. sin uppsägning under hänvisning till att han för sex veckor sedan måst upptaga ett större lån, som skulle återbetalas före januari månads slut, och till att han för fjorton dagar sedan gått i borgen för ett stort lån.⁵³ 12 febr. 1852 kunde Carl Svenonius, som för sin ögonsjukdoms skull sade sig nödgas begagna skrivbiträde, tacka för återbetalningen av den krävda summan.⁵⁴

Hans fortsatta verksamhet är på grund av brist på källmaterial mindre känd. Någon återanställning hos kungahuset ägde dock icke rum, ehuru dess norrbottniska egendomar 1852 åter förvärvades av konungen.⁵⁵ Vi vet emellertid, att Svenonius hösten 1851 inmutade ett kvarnstensbrott på Bälunge bys område i Nederluleå sn⁵⁶, och att han 1850 förvärvade en tredjedel i Ale kvarn i Nederluleå sn,⁵⁷ 1851 ytterligare en niondedel där och en fjärdedel i Ava kvarn i samma sn samt 1852 ytterligare en åttandedel i sistnämnda kvarn.⁵⁸ Man kan förmoda, att förvärven av kvarnarna bör sammanställas med hans i brevet till Löwenhielm av 21 febr. 1850 nämnda planer på spannmålshandel. Från 1855 till juli 1858 drev han i bolag med rådmän A. Hammarén i Luleå en mindre tobaksfabrik vid sin gård Karlslund.⁵⁹ Där sysselsattes två arbetare samt två barn under femton år, och antalet där tillverkade cigarrer var 194 025 år 1856 och 213 075 år 1857.⁶⁰

Av Nederluleå sockenstämmoprotokoll⁶¹ framgår, att Carl Svenonius' erfarenhet utnyttjats i socknens kommunala liv. Redan 1847 historia, 1 (1928), s. 66. Jfr densamme, Ön (Norrbotten 1953), s. 104, och O. Isaksson, Norrbottens län 150 år (1960), s. 22.

⁵² Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 447.

⁵³ Samma vol., nr 448.

⁵⁴ Samma vol., nr 450.

⁵⁵ Nordström, s. 77. Jfr Widmark, s. 39.

⁵⁶ Bergverksrelationer från Norrbotten och Västerbotten 1846—1857, Bergskollegii arkiv, RA.

⁵⁷ Redovisas under Svenonius tidigast i Norrbottens länsräkenskaper 1851: 6, f. 53.

⁵⁸ Redovisas under Svenonius tidigast i Norrbottens länsräkenskaper 1852: 6, f. 67, respektive 1853: 6, f. 67.

⁵⁹ Redovisas tidigast i Norrbottens länsräkenskaper 1856: 6, f. 51. Om dess upphörande se samma serie 1859: 6, f. 44. Jfr även Fredrik Svenonius d. y:s förutnämnda P. M. till Hj. Lundbohm (nedan s. 103).

⁶⁰ Årsberättelser för fabriker m. m.: 1856: Städer, f. 372 v, och 1857: Städer, f. 336 v, RA.

⁶¹ Nederluleå kyrkoarkiv K I: 4, Pastorsämbetet i Nederluleå.

och 1849—1851 samt senare 1857—1860 var han sålunda ledamot av taxeringskommittén. 5 okt. 1851 valdes han till ledamot i kommittén för utredning och förslag rörande bättre ordning vid ringning i kyrkan. 12 april 1852 blev han ledamot av sparbankskommittén. 26 sept. s. å. blev han suppleant i skoldirektionen, och 31 juli 1853 blev han ledamot av kyrkorådet. 1 nov. 1857 valdes han mot sin vilja till ordförande i fattigvårdsstyrelsen, och hans besvär häröver underkändes av länsstyrelsen 27 april 1858.⁶² I litteraturen har observerats, att han yttrade sig vid Nederluleå skolstyrelses sammanträde 7 sept. 1856 rörande i vilken by en av de ambulerande skollärarna skulle börja sin verksamhet för läsåret.⁶³

Den kungliga pensionen och Carl Svenonius' nya inkomstkällor synes emellertid icke ha räckt till för familjens försörjning, särskilt som han sökte lämna släktingar ekonomisk hjälp och drabbades av ett slaganfall.⁶⁴ 27 april 1861 nödgades han sälja en del av Karlslund,⁶⁵ och Nederluleå inteckningsprotokoll för detta år och 1865 vittnar om hans skulder, för vilka inteckningar togs i hans kvarnandelar.⁶⁶ 1866 gick han i konkurs⁶⁷ och måste lämna Karlslund, där han nu bott i mer än tjugo år. Till all lycka fick pensionen ej pantförskrivas,⁶⁸ och han flyttade nu in till Luleå stad, där för hans omynliga barn 11 juni 1866⁶⁹ inköpts en tomt vid dåvarande Västra Repslagaregatan (nu Repslagaregatan 12). Dit flyttades ett hus, som inköpts vid Sundgården i Gäddvik,⁷⁰ och denna fastighet, som Carl Svenonius' son Carl Gustaf 13 jan. 1879 sålde till Norrbottens läns trädgårdsförenings direktion,⁷¹ kallades länge »Svenoniusgården».

⁶² Norrbottens läns landskanslis arkiv A III a: 50, nr 1009 I, Landsarkivet i Härnösand. Besvärsakten finnes i Norrbottens läns landskanslis arkiv D IV a: 300 darsammastädes.

⁶³ Nordberg, a. a. 2, s. 599 f. Jfr densamme i Norrbotten 1953, s. 104.

⁶⁴ Fredrik Svenonius' förutnämnda P. M. till Lundbohm.

⁶⁵ Städernas småprotokoll 1861: 5, Luleå 1 juli, RA.

⁶⁶ Småprotokoll, vol. 692, f. 781 v—782 v och 789 v—790, samt vol. 763, f. 206, RA. En tid var hans del i Ale kvarn försäld (Småprotokoll, vol. 745, f. 285), men nyssnämnda inteckning 1865 visar, att den måste ha återförvärvats.

⁶⁷ Luleå rådsturätts dombok 1866, nr 163—164, och protokoll 30 juli samt handlingar 1 aug. och nr 171, 172 och 172 1/2, Rådhusrättens arkiv, Luleå. Se även handling i dossiern »Svenonius» i Norrbottens läns museum. En gård (nr 58 1/2) i Luleå, som Carl Svenonius köpt 29 april 1859 (Städernas småprotokoll 1859: 5; Luleå 2 maj), såldes på Luleå auktionskammare av hans konkursmassa 16 juni 1866 (Städernas småprotokoll 1866: 8, Luleå 26 nov.).

⁶⁸ Fredrik Svenonius' P. M. till Lundbohm (nedan s. 104).

⁶⁹ Städernas småprotokoll 1866: 8, Luleå 26 nov.

⁷⁰ Norrbotten 1929, s. 96.

⁷¹ Städernas småprotokoll 1879: 9, Luleå 20 jan. 23 febr. 1878 hade Carl Gustaf Svenonius löst ut sina syskon (Städernas småprotokoll 1878: 9; Luleå 25 febr.

Den är numera riven, och dess tomt är en av dem, på vilken Västra folkskolan byggts. Sannolikt var det där Carl Svenonius dog av »lungförlamning» 13 nov. 1872. Bouppteckningen, som förvaras hos Luleå rådhusrätt, företer en brist på 6 riksdaler.

Hans änka Johanna Sundström, som trots ansträngningar av landshövdingen i Norrbottens län S. P. Bergman och generaldirektören A. E. Ros ej fick någon änkepension från konungen,⁷² bodde 1873—1881 hos sin yngre dotter i Byske i Västerbotten och därefter hos sin äldre dotter i Ullasjö i Västergötland men från 1895 åter hos den yngre dottern, nu i Njutånger i Hälsingland, där hon dog vid nära 85 års ålder 16 sept. 1899. Hennes yngre son har om henne uppgivit, att hon »mest hela sitt lif varit tidigast uppe och sist i säng i vårt hus», vilket han ville förklara med att hon »hade idel kärnfriskt, norrbottniskt bondeblood i sina ådror».⁷³

I makarnas äktenskap hade fötts fem barn.

Äldst var dottern Margareta Johanna Vilhelmina, född 31 okt. 1842 i Hovförsamlingen i Stockholm och tydligen uppkallad efter sin farmor, sin mor och sin far. Vid hennes dop följande dag fungerade såsom vittnen just farmodern, som halvannan månad senare skildes hädan, jämte sin broder professor Per Gustaf Cederschiöld, jungfru Christina Catarina Sundström (en moster) och en bruksinspektör P. O. Wallbom.

Den 8 maj 1844 föddes i Hovförsamlingen dottern Ida Carolina, vid vars dop följande dag såsom vittnen fungerade regementspastorn Petter Olof Wikström,⁷⁴ farbrodern Fredrik Svenonius, dennes hustru Gustava Svenonius, född Cederschiöld, samt en änkefru Magdalena Nestius, född Sundström.

Den 30 aug. 1845 föddes vid Karlslund i Nederluleå dottern Augusta Lovisa, vid vars dop följande dag som vittnen fungerade prosten Per Calwagen,⁷⁵ änkefru Catarina Helena Sehlstedt⁷⁶ och lanträntmästaren L. U. Öquist med hustru.

Den 26 april 1847 föddes vid Karlslund sonen Carl Gustaf, och vid den-

⁷² Fredrik Svenonius' förutnämnda P. M. till Lundbohm (bil. 9 nedan), enligt vilken Bergman i samband därmed skall ha slarvat bort diverse handlingar från Carl Svenonius' anställning hos kungahuset. I brev av 11 dec. 1914 till Lundbohm meddelar Fredrik Svenonius, att fadern förvarade mängder av rapportkoncept m. m., ordentligt inlagda i omslag, i en kolossal ekkista. I detta sammanhang skildras Carl Svenonius som »den personifierade 'gammaldagsa' ordentligheten», vilken kunde, »som han sa', i mörkret taga fram hvad som hälst». Endast en ringa rest av detta arkiv är bevarad hos sonsonen Olof Svenonius.

⁷³ Brev till Sven Hedin 25 januari 1912 i Sven Hedins arkiv, vol. 2, KrA.

⁷⁴ Född 1793 i Nedertorneå och tidigare pastorsadjunkt i Övertorneå men från 1846 kyrkoherde i Finska förs. i Stockholm, där han dog 1851 (G. Hellström, Stockholms stads herdaminne, 1951, s. 102 f.).

⁷⁵ F. 1789, kyrkoherde i Nederluleå från 1833 och † 1865 (L. Bygdén, Härnösands stifts herdaminne 2, 1923, s. 216).

⁷⁶ Född Thingvall 1786 och änka sedan 1838 efter komministern i Nederluleå Hans Sehlstedt (Bygdén, a. a., 2, s. 226).

nes dop följande dag fungerade såsom vittnen adjunkten Lars Petter Westertlund⁷⁷ med hustru, vice organisten Johan August Westman och demoiselle Thora Sehlstedt.⁷⁸

Ännu en son fick Carl Svenonius vid 52 års ålder 25 april 1852 vid Karlslund. Han döptes följande dag efter sin farbror och sin far till Fredrik Wilhelm, varvid såsom vittnen fungerade kronolänsman Olof Johan Wikström med hustru, studenten Fridolph Johan Öquist och kusinen Julia Sofia Svenonius.

Alla dessa barn nådde vuxen ålder utom dottern Ida Carolina, som dog redan 12 okt. 1844 (Hovförs.) vid endast fem månaders ålder av »slag». Hon kallades Ida.^{78a}

Förutom dessa hade emellertid Carl Svenonius ytterligare en son. Enligt Nederluleå husförhörlängd inflyttade nämligen 1846 från Stockholm till honom hans »son» målaregesällen *Johan Svenonius*, född 18 maj 1826. Han var född vid Storfors, där hans moder, torparedottern Maria Pettersdotter, född 6 mars 1804 vid Lårhöjden i Kroppa sn, sedan 1824 varit piga. Hon gifte sig 6 maj 1826, alltså tolv dagar före sonens födelse, med en tjänstedräng Jonas Larsson i Baggetorp, född 23 januari 1795, vilken i Kroppa födelsebok anges såsom Johans fader, och makarna bodde under nära ett decennium tillsammans vid Vargtorp i Kroppa sn, där under åren 1829—1831 två döttrar och en son föddes, av vilka dock sonen dog vid endast ett halvt års ålder. Maria Pettersdotter dog redan 11 mars 1835 i Vargtorp vid 31 års ålder, varefter Jonas Larsson 26 dec. 1836 gifte om sig och fick ytterligare fyra barn. 1838 flyttade den lille Johan vid tolv års ålder till Stockholm, dit fadern, såsom i det föregående nämnts, just flyttat. 3 juli 1841 inskrevs han i målare skräet i Stockholm såsom lärling hos C. G. Gustafsson och kallas då »Johan Larsson, som numera antagit tillnamnet Forsberg».⁷⁹ men redan då han 4 juli 1846 blev gesäll, noterades, att han antagit »tillnamnet Svenonius i stället för Forsberg».⁸⁰ Att han verkligen var son till Carl Svenonius, uppges i dennes egenhändiga mantalsuppgift för år 1850,⁸¹ och såsom sådan blev han även ihågkommen i släkttraditionen.

⁷⁷ F. 1809, pastorsadjunkt i Nederluleå 1836—1854, sedan komminister i Indals-Liden, † 1885 (Bygdén 2, s. 21).

⁷⁸ F. 1814 och dotter till ovannämnda fru Sehlstedt (Bygdén, 2, s. 227).

^{78a} Uppgift av brodern Fredrik 28 juli 1917 i G. Elgenstiernas samling, KB.

⁷⁹ Målareämbetets i Stockholm protokollsbok 1839—1877, p. 20, Nordiska Museets arkiv, Stockholm.

⁸⁰ Målareämbetets In och UtskrifningsProtocoll, uppslag 3, Nordiska Museets arkiv. Gesällbrevet finnes hos Johan Svenonius' dotterdotterdotter, fru Margit Ingelman, Stockholm.

⁸¹ Norrbottens länsräkenskaper 1850: 7, f. 58, KA.

Om hans och Carl Svenonius' övriga barns senare öden och ättlingar se nedan s. 112 ff.

*9. Brukspatronen på Yngshyttan i Värmland, sedermera
bruksförvaltaren vid Nissafors i Småland Fredrik Svenonius
(f. 1803, † 1859).*

Carl Svenonius' broder Fredrik Svenonius, född 26 sept. 1803 på Möllekull i Drevs sn i Småland, följde sina föräldrar till Skåne 1810 och till Värmland 1815 samt kallas skrivare under faderns senare period som bokhållare vid Storfors 1822—1823. Sistnämnda år flyttade han med denne till Lessebo, där han först var bokhållare men från 1825¹ bruksinspektor, och 1826—1828 hade han motsvarande befattning vid det samme ägare tillhöriga bruket Åryd i Hemmesjö sn, Konga hd, på båda ställena med fadern som biträde i bokhålleriet. Sistnämnda år flyttade emellertid Fredrik Svenonius tillbaka till Värmland, där han till 1839 var inspektor vid det under samma ägare som Storfors lydande bruket Bjurbäcken i Lungsunds sn.²

23 sept. 1829 gifte han sig i Stenbrohult med *Anna Gustava Dorothea* (i hans egenhändiga mantalsuppgifter kallad Gustava) *Cederschiöld*, som var född 9 dec. 1805 på Loftås i Frye sn, Östbo hd i Småland. Hon var dotter till en vid trettiofem års ålder 1809 vid Sävar mot ryssarna stupad fänrik Peter Samuel Cederschiöld i äktenskap med sin syssling, Fredrik Svenonius' moster Anna Sofia Cederschiöld, som sedan 1827 var omgift med prosten Per Tellander i Älmeboda, Gustava Cederschiöld var sålunda kusin på modernet och brylling på fädernet med sin make.³ 1828—1829 hade hon bott hos hans föräldrar vid Skålshult i Stenbrohult.

Under Bjurbäcken-tiden köpte Fredrik Svenonius 15 sept. 1835 gården Övre Stenstad sydost om Filipstad jämte vissa smärre lägenheter, ängar och skogslotter.⁴ Den 17 maj 1836 ansökte han hos Kommerskollegium om att få anlägga repslageri på lantegendomen Fredriksberg utanför Filipstad, eftersom något dylikt ej fanns i eller omkring staden,⁵ och den 20 juli s. å. erhöll han det begärda till-

¹ Kronobergs läns länsräkenskaper 1826: 5, p. 78, KA. Avräkningsbok 1826, p. 1709—1710, Lessebo bruks arkiv.

² Jfr Ekman, s. 294.

³ Elgenstierna, 1, s. 792 och 798.

⁴ Städernas småprotokoll 1835: 2, Filipstad 30 nov., RA.

⁵ Acta privatorium 1836, bunt S, nr 31, Kommerskollegii arkiv, RA.

ståndet.⁶ Den 15 dec. 1837 ansökte ett av Fredrik Svenonius 28 nov. befullmäktigat ombud hos Kommerskollegium om att han i enlighet med överenskommelse av sistnämnda datum med handelsbokhållaren Jacob Langeland skulle få övertaga dennes tobaks- och snusfabrik i samma stad,⁷ vilket beviljades den 18 dec. 1837.⁸ Enligt magistratens i Filipstad den 31 mars 1838 till Kommerskollegium avgivna årsberättelse för 1837 angående fabriker m. m. sysselsatte denna fabrik en arbetare och tre barn,⁹ medan repslageriet icke alls nämnes. I den 30 juli 1839 avgivna årsberättelsen för 1838¹⁰ nämnes ej heller tobaks- och snusfabriken, vilken alltså liksom repslageriet torde ha nedlagts rätt snart.

1840 blev han inspektor eller bruksförvaltare vid Storfors.¹¹ Ej heller här förefaller han ha lyckats väl. I ett brev av 20 juni 1840 skriver nämligen farbrodern Johan Svenonius till general Löwenhielm om hans »oförståndiga och vårdslösa indre hushållning»; farbrodern skulle i vittnes närvaro tala »alfvarligt och uppriktigt» med sin brorson i hopp om att »kunna till väga bringa någon ändring i slöseriet» och ber, att brorsonen icke skall »skiljas ifrån den Condition han nu innehar, förr än nådig herrskapet ärfar att ingen rättelse följdt».¹² Några dagar senare meddelar Johan Svenonius generalen, att brorsonen dagen förut besökt honom, varvid farbrodern »ålade honom genast värkställa brytning och rättelse, hvilket han heligt lofvade»; därvid få vi veta, att Fredrik »har ovänner och må hända är ibland kamrater inte det bästa förståndet, ty plattsen är honom afundad».¹³

I en P. M. av 6 okt. 1840 till sina svägrar skriver general Löwenhielm, att han »utan att i det ringaste söka kasta minsta skugga på Fr. Svenonii aktningvärda egenskaper» icke ansåg »denne Bruksbetjents så kallade uppoffringar» vara »af den natur att medföra för oss förbindelsen att bibehålla en onödigt kostsam och efter min tanka

⁶ Kommerskollegii arkiv B II a: 103, RA. Jfr A. Nilson, Studier i svenskt repslageri (Nordiska Museets handlingar 55, 1961), s. 212.

⁷ Acta privatorum 1837, bunt S, nr 52.

⁸ Kommerskollegii arkiv B II a: 105. Jfr E. Angelin, A. Munthe och B. Björnberg, Hantverkare och fabriker inom svensk tobakshantering 1686—1915 (1950), s. 38.

⁹ Årsberättelser för fabriker m. m. 1837, f. 78, Kommerskollegii arkiv, RA.

¹⁰ Årsberättelser för fabriker m. m. 1838, f. 64.

¹¹ Jfr Ekman, s. 294 och 337.

¹² Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 459.

¹³ Samma vol., nr 460. Från 22 maj 1840 härrör ett brev (samma volym, nr 259) från Fredrik Svenonius till lagman Christian Sundin, Löwenhielmarnas förtroendeman (C. G. Löwenhielm, Minnen 3, 1929, s. 68), om en undersökning av beskaffenheten av en »warmaparat» vid Bjurbäcken.

ej nog driftig och verksam Bruksbetjent».¹⁴ Han blev dock ej avskedad nu, ty av honom ha vid Storfors undertecknats kvartalsförslag 1 febr. 1841 och stångjärnsräkning 23 mars s. å.¹⁵

Kort därpå lämnade han emellertid Storfors och blev disponent för det bolag, som bildats för skötseln av Persbergs gruvor i Färnebo sn nordost om Filipstad, och i vilket Storfors ägde aktiemajoriteten.¹⁶ På sin nya post fick han bo i den Storfors' intressenter tillhöriga s. k. Löthnerska gården i Yngshyttan i Färnebo sn.¹⁷

Samtidigt invecklade sig emellertid Fredrik Svenonius även i andra affärer. Den 18 febr. 1841 inropade han sålunda på auktion å Sandbäcken utanför Karlstad för 42 000 riksdaler banco Stöpafor bruk i Fryksdalen, av vilket han dock följande dag överlät två tredjedelar till sina kompanjoner kommissionslantmätaren Johan Gustaf Loberg och komminister Lars Gustaf Sjöholm i Karlstad.¹⁸ Från denna tid kallade sig Fredrik Svenonius brukspatron. Till en början synes han ha fungerat såsom disponent även för detta bolag, men inom kort överlät han denna funktion till Georg Fredrik Belfrage, som av Loberg köpt en tolfedel i bruket. Genom inbördes förlagskontrakt den 24 jan. 1842^{18a} reglerades förhållandet mellan kompanjonerna, och

¹⁴ Lång-arkivet, vol. 131. Att Löwenhielm är författare till denna P. M. framgår av uppgifter i ett häfte med rubriken »Svågra-Protocoller» i Lång-arkivet, vol. 133, och av svågern Christian Wrangels P. M. 13 okt. s. å. i Lång-arkivet, vol. 132.

¹⁵ Lång-arkivet, vol. 132. Där finnas även av honom undertecknade »Malmförslag» resp. »Tackjernsförslag» för Storfors av 14 febr. 1840, P. M. vid bolagsstämma föregående dag, månadsrapport för Storfors av 29 febr. s. å. samt månadsförslag för Storfors-verken av 8 juni och 4 okt. s. å.

¹⁶ Ekman, s. 294 och 350. H. Carlborg, Historik (Persbergs malmtrakt och berggrunden i de centrala delarna av Filipstads bergslag i Värmlands län, 1925), s. 305. Om Fredrik Svenonius' verksamhet vid Persberg se Persbergs gruvstämmoprotokoll 30 juli 1842, 28 febr. 1843, 25 febr. 1845 och 1 aug. 1846, Persbergs direktions protokoll 10 april, 31 aug. och 1 okt. 1844, 27 maj och 4 okt. 1845 samt 14 april 1846, Persbergs gruvbolags avräkningsbok 1841, p. 595—596, 1842, p. 595—596, 1843, p. 577—578, 1844, p. 577—578, 1845, p. 575—576, 1846, p. 533—534, 1847, p. 533—534, och 1848: 1, p. 597—598, kapital- och avräkningsbok vid Nyttstad 1843, p. 211—212, 1844, p. 209—210, 1845, p. 213—214, 1846, p. 209—210, och 1847, p. 207—208, disponentbok för Nils-Thorstens-gruvan, Malmredovisning för Jordäskärr, Flintkärr och Hage-Grufvorne 1844, p. 55—56, samt korrespondenspärmar 1842—1846, allt i Persbergs arkiv, samt kartong 10, mapp 5, nr 7, kartong 12, mapp 2 och disponent Claes af Geijerstams registratur 1841—1845 i kartong 126, Storfors arkiv.

¹⁷ Om denna gård se Ekman, s. 313 och 339.

¹⁸ L. Brodin, Fryksdalens herrgårdar och bruk, 1, 1923, s. 96 ff. De av Brodin återopptecknade arkivalierna från Stöpafor finns nu hos direktör Fred Kullberg, Katrineholm. Om Loberg se Ekstrand, a. a., s. 104, om Sjöholm J. Hammarin, Carlstads Stifts Herdaminne, 1, (1845), s. 242 f.

^{18a} Bergskollegii protokoll 10 mars 1842, § 5, RA. Jfr R. Adamsson, Den svenska järnhanterings finansieringsförhållanden. Förlagsinteckningar 1800

till följd härav skedde så småningom vissa förändringar i fråga om andelarnas fördelning. 1845 sålde sålunda Fredrik Svenonius hälften av sin andel till biskopen i Karlstad Carl Adolph Agardh, som 24 april 1841 förvärvat hälften av Sjöholms andel.¹⁹ Redan 20 mars 1846 sålde han till Agardh även sin återstående andel,²⁰ innan bolaget gick i konkurs. I samband med sistnämnda försäljning utfärdades 29 april s. å. av bergmästaren i Filipstad Frans Adolf von Schéele ett »vederhäftighetsbetyg» för Fredrik Svenonius, vari bl. a. intygades, att denne »gjordt sig känd för ett serdeles redbart och ordentligt handlingssätt förenadt med den största punktlighet i penningeaffairer».²¹ Några år tidigare hade Fredrik Svenonius blivit delägare i det bolag, som skulle bearbeta silvergruvorna på Hornkullen i Kroppa sn, men det visade sig snart, att brytningen ej lönade sig, och verksamheten nedlades.²²

Redan 1847 förlorade han även sin befattning vid Persbergs gruvor i samband med att gruvbolaget upplöstes.²³ Då han hos disponenten vid Storfors kammarherre C. E. af Geijerstam, sökte annan anställning, svarades honom, att ingen sådan var ledig.²⁴ Efter upplösningen av Persbergs gruvbolag flyttade han 1848 från Yngshyttan till Filipstad, där han förutom det förutnämnda Övre Stenstad även sedan 27 april 1847 ägde den s. k. Hjorthska gården (nr 62) vid Östra Spångbergsgatan och Lilla Kyrkogatan.²⁵ I Filipstad etablerade han sig som minuthandlande.²⁶

Fredrik Svenonius hade emellertid även intressen på helt annat håll. I ett brev till bergshauptmannen i Sala Jacob Henrik af Forsselles, daterat Filipstad 10 april 1849, meddelar han, att han förvärvat »eganderätt till åtskillige hoppgifvande JernmalmsGrufvor efter

—1884 (Meddel. från ekonomisk-historiska institutionen vid Göteborgs universitet, 3, 1963), s. 30.

¹⁹ Bergmästarens i Västra distriktet arkiv L I: 27, GLA. Jfr E. Wägner, Selma Lagerlöf, 1 (1942), s. 126, H. Olsson, Fröding (1950), s. 40, L. Brodin, De sista kavaljererna (andra uppl., 1959), s. 27 f., och D. Toijer, Biskopen som blev brukspatron (Nya Vermlands-Tidningen 22 nov. 1957).

²⁰ Jfr Revisionsakt 1856, nr 10, RA.

²¹ Bergmästarens i Västra distriktet arkiv L I: 27, GLA. Om von Schéele se E. Ygberg i Sv. män o. kvinnor, 6 (1949), s. 537.

²² Ekman, s. 351 f. Jfr Brev och suppliker 1845: I: 153 och 1847: I: 42, Bergskollegiets arkiv, RA.

²³ Ekman, s. 350. Jfr Carlborg, s. 305.

²⁴ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 458, p. 3. Om Geijerstam se Ekman, s. 335 f.

²⁵ Städernas småprotokoll 1847: 3, Filipstad 3 maj. 1846—1847 ägde Fredrik Svenonius även hälften av den s. k. Forsmanska gården å tomten nr 59 vid Stora Kyrkogatan i Filipstad (ibidem 1847: 3: Filipstad 1 febr.).

²⁶ Årsberättelser för fabriker m. m. 1848: Städer, f. 421, 1849: Städer, f. 420, och 1850: Städer, f. 419, RA. Värmlands länsräkenskaper 1849: 2, f. 2411 v, samt 1851: 10, f. 13395 v och 13507 v, KA.

Östersjökusten inom Södermanland», bl. a. Gillinge järnmalmshugget i Svärta sn, Rönö hd, och »betydliga andelar» i Dammgruvorna i Tunabergs sn, Jönåkers hd, och frågar, om af Forselles vill köpa malm därifrån till sitt järnverk (Strömfors bruk) i Finland.²⁷ På dessa fyndigheter hade Fredrik Svenonius fått mutsedlar 14 nov. 1848, men senare uppstod tvist mellan honom och Nävekvärns bruk, som bestred hans rätt att bearbeta dem, och en ansökan av honom om anstånd med gruvarbetets påbörjande under processens fortgång avslogs av Bergskollegiet 21 mars 1850.²⁸

Genom ett i Filipstad 25 febr. 1851 daterat brev till general Löwenhielm begärde Fredrik Svenonius betyg angående sin nittonåriga tjänst under Storfors 1829—1848, när han måndagen 3 mars ämnade avresa till Stockholm för att på förslag av bergmästare F. A. v. Schéele söka disponenttjänsten vid Utö gruvor i Södermanland.²⁹

24 mars tackade han generalen för dennes 26 febr. översända tjänstgöringsbetyg och ursäktade sig för att han ej tidigare tackat, vilket berodde på att han sedan hemkomsten till Filipstad legat sjuk i en förkylning, som han ådragit sig på isen; i Stockholm hade Svenonius uppvaktat intressenterna i Utö gruvor, men han hade föga hopp om framgång, särskilt som den nuvarande disponenten, f. d. generalpostdirektören friherre H. A. Hamilton, lovat tjänsten åt en gammal förvaltare Forsmans son. Då Svenonius på sina nuvarande inkomstkällor såsom syslomanenskapet för Filipstads lasarett och kurhus samt uppdragen som kyrkoföreståndare och disponent för några gruvor i Filipstads-trakten ej tjänade mer än 500 riksdaler årligen, anhöll han, att generalen skulle söka förskaffa honom anställning som arrendator eller förvaltare vid något av de av konungen numera återtagna norrbottniska järnverken. Han hade nödgats utbjuda sin nybyggda gård i Filipstad till försäljning för att kunna betala ett uppsagt lån av 2 000 riksdaler från sin i Paris varande kusin doktor Fredrik Cederschiöld.³⁰

²⁷ Vetenskapsakademiens bibliotek. Om af Forselles se B. Hildebrand i SBL 16, s. 321 ff.

²⁸ Privilegier, domar m. m. 1849—1850, p. 493, Bergskollegii arkiv, RA. Jfr Bergskollegiets protokoll 1849, p. 70 och 183, samt 1850, p. 98 och 152.

²⁹ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 453.

³⁰ Samma volym, nr 454. 19 aug. 1850 anhöll Svenonius hos Bergskollegiet om tre års vilostånd med arbetet i Storgruvan på Storön i sjön Yngen (Brev och suppliker 1850: II, nr 28, Bergskollegiets arkiv, RA). Fredrik August Cederschiöld, sedermera professor, var son till Fredrik Svenonius' morbror professor P. G. Cederschiöld (SBL, 8, s. 92 f.) och hade 18 sept. 1848 beviljats inteckning i Fredrik Svenonius' gård Övre Stenstad såsom säkerhet för lånet av de 2 000 riksdalerna (Städernas småprotokoll 1848: 3, RA).

5 maj s. å. meddelar Fredrik Svenonius general Löwenhielm, att han för att tillfredsställa sina fordringsägare måst avstå all sin egen-
dom, och att hans nybyggda gård i Filipstad, som kostat honom över
12 000 riksdaler, skulle säljas på auktion 14 maj. Då han ansetts för
gammal för Utö-befattningen, hade han nu beslutat att flytta till
Luleå för att där försöka sin lycka med kommissionshandel av trä-
varor och skeppsbyggnader.³¹ Den nämnda auktionen ägde ej rum
förrän 11 juni, då såväl gården nr 62 i Filipstad som Övre Stenstad
såldes för 7 500 riksdaler resp. 5 133 riksdaler och 16 skillingar.³²

Ännu 17 juni var han kvar i Filipstad, då han i brev till generalen
berättade, att hans fastigheter måst säljas till underpris och vid auk-
tioner 11—13 juni även hans lösören, så att han nu stod på bar
backe, ehuru han ansåg, att ingen i trakten kunde tillvita honom vare
sig lättja, misshushållning eller oordentlighet. För att nå framgång i
affärerna tyckte han sig behöva göra ett gott intryck i Luleå, varför
han bad generalen om lån, så att han vid sin ankomst dit ej skulle
se alldeles utblottad ut; disponenten vid Storfors, den förutnämnde
kammarherren C. E. af Geijerstam, hade medgivit, att han och hans
familj med hästar från Storfors skulle få skjuts till Örebro.³³

Av kyrkoböckerna framgår, att Fredrik Svenonius med hustru och
de sex yngre av de åtta barn, som levde, efter att ha utskrivits från
Filipstad 7 juli 1851 inskrevs i Nederluleå församling 21 aug. och
bosatte sig i Gammelstad nr 17, en gård som tidigare varit gästgivare-
gård och senare blev baptistkapell.

Även här gav han sig in på vittsyftande företag. Redan 21 juni (!)
uppges han ha fått mutsedlar på järnmalmsfyndigheter i Kiruna-
vaara, Haukivaara, Kurravaara, Altavaara, Pulkapole och Vatta-
vaara i Jukkasjärvi sn, Torne lappmark, 29 sept. s. å. fick han ytter-
ligare mutsedlar å dessa järnmalmsfyndigheter samt på en i Luossa-
vaara i samma sn och en på Degerön i Luleå skärgård samt på den

³¹ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 455. Nr 456 i samma volym är en av Fredrik
Svenonius gjord avskrift av en beskrivning av huset i Filipstad. Om försök
att rädda Fredrik Svenonius' egendom från konkurs se brev till bruksförval-
taren vid Bjurbäcken C. A. Caspersson från den förutnämnde bergmästaren i
Filipstad F. A. v. Schéele 19 april och från Fredrik Svenonius 20 april 1851
i Carl Sahlins bergshistoriska samlingar, vol. 138, Tekniska museet. Om Cas-
persson se Ekman, a. a., s. 337.

³² Städernas småprotokoll 1851: 3, Filipstad 1 dec., RA. Jfr annons i Werm-
lands-Tidningen 14 maj 1851. Om in-teckningar i den förra gården se samma
serie 1849: 3, 30 april (förnyad 14 maj 1858; 1858: 4) och 5 nov. och
1850: 3, 23 sept. (den senare dödad först 22 aug. 1859; 1859: 4), i den senare
gården 1837: 2, 3 juli och 1848: 3, 18 sept. (dödade först 7 juni 1852;
1852: 3). Gården nr 62 börjades 5 juli 1852 av brodern Rudolf Henrik Sve-
nonius, såsom i det föregående nämnts.

³³ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 457.

öde liggande järnmalmsgruvan Karlsgruvan på Hindersön i samma skärgård, och av en viloståndsresolution av 5 jan. 1853 framgår, att han även inmutat en järnmalmsfyndighet i Ruoutevare i Jokkmokks sn, Luleå lappmark.³⁴ Inspirationen till inmutningarna i Torne lappmark uppges ha varit kartor över och utredningar om därvarande malmfyndigheter, som flera decennier tidigare upprättats av den förutnämnde bergmästaren i Filipstad Frans Adolf von Schéele.^{34a}

I ett 26 febr. 1852 i Stockholm daterat brev till general Löwenhielm meddelar emellertid Fredrik Svenonius, att alla hans och brodern Carls försök att skaffa honom inkomster i Norrland helt misslyckats, varför han för att söka sin lycka rest på vinst och förlust till huvudstaden, där han vistats sedan 14 febr.; trots hjälp från greve E. A. Lantingshausen, bergsrådet F. A. Berndes, lagman Chr. Sundin och sina kusiner auditören R. T. Cederschiöld och kammarherre R. U. Cederschiöld hade han emellertid ej lyckats få något arbete, varför han bad generalen om anställning vid Storfors eller om annan hjälp.³⁵

Redan 25 juni s. å. inskrevs Fredrik Svenonius med sin familj i Österfärnebo församling i Gästrikland, där han blivit bruksförvaltare hos brukspatron Axel Ulric Björkman³⁶ vid Grönsinka bruk. Hösten 1854 flyttade de emellertid därifrån till Katarina församling i Stockholm, där Fredrik Svenonius uppger sig ha försörjt sig med »räkenskapsförningar»,³⁷ och följande höst flyttade de vidare till Öreryds församling i norra Småland, där Fredrik Svenonius fått anställning vid Nissafors bruk hos major Salomon Löfvenskjöld.³⁸

³⁴ Bergverksrelationer från Norrbotten och Västerbotten 1846—1857, Bergskollegii arkiv, RA. Om äldre malmbrytning vid Ruoutevare samt Luossavaara, Kiirunavaara och Haukivaara se J. Engström, Resa genom Norrland och Lappland (1834), s. 76 ff. resp. 134 ff. Jfr Ahlström, s. 206. Malm vid Kiirunavaara bröts 1842—1856 för Kengis bruk (H. Lundbohm, Kiirunavaara och Luossavaara, 1900, s. 5, och H. Falk, Något om Kiruna, 1955, s. 9). Om senare brytning i Karlsgruvan på Hindersön se B. Steckzén i Norrlands försvar 1941, s. 21, och A. Moberg, 100 år i Norrbotten (1961), s. 94 ff.

^{34a} Fredrik Svenonius' son Ludvigs artikel »En banbrytare i norrbottenska gruffrågor» (Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 23 juni 1902; docent Gunnar Ahlström har fäst min uppmärksamhet på denna artikel). Jfr J. Blomqvist, De första järnvägsbyggarna i Norrbotten och världens nordligaste järnvägsbygge (Norrboten 1947), s. 38, och Ahlström, s. 151 ff.

³⁵ Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 458.

³⁶ Om denne se Svenska ättartal, 9 (1893), s. 71. Om släkten Björkmans mångåriga innehav av Grönsinka jfr H. Beskow, Bruksherrgårdar i Gästrikland (Nordiska museets handlingar, 47, 1954), s. 324, not 294.

³⁷ Se nedan bil. 7, vari Fredrik Svenonius 6 okt. 1855 ber bruksförvaltaren vid Bjurbäcken C. A. Caspersson om ett lån av 100 rdr banco till flyttnings- och bosättningskostnader; flyttningen skulle ske 11 okt. och tillträdet till den nya tjänsten 24 okt.

³⁸ Om Salomon Löfvenskjölds verksamhet vid Nissafors se [C. F. Lindahl], Svenska millionärer, Minnen och anteckningar af Lazarus, 9 (1904), s. 151 ff.,

På de förutnämnda järnmalmsinmutningarna i Torne lappmark hade beviljats vilostånd av bergmästaren 20 aug. 1852 till 29 sept. 1853³⁹ och av Bergskollegiet 10 nov. 1853 till 29 sept. 1856.⁴⁰ I ett å Nissafors 25 juni 1856 daterat brev till den såsom järnvägs pionjär bekante översten greve Adolf Eugène v. Rosen skrev emellertid Fredrik Svenonius, att han vid sin principal Löfvenskjölds hemkomst från Stockholm hört, att hans »stora Malmberg» i Torne lappmark »börjat blifva ett tal-ämne bland en del större affärsmän, förmodligen med anledning af den breljante Conjungturen för JernEffecter», varför han frågar, om v. Rosen hört något ytterligare från London angående vissa handelshus' tidigare visade intresse för förvärv av Svenonius' rätt till dem, eller om denne skulle vilja göra någon ytterligare förfrågan därom hos dessa handelshus; de herrar i Stockholm, som förut »tecknat sig för delaktighet uti en ändamålsenlig undersökning om möjligheten att med fördel kunna tillgodogöra dessa Malmberg», skulle säkert stå fast vid sina beslut, om engelsmännen »önska några svenskar med sig uti detta vackra och storartade företag». ⁴¹ Enligt vad hans yngste son uppger ett halvt sekel senare, skall Fredrik Svenonius i sitt malmprojekt ha bildat ett bolag med konsul Theodor Johns, stadsmäklaren Johan Holm, sin ovannämnde kusin auditören R. T. Cederschiöld och grosshandlaren Ludvig Tydén, vilka sonen dock beskyller för bristande intresse och understöd.⁴²

och J. Rosengren, L. Linnell och J. Fischer, Ny Smålands beskrifning: Västbo härad (1914), s. 805 f.

³⁹ Brev och suppliker 1853: II, p. 1206, Bergskollegii arkiv, RA.

⁴⁰ Privilegier och domar m. m. 1853, p. 571, Bergskollegii arkiv.

⁴¹ A. E. v. Rosens samling, vol. 14, RA. Om utländska malminressenter i dessa trakter 1857 se Historiskt-geografiskt och statistiskt lexikon öfver Sverige, 4 (1863), s. 64.

⁴² Brev från Ludvig Svenonius 22 okt. 1901 i Carl Lindhagens samling, vol. 44, SSA. Jfr densammes brev 28 okt. 1901 till Adolf Hedin i H 7: 4 b, KB, och hans artikel i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 23 juni 1902, där även Oscar I uppges ha intresserat sig för Fredrik Svenonius' inmutningar. Utan angivande av bolagsmännens namn nämnes bolaget i brev från Fredrik Svenonius till Bergskollegiet 15 juli 1856, enligt vilket aktieteckningen dock ännu ej hunnit fullbordas (Brev och suppliker 1856: II, nr 194, Bergskollegii arkiv, RA). — Om Johns, som gick i konkurs 1857, se H. Rosman och A. Munthe, Släkten Arfwidson (1945), s. 511, och T. Gårdlund, Svensk industrifinansiering under genombrottsskedet 1830—1913 (1947), s. 120. Om Holm se E. Sommarin, Skånska hypoteksföreningen 1836—1936 (1936), s. 126 f., K. Kock, Smålands bank 1837—1937 (1937), s. 84 ff. och 99 ff., G. Hedin, Ett svenskt järnverk. Sandviken och dess utveckling 1862—1937 (1937), s. 374, och E. Söderlund, Skandinaviska banken i det svenska bankväsendets historia 1864—1914 (1964), s. 53 ff. Om grosshandlaren i Stockholm Ludvig Tydén se Svenska släktkalendern 1919, s. 873. R. T. Cederschiöld var liksom den förutnämnde kammarherren R. U. Cederschiöld son till Fredrik Svenonius' morbror Staffan Henrik Cederschiöld, vilken enligt Elgenstierna, 1, s. 794, kallade sig Gavelli och var grosshandlare i Malmö. Enligt dödboken för

Den 23 aug. 1856 sände Fredrik Svenonius till kyrkoherden i Jukkasjärvi Ingemar Lindstedt ett hundra riksdaler banco med anhållan, att denne före det ovannämnda viloståndets slut 29 sept. skulle låta påbörja »något försvarsarbete med sprängning och brytning i dessa malmberg», framför allt Kirunavaara och Luossavaara, samt sedan nedsända berättelse därom jämte ett mindre stycke ren malm från vardera av de båda nämnda bergen till hans ovannämnde bolagsman konsul Th. Johns i Stockholm; planen var att med järnväg föra malmen till Torne träsk och därifrån öppna kommunikation med Ofotfjorden i Norge, »hvarom en ändamålsenlig undersökning af sakkunnige Personer först kommer att värkställas».⁴³

Kyrkoherde Lindstedt hade emellertid dött redan 12 juli 1855.⁴⁴ Hans tillförordnade efterträdare⁴⁵ Per Lorens Stenborg återsände med brev 4 okt. 1856 de översända pengarna, vilkas mottagande Fredrik Svenonius erkände i brev till denne 1 nov. Däri meddelade han även, att han från Bergskollegium erhållit resolution å förlängt vilostånd till 1 aug. 1859, och han bad Stenborg skicka de begärda malmproven till Johns, varför han återsände hälften av den tidigare översända summan. Trots påstötningar i brev 28 april, 19 maj och 14 juli 1857 tycks Stenborg dock icke ha svarat.⁴⁶

Bergskollegii viloståndsresolution till 1 aug. 1859, som var daterad 9 okt. 1856,⁴⁷ blev den sista i detta sammanhang, ty bolagsmännens

Caroli församling i Malmö bar denne emellertid vid sin död 10 mars 1809 sin släkts namn, och i denna källa kallas han »handelsman». Ännu i samma församlings födelsebok 11 juli 1806 och 26 april 1808 kallas han handelsexpedit. Hans 21 dec. 1808 daterade ansökan om burskap, som finnes bland magistratens i Malmö inneliggande handlingar, Malmö stadsarkiv, synes vid hans död ännu ej ha hunnit beviljas. En i hans faders bouppteckning 14 nov. 1808 (Göta hovrätt, Jönköping) förefintlig uppgift, att han var »handelsconsul», har ej kunnat verifieras.

⁴³ Arkivfragment ur prosten Johannes Eklunds, Kiruna, arkiv, RA (dit donerat 1958 av vicekonsul H. Falk, Kiruna). Planen på transporter från Torne träsk till Ofotfjorden nämnes även i Fredrik Svenonius' brev till Bergskollegium 15 juli 1856 (Brev och suppliker 1856: II, nr 194, Bergskollegii arkiv, RA). Den hade kanske ursprungligen inspirerats av den ovannämnde bergmästaren i Filipstad F. A. von Schéele, som redan 1827 i ett utlåtande om Gällivare-fyndigheterna föreslog anläggande av en järnväg från Gällivare till Lule älv (J. Blomqvist, a. a., s. 38 f.; jfr Ahlström, s. 151 ff.). Beaktansvärt är också, att Luleå—Ofotenbanans blivande pionjär, Robert Schough, som också kom att göra inmutningar i Luossavaara och Kirunavaara, anlände till Norrbotten s. å. som Fredrik Svenonius dog (B. von Malmberg, Robert Schough och de engelska Gällivare-bolagen, Norrbotten 1942, s. 19), då rykten om hans planer kan ha varit spridda.

⁴⁴ L. Bygdén, a. a., 2, s. 49 f.

⁴⁵ Bygdén, 3, s. 57 f.

⁴⁶ Arkivfragment: Eklund, RA (dit donerade samtidigt som ovannämnda brev).

⁴⁷ Protokoll 1856, p. 365, Bergskollegii arkiv, RA. Ludvig Svenonius uppger i

redan förut svaga intresse svalnade efter 1857 års finanskris,^{47a} och Fredrik Svenonius dog — utan att någon dödsorsak angivits i dödboken — vid Nissafors redan 6 maj 1859 (enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 1 996 riksdaler⁴⁸), och hans arvingar syns icke ha gjort några försök att bearbeta de lapska malmfyndigheterna. Såsom ett kuriosum kan emellertid nämnas, att hans yngste son i brev till borgmästare Carl Lindhagen 22 okt. 1901 och till riksdagsman Adolf Hedin 28 okt. s. å. bad om hjälp till statlig ersättning för de arvsanspråk han ansåg sig och sina två kvarlevande systrar ha på malmfyndigheterna i Jukkasjärvi sn.⁴⁹

Fredrik Svenonius' änka Gustava Cederschiöld flyttade efter hans död jämte de tre yngsta döttrarna till Gränna och därifrån 1860 till Hedvig Eleonora församling i Stockholm. 1861—1863 bodde hon hos sin äldste son i Umeå, där denne blivit telegrafkommissarie, men efter att 1863—1864 ha bott i Maria Magdalena församling i Stockholm återvände hon till Småland, där hon bodde i Jönköpings västra församling 1864—1865 och i Jönköping östra församling 1865—1866. Därifrån flyttade hon till det strax öster om Nissafors belägna Åsenhöga, där hon bodde hos Fredrik Svenonius' kusinbarn Johan Strömbom, som var kyrkoherde och förmyndare för hans omyndiga barn,⁵⁰ och skriven där, dog hon 13 dec. 1868 under vistelse i Norra Sandsjö.⁵¹ Hon uppges som änka ha väckt löje och medlidande genom att fara omkring till präst- och herrgårdar och där ta fram och läsa upp brev från bättre lottade släktingar och bekanta.⁵²

I Fredrik Svenonius' och Gustava Cederschiölds äktenskap hade fötts icke mindre än elva barn.

Äldst var sonen Henrik Wilhelm, född 16 aug. 1830 vid Bjurbäckens bruk sin ovannämnda artikel i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 23 juni 1902, att det var han som då representerade fadern vid förhandlingarna med Bergskollegiets kanslist Anton Crælius (om denne se J. A. Almquist, Bergskollegium, s. 186).

^{47a} Ludvig Svenonius' artikel i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 23 juni 1902.

⁴⁸ Mo hds bouppteckningar, VLA.

⁴⁹ Lindhagens samling, vol. 44, SSA. H 7: 4 b, KB. Jfr även Ludvig Svenonius' ovannämnda artikel i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 23 juni 1902 och hans kusin Fredrik Svenonius d. y:s brev 20 okt. 1917 till Theodor Nordström, Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontors arkiv, Stockholm.

⁵⁰ Se Fredrik Svenonius' bouppteckning i Mo häradsrätts arkiv, VLA. Enligt Källeryds dopbok hade Fredrik Svenonius 12 nov. 1858 stått fadder, då Strömboms dotter Emilie Ida Teodelinda Carolina döptes. Hon blev sedan g. m. kyrkoherden i Ryssby Gustaf Söderlund (Virdestam 5, s. 229).

⁵¹ Elgenstierna, I, s. 798, uppger oriktigt dödsåret vara 1869.

⁵² Meddelande av stiftsnotarie Erik Hård af Segerstad, Växjö, efter uppgift av dennes fader prosten J. P. V. Hård af Segerstad i Södra Sandsjö (f. 1851, † 1925), vars farmor var hennes faster.

i Lungsund och döpt följande dag, varvid såsom dopvittnen fungerade farfadern, efter vilken han fick sitt första namn, dennes svägerska »Directeurskan» S. Svenonius, komminister Ling,⁵³ änkefru Sundström (»direktörskan» Svenonius' mor), »provisorn» Fredrik Cederschiöld,⁵⁴ fröken Amelie v. Platen, farbrodern C. W. Svenonius, efter vilken den döpte fick sitt andra namn, fastern mamsell L. Svenonius, bokhållaren A. G. Löfqvist och mamsell Carin Nilsson.

Den andre sonen föddes vid Bjurbäcken 23 juni 1832 och döptes följande dag efter sin farfars bror och sin far till Johan Fredrik, varvid som dopvittnen fungerade den förutnämnde komminister Ling, farfadern och farmodern, J. A. Svenonius' nyssnämnda svärmor fru Sundström, inspektor Regnholm med fru, inspektor Lundén, mamsell B. Vollert, farbrodern J. Svenonius och kusinen fröken A. M. Cederschiöld.⁵⁵

Nästa barn var dottern Julia Sofia, född 22 juni 1834 vid Bjurbäcken och döpt en vecka senare, varvid såsom dopvittnen fungerade bruksinspektoren P. A. Stenbäck med fru på Ackkärr, bokhållare C. Geijer,⁵⁶ mamsell Selma Spak, bokhållare A. J. Fahlbäck, mamsell Wilhelmina Lundqvist, farbrodern R. H. Svenonius och mamsell Gustava Ståhl.

23 juli 1836 föddes vid Bjurbäcken tvillingarna Carl Gustaf och Carolina Gustava, vilka döptes samma dag, varvid såsom dopvittnen fungerade inspektor Ek, bokhållare C. J. Yngström, M. G. Rabe, mamsell Sara Daneilius, hustru Lisa Qvarnström i Slåbråten och jungfru Karin Svanström.

En tredje dotter, Maria Lovisa Malvina, föddes 14 okt. 1838. Nedkomstorten anges i husförhörslängden vara Stenestads sn i Skåne, men hon bokfördes ej i denna församlings födelsebok utan liksom sina äldre syskon i Lungsund. Hon döptes två dagar senare, varvid såsom dopvittnen fungerade komminister O. Sillén,⁵⁷ fru M. U. Sillén, född Hellgren,⁵⁸ kamrerskan Maria Tingberg, född Salmodin,⁵⁹ kusinerna fröknarna Mari och Malin Cederschiöld,⁶⁰ morbrodern löjtnanten Carl Johan Cederschiöld, löjtnant Hugo Cederschiöld⁶¹ och medicine doctor G. Ahlgren.⁶²

Efter flyttningen till Storfors föddes en fjärde son 11 okt. 1840, vilken

⁵³ Komministern i Lungsund Carl Magnus Ling, f. 1789, † 1840 (V. Örnberg, Svenska åttartal 1890, s. 460).

⁵⁴ Har ej säkert kunnat identifieras men är måhända identisk med den döptes morbror Fredrik Casper Cederschiöld, f. 1808 och enligt Elgenstiernas åttartavlor 1, s. 798, † »ung».

⁵⁵ Identisk antingen med den döptes föräldrars morbror professor F. J. Cederschiölds dotter Anna Maria, f. 1813, † ogift 1848 (Elgenstierna, 1, s. 793), eller med deras morbror prostén C. H. Cederschiölds dotter med samma namn, sedermera bekant som diakonissanstaltens i Stockholm första föreståndarinna, f. 1815 † 1892 (om henne se O. Centerwall i SBL VIII, 1929, s. 96 ff., och G. Stenvall, Marie Cederschiöld, Sveriges första diakonissa, 1951).

⁵⁶ F. 1815, † i Stockholm 1877 (K. A. K:son Leijonhufvud, Ny svensk släktbok, 1906, s. 405).

⁵⁷ Komminister i Lungsund och Kroppa, f. 1794 (Hammarin, 2, s. 83).

⁵⁸ Den förres hustru.

⁵⁹ F. 1780, † 1863, änka efter kamreraren i riksgäldskontoret Israel Tingberg (Sv. åttartal, 3, s. 216).

⁶⁰ Med Mari Cederschiöld åsyftas tydligen den förutnämnda diakonissan, med Malin hennes syster, f. 1821, sedermera g. m. komminister Johan Widell i Lidhult i Småland och † 1907 i Nordamerika (Elgenstierna, 1, s. 796).

⁶¹ Tydligen Maris och Malins broder Gustaf Hugo Cederschiöld, f. 1817,

en vecka senare döptes till Malcolm Ludvig, varvid såsom dopvittnen fungerade prosten Arvid Olsson,⁶³ bergsfogden Olof Fredrik Dalman, herr Otto Dalman på Bjurbäcken,⁶⁴ den förutnämnde Carl Geijer, herr Erik Gustaf Werling, herr Hugo Cederschöld på Storfors, fru Gustava Elisabeth Mathilda Dalman, född Garberg, på Bjurbäcken, prostinnan Brita Lovisa Olsson, född Hedberg,⁶⁵ faderns kusin mamsell Sophie Svenonius på Lundsberg, mamsell Maria Lovisa Olsson på Edsberg, mamsell Gustafva Ståhl på Mosserud och mamsell Christina Hertzberg på Storfors.

En fjärde dotter, Johanna Constantia, föddes 29 aug. 1843 vid Yngshyttan i Färnebo och döptes 3 sept., varvid såsom dopvittnen fungerade disponenten J. H. Werling med fru, den förutnämnde doktor Ahlgren, fru Carolina Nordstedt, riksdagsman Eric Ericsson med fru, kusinen brukspatron Oscar Svenonius, mamsell M. Ahlgren, handelsman J. A. Stenquist och mamsell Marie Lindberg.

Vid Yngshyttan föddes även en femte dotter, Clara Gabriella, född 30 mars 1846 och döpt 10 april, varvid som dopvittnen fungerade bergmästare Frantz v. Schéele,⁶⁶ fru Mari v. Schéele,⁶⁷ brukspatron E. W. Holmstedt,⁶⁸ fru Jeana Holmstedt, rector A. Björlin, fröken Mina v. Schéele,⁶⁹ brukspatron C. Bl. Fitinghoff,⁷⁰ mademoiselle Cecilia Holmstedt,⁷¹ brodern Henrik Wilhelm Svenonius och mademoiselle Carolina Ahman (två år senare gift med farbrodern Rudolf Henrik Svenonius).

Yngst var ännu ett tvillingpar, Zelma Maria och Agnes Olivia, födda 14 resp. 15 aug. 1849 i Filipstad. De döptes 19 aug., varvid såsom dopvittnen fungerade brukspatron C. J. Wallroth, fru J. Wallroth, doctor Peter Wester,⁷² fru Wester, född Berg, rådmän A. H. Hamberg, fru J. Hamberg, född Uhn, farbrodern commissarie R. Svenonius, dennes hustru fru C. Svenonius, född Ahman, herr Gottfrid Kallstenius,⁷³ mamsell Georgina Wallroth, Gustaf Kallstenius,⁷⁴ Hildegard Nordstedt, herr August v. Schéele,⁷⁵ Wilhelmina

† 1882, vilken dock vid denna tid enligt Elgenstierna, 1, s. 796, blott var sergeant.

⁶² F. 1779, † 1855, gruv- och lasarettsläkare i Filipstad (J. F. Sacklén, Sveriges läkarehistoria, Nytt supplement, utg. af H. Wistrand, 1853, s. 6 f.; H. Wistrand, A. J. Bruzelius och C. Edling, Sveriges läkarehistoria, Ny följd, 1, 1873, s. 8; Svenska ättartal, 11, 1896, s. 50).

⁶³ F. 1785, † 1844, kyrkoherde i Kroppa (Hammarin, 2, s. 81).

⁶⁴ Jfr Ekman, a. a., s. 337.

⁶⁵ Prosten Arvid Olssons hustru (jfr ovan).

⁶⁶ F. 1795, † 1863 (Elgenstierna, 6, s. 756).

⁶⁷ Dennes hustru, f. 1800, † 1873 (Elgenstierna, anført ställe).

⁶⁸ F. 1778, † 1852 (Svenska ättartal, 12, s. 75).

⁶⁹ Bergmästarens dotter, f. 1825, † 1891 såsom änka efter grosshandlare Anders Johan Berggren i Gävle (Elgenstierna, 6, s. 756).

⁷⁰ F. 1804, † 1892 (Elgenstierna, 2, s. 705).

⁷¹ Brukspatron Holmstedts dotter, f. 1821 (Svenska ättartal, 12, s. 75).

⁷² Lasarett- och bergslagsläkare i Filipstad, f. 1808 och död som andre stadsläkare i Västervik 1866 (H. Wistrand, A. J. Bruzelius och C. Edling, a. a., s. 844).

⁷³ F. 1825 och sedan stadskassör i Filipstad (Svensk slägtkalender, 3, 1886, s. 125), † 1901 (Svensk släktkalender 1943, s. 511).

⁷⁴ Född 1828 och sedan telegrafdirektör i Västervik (Svensk slägtkalender, 3, s. 125), död först 1921 (Svensk släktkalender 1943, s. 512).

⁷⁵ Son till den förutnämnde bergmästaren och född 1832, en tid kammarjun-

Hamberg, Oscar Nordstedt, syskonen Julia Svenonius och Johan Fredrik Svenonius samt Lovisa Jansson i Yngshyttan.

Av dessa barn avled två under sina första levnadsår, nämligen Maria Lovisa Malvina, som dog vid Storfors 11 aug. 1840 av »tärande sjukdom», ännu ej två år gammal, och Agnes Olivia, som vid en månads ålder dog 18 sept. 1849. För henne har ingen dödsorsak angivits.

Även utom äktenskapet hade Fredrik Svenonius en dotter. 23 sept. 1826 föddes vid Lessebo bruk, där han då var bruksinspektör, en Fredrika, som trots sin utomäktenskapliga börd kom att bära släktnamnet Svenonius och 25 sept. 1849 i Värnamo⁷⁶ gifte sig med en dräng Magnus Svensson, sedermera trädgårdsmästare i Ronneby, där hon dog 12 april 1896. Hennes mor var pigan Catharina Johansdotter, f. 17 maj 1806 i Ljuders församling, Kronobergs län, och död 18 dec. 1873 i Hovmantorp samt dotter till soldaten Johan Kall och hans hustru Maria Petersdotter. Catharina Johansdotter gifte sig 24 okt. 1830 med sockenskomakaren Anders Nilsson Lyckberg och blev i detta äktenskap mor till bl. a. en dotter Emilia Christina, f. 13 aug. 1842 i Hovmantorp, som i äktenskap med en klädesfabrikör Carlson blev svärmor till överbibliotekarien vid Riksdagsbiblioteket i Stockholm Vilhelm Gödel.

Samtliga Fredrik Svenonius' barns senare öden och ättlingar behandlas nedan, s. 131—136.

*10. Bruksinspektoren vid Melderstein i Norrbotten, sedermera
fängelsedirektören i Umeå Thure Lorentz Svenonius
(f. 1809, † 1892).*

Carls och Fredriks yngre broder Thure Lorentz Svenonius, eller Thure Svenonius, som han vanligen kallades,¹ född 14 mars 1809 vid Lessebo bruk i Småland, stannade vid faderns flyttning från Storfors till Lessebo 1823 kvar vid Storfors såsom lärling. 1826 flyttade även han till Lessebo, där han blev bokhållare, och 1827—1828 var han anställd hos sin broder Fredrik vid Åryds bruk i Hemmesjö sn, varifrån han sistnämnda år följde Fredrik till Bjurbäcken i Värmland.

kare, död 1868 i Montevideo (Elgenstierna, 6, s. 756).

⁷⁶ Överstelöjtnant A. Mollstadius, Jönköping, har fäst min uppmärksamhet på hennes existens genom att underrätta mig om denna vigselnotis.

¹ Se Carl Svenonius' brev till general Löwenhielm 12 febr. 1852 (Lång-arkivet, vol. 77: 2, nr 450) samt gravstenen nr 5502 å Stockholms stads norra begravningsplats, vars stavning följts här.

Liksom sin äldste broder stannade emellertid Thure Svenonius ej länge i Värmland. Efter kortvariga anställningar som bokhållare vid Stömne bruk i Stavnäs sn 1829—1830, vid Saxå bruk i Färnebo sn 1830—1832, vid Storfors 1832—1833 och vid Sunnemo masugn² i Sunnemo sn 1833—1834 flyttade han nämligen hösten 1834 till Selet i Nederluleå. Där tjänstgjorde han som bokhållare under sin broder Carl, tills han från 1 nov. 1835³ blev bruksinspektör vid en annan av Carl XIV Johans norrbottniska egendomar, nämligen Meldersteins bruk i Råneå sn.

Kort därpå gifte Thure Svenonius in sig i en norrländsk släkt, liksom sedermera brodern Carl skulle göra. Hans hustru *Lovisa Katarina* — i dagligt tal tydligen kallad Louise⁴ — *Hammargren*, född 24 nov. 1819, med vilken han gifte sig tjugosjuårig på hennes sjuttonårsdag 24 nov. 1836, var nämligen dotter till rådmannen i Piteå Jakob Hammargren⁵ (f. 22 sept. 1777, † 11 juni 1829) i äktenskap med en färgaredotter från Skellefteå, Eva Maria Forsberg (f. 3 jan. 1787 i Sundsvall, † först 15 nov. 1867). Med detta norrländska borgareblod torde ha kommit ytterligare intellektuella anlag till vad som förut fanns i släkten Svenonius (från den cederschiöldska sidan), ty en av Louise Hammargrens bröder⁶ blev kyrkoherde i Gideå i Ångermanland och fader till den i Calcutta i Indien 1894 avlidne filosofen Karl Erik Hammargren, till kyrkohistorikern kyrkoherde Jakob Hammargren i Sättna och till den bekante nykterhetskämpen redaktör Manne Hammargren i Uppsala,⁷ medan en annan av hennes

² Om denna se I. Andersson i Sunnemo socken (1953), s. 172.

³ Brev 7 febr. 1835 från landshövding G. L. af Schmidt till bruksinspektör Wahlberg på Vitåfors, för mig endast känt i modern avskrift av Thure Svenonius' sonson Richard Svenonius i Carl Sahlins bergshistoriska samlingar, vol. 256, Tekniska museet, utan uppgift om var förlagan finns.

⁴ Se t. ex. Småprotokoll, vol. 459, f. 1972 och 1973, och vol. 584, f. 1688 och 1689, RA, samt inbördes testamente 11 okt. 1890, avskrivet i makens bouppteckning i Stockholms stadsarkiv.

⁵ Om hans fader, guldsmeden i Piteå Johan Hammargren, se G. Upmark, Guld- och silversmeder i Sverige 1520—1850 (1925), s. 603, och E. Andrén, B. Hellner, C. Hernmarck och K. Holmqvist, Svenskt silversmide 1520—1850 (1963), s. 493. Alster av denne har behandlats av Ph. Fjellström, Lapskt silver (Skrifter utgivna genom landsmåls- och folkminnesarkivet i Uppsala C: 3, 1962, 1, s. 168 och 2, s. 9, 39, 43 och 52). Om denna släkt Hammargren se O. C. Alström, Biografiska anteckningar om norrländska släkter, 2, Jämtlands läns bibliotek, Östersund, och brev 28 sept. 1931 och 7 mars 1933 från kyrkoherde Jakob Hammargren till kamrer Richard Svenonius (nu hos förf.).

⁶ Bygdén, a. a. 1, s. 254.

⁷ Om honom se Svenskt porträttgalleri, 16 (1897), s. 43, H. Leander, Publicistklubbens porträttmatrikel vid femtioårsjubileet 1924, s. 153, och W. von Sydow, Publicistklubbens porträttmatrikel 1936, s. 217, samt senast Dagens Nyheter 6 sept. 1963, s. 15.

bröder blev lektor i Östersund och farfar till skriftställaren kommen-
dör Henning Hammargren.⁸

Från Thure Svenonius' tid som bruksinspektör vid Melderstein kan nämnas, att han 25 maj 1837 dömdes till böter för att han enbart för misstankar agat en trettonårig flicka och i samband därmed utbrustit i svordomar på sabbaten, och följande dag dömdes en smed och hans son för misshandel av inspektören, då denne uttalat förebråelser för skolk från arbetet.⁹

Vid de kungliga egendomarnas försäljning uppsades Thure Svenonius från sin inspektorstjänst likom sin äldre broder fr. o. m. 1 maj 1849 med en årlig pension av 333 riksdaler och 16 skillingar.¹⁰

Vid Meldersteins överlåtelse till de nya ägarna uppstod ett spänt förhållande mellan dem och Thure Svenonius, som av dem beskyll-
des för att ur brukets magasin ha bortfört och vid inventeringen underlåtit att deklarerat spannmål och järn samt för att ha undan-
hållit dem brukets räkenskaper.¹¹ I den kunglige generalförvaltaren
överste Alexis Backmans tjänstgöringsbetyg för honom av 18 juli
1850 förklaras emellertid mot honom anförda »insinuationer» vid
närmare undersökning ha befunnits ogrundade och blivit »fullkom-
ligen vederlagda», varjämte hans förhållande i tjänsten vitsordas
vara »nitiskt och klanderfritt» trots befattningens »vidlyftiga» och
»ansträngande» karaktär.¹²

I samband med uppsägningen flyttade Thure Svenonius 1848¹³ från
Melderstein till den därintill i Råneälven belägna s. k. Skravelhol-
men, som kameralt räknas till Orrbyn; hans mantalsuppgifter äro

⁸ Om lektorn se G. Hasselberg, Frösö trivialskola (1935), s. 278, och densamme, Frösö trivialskola och Östersunds elementarläroverk (Jämtlands och Härjedalens historia, 4, 1962), s. 633, 639 f. och 643 f., om Henning Hammargren A. Giron i SMoK, 3 (1946), s. 287.

⁹ Bergstingsrätters renoverade protokoll, RA.

¹⁰ Pensioner och nådegåvor: Inländska, p. 499—500, Bernadotteska familje-
arkivet. Rapporter och skrivelser från Thure Svenonius finns i Konungens en-
skilda domäner, vol. 141, och Konungens enskilda byrås arkiv, vol. 99, Berna-
dotteska familjearkivet.

¹¹ Odaterad och icke underskriven uppteckning i Konungens enskilda domä-
ner, vol. 141, samt brev från Carl Svenonius till överste Backman i Konungens
enskilda byrås arkiv, vol. 107 a, Bernadotteska familjearkivet. Bland de tyd-
liga från Meldersteins nye ägare ryttmästare Carl W. Hammarsköld här-
rörande handlingarna om Melderstein i »Norrbottnensverken E I» i Skultuna
bruks arkiv (nu tillhörigt Svenska Metallverken i Västerås) finnes en inven-
tarieförteckning för bruket av 1 nov. 1848, påtecknad av Thure Svenonius,
och ett av honom 4 nov. 1848 undertecknat intyg om tillverkningen vid Mel-
derstein 1848.

¹² Avskr. bifogad Inkomna skrivelser i kansliärenden 1861, nr 396, Fång-
vårdsstyrelsens arkiv.

¹³ Råneå kyrkoarkiv A I: 9 a, uppslag 260, HLA.

daterade »Forsholm»,¹⁴ vilket numera i trakten okända namn torde vara hans egen benämning på sin gård. Redan 9 aug. 1839 hade han köpt 5/32 mantal i Orrbyn nr 1,¹⁵ och genom köp 6 och 15 maj 1840 hade han förvärvat två sextondels mantal i Orrbyn nr 2,¹⁶ vilka han dock sålde till olika personer 17 maj 1853.¹⁷ 1854 etablerade sig Thure Svenonius som handlande där,¹⁸ och enligt den lokala traditionen hade han »diversehandel med allt, som brukar finnas i en sådan handel, och var den ende handlanden i byn», varjämte han för gårdens skull hade »7 à 8 kor samt 2 à 3 hästar».¹⁹ Enligt lokaltraditionen skall han emellertid ha förstört sin ekonomi genom att på Skravelholmen uppföra en alltför stor tvåvåningsbyggnad, så att han måste låna pengar av traktens bönder; sina lån betalade han tämligen punktligt igen, dock ofta genom att låna på annat ställe.²⁰ 13 febr. och 19 mars 1858 begärde en mängd bönder och handlande i trakten inteckningar i Orrbyn nr 1,²¹ och 28 april s. å. får vi veta, att »Handlanden Svenonius numera blifwit i Concurstillstånd försatt».²² 7 april s. å. hade han till sin svåger, kyrkoherde C. J. Hammargren i Gideå, sålt sin löseegendom.²³

Hösten 1859 flyttade Thure Svenonius från Orrbyn till Katarina församling i Stockholm, där han bosatte sig under adress Södermanlandsgatan 21. Snart fick han emellertid bostad på Långholmen i Maria församling, där han 1 april 1860—1 april 1861 var anställd såsom arbetsbokhållare vid Straff- och arbetsfängelset.²⁴ 31 juli

¹⁴ Se t. ex. Norrbottens länsräkenskaper 1849: 6, f. 92, och 1859: 6, f. 68, KA. Att Thure Svenonius bodde på Skravelholmen uppges folkskollärare N. U. Nordström i Orrbyn i brev 3 mars 1933 till framlidne kamrer Richard Svenonius, Skellefteå, varav den sistnämndes avskrift finnes hos förf.

¹⁵ Småprotokoll, vol. 452, f. 1509 v, RA.

¹⁶ Småprotokoll, vol. 459, f. 1972 f.

¹⁷ Småprotokoll vol. 584, f. 1688—1689.

¹⁸ Norrbottens länsräkenskaper 1855: 5, f. 348 v. Årsberättelser för fabriker m. m. 1855: Landet, f. 382, 1856: Landet, f. 393, 1857: Landet, f. 384, och 1858: Landet, f. 384, RA.

¹⁹ Brev 13 mars 1933 från folkskollärare N. U. Nordström till kamrer Richard Svenonius, varav den sistnämndes avskrift finnes hos förf.

²⁰ N. U. Nordströms ovannämnda brev 3 mars 1933. Enligt dennes uppgift revs Svenonius' hus 1898, varvid virket användes till två större och ett mindre hus.

²¹ Småprotokoll, vol. 647, f. 626—628 och 648.

²² Småprotokoll, vol. 647, f. 1459. Enligt 1859 års mantalslängd (Norrbottens länsräkenskaper 1859: 5, f. 366 v) ägdes 5/32 mantal i Orrbyn nr 1 av »Handl. T. L. Swenonius ConcursMassa».

²³ Småprotokoll, vol. 647, f. 1527.

²⁴ Tjänstgöringsbetyg 5 juli 1861, i avskrift bifogat Inkomna skrivelser i kansliärenden 1861, nr 396, Fångvårdsstyrelsens arkiv. Enligt uppgift i nu hos förf. befintligt brev från Thure Svenonius' hustrus brorson kyrkoherde J. A. Hammargren 7 mars 1933 till Richard Svenonius fick han denna anställning genom sin kusin departementschefen i Fångvårdsstyrelsen Robert Teofron Cederschiöld.

1861²⁵ förordnades han av Fångvårdsstyrelsen såsom den förste direktören för det nya²⁶ länsceffängelset i Umeå för detta och följande år, och 29 dec. 1862 utfärdade Fångvårdsstyrelsen konstitutorial för honom på denna befattning tills vidare.²⁷

Ej heller på denna post blev emellertid Thure Svenonius framgångsrik. Efter att ha erhållit varning för tjänstefel 20 sept. 1870 suspenderades han 6 febr. 1872 för en tid av fyra månader för att han använt en straffarbetsfånge såsom biträde i sin invid fängelset belägna ladugård, förplägat en annan med kaffe, förvarat tre kvinnliga fångar tillsammans i en cell, låtit främmande vid flera tillfällen begagna fängelsets mangel och bagarestuga, varvid en fånge biträtt, låtit en vaktkvinnas broder under flera dygn bo inom fängelset, låtit sin hustru ensam besöka en kvinnlig fånge och i fängelsets kök vara tillsammans med en till straffarbete dömd kvinna, avlägsnat sig från fängelset trots det att förste vaktknekten också lämnat detsamma, varvid cellnycklarna legat tillgängliga i direktörskontoret, permitterat en vaktkonstapel under flera dagar på eget bevåg, låtit en hos honom privat anställd kvinna inneha nyckel till fängelseporten samt låtit en häktad person under nätterna ha verktyg och arbetsmaterial hos sig i cellen.²⁸

Då de fyra suspensionsmånaderna gått till ända, begärde Thure Svenonius med stöd av läkarintyg tjänstledighet under ett år, vilket för hälften av denna tid beviljades 28 juni på villkor, att han under de fyra senare av dessa sex månader avstode en fjärdedel av lönen, och 23 dec. s. å. förlängdes på hans begäran denna tjänstledighet för ytterligare ett halvt år.²⁹

I 1873 års statsverksproposition föreslogs med anledning av en av honom ingiven och av Fångvårdsstyrelsen biträdd ansökan, att han, som numera led av »minneslöshet, dålig hörsel och allmän svaghet» samt »vid sin långt framskridna ålder» — han uppgavs nu liksom senare flerstädes vara född 1807 i stället för 1809 — saknade förmåga att sköta sin tjänst och därtill befann sig i »torftiga omständigheter», skulle »uppföras å allmänna indragningsstaten» med en årlig pension av 1 300 riksdaler,³⁰ d. v. s. den fasta kontantlönen; förutom

²⁵ Protokoll och registratur 31 juli 1861, Fångvårdsstyrelsens arkiv.

²⁶ Jfr S. Wieselgren, Sveriges fängelser och fångvård (1895), s. 422.

²⁷ Protokoll och registeratur 29 dec. 1862, Fångvårdsstyrelsens arkiv.

²⁸ Protokoll och registratur 6 febr. 1872, § 1, Fångvårdsstyrelsens arkiv. Jfr Landskansliets kansliprotokoll 11 aug. 1870 och 29 nov. 1871, Länsstyrelsens arkiv, Umeå.

²⁹ Fångvårdsstyrelsens protokoll och registratur 28 juni och 23 dec. 1872.

³⁰ Bihang till riksdagens protokoll vid lagtima riksdagen i Stockholm år 1873, I: 1: Kongl. Maj:ts Nåd. Prop. N:o 1, s. 55, samt Bil. 1, s. 1.

av kontanter bestod fängelsedirektörslönen av fri bostad med ved och ljus samt inkomst av arbetena vid fängelset.³¹ Då hans tjänstetid vid fångvården ansågs vara alltför kort, avstyrktes emellertid förslaget i statsutskottet 28 mars.³² Riksdagens första kammare föreslog, att halva summan skulle beviljas, men andra kammaren delade statsutskottets mening,³³ och förslaget föll vid gemensam votering 2 maj.³⁴

Sedan Fångvårdsstyrelsen 23 juni och 12 dec. s. å. beviljat ytterligare ett halvt års tjänstledighet, ansökte Thure Svenonius 9 juni 1874 hos Kungl. Maj:t om ytterligare ett års tjänstledighet med bibehållen lön, vilket beviljades i konselj 14 juli.³⁵ 2 juli 1875 beviljade Fångvårdsstyrelsen ytterligare ett års ledighet för honom mot avstående av en fjärdedel av lönen, och denna tjänstledighet förlängdes sedan varje år på samma villkor ända till hans död, alltså under flera decennier.³⁶

Redan då Fångvårdsstyrelsen 23 dec. 1872 förlängde Thure Svenonius' tjänstledighet, konstaterades, att hans vikaries anhållan att få tillträda direktörsbostaden i länsfängelset icke mötte något hinder, »då Swenonius numera hit afflyttat», alltså till Stockholm. Vid mantalsskrivningen för 1873 finner vi honom med hustrun och den yngsta dottern 28 dec. 1872 såsom inneboende under adress Gaffelgränd 1 i Nicolai församling hos en skräddare Gustaf Welin,³⁷ men vid följande års mantalsskrivning 12 nov. 1873 hyrde han en lägenhet med adress Högbergsgatan 46 i Maria församling,³⁸ där han sedan återfinnes även vid mantalsskrivningen för 1875.³⁹ Vid 1876 års mantalsskrivning återfinns han 6 nov. 1875 såsom »resande» hos sin farbrors 92-åriga änka med adressen Trebackarlånggatan 1 B i Adolf

³¹ Bihang till riksdagens protokoll vid lagtima riksdagen i Stockholm år 1873, IV: Stats-Utskottets Utlåtande nr 52, s. 3.

³² Bihang till riksdagens protokoll vid lagtima riksdagen i Stockholm år 1873, IV: Stats-Utskottets Utlåtande nr 11, s. 3 f.

³³ Bihang till riksdagens protokoll vid lagtima riksdagen i Stockholm år 1873, IV: Stats-Utskottets Utlåtande nr 52, s. 3.

³⁴ Riksdagens protokoll vid lagtima riksmötet år 1873: Andra kammaren, 4, s. 405 f. Jfr Bihang till riksdagens protokoll vid lagtima riksdagen i Stockholm år 1873, X: Riksdagens underdåniga skrivelser till Kongl. Maj:t, nr 53, s. 2 f.

³⁵ Statsrådsprotokoll i justitiedepartementens ärenden 14 juli 1874, RA.

³⁶ Protokoll och registratur 2 juli 1875, 26 juni 1876, 22 juni 1877, 2 juli 1878, 30 juni 1879, 4 juni 1880, 21 juni 1881, 26 juni 1882, 3 juli 1883, 30 juni 1884, 30 juni 1885, 12 juli 1886, 8 juli 1887, 2 juli 1888, 8 juli 1889, 4 juli 1890 och 26 juni 1891, Fångvårdsstyrelsens arkiv.

³⁷ Nicolai församlings östra dels mantalsuppgifter 1873, f. 3148, Stockholms stadsarkiv.

³⁸ Maria församlings södra dels mantalsuppgifter 1874, f. 1438.

³⁹ Maria församlings södra dels mantalsuppgifter 1875, f. 1476.

Fredriks församling,⁴⁰ men detta var tydligen blott ett försök att under tjänstledigheten slippa kyrkoskriva sig i Stockholm, ty vid följande års mantalsskrivning 18 dec. 1876 bodde han åter på Högbergsgatan 46, och där har anmärkts: »1876 16/12 af PolisDomstolen ålagd att skrivas här».⁴¹ 26 dec. 1876 skedde därpå äntligen familjens formella utskrivning från pastorsämbetet i Umeå till Stockholm, där den infördes i Maria inflyttningsbok 24 jan. 1877.

I Maria bodde den under adressen Högbergsgatan 46 till hösten 1881, då den flyttade till Jakobs församling (Norrmalmsgatan 11). Flyttning skedde ånyo följande höst till Hedvig Eleonora församling (Grev Tures gata 49) och hösten 1884 till Katarina församling, där familjen sedan under lång tid bodde med adress Östgötagatan 18.

Thure Svenonius' hustrus brorsdotter, fru Hilda Öberg, född Ham-margren, har meddelat vissa belysande detaljer från det gamla parets ålderdom: Thure brukade gå med hög hatt och såg förnämlig ut liksom hans fru, som lär ha varit allmänt beundrad såväl för sin godhet och sin tålmodighet som för sitt trevliga utseende. Hennes man Thure beundrade henne mycket och kallade henne på äldre dagar, då hon brukade ha en vit spetsmössa, för sin drottning. När Thure på gamla dagar tog sina promenader i Stockholm, ville han icke ha börs eller pengar med sig (om detta var på eget initiativ eller på hustruns inrådan är obekant). Fru Öberg mindes, att han en gång kom hem till sin bostad Östgötagat. 18, 2 tr., från sin promenad och hade en liten gosse med sig, som han ville giva en slant, och frågade snällt sin hustru, om hon hade något däremot, vilket hon icke hade. Gossen fick alltså en slant för att »han var så vacker», som Thure tyckte.⁴²

Först 26 jan. 1892 dog Thure Svenonius där vid nära 83 års ålder av hjärnblödning, enligt sin bouppteckning efterlämnande en behållning på 861 kronor.⁴³ Hans tio år yngre änka, som 27 febr. s. å. av Civilstatens pensionsinrättning tillerkändes en pension på 300 kronor

⁴⁰ Adolf Fredriks församlings mantalsuppgifter 1876, f. 3482.

⁴¹ Maria församlings södra dels mantalsuppgifter 1877, f. 1481 f.

⁴² Fru Öbergs uppgifter bevarade i brev från Richard Svenonius till Finn Svenonius 28 juni 1933 (nu hos förf.).

⁴³ SSA. I bouppteckningen har intagits Thure Svenonius' och hans makas 11 okt. 1890 daterade inbördes testamente, vari även stadgas, att sönerna, som i hemmet »erhållit den uppfostran, att de hvar för sig genom flit och omtanke kommit i sjelfständigt lefnadsställning», medan döttrarnas utkomst var »mindre betryggad», endast skulle erhålla laglott, medan resten skulle tillfalla döttrarna, som vårdat föräldrarna, varjämte de mera välsituerade sönerna, Frans, Leonard och Ludvig, förmodades skola låta sina systrar erhålla jämväl deras laglotter.



Louise Svenonius, född Hammargren.



Thure Svenonius.

per år ur Enskilda enke- och pupillfonden,⁴⁴ dog 6 dec. 1896 av lunginflammation samt kronisk ledsjukdom. Hennes brorson kyrkoherde J. A. Hammargren skriver i brev till hennes sonson Richard Svenonius 7 mars 1933,⁴⁵ att hennes svåra reumatism »gjorde henne i viss mån till krympling». Icke ens huvudet kunde hon hålla uppe; »det måste göras en bindel, för att huvudet icke skulle falla ned». Makarna ligger begravna i grav nr 5502 på Stockholms norra begravningsplats.⁴⁶ Enligt gravstenen fick också de hos dem boende ogifta döttrarna Hilda och Selma samt sonen Ludvig och dennes änka där sitt sista vilorum.

I sitt ovan citerade brev uppger J. A. Hammargren om Thure Svenonius, att han »var nog något obetydlig, och under det att han var fängelsedirektör i Umeå drack han utan tvivel», men i Stockholm levde han »strängt nyktert, var så godt som absolutist»; i brevvets fortsättning prisas hans släktkärlek och vänlighet mot brevskrivaren och andra släktingar. Hustrun, J. A. Hammargrens faster,

⁴⁴ Protokoll 1892, p. 179 och 195, Civilstatens pensionsinrättnings arkiv, RA. Jfr Ink. handl. 1892, nr 159, samma arkiv.

⁴⁵ Nu hos förf.

⁴⁶ Jfr Förteckning öfver enskilda grafvar på Stockholms stads norra och södra begravningsplatser (1913), s. 155.

skildras i samma brev som en »ovanligt ädel människa», »en ängel i människohamn». »Svåra prövningar hade hon att genomgå, men hennes gudsfruktan hjälpte henne till stilla frimodighet och en viss glädje, framför allt en inre glädje.» Brev från båda makarna till sonen Albert har bevarats av dennes son Richard och finns efter dennes död hos författaren.

I makarnas äktenskap hade fötts nio barn.

Äldst var den efter sin farfar och sin far uppkallade sonen Frans Lorens, född vid Melderstein 23 juni och döpt 8 juli 1838, varvid såsom dopvittnen fungerade farfadern »controllören» Frans Henrik Svenonius med fru — tydligen uppresta till Melderstein den långa vägen från Värmland —, fiskalen Ekstedt, mormodern Eva Maria Hammargren, född Forsberg, häradsskrivaren E. J. Sundbom med fru, fogden E. Björzell med fru (den döptes moster), farbrodern direktör Svenonius i Stockholm, mostern mamsell Klara Hammargren, I. G. Hjerpe och mostern mamsell Maria Hammargren.

Nästa barn var dottern Hilda Maria, som föddes vid Melderstein 20 maj 1840 och döptes 2 juni, varvid såsom dopvittnen fungerade prosten Burman⁴⁷ med hustru, snickaren Forsman med hustru, farbrodern R. Svenonius, mamsell Forsman, Elias Burman,⁴⁸ Johanna Burman,⁴⁹ morbrodern magister Carl Hammargren och mamsell Helena Westerberg.

Den andre sonen föddes vid Melderstein 25 april 1842 och döptes tre dagar senare till Carl Jakob, troligen efter sin farbror och sin morfar. Såsom dopvittnen fungerade v. pastorn N. Edén⁵⁰ med hustru, pastor E. G. Winqvist⁵¹ med fru (den döptes moster), landsfiskalen J. Ekstedt med fru, morbrodern magister L. O. Hammargren, demoiselle Gustava Forsman, sekreteraren Häckström och demoiselle Marie Spolander.

En tredje son föddes vid Melderstein 20 mars 1844 och döptes fem dagar senare till Albert Fredrik, varvid såsom dopvittnen fungerade ingenjör Carl Fredrik Bergner⁵² med hustru, adjunkten O. Burman⁵³ med hustru, herr J. O. Isaksson, änkefru Hedström, stud. Rutbäck och mamsell Gustava Burman.⁵⁴

⁴⁷ Olof Burman, f. 1772 och kyrkoherde i Råneå sedan 1818, † 1843 (Bygdén, a. a., 3, s. 198 f.).

⁴⁸ Prostens yngste son, f. 1822, sedan länsman och sockenskrivare (Bygdén, anført ställe).

⁴⁹ En av prostens döttrar, f. 1815 och senare g. m. kronolänsman C. E. Norring i Löfvånger (Bygdén, anført ställe).

⁵⁰ Prosten Burmans svärson, f. 1796, komminister i Råneå från 1835, † 1878 (Bygdén, 3, s. 204). Han blev farfader till den kände politikern och historikern Nils Edén (Svenska släktkalendern 1930, s. 213).

⁵¹ F. 1794, kyrkoherde i Norrby i Uppland från 1832, prost 1844, † 1851 (G. Hellström, Stockholms stads herdaminne, 1951, s. 300).

⁵² Kommissionslantmätare, sedermera andre lantmätare, f. 1801, † 1872 (Ekstrand, a. a., s. 59).

⁵³ Prosten Burmans son, f. 1812, tf. pastor i Råneå fr. 1843, † 1885 såsom stadskommunminister i Luleå (Bygdén, 2, s. 235 f.).

⁵⁴ Prosten Burmans yngsta dotter, f. 1818 och sedan g. m. en bonde i Rånbyn (Bygdén, 3, s. 199).

Den andra dottern föddes vid Melderstein 24 nov. 1846 och döptes tre dagar senare till Selma Jakobina, varvid såsom dopvittnen fungerade den förutnämnde pastor Edén med hustru, Isak Burman⁵⁵ med hustru, Johan Hvitman med hustru, den förutnämnde morbrodern magister L. O. Ham-margren, mamsell Hilda Grape, bokhållaren Gyllencreutz⁵⁶ och Carolina Sellstedt.

Den fjärde sonen föddes 14 okt. 1848 vid Melderstein och döptes tio dagar senare till Carl Rudolf, tydligen efter två av sina farbröder. Såsom dopvittnen fungerade löjtnant Grape med hustru, inspektor Hellmansson med hustru, handlanden Johan Salander, mamsell Sofi Sundbom, stud. P. O. Edén⁵⁷ och kusinen demoiselle Amalia Björzell.

Den femte sonen föddes vid Orrbyn 26 mars 1851 och döptes 5 aug. till Thure Leonard, varvid såsom dopvittnen fungerade kyrkoherde Dahlberg⁵⁸ med hustru, byggmästaren Eurén med hustru, bokhållare Vennerström, mamsell Hjerpe vid Melderstein, Lorenz Hedström och kusinen mamsell Hilda Björzell i Piteå.

Den sjätte och yngste sonen föddes vid Orrbyn 8 maj 1853 och döptes 12 juni till Ludvig Oskar, möjligen efter sin fadernekusin och sin morbror, varvid såsom dopvittnen fungerade farbrodern direktör C. W. Svenonius med fru, fiskal Ekstedt med fru, bokhållare Häggström, mamsell Bergner samt kusinerna stud. Henrik Svenonius och Julia Svenonius.

Den tredje och yngsta dottern föddes vid Orrbyn 4 aug. 1858 och döptes 5 sept. till Lovisa Leontina, varvid såsom dopvittnen fungerade häradsskri-varen Vettergren med fru, inspektoren Stenbäck med fru, handlanden P. Lövgren med fru, bokhållare August Öqvist, syskonen mamsell Hilda Sve-nonius och stud. Frans Svenonius samt mamsell Emma Stenbäck.

Av alla dessa dog endast sonen Carl Jakob som barn. Han avled vid två års ålder 8 juni 1844 utan att dödsorsak angivits i Råneå dödbok.

De övriga barnens öden behandlas nedan, s. 137 f.

⁵⁵ Prosten Burmans äldste son, f. 1805, sedan avvittringslantmätare i Råneå, † 1892 (Bygdén, anförd ställe).

⁵⁶ Yngve Reinhold Gyllencreutz, f. 1825, död som förvaltare vid Gyljen i Överkalix 1864 (Elgenstierna, 3, s. 251).

⁵⁷ Komminister Edéns äldste son, f. 1830, sedermera rektor i Piteå skola, † 1903 (Bygdén, 3, s. 204).

⁵⁸ Prosten Burmans efterträdare såsom kyrkoherde i Råneå, f. 1812, † 1884 (Bygdén, 3, s. 199).

II. URKUNDSBILAGOR

Bil. 1

Tingsprotokoll 24 oktober 1717 angående klockaren Andreas Svenonius' son Nils' död (ur Västra Göinge hds dombok 1716—1718, p. 293—296, LLA).

Föreställes vidare af Länsmannen Wälb: Petter Smedtberg Gåssen Svenn Svennsson i Horred af Brönnestad Sokn, äffter fadrens Svenn Pålsons berättelse litet på sitt 16^{de} År gammal, och anklagades för dät hann d. 11 nu sidstl: Augusti, under denn tiden folket war i Kyrkan på en söndag, af våda och oförakt skall skutet ihjäl Kläckarens Andreas Svenonii darsammastädes lilla Son Nils vid namn, som straxt äffter skottet gick löst stupat och på stufvugolfvet fallet döder ned: anhållandes länsmannen, att häröfver ransakas, och dät utslag i saken städias måtte, som mäd omständigheterne samt lag och rättvisan kunna enlika pröfvas; Bemälte Gåsse framkallades och tyktes äffter allt anseende nyligen hafva upphinnt sina 15 åller högst 16 år: berättandes, att sedan hann om natten mäd Kläckaren och flere wore hemkomne ifrån utskrifningen i Christianstad, skall om morgonen, innan folket begynnt gå till kyrkan, bod utur Kläckarens stufvu vara kommet till honom, att hann ville gå dit upp och vara hos barnen så länge messan påstod, dät han ock giordt. Imedlertid, då alle wore borta, och ingen i stufvan tillstädes mer änn hann, dät förolykkade barnet och qvartermestaren Cronquists tjänstegåsse Nils Bängtson, skall hann blifvet varse Kläckarens byssa i wränn bak om en kista, denn hann taget ur sitt rum och satt sig på samme kista; dragandes upp hanen på byssan, denn han lagt på knäet: och omsider när hann suttet litet och sedt på hånne, trykt på Pinnen, därmed byssan, som hann intet wiste hafva warit ladd, smullet lös och studsat ur händerne på honom långt fram på golfvet samt träffat barnet, som gick äller stod på golfvet och hann intet aktat, förr änn dät stupade, hvarpå tvänne hustror, som kommit dit inn, upptaget barnet och lagt dät på bänken. Nils (*sic!*) klagade öfver sinn olycka i dätta fallet och sade, på tillfrågan, sig alldrig tillförene hafva handterat äller omgåttis mäd sådant gevär, hvarföre dät förståndet felat honom, att förrut hafva sedt sig före, om byssan var ladd äller intet: bediandes om förskoning för sitt förseende. Qvartermästarens Cronquist gåsse Nils Bängtson, som ännu icke begått Herrans högvärdige nattvard, framkallades på sitt 16^{de} ålders år och berättade, att han wäl war inne i kläckarestugun, när thätta skiedde och såg dät Nils (*sic!*) tog byssan i wränn; Menn äffter hann i dät samma wäandt sig åt fönstret och tittat uti en liten spegel där stod, skall han intet hafva blifvet warse huru Nills (*sic!*) mäd byssan burit sig till, innan smällen gick och hann i wändningen märkte barnet ut mäd sig falla omkull utan att mera röra sig, då hann af räddhugga och denn starke röken i stufvan luppet på dörren. Uppå tillfrågan berättade Kläckaren själf, som häröfver var mycket sorgse, att skottet träffat barnet, som denn tiden olyckan skiedde hade upp-

fyllt sina fyra år, mitt i pannan af små hagel, därmed hann siälf laddat byssan att uti en lycka ut mäd gården skiuta bort sparfvar, som fördärfvade Rågen, mäd beklagan, att hann denn gången förgätet bära ut denn samma, som honom föreställtes wara mycket oförsiktigt giordt: Kunnandes för dät öfrige intet beskylla gässen Nils (*sic!*), som af hanns barn warit mycket afhållen, för någon arghet härvid utan gör honom siälf fri därföre: äfttersom icke håller Rätten af gässen nu annat kunde förmärka änn en barnslig enfalldighet och bara oförstånd, som vållet, att byssan så ovarsammel. är af honom handad och handterat blifven.

Älliast som TingsRätten ville vara närmare underrättad om Gässen Nils (*sic!*) ålder; tillsades fadren att forderligst hitskaffa H. Kyrkoherdens Ebbe Brings bevis utur Kyrkoboken: Hvaräffter mann vil vara betänkt på slut i saken.

Bil. 2

Henrik Svenonius' ansökan 27 juli 1744 till stadsfiskalstjänsten i Kristianstad (orig. i 1744 års acter, Kristianstads stadsarkiv, LLA).

Edhle Högacktade och WählLagfarne Herrar Borgmästare och Råd

Höggunstige Herrar

Emedan StadsFiscalsSyslan är ledig här utij Staden och samma Sysla snart torde Komma att försättias. Förtenskull och som iag icke allenast Freqventerad Latins scholan här utij Staden utj nyo åhr utan och seder-mehra warit skrifware utij fyra åhr och iag wid Cevilstaten endast är hågad arbeta mig fram till att tiäna min Öfwerhet altså åhr till Högtährade Låflige Magistraten min ödmiuka anhållan, Dett Högt åhrade Låflige Magistraten täcktes mig till åfwanberörde Stadsfiscals Sysla befodra. Framhårdar med beständig Vördnad

Edhle Högacktade och Wähl Lagfarne Herrar Borgmästare och Råds

Höggunstige Herrars

Christianstad

Ödmiuka Tiänare

d 27 Julj 1744

Hendrick Swenonius

Bil. 3

Bouppteckning efter H. Gustaf Svenonius 27 okt. 1817 (orig. i Konga häradsrätts arkiv, VLA).

Års 1817 den 27. october förrättades Bouppteckning efter afledne Bokhållaren Hindrich Gust. Swenonius hwars arfvingar äro förra Häradskskrifwaren H Frans Svenonius och Directeuren Herr Jean Anders Svenonius, som nu äro frånwande[!] men anmodadt Herr Bergsfogden Gustaf Strömbom å deras wägnar Bouppteckningen öfwerwara. Egendomen som är förwarad i Herr Ljeutnant G: Gyllenswärds hus på Qwisingsö uppgifwen och företogs som följer

		Riksgäld	
		Rd.	sk. r.
	<i>Silfwer</i>		
1 par Knäspennen			24
1 gl. Siöskumspipa			32
	<i>Then</i>		
1 liten gl Tenskål			2
	<i>Koppar</i>		
1 st. liten KaffeKjttell			12
	<i>Jern</i>		
1 st. neptång			4
1 st. Knif med Gaffel			4
	<i>Diverse</i>		
Bläckhorn Sandosa och RefJjern			4
Rakdon			32
3 ^{ne} Flaskor			4
1 st. Bordknif 1 Tefat med Kopp och 2 ^{ne} träskjedar			2
2 ^{ne} Eldståhl			2
1 st. Bönbok			2
1 st. Spegel Foudral med mera			1
2 nattmösser 1 par muddar			2
	<i>Möbler</i>		
1 st. gl Skåp			24
1 Spelbord			32
4 st. Stolar	1.		
1 st. Sängställe			16
1 gl Pall			1
1 st. Kista Jernbeslagen	1.		
1 st. D ^o sämre			12
1 st. Natstohl			4
1 st. Tablau			2
1 st. Trästop			1
	<i>Lindkläder</i>		
3 ^{ne} par Lakan	5.		
3 ^{ne} örnegettswar			26
4 st. Servietter			32
5 st. Handukar			40
	<i>Sängkläder</i>		
1 st. nytt Blådt täcke	2.		
1 st. gammalt			16
2 gl Dyner			8
	<i>Gångkläder</i>		
11 st. Skjortor	5.		24
10 st. näsdukar	1.		32
8 st. västar	4.		24
8 par Byxor	3.		
6 st. Tröyer	4.		

	Rd.	sk.	r.
4 st. Råckar	6'		
1 Päls	1.	32	
3 ^{ne} par Kallsånger		8	
6 par gl. strumpor		24	
2 par wantar		6	
10 nattkapper		40	
6 Halsdukar		20	
3 par Halfarmer		4	
1 ullgarn och 3 ^{ne} nysten		2	
1/2 aln Walmar		24	
1 st. Hatt		24	
1 st. gl mössa		1	
1 st. Kappsäck		16	
<i>Böcker</i>			
1 styck Postilla	1.		
1 Psalmbok		24	
1 par stöflar		40	
1 par skor 1 par Toflor		8	
1 gl Ridsadel	1.		
1 par Glasögon		4	
Summa 48.		28	

Starbhusets Skulder uptages som följer

Corporal Borg		3.	
Nils Persson i Runemåla		12.	
Enligt Skuldsedel till Drängen Håken Gummesson			
i Yxnanes med Ränta		8.	
Till Rusthallaren Lars Gumesson i Sutramåla		20.	
Till Hjertron Magnusson i Gunnamåla		7.	8
Till Jonas Nilsson Runnemåla		9.	24
Till Håkan i Kaksiömåla		6.	
Till Handlanden Falk i CarlsCrona		14.	14
Till KronoLänsman Schröder 24 Rsd		24.	
hvarå fordras uppLysning om fordrans Ricktighet			
Jöns vid Kiällebacken		2.	8
Petter Jonasson i Qwesingsbo	4.	12.	
Per Börjesson i Läppamåla Skoarbeta-lön		4.	
Geöran Andersson i Persmåla	1.		
Gamla Fru Gyllensvärd			24
Fanjunkare G. W. Pihl		4.	12
Till Sonen Hr Directeur Jaen Swenonius		265.	2
Till Herr Bergfogden Strömbom		40.	
FattigProcenten			3
Carte Sigillateafgiften			3
Likstohl			
Herr Löjtnant Gyllensvärd efter afgifven räkning		65.	10
Summa 485.		12	

Salunda upptecknat Werderat och Befunnit
Gust Strömbom
å

Directör Svenonii och Inspector
Svenonii Vagnar

Bouppteckningsman
Håk Ohlsson G W Pihl

Bil. 4

Brev från Johan A. Svenonius till kapten Carl Axel Linroth 27 november 1807 (orig. i Storfors arkiv).

Wälborne Herr Capitain och Riddare!

Med anledning af den Correspondence, som emellan Herr Capitain och Riddaren samt Herr Majoren och Öfveradjutanten de la Grange varit angående Inspectjonen på Storfors Bruk Samt till ödmjukaste följje af Herr Capitain och Riddarens sidst aflåtna skrifvelse till Herr Majoren, hvilken blifvit mig Communicerad, är det jag trodt mig pliktig, att Härmedelst Herr Capitainen och Riddaren skrifteligen uppvagta Under ödmjukaste tillkännagifvande, att jag är nöjd antaga denna beställning nästkommande Michaelij, med åtnjutande af de hvilkor Herr Capitain och Riddaren behagat stipulera till en början; ock detta äfven under det glada hopp, att om jag skulle vara nog lycklig under Tiden kunna vinna Herr Capitain och Riddarens förtroende, gunst och Grace — Inte allenast uti Inspectjonen blifva bibehållen utan jämväl å hvilkoren njuta någon förbättring.

Då jag försäkrar mitt hela bemödande skall blifva Pliktens uppfyllande, redligt uppförande och i alt vad mig möjligst är, efterkomma Herr Capitain och Riddarens önskan och Befallningar.

Utom egen böijelse för Bergvärks handtering har En 10årig tjensteTid såsom BruksBetjent gifvit mig tämelig kännedom uti Bruksskötseln här i orten, Ock jag vill hoppas, att med denna underbyggnad snart nog kunna vinna lika färdighet äfven i afseende på slika förhållandet uti Wärmeland. Ock vad räkenskaperna angå, deri tror jag mig äga ärforderlig kundskap.

Sedan Herr Capitainen och Riddaren Sjelf behagat nämna att Contract är nödvändigt, återstår för mig endast att ödmjukast anhålla om detta Document med första: Äfvensom om Instruction uti de fall, som med oförutsedda händelser kunna de vanliga och mäst förefallande göromålen utstaka.

Skulle vara tillåtet för Inspektoren att vid Bruket gagna någon liten appart handel, såsom med Wallmar, Strumpor, Tobak m:m: utber mig äfven denna förmån; Men skulle på mindsta sätt Herr Capitainen och Riddaren hafva att häremot invända skall någon vidare frågan härom icke yppas.

Att hålla egen häst och Äkdon eller icke är mig enahanda hvarföre jag utbeder mig Herr Capitain och Riddarens bestämda yttran härom och hvar efter jag får foga mig.

Med fullkomligaste Vördnad och Högagtning har Nåden att framhärda.

Wälborne Herr Capitain och Riddaren

Aller ödmjukaste

Wexiö & Tegnaholm den 27 November 1807.

Tjenare

J; A; Swenonius

Bil. 5

Frans Swenonius' meritförteckning 23 april 1827 (orig. i Arméns pensionskassas inkomna handlingar 1827, f. 216, KrA)

TjensteFörteckning

för undertecknad f. d. Mönsterskrifvare vid N^o 25 Kongl. Södra Skånska InfanterieRegementet.

1777. den 10^{de} Februari född, enligt ålldersbetyg.

1784. intagen i Wexiö Scholæ, och där idkad studier 3^{ne} år eller till 1787.

1788. Warit Skrifvare på HäradsskrifvareContor till 1790 samt vid Jernbruken Klafreström och Braås äfven 3^{ne} år eller till 1793. Blef då och gjorde tjenst som Contorist vid Kronobergs Läns LandsContoir i Wexiö 2^{ne} år eller till 1795. (Var dock förordnad att vid KronofogdeContoirsExpeditionen i Konga och Upvidinge Häraders Fögderie äfven biträda). Efter åtskilliga Constitutorialer förrättadt mantalsCommissarie- och HäradsskrifvareTjenster innan Kronobergs Län 2^{ne} år eller intill 1797 den 4 April, då Höglofl. Kongl. Kammar-Collegii Fullmagt erhöles att vara Häradsskrifvare uti Konga Upvidinge Häraders Fögderie — och från hvilken Tjenstemannabefattning samma Höglofl. Kongl. Collegii afsked erhållits 1802 d. 8 Sept: hvarefter jag som Bruksbetjent conditionerat vid Jernbruket Lessebo i Kronobergs Län 7 1/2 år elr till 1810. — Sedan under arrende innehaft RusthållsEgendomen Krutmöllan i Malmöhus Län Torna Härad och Hoby Pastorat samt i Intressentskap med varande ägaren af Håstads qvarnar åren 1811 och 1812 å Lödde Ström upförde Pappersbruket Helleström, under hvilken tid eller

1812. den 7^{de} Februari, blev jag antagen och Constituerad till Mönsterskrifvare vid Södra (då Kallade) Kongl. RoteringsRegementet, från hvilken Sysslebefatning afsked erhållits den 13 mars 1823.

Äry i Kronobergs Län, Konga Härad och Hemmesjö Socken den 23 April 1827.

Frantz Swenonius

f. d. mönsterskrifvare

Brev från Carl W. Svenonius till Ferdinand Braunerhielm 24 maj 1849
(orig. i Handl. rör. konungens enskilda domäner, vol. 119, Bernadotteska familjearkivet).

Wälborne Herr Förste HofStallmästare, Commendeur och Riddare!

Utan att äga den lyckan att vara personligt känd, hadde grannlagenheten visserligen fordrat att undertecknad såsom obekant afhållit sig från att falla Eders Nåd till besvär; Men, med anledning af den vigt, ämnet äger för mig, anhåller jag i största ödmjukhet det Eders Nåd tackes med godhet öfverse hvad som kan brista i form.

Som bekant är, hadde under året 1848 Den Höge Ägaren försåldt Sina werk och Egendomar här i Orten. Den närmaste följden deraf blef: upplösning af förvaltningen. Ut i denna förvaltning har undertecknad haft äran att vara medlem sedan början af 1838 i egenskap af Revisor, samt de senare åren jemväl bestridt localförvaltaretjensten.

Genom werkens försäljning sålunda endtledigad från befattningen dervid d. 1. Nov: 1848., och af FörvaltningsChefen, Herr Öfversten m. m. Backman antydd (: genom circulair d. 20. sistl: Octob:) att aflöningen i Höge Ägarens tjenst, upphörer med April 1849., hadde jag uppsatt en Underdånig Pro Memoria d. 6. Novemb.; innefattande en öfversigt af de förhållanden, som föranledde mitt senare engagement (: år 1837:) i HögstSalig Konungens tjenst. Denna Underd. Pro Memoria hadde Herr GeneralLöjtnanten m. m. Grefve Löwenhielm den godheten att emottaga för att till Hans Maj: Konungen i Underdånighet öfverlemnas.

Öfvertygad derom att Eders Nåd behagat taga kännedom af den samma, torde det få anses öfverflödigt att här upptaga dess innehåll annorlunda än genom en résumé. Det är denna öfversigt jag vördsamt anhåller att få i största ödmjukhet härmed afgifva:

Antagen uti Höge Ägarens tjenst år 1831, började min befattning såsom Inspektor vid Selets Bruk och fortfor där till hösten 1837., nära 7 år. Under denna tid hadde min fordna Principal, framlidne Herr Grefve Löwenhielm (: Generalens Fader:) vid flera tillfellen, erbjudit mig Förvaltaretjensten vid Storfors Bruk (: i Wermeland:) där jag förut tjenstgjordt i 16 år; och uti skrifvelse af den 17. Novemb: 1837 (: som i original under Littra D. finnes bilagd min Underd: Pro Memoria:) hadde Herr Grefven bestämdt så väl den blifvande lönen som öfrige vilkor och förmåner. Dessa förmåner voro neml: 2500. *rd RGS^r i årlig penningelön, och dessutom »all ting fritt»:* föda, husrum, vedbrand, ljus etc: för mig, 2^{ne} Bokhållare och en lärning, jemte rättighet att ensam uppbära betalning för lärningens undervisning, samt att, med åtnjutande af dessa fördelar, erhålla Contract å tjensten för 10. år.

Samtidigt med ingången af detta för mig så fördelaktiga anbud anlände från d. v. Herr Öfverste Lieutnant Backman skrivelser af d. 14. och 28. Nov: samt senare af d. 22. Decemb: 1837., (: hvilka under Littris A. B. och C. finnes bilagde min Underd: P. M:) tillkännagifvande Den Höge Ägarens Nådiga Vilja att anställa mig vid befattningen af revisor för Wer-

ken (: med station i HufvudStaden:) efter GeneralConsul Dehn, som då afgått med döden.

Denna Nådiga kallelse (: ehuru högst smickrande:) försatte mig i största förlägenhet derigenom att frågan gällde att fatta ett beslut, som för min framtid och utkomst kunde blifva af oberäknelig vikt. Jag anhöll derföre i Underdånighet att få betänketid. Efter att hafva öfvervägt saken, kunde jag icke undgå att inse *min första plikt att i främsta rummet i underdånighet hörsamma Den Höge Ägarens Nådiga Kallelse* att emottaga den befattning, hvartill Hans Majt Nådigtst tacktes kalla mig, — dertill jemväl uppmänad af den öfvertygelsen, att kunna gagna genom 7. års erfarenhet vid Selets Bruk, samt uppmuntrad af Hr Öfverstelieutn: Backmans försäkring i brevet d. 14. Nov: 1837. (:bilagan Litt: A:) att jag »*aldrig skall ångra att hafva emottagit anbudet*». Den Nådiga Försäkring, som HögstSalig Konungen Nådigtst tacktes ytra då undertecknad för första gången (: d. 19 Aug: 1839:) blef befalld inför Hans Majt: »*Hvad Jag, såsom gamal, icke kan göra för er, det kommer Min Son, Hans Konglig Höghet KronPrinsen, att göra för eder*», gaf stöd åt den öfvertygelsen, att HögstSalig Hans Majstät tacktes Nådigtst hafva i friskt minne de förhållanden, som ägde sammanhang med mitt senaste engagement.

De betydelsefulla orden, som Hans Majt n. v. Konungen Nådigtst tacktes ytra hösten 1844. (:d. 27. Nov:) i anledning af min underdåniga framställning — i sammanhang med frågan om Werkens försäljning — att undertecknad vore den ende bland administrationspersonalen som saknade befattning i Statens tjänst eller åtnjöte någon annan lön än i verkens: »*Jag vet det, ni kan vara lugn*», skola alltid förblifva oförgätliga för mig.

Uppmuntrad utaf Dessa Konungsliga, Nådiga försäkringar, har jag vågat i underdånighet hysa den förhoppning, att aldrig få orsak att ångra försakelsen af de fördelar, som af framlidne Hr Grefve Löwenhielm blifvit mig erbjudne, och har, i anledning deraf, med underdånig förtröstan, öfverlemnadt min utkomst till Den Höge Principalens Konungsliga Ädelmod och Nåd.

Sålunda fästad vid Den Höge Ägarens interesse genom Moraliska band, har undertecknad ansett oförenligt med grannlagenheten att ställa i fråga något slags Contract för befattningen vid De Kongliga Werken.

Den ofvannämnde Underdåniga ProMemorian var åtföljd af 2^{ne} Calculer i ändamål att i underd: upplysa förhållandet emellan behållningen af den inkomst jag åtnjutit och den, som varit mig erbjuden; neml: Bilagan Litt: E. upplysande Behållningen af den inkomst undertecknad haft i De Kongl: Werkens tjänst de förflutna 10. åren, till belopp, rD B^{co} 3305., samt Bilagan Litt: F. Calcul öfver Behållningen af de löneförmåner, som af Herr Grefve Löwenhielms anbud varit att påräkna, rD B^{co} 18193.

Efter att sålunda hafva i ödmjukhet upprepat innehållet af förutberörde Underd: ProMemoria, anhåller jag vördnadsfullt att få den äran för Eders Nåd framställa några detaljer, som icke blifvit förut berörde, men hvilka dock — som jag vågar hoppas — torde förtjena Nådigt afseende:

Under de första åren af min tjänstetid vid Selet erfor jag svåra olägenheter för hälsan, af det hårda klimatet i Norrbotten, såsom dervid ovand;

serdeles plågsamt blef det långvariga mörkret för mina ögon, som måste ansträngas öfver måttan vid eldsljus, hvaraf de ledo.

I behof av någon tids ledighet för att återställa hälsan, ansåg jag nödigt att afstå från befattningen vid Selet för att återvända till hemorten, till hvilket företag jag icke insåg annan utväg än den att afsäga mig tjensten. Det skedde ock våren 1833. med fast afsigt att flytta samma års höst efter verkställd redovisning.

De skrivelser, hvilka jag såsom svar å min anmälda uppsägning hadde äran emottaga af d. v. Herrar Förmän: Herr Landshöfdingen m. m. af Schmidt (: af d. 22. Junii 1833:) samt af d. v. Herr KrigsRådet m. m. Ulrich (: af d. 25. s. m.) äro för mig angenäma; Men, ehuru i hög grad smickrande, kunde de icke undgå att hos mig väcka alfvarliga bekymmer för hälsan och för mina försvagade ögon.

GeneralConsul Dehn (: Werkens d. v. Revisor:) anlände till Orten få dagar efter brefvens framkomst. Han satte sig lifligt emot min flyttning, tillkännagaf och beskref den förändring, som Höge Ägaren var sinnad att snart införa vid förvaltningen, och den hedrande befattning dervid, som Hans Majt då täckes i Nåder anförto åt mig mot ett ganska anständigt arfvode. GeneralConsulens försäkringar besegrade sålunda mina betänkligheter, och på hans föreställning om huru opassande det skulle vara att icke gå Hans Majt Konungens Nådiga Vilja till mötes, ansåg jag mig skyldig att i Underdånighet efterkomma Den Samma.

I anledning deraf blef en lönetillökning af rD. 533. 16 s. Banko årligen såsom Inspektor vid Selet mig Nädigst tillaggd enligt Herr KrigsRådet m. m. Ulrichs skrifvelse af d. 9 Aug. 1833.

För att i ödmjukhet bestyrka dessa uppgifter, får jag vördsamt bifoga nämnde 3^{de} skrivelser i original samt ödmjukast anhålla att dem vid tillfelle återfå såsom angenäma minnen af förflutna tider.

Den vid förvaltningen beslutade förändringen blef emellertid uppskjuten tid efter annan och kom icke till verkställighet.

Småningom vand vid Ortens Klimat, mindskades efter hand dess menliga verkan för min hälsa, så att jag kunde fortfara i tjensten såsom Inspektor till hösten 1837.

Det godhetsfulla och välvilliga bemötande, hvarmed mina Herrar Förmän behagade mig hedra under den 7.åriga tjenstetiden verkade, i förening med en anständig utkomst, fördelaktigt på lynne och hälsa, gaf trefnad i tjensten och behag i dess utöfning.

Jag vågade hoppas att den nya befattning, hvartill Hans Majt Högst-Salig Konungen täcktes i Nåder kalla mig år 1837, skulle, på sätt Bilagorne Litt: A. B. och C. (: som åtföljde min Underd: Pro Mem:) antyda, blifva för mig åtminstone lika fördelaktig som den att vara Inspektor; Men deruti erfor jag snart, ty verr, ett förvånande misstag: Denna tjenst har under tiden — 11 år — varit förenad med icke allenast ett tråget arbete — hvaribland en jemn brefvexling med Werkens Inspektorer — utan derjemte, stundom med icke ringa obehag i följd af de mångfaldiga och för drifen menliga, förhållanden som röra dessa vidsträckta Possessioner. Icke heller kunde jag på förhand göra mig begrepp om kostnaden att lefva bosatt i Hufvudstaden: Den öfversteg — oaktadt all möjlig sparsamhet —

vida min beräkning. Med anledning dels deraf, dels ock i följd af min ögonåkomma, tillkännagaf jag, vid flera tillfellen, för Herr Öfverste Backman — såsom Chef för förvaltningen — min önskan att få afgå från denna befattning; Men, så ofta detta emne kom i fråga, påminde mig Hr Öfversten om Den Höge Ägarens Nådiga försäkringar samt förstodigade mig att dervid vara fullkomligt trygg. Häraf uppmuntrad, kunde jag icke undgå att inse huru olämpligt och opassande det skulle hafva varit att begära något slags Contract för befattningen och ännu mera, huru otillbörligt att ställa i fråga någon skriftelig bekräftelse på Konungsliga, Nådiga löften.

Sedan Hans Maj:t n. v. Konungen tagit i besittning Sina egendomar (: år 1844:) blef det min enda önskan att kunna i handling ådagalägga den föresatsen att göra mig förtjent af Den Höge Ägarens Nådiga bevägenhet. Tillfelle dertill yppade sig lyckligtvis snart:

Höge Ägaren hadde beslutat sälja Sina Norrbottniska egendomar samt att för sådant ändamål låta utbjuda dem för *1/2 million rD Bco*. Underrättad derom af Herr Öfverste Backman, anhöll jag det Öfversten måtte i Underdånighet fästa Hans Maj:stets Nådiga uppmärksamhet derpå, att dessa ansenliga Possessioner med dertill anslagne ägorymder, *1250 000 Tunnländ*, kunde anses äga ett värde af *mindst En Million rD RGS* med afseende dels å de fördelaktiga conjuncturer för Trädvaror, som då började inträda, dels ock å de omätliga förråder af förträfflig JernMalm, som ligga förvarade i Gellivaara berg.

Hans Majstätt tacktes med Nådigt välbehag upptaga denna min Underdåniga framställning. Till följd hvaraf Herr Öfverste Backman erhöll Nådigt uppdrag att öppna underhandlingar rörande Werkens försäljning. Dessa underhandlingar blefvo fortsatte i 3^{ne} år, tills de slutligen afstodnade.

Under Vintren 1843—44. — medan undertecknad ännu tjenstgjorde i Stockholm — hadde Malmtransporten (: från Gellivaara till Bruken:) saknad den drift, som varit påräknad: endast *1598 skppd* hadde under året anländt, hvaraf 1061 skppd Tackjern blifvit tillverkadt. Stångjernstillverkningen för samma år uppgick till endast *skppd 1450*.

I ändamål att vinna bättre resultater, tacktes Höge Ägaren i Nåder anbefalla mig, hösten 1844., att afgå hit till orten för att under vintren söka bereda bättre drift åt Malmtransporten och den deraf beroende Jern-tillverkningen. Vid slutet af Novemb: nämnde år skedde min sista flyttning hit.

Det lyckades under Vintren 1844—45. att nedföra ett nära 3. gånger större quantum Malm än föregående året — neml: *4942 skppd*, hvaraf tillverkades 3028 skppd Stångjern.

Genom 1846. års svåra väglag i Lappmarkerne lyckades icke att då få framforslat mera än *3246 skppd* Malm; men vintren 1847. erhöles *7007 skppd* från Grufvorne.

Under HögstSalig Konungens lifstid hadde, på olika tider 2^{ne} Handelshus i HufvudStaden undfått uppdrag att inköpa och till Werken uppsända den Spanmål och öfriga Varor, som årligen erfordrades till underhafvande och betjenande. Dessa inköp voro förenade med ansenliga extra kostnader: arfvoden, provisioner etc. Den Höge Ägaren behagade ställa dessa expeditioner på annan fot och tacktes i Nåder låta anbefalla mig verkställigheten deraf. Dermed skedde början hösten 1844. och fortfor till och med 1847.

Att resultaterne af dessa inköp tillvunno sig Hans Maj^{ts} Nådiga välbehag, var en ljuf tillfredsställelse för undertecknad, som därför blef i Nåder hugnad med en Gratification af 200 rD B^{eo} för hvarterdera af de 4. åren.

Redan före mitt senaste engagement (: 1837:) hadde serskildt person blifvit anställd vid Werken i egenskap af Localförvaltare: En Löjtnant Bergenstråhle innehadde denna tjänst till sin död, våren 1842, hvarefter d. v. Löjtnanten, sedermera Kapiten, Löwenadler blef dertill anställd. Den sistnämnde företog, med Nådig tillåtelse, Sommaren 1846, en resa till Hufvudstaden för att söka hjälp mot en svår bröst-sjukdom. Undertecknad erhöill på samma gång Nådig befallning att, jemte revisors-tjensten, äfven handlägga Localförvaltarens, till Kapiten Löwenadlers återkomst. Denna skedde aldrig: han dog Sommaren 1847.

Under tiden hadde jag, vid flera tillfellen, genom skrivelser till Herr Öfverste Backman, anhållit att blifva befriad från denna serskildta befattning, hvilken ensam erfordrade en persons hela verksamhet; eller, i fall detta icke kunde ske, att någon pålitlig man måtte förordnas att, jemte mig, handlägga de sysslor, som tillhöra samma tjänst, hvartill hörer att esomofftast inspectera de serskildta werken.

Till denna anhållan hadde jag derjemte en annan, för mig icke mindre vigtig anledning: en min bror har, sedan hösten 1835. innehaft inspectors-tjänst vid Meldersteins Bruk. Att den ena brodern *ensamt* skulle hafva sig anförtrodd kontrollen öfver den andre, kunde, om ock denna kontroll — på sätt som skedt — blifvit handhaft samvetsgrant, svårligen undgå att väcka misstanka om partiskhet eller undseende. Med anledning deraf tog undertecknad sig friheten föreslå, såsom biträde vid denna befattning, Hr Förste Landtmätaren och Riddaren Rutbäck, hvilken äfven emottog anbudet, hvarefter han, efter hand, verkställt de inspektionsresor till Werken, som till tjensten höras.

I Januarii 1846. erhöill jag Nådig Befallning att inställa mig i HufvudStaden för att i Underd: gå till handa med erforderliga upplysningar rörande Werken. Vid detta tillfelle hadde undertecknad den Nåden att inför Hans Maj^t Konungen i Underdånighet munteligt tillkännagifva de skäl, som talade för Werkens försäljning, hvilken försäljning, enligt min öfvertygelse, borde anses såsom en verklig förmån för Den Høge Ägaren, i förutsättning att en antagelig köpesumma kunde erhållas.

Vid denna tiden fortsattes ännu underhandlingarne med det Engelska Bolag, som hadde i afsigt att inköpa De Kongl: Werken.

Hösten 1847. erhöill undertecknad Nådig befallning att uppgöra project till styckning af Egendomarne i lotter, passande efter deras lägen. Ett sådant project, uppställt för 2^{ne} alternativer, neml: det ena till 3. hufvudlotter, och det andra till 6. dylika, blef af mig uppgjort, dervid biträdd af Hr Förste Landtmätaren Rutbäck.

En korrt tid derefter framträdde såsom speculant en man, som både i beslut och handling ådagalagt sin intensité såsom affärsman.

Herr Rytzmästaren m. m. Hammarsköld, sedan flera år tillbaka Disponent, delägare och förlagsman för ett i grannskapet belägit Jernwerk, Rosforss, hadde under sina årliga besök i orten vunnit kännedom af De Kongl: Werken, i synnerhet det närbelägna Alter, och sannolikt redan fattadt det

beslutet att framställa köpeanbud å denna Egendom för att dermed förena Rosforss.

Under samtal, som föreföll vid det tillfälle, då Hr Ryttmästaren första gången hedrade mig med besök, trodde jag mig finna att frågan om köp hufvudsakligast — om icke ensamt — rörde *Alters* Egendom. Undertecknad, som trodde sig böra begagna detta tillfelle, tog sig friheten att fästa Ryttmästarens uppmärksamhet dels derpå, att det vore oförenligt med Den Höge Ägarens interesse att försälja *endast någon del* af dessa egendomar, hvaraf följden möjligen kunde blifva: att återstoden förblefve oförsäld i brist af antagligt anbud, dels ock på fördelen för en Köpare att äga *samtelige* De Kongl: Werken för att, tillika med Rosfors och ett par andra Werk, förenas till ett Bolag, som, hvad Jern-tillverkningen beträffade, borde grunda sig på Gellivaara grufvors förträffliga Malmer; äfvensom att ett sådant Bolag af privata, bemedlade personer kunde genom flera Borgerliga, vinstgifvande näringsgrenar — hufvudsakligast handel — bereda sig ansemliga inkomster.

Af resultaterna vill det synas som hadde Hr Ryttmästaren icke försmått dessa råd; åtminstone synes de äga en dermed sammanhängandet likhet.

Om jag icke befarade att trötta Eders Nåd med en vidlyftighet, som torde anses redan öfverdriven, så vore visserligen flera detaljer att tillägga af hvad som passeradt under min *18.åriga* befattning i Den Höge Ägarens tjenst; Men utaf de minen, som redan blifvit i all ödmjukhet berörde, vågar jag hoppas att Eders Nåd behagat gunstbenäget öfvertyga Sig derom, att undertecknad under denna långa tjenstetid sökt uppbjuda all sin förmåga att kunna gagna Den Höge Ägaren, samt att i allt hvad för mig varit möjligt sökt att befrämja Den Höge Principalens interesse.

Det är med anledning deraf samt till följd af de förhållanden, som blifvit i all ödmjukhet framställde, jag vågat i Underdånighet smickra mig med den förhoppning, att genom Den Höge Ägarens Konungliga Nåd och Ädelmod Werkens försäljning icke måtte verka förändring i min ekonomiska ställning eller bringa mig i förlägenhet att kunna subsistera med famille.

För sådant ändamål har jag vågat i största ödmjukhet besvära Eders Nåd med denna vidlyftiga relation under vördnadsfull anhängan att dess innehåll måtte genom Eders Nåds godhetsfulla försorg komma till Den Höge Ägarens Nådiga kännedom.

Med störste Wördnad har Nåden framhärda

Wälborne Herr Förste HofStallmästarens, Commendeurens och Riddarens

Aller Ödmjukaste tjenare

Luleå & Ön d. 24 Majj 1849.

C, W, *Svenonius*

Ekon: Direkt,

Bil. 7

Brev från Fredrik Svenonius d. ä. till bruksförvaltaren vid Bjurbäcken C. A. Caspersson 6 oktober 1855 (orig. i C. Sahlins bergshistoriska saml. vol. 138, Tekniska museet).

Stockholm d. 6. Oct: 1855. Ladugårdslandet N^o 9. vid Smala gränd, uti H^r Capten Fitinghoffs local.

Besta Broder Caspersson!

Härmed tar mig friheten underrätta dig att jag nästa Thorsdag d: 11 d^s afflyttar härifrån till Jönköping och Nissaforss Bruk, hvarest det lyckats mig att erhålla InspectorsPlattsen att tilträdas d: 24.^{de} i denna månad, ehuru åtskillige svårigheter möta dervid.

Det är Herrskapet förmodligen bekant genom notif: i Tid: Aftonbladet att vi nyligen mistat 2^{ne} älskade Barn (Tvillingar) hvaraf vår Dotter Carolina På sin 19. års födelsedag drunknade under badning vid Dalarön och Sonen Carl en högst hoppgifvande Yngling som var angagerad på H^r Johns & C^o Contoir men legat sjuk hemma hos oss Föräldrar från detta års början till sin död som inträffade d: 14.^{de} i förra månaden. Efter Tvilling-Systemens hastiga bortgång aftog och försämrades Brodrens hällsa och krafter med hvarje dag, tills han slutade sin jordiska bana, omgifven af Sörjande Föräldrar och små oförsörlda Syskon, till hvilkas uppfostran han så gärna velat bidra om han fått lefva. Denna min älskade Son Carl skulle redan d. 1.^{ste} sistl: Januarii blifvit Casseur på H^r Johns & C: betydliga Contoir om inte hans olyckliga sjukdom mellankommit.

Min Son Johan, som för sin svaga Syn måst lemna Landtmäteryrket varuti han varit angagerad i 2^{ne} år och kom hem till mig utan Condition, har jag nyligen måst utrusta till Götheborg, där det lyckats mig at få honom angarerad [!] vid Elekt: Thelegrafen där min äldste Son Henric är förut som Assistent eller Telegrafist. En liten Dotter vid namn Hanna har jag emot lindrig afgift fått intagen uti Diakoniss-förenings Skola på Kongsholmen, och likväl hafva vi 3^{ne} Barn hemma som är ju förskräckligt att hafva så många. Hårdast är likväl att mista de större som kunnat försörja sig sjelfve.

Sammanstötande olyckor, Omkostnader och motgångar af flera slag hafva förorsakat att jag, oaktat alt möyligt sträfvande med sådant arbete som här kunnat erbjudas mig, som Räkenkapsförningar m:m: dylikt, och mest sparsamma Hushållning, nu befinner mig uti största Penninge-förlägenhet, hvarföre jag måste härmed ödmjukast anhålla att du min bästa Bror ville vara så god och låna mig På några månader Ett Hundrade RD B^{co} eller mindre, som hjelp till min nu förestående flyttning och Nya Bosättning vid Nissaforss Bruk, hvarföre jag nu i Jönköpings marknad skulle inköpa 2^{ne} Mjolk Kor, något Slagtkreatur och lite möbler samt husgeråd m:m:

Du kan hafva skäl att fråga hvarföre jag under sådana förhållanden icke vänder mig till min nya Principal och af honom begär något förskott på min lön för nästa år, men i förtroende sagt vågar jag det icke, dels för det att Herr Major Löfvenskölld (en gammal Ungkarl) lär vara mycke

nogräknad t.o.m: småaktig, som äfven bevisas deraf, att då jag anhöll om någon bestämd summa till mina flyttningsomk: så utfäste han endast 25: RD B^{co} som flyttningshjelp, och dels derföre, att Herr Majoren efter Contractets utväxling i bref yttrat betänklighet, huruvida jag vid mina 52 års ålder kan äga nog Kraft till att sköta Förvaltare-tjensten vid N:forss Bruk och Masugn med underlydande Gods bestående af 25. hela Hemmantal, belägne uti ej mindre än 8. olika KyrkSocknar. Dessa yttrade betänkligheter af Principalen hafva visserligen väckt Oro hos mig, men denna Oro måste jag resonera ifrån mig under medvetandet deraf, att jag både vill och kan fullgöra mina åtagne skyldigheter, som jag äfven svarat Herr Majoren.

Under sådana obehaglige förhållanden finner du min bästa Bror att jag kan och om möjligt är bör icke sätta mig i beroende hos min nya Principal, om jag skall kunna förverfva mig hans förtroende och någon smula aktning för att kunna bibehålla Plattsen någon längre tid, hvilket alt beror derpå, huru jag nu i börgan kan rengöra mig på stellet genom Guds och goda menniskors hjelp.

Jemte min och min k. Hustrus ödmjukaste Compliment för din Fru har jag den äran att

med sann Högaktning framlefva.

Din tillgifne Wänn

Fredr. Swenonius

Min adress är som förut nämnt är till och med nästa Onsdag d: 10.^{de} ds, sedan Jönköping, där jag egentligen behöfver Penningarne till inköp af det nödvändigaste under marknaden för min nya bosättning vid Nissafors.

Ds:

Bil. 8

Brev från Thure L. Svenonius till sonen Albert 13 febr. 1882 (orig. hos förf.).

Stockholm den 13. Februari 1882

/: Norrmalmsgatan n^o 11:7

Min Käre Albert!

Innerlig tack för din sista Kärkomna skrifvelse, hvaraf jag finner att Ni ytterligare fått en välskapad Son, och får jag derföre lyckönska Eder.

Enligt din begäran har jag talat med lotsChefen Ankarcrona, hvilken sade sig gerna unna dig platsen efter Forssberg, ifall förändring vid Bjuröklubb kommer att blifva men bad mig därjemte skrifva till LotsKapten Ullman i Luleå derom, emedan Bjuröklubb ligger inom hans distrikt, dock vill jag icke skrifva till honom, förrän jag får höra, om och när Kapten Sjöstedt tager afsked, samt om det tros, att Forssberg blifver hans efterträdare, och derföre måste du underrätta mig, så snart du får Kännedom derom, hvar- efter jag genast skall göra alt hvad jag kan samt hoppas god framgång.

Ludvig reser nästa vecka till Sundsvall för att på 3. månader emottaga ett förordnande såsom 1.^{ste} StadsLäkare derstädes, och få således båda bröderna trefligt af hvarandra, enär som du vet att Leonard är Lektor derstädes. Vår vän Direktör Groth är äfven i Sundsvall, såsom Fängelse-Direktör.

Mamma förenar sig med mig uti hjertinnerligaste helsningar till din snella Marie, Dig och Edra Kära barn, och äfven beder jag dig framföra min helsning till Herr Kapten Sjöstedt samt vännen Forsberg

ifrån

Din redlige Fader:

T:L:Svenonius

Bil 9

Brev från Fredrik Svenonius d. y. till Hjalmar Lundbohm 4 dec. 1914
(orig. i Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontor, Stockholm).

HedersBroder!

Ursäktä såväl mitt långa dröjsmål, som ock den osäkerhet, som på många ställen vidlåder närlagda af Dig önskade p. m. om min Fars historia. För att ej ytterligare fördröja efterkommandet af Din önskan, afsänder jag den dock nu, men anhåller att få, sedan jag fått konferera med mina äldre systrar, tillsända Dig nödiga rättelser och kompletteringar. Som de pläga genast besvara bref — hvilket nog äfven är *min* vana, ehuru det denna gång gick ur lås — torde jag inom ett fåtal dagar kunna sända definitiva rättelser m. m.

Sthlm 4/XII 14.

Din gamle vän

Sveno

Carl Vilhelm Svenonius

Född i Kronobergs län (nära Wäxjö, där han började sin skolgång) 14 sept. 1799.

Föräldrar: Lorentz (?) Svenonius (häradsskrifvare)

Gustava (?) Cederschiöld.

Var tidigt i handel i Skåne, jag tror i Helsingborg (Liljewalch?) under åtskilliga år, men kom sedan till *Storfors bruk* — då tillhörigt Grefve Löwenhjelm — där han efter sin (mycket stränge!) farbror slutligen blef förvaltare.

Kung Karl Johan hade kort tid efter inköpet af Gellivaraverken (på [oläsligt]) vändt sig till »gamle grefven» (L.) för att få anvisning på »en redbar och duktig» karl att sköta om den *lokala* förvaltningen af de vidlyftiga verken. L. hade då i amplaste ordalag rekommenderat Far, men ock framhållit att han ingalunda gärna afstod från honom. Då liksom allt till sin död ansåg emellertid Far, att en kunglig önskan ej finge eller kunde afslås, hvarför han mottog platsen, men med Grefvens uttryckliga tillstånd att när som helst återfå sin gamla tjänst [Kort tid efter tillträdet höll det ock på att gå så; där uppe bestormades Far af en massa folk, som hade

gamla fordringar för arbete och leveranser. Far skref till förvaltningen i Sthlm åtsk. ggr, men förgäfvades; slutligen afslutade han ett bref med en erinran om »att han — därest ej pengar komme med omgående — *ej hade längre väg tillbaks till Storfors än dit upp*», och det tog skruf, så att pengar kommo och sedermera ganska punktligt! Denna episod minnes jag, att han flere ggr berättade med synnerligt nöje.] Äfven vid ngt senare tillfälle — något årtionde senare? — var återflyttningen till Storfors starkt ifrågasatt (på Grefvens eller hans arfvingars initiativ), men far lofvades då 1000 riksdalers förhöjning i lönen, om han stannade — ett löfte som af outhärdliga skäl aldrig infriades med kontanter . . . Detta måtte ha varit 15 å 16 år före verkens försäljning, ty Far beräknade sin »fordram» till omkr. 16000 kr.

Under åtskilliga år bodde far i Sthlm och gjorde blott resor dit upp; så t. ex. under koleraåren på 30-talet; men han måste snart flytta upp och i st. göra rapportresor hit ner, därvid han alltid fick för Konungen demonstrera förhållandena. Vid dessa demonstrationer (ofta i Konungens sängkammare!) användes en *modell af Malmberget*, som far gjort (tillsammans med Schéele) o. som nog vore historiskt intressant att åter få reda på (Männe ej i Braunerhjelmiska släktens ego? Det trodde Far).

Fars hufvudbostad på denna tid var vid Selets bruk, hvars gamla masugn då ombygdes & moderniserades till en för den tiden mycket sällsynt fullkomlighet (från, vill jag minnas, 25 till omkr. 50 veckors gång). — Jag har af de gamla i orten ofta hört omtalas ett mycket praktiskt kontrollsystem, som Far införde speciellt bland malm- och kol-körare. Hvarje sådan hade en »sticka» med sig o. kontoret hade den andra: dessa lades på hvarandra och bokhållaren fick med en knif inskära skårar för antalet lispund etc. Sålunda tystades enl. uppgift helt o. hållet de förut så vanliga klagomålen öfver »orättvis» debitering och kreditering! Det vore intressant komma öfver ett par dylika primitiva »motböcker». [Själff har j. blott *en* gång besökt Selets bruk, näml. som ung student. Fars minne lefde ännu bland de gamla, och jag vet mig ingenstädes ha mottagits med så rörande tillgifvenhet].

Flera ggr omtalade Far, huruledes han för »de Høge Ägarne» (som han *alltid* sa) demonstrerat nödvändigheten att *bygga järnväg* (!!) mellan Malmberget och Storbacken. Därifrån var ju, om ock med en omlastning, båttrafik till Heden. Båtarna voro väldiga. Arbetsfördelningen lär ha varit synnerligen systematisk.

Då Gellivaraverken försålles af Oscar I, afgick far med pension och titel af »EkonomiDirektör». Han fick därvid välja på en af 3 titlar, af hvilka »Hofintendent» ansågs styfvast; men han valde den lägsta. Sedan lär han fått veta, att den högsta pensionen (1000 Rdr Rgs) var förenad just med den lägsta titeln. Under större delen af sin ålderdom bodde far (och vi förstås) på det vackra, i svensk herrgårdsstil bygda Carlslund, nedanför n. v. järnvägsstationen vid Lule Gammelstad. Ekonomin var dock rätt svag, dels i f. af ett misslyckadt försök med en cigarrfabrik (den drefs några år i bolag med handl. Adolf Hammarén i Luleå), dels ock måhända i f. af väl stor hjälpsamhet mot några släktingar. Ett slaganfall gjorde nog ock sitt till att minska den andliga vigör, som behöfdes f. a. med så små ekon. medel sköta gården och jordbruket. Det blef ock till sist konkurs, och sedan

bodde vi i Luleå stad, där Far dog den 13 nov. 1871. — I pensionsbrevet var lyckligtvis stipuleradt, att pensionen ej skulle få förskrifvas för skuld, hvilket var vår räddning under de ofta så oerhördt tunga tiderna efter konkursen... Carl XV hade utan minsta svårighet iklädt sig pensionens utbetalande efter Oskar I's död. Och Far var alltid glad öfver ett yttrande af Oskar I vid sin afskedsuppvaktning: »Hvad jag (O. I) ej kan göra för dig och *din familj*, skola mina söner göra!» Litande härpå och på sin förmenta, förr antydda »fordran», var Far säker på, att mamma skulle få enkepension. D. v. Landshöfding Bergman, Generaldirektör Ros (m. fl. m. fl.) sökte ock utverka sådan hos Oskar II efter fars bortgång; men tyvärr: där-af blef intet! Denna bittra missräkning behöfde han dock aldrig upplefva.

Bland personer inom förvaltningen af Gellivareverken, som Far ofta talade om (med litet olika värdesättning!) voro öfverste Backman och generalkonsul Déehn (stafningen?) och en Braunerhjelm. I min barndom funnos förvarade flera bref af dessa — däribland äfven sådana som stödde Fars omnämnda »moraliska fordran» på 15 à 16 tusen kr. Tyvärr blefvo dessa af Landsh. Bergman på något sätt bortslarfvide, då han efter Fars bortgång skulle utverka pension åt mor!

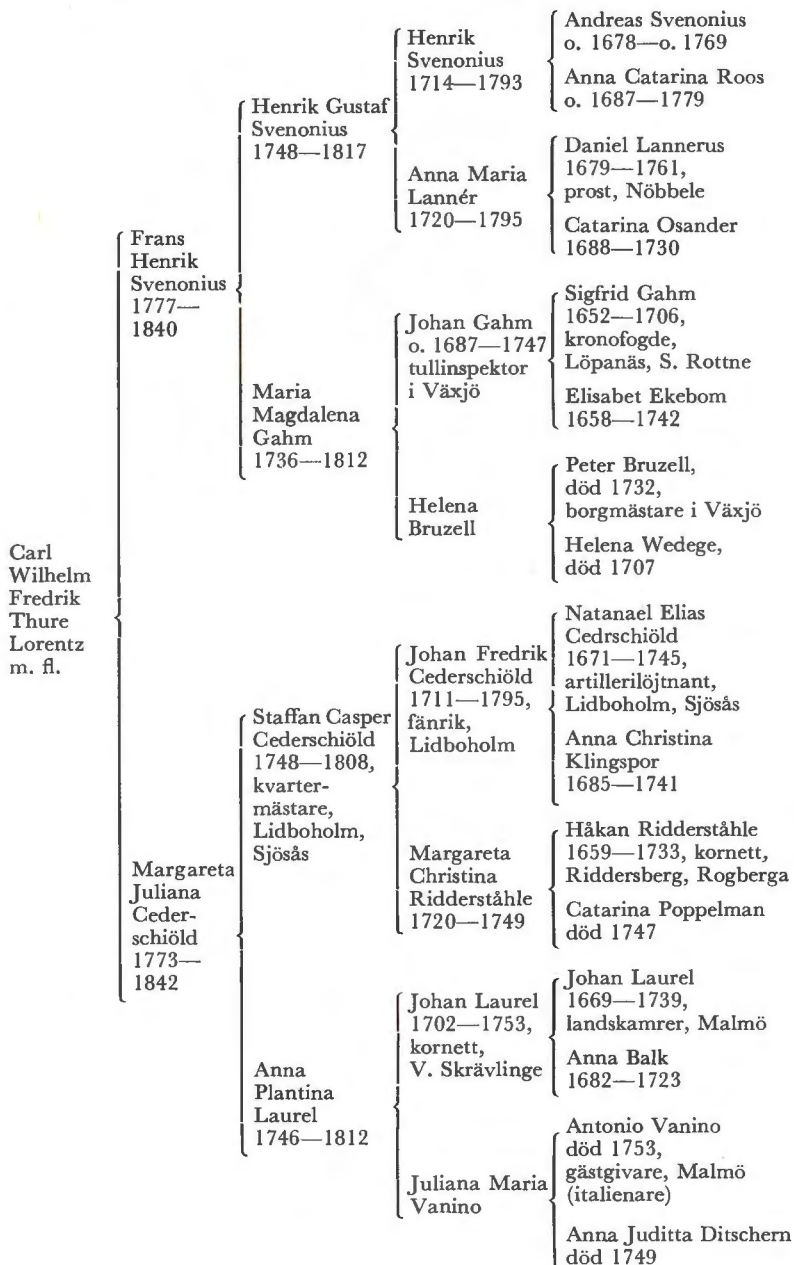
Sthlm 4/XII 14.

På begäran antecknadt

af *Fredr. Svenonius*

III. TABELLER

*I. Antavla för de bröder Svenonius,
från vilka samtliga nu levande släktmedlemmar härstamma.*



2. Tabellöversikt

Andreas Svenonius, tab. 1

Henrik, tab. 2

[illegible]

3. Släkttabeller

Tab. 1

ANDREAS SVENONIUS, son till en Sven och den Metta Nilsdotter, som vid sjuttioett års ålder begravdes i Brönnestads förs., Kristianstads län, 9 jan. 1715. F. omkr. 1678. Utnämndes 12 maj 1709 av Lunds domkapitel till klockare i Brönnestad och uppges då ha varit »substitut» (vikarie) i grannförsamlingen (Norra) Mellby. Bar redan då släktnamnet Svenonius men kallas ännu i 1710 års mantalslängd (avgiven i slutet av 1709) Anders Svensson, varför han då relativt nyligen torde ha latiniserat sitt patronymikon. Ägde 1714—46 ett fjärdedels skattehemman i Hörröd i Brönnestad. Tjänstgjorde som klockare i Brönnestad ännu enligt 1750 års mantalslängd men hade då en vikarie och var 1754 avskedad. † i Hörröd i Brönnestad 1769 eller i slutet av 1768.

G. senast 1709 m. *Anna Catarina Roos*, f. omkr. 1687 och begr. i Brönnestad 24 maj 1779. Hon var möjligen en syster till den 9 juli 1712 i Brönnestad begravne 22-årige fänriken Nils Roos och möjligen även till den Magdalena Roos, som i sitt 1709 ingångna äktenskap med kyrkoherden i Hörröds förs., Kristianstads län, Andreas Ramelius blev moder till komministern i Brönnestad Johan Ramelius, som 1744 köpte hemmanet i Hörröd i Brönnestad av Andreas Svenonius.

Barn:

Elsa, döpt 12 juni 1710 i Brönnestad. Troligen † senast 1711.

Elsa, döpt 21 dec. 1711 i Brönnestad. Troligen † före 1727.

Nils, f. 6 febr. 1713 i Brönnestads by. Vådaskjuten till döds i Hörröd i Brönnestad 11 aug. 1717.

Henrik, f. 1714, † 1793, stadsfiskal och dansmästare. Se tab. 2.

Sven, f. 28 mars 1716 i Hörröd i Brönnestad. Begr. 4 april s. å. där.

Metta, f. 24 april 1717 i Hörröd i Brönnestad. Begr. 1 maj s. å. där.

Sven, f. 18 nov. 1718 i Hörröd i Brönnestad. Begr. 10 juli 1719 där.

Anna Metta, f. 29 sept. 1722 i Hörröd i Brönnestad, där hon, ogift och blind, dog omkr. 1807.

En dödfödd son, begr. 15 febr. 1725 i Brönnestad.

Andreas, f. 14 aug. 1726 i Hörröd i Brönnestad. Begr. 11 nov. s. å. där.

Elsa Christina, f. 22 okt. 1727 i Hörröd i Brönnestad. Begr. 27 april 1729 där.

Jöns, f. 22 febr. 1730 i Hörröd i Brönnestad. Begr. 12 mars s. å. där.

Tab. 2

HENRIK SVENONIUS (son till Andreas Svenonius, tab. 1). F. 13 mars 1714 i Brönnestads by. Inskrevs i Kristianstads trivialskola 1725 och i Hålsingborgs 1730 men måste lämna den senare redan 1731 på grund av »ostadighet och ringa hog til studier». Kallas redan 1735 dansmästare och bodde då hos fadern i Hörröd i Brönnestad. Fick 1744 magistratens tillstånd att bedriva dansundervisning i Kristianstad men kallas »skrifware», då han s. å. antogs till stadsfiskal i denna stad. Tog avsked från denna tjänst 1757.

Brukade 1764—68 en del av mönsterskrivarebostället Gäddagården i Stojby, Gårdsby förs., Kronobergs län, och bodde 1777—81 på sin yngre sons styvdöttrars gård Strålagården i Södra Rottne by och förs. i samma län och från sistnämnda år på sin äldre sons kronofogdeboställe i Nävra i Ålems förs., Kalmar län, där han dog 27 maj 1793 av ålderdomssvaghet.

G. 4. aug. 1741 m. *Anna Maria Lannér*, f. 1720, † 7 mars 1795 vid Nävra, dotter till prostén Daniel Lannerus i Nöbbele förs., Kronobergs län, i hans första äktenskap med Catarina Osandra.

En dotter till Henrik Svenonius och *Gesca Wiberg* vid namn *Catarina*, f. 29 maj 1733 i Önnestads förs., Kristianstads län, och begr. 22 jan. 1735 i Brönnestad, var troligen illegitim. Gesca Wiberg, född 17 aug. 1711 och † 10 juli 1734 i Önnestad, var dotter till kornetten Hans Wiberg med Catarina Eek.

Barn i äktenskapet:

Anna Catarina, f. 6 aug. 1742 i Hörröd i Brönnestad. G. i jan. 1767 i Gårdsby förs. m. *Magnus Zachrisson*, vilken ej kunnat identifieras, och har ej senare kunnat återfinnas.

Anders Daniel, f. 1744, † 1804, kronofogde med assessors titel. Se tab. 3.

Gundela Erika, döpt 5 mars 1746 i Kristianstad, † 28 mars 1812 på Törneby i Kalmar landsförs. enligt bouppteckningen efterlämnande 405 riksdaler. G. 1:o 29 dec. 1775 m. frälseinspektoren vid Ebbetorp i Dörby förs., Kalmar län, *Nils Strömgren*, f. omkr. 1734, som dog på Törneby (skriven vid Ebbetorp) 6 jan. 1790 barnlös. G. 2:o senast 1792 m. inspektoren *Johan Fogelquist*, f. omkr. 1763 och † på Törneby 22 mars 1819 efter att 26 dec. 1813 ha gift om sig med änkan Kristina Flodin eller Frodin.

Henrik Gustaf, f. 1748, † 1817, bokhållare, gästgivare. Se tab. 4.

Elsa Maria, f. 20 jan. 1751 i Kristianstad. Död av okänd barnsjuka 6 febr. s. å.

Tab. 3

ANDERS DANIEL SVENONIUS (son till Henrik Svenonius, tab. 2). F. 2 april 1744 i Hörröd i Brönnestads förs., Kristianstads län. Lärling från 1761 hos kronofogden i Konga och Uppvidinge hd på Häljaryd i Furuby förs., Kronobergs län, fr. o. m. 1766 såsom skrivare. Var 1772 vice kronofogde där. Vice kronofogde (expeditionshäradsfogde) i Norra Möre, Handbörds och Stranda hds fögderi från 1773 med bostad först i Snäckö i Ryssby förs., Kalmar län, men från 1774 i Pataholm i Ålems förs., samma län. Ordinarie kronofogde i samma fögderi från 1775 med bostad från 1777 på kronofogdebostället i Nävra i Ålems förs. men från 1781 på sina styvbarns gård Haraldsmåla i Ryssby förs. Erhöll assessors titel 1783. Avsked från kronofogdetjänsten 1798. † 9 sept. 1804 på Haraldsmåla av förkylning, enligt bouppteckningen efterlämnande 810 riksdaler.

G. 18 sept. 1781 mied *Dorotea Grahl*, f. 19 mars 1747 i Landevtters förs., Göteborgs och Bohus län, och † 1 juni 1809 på Haraldsmåla, dotter till kyrkoherden i Landvetter Georg Grahl i äktenskap med Cecilia Catarina Lidner samt änka först efter kaptenen vid Svenska ostindiska kompaniet Herman Henrik Strehlenert (f. 18 aug. 1726, † 26 nov. 1772), sedan efter majoren vid amiralitetet Anders Henrik Roman (f. 1734, † 1780).

Barn:

Henrik, f. 5 febr. 1782 på Haraldsmåla. † av slag där 12 jan. 1783.

Anna Catarina (Annette), f. 31 aug. 1783 på Haraldsmåla. Flyttade 1827 därifrån till Kalmar och 1830 från nämnda stad till Kristianstad, där hon var husföreståndarinna hos sin halvbroder kommandanten Johan Henrik Romann och dog i Kristianstads garnisonsförs. 26 okt. 1862 av bröst-inflammation, enligt bouppteckningen efterlämnande 14748 riksdaler.

Johan, f. 9 mars 1785 på Haraldsmåla. † där av kikhosta 5 febr. 1786.

Tab. 4

HENRIK GUSTAF SVENONIUS (son till Henrik Svenonius, tab. 2). F. 19 aug. 1748 i Kristianstad. Bodde ännu 1768 hos fadern i Stojby, Gårdby förs., Kronobergs län. Var 1773—76 bokhållare vid Kosta glasbruk i Ekeberga förs. och 1776—86 gästgivare på sina styvdötrars gård Norregården i Åreda i Gårdsby förs. (Eke jordebokssocken). Ägde 1786—99 Kvisingsö i Älmeboda förs., där han bodde ännu då han drunknade 24 maj 1817. Enligt bouppteckningen förelåg i boet ingen behållning.

G. i mars 1776 m. *Maria Magdalena (Lena) Gahm*, f. 2 sept. 1736 i Växjö och † 26 okt. 1812 på Kvisingsö, dotter till tullinspektoren Johan Gahm i äktenskap med Helena Bruzell samt änka efter skräddaren Nils Holmgren (f. o. 1709, † 2 febr. 1772).

Söner:

Frans Henrik, f. 1777, † 1840, häradsskrivare, bruksinspektör, mönsterskrivare. Se tab. 5.

Johan Anders, f. 1780, † 1842, ekonomidirektör, brukspatron. Se tab. 47.

Tab. 5

FRANS HENRIK SVENONIUS (son till Gustaf Svenonius, tab. 4). F. 15 febr. 1777 i Norregården i Åreda, Gårdsby förs., Kronobergs län. Uppger sig ha bedrivit studier i Växjö 1784—87 och varit skrivare på häradsskrivarekontor 1788—90. Var bokhållare vid Klavreströms bruk i Nottebäcks förs. 1791—94 och vid Braås bruk i Drevs förs. 1794—96, där han var bruksinspektör 1796—97. Var 1797—1802 häradsskrivare i Konga och Uppvidinge hd och bodde 1799 i Mellangården i Dångebo i Södra Sandsjö förs., 1799—1801 på sin gård Kvisingsö i Älmeboda förs. och 1802 i Måla-jord i Dädesjö förs. Var 1802—03 och 1805—10 bruksinspektör vid Lessebo i Hovmantorps förs. och ägde 1804—07 Möllekull i Drevs förs. Arrenderade 1810—11 sin svärmors systers gård Krutmöllan i Västra Hoby förs., Malmöhus län. Var 1812—23 mönsterskrivare vid Södra skånska infanteriregementet. Bodde 1812—13 vid Håstadsmöllan i Håstads förs. och ägde 1813—14 skattehemmanet Björka nr 15 i Björka förs., båda i Malmöhus län. Var bokhållare 1815—17 och 1822—23 vid Storfors i Kroppa förs., Värmlands län, och 1817—22 vid Gustafsfors stångjärnshammare i Gustaf Adolfs förs. i samma län. Biträdde vid bokhålleriet 1823—26 vid Lessebo och 1826—28 vid Åryds bruk i Hemmesjö förs., Kronobergs län. Bodde

1828—29 vid Skålshult i Stenbrohults förs. såsom sin broders ombud vid dennes bruk Diö och 1829—30 på den brodern tillhöriga norrgården i Bergön i samma förs. men sedan hos sonen Fredrik från 1830 vid Bjurbäckens bruk i Lungsunds förs., Värmlands län, och från 1839 vid Storfors. † 8 juni 1840 av »gastrisk gallfeber» hos sin broder vid Lundsberg i Lungsunds förs., ehuru fortfarande kyrkobokförd vid Storfors. Bouppteckningen företer ingen behållning.

G. 23 sept. 1798 m. *Margareta (Greta) Juliana Cederschiöld*, f. 7 april 1773 i Sjösås förs., Kronobergs län, och † 17 dec. 1842 i Hovförs. i Stockholm, dotter till kvartermästaren vid Adelsfanan Staffan Casper Cederschiöld i äktenskap med Anna Plantina Laurel.

Barn:

Carl Wilhelm, f. 1799, † 1872, ekonomidirektör. Se tab. 6.

Gustaf Casper, f. 6 febr. 1801 på Kvisingsö i Älmeboda, † där 25 febr. s. å. av »slag».

Ulrika Lovisa (Louise), f. 29 jan. 1802 på Kvisingsö. Utskrevs från Västra Hoby förs., Malmöhus län, 1817, men inskrevs hos fadern vid Gustafsfors i Gustaf Adolfs förs., Värmlands län, först 1819. Utskrevs 1820 till Kristinehamn och inskrevs därifrån 1821 i Lungsunds förs., där hon bodde först vid Ackkärrs och sedan vid Lundsbergs bruk. Bodde 1823—25 vid Kvarntorp i Nedre Ulleruds förs., 1827—31 såsom guvernant vid Åkerby säteri i Gräve förs., Örebro län, och därefter hos sin morbror professor F. J. Cederschiöld i Lund, där hon dog 14 okt. 1836 utan angiven dödsorsak, efterlämnande 127 riksdaler.

Fredrik, f. 1803, † 1859, brukspatron, bruksförvaltare. Se tab. 21.

Johan Gustaf, f. 26 sept. 1807 vid Möllekull i Drev. Var lärling vid Storfors 1822—23 och vid Lessebo 1823—27. Sadelmakarlärling i Växjö 1827—28. Bodde 1828—29 hos fadern vid Skålshult i Stenbrohult. Var hos brodern Fredrik dräng vid Bjurbäcken i Lungsund 1829—39 och lärling vid Storfors 1839—40. Flyttade sistnämnda år till brodern Thure vid Meldersteins bruk i Råneå förs., Norrbottens län, där han dog 29 jan. 1842 utan att dödsorsak angivits. Han efterlämnade enligt bouppteckningen 296 riksdaler.

Thure Lorens, f. 1809, † 1892, bruksinspektör, fängelsedirektör. Se tab. 22.

Clas, f. 14 juli 1811 vid Krutmöllan i Västra Hoby. † 25 juni 1812 vid Håstadsmöllan i Håstad utan att dödsorsak angivits.

Rudolf Henrik, f. 12 jan. 1814 vid Björka. Inskrevs 1824 vid Växjö trivialskola. Student i Lund från 1829. Kamalexamen där 1832. Var från 1837 som uppördsskrivare bosatt i Södra Ve i Väse förs., Värmlands län, och från 1847 kronolänsman i Filipstad, där han dog av »slag» 23 juli 1857. Enligt bouppteckningen förelåg i boet ingen behållning. G. 16 maj 1848 m. *Carolina Maria Ahman*, f. 5 febr. 1822 i Kristinehamn och † 10 mars 1893 i Filipstad, dotter till färgaren Nils August Ahman i äktenskap med Brita Stina Pettersson.

Tab. 6

CARL WILHELM SVENONIUS (son till Frans Svenonius, tab. 5). F. 14 sept. 1799 i Mellangården i Dångebo, Södra Sandsjö förs., Kronobergs län. Studerade 1809—10 vid Växjö skola. Flyttade 1813 från föräldrarna i Håstadsmöllan, Håstads förs., Malmöhus län, till Lund, där han var bodgosse hos rådmän Severin Magnus Liljewalch. Var 1815 bokhållare 1822—24 vid Bjurbäckens bruk, Lungsunds förs. samt 1828—31 bruks-Kroppa förs., Värmlands län, 1817—22 och 1824—29 bokhållare där och 1822—24 vid Bjurbäckens bruk, Lungsunds förs. samt 1228—31 bruksinspektör vid Storfors och 1831—37 vid Selets bruk i Nederluleå förs. Revisor för konung Carl XIV Johans norrbottniska egendomar 1837—49, med ekonomidirektörs titel från 1838 och med bostad först i Stockholm men från 1844 i Nederluleå förs., där han 1845—66 ägde Karlslund (Ön nr 10). Tobaksfabrikör där 1855—58. Flyttade 1866 från Karlslund till Luleå, där han dog av »lungförlamning» 13 nov. 1872. Bouppteckningen företer ingen be hållning.

G. 5 febr. 1842 m. *Brita Johanna Sundström*, f. 19 okt. 1814 i Nederluleå förs. och † 16 sept. 1899 i Njutångers förs., Gävleborgs län, samt dotter till hemmansägaren store Per Hinderesson i äktenskap med Anna Greta Mårtensdotter.

Dessutom hade Carl Svenonius med *Maria Pettersdotter*, f. 6 mars 1804 och † 11 mars 1835 i Kroppa förs., dotter till torparen Petter Pettersson i äktenskap med Maria Pettersdotter samt g. 6 maj 1826 m. torparen Jonas Larsson (f. 23 jan. 1795 och † 21 nov. 1874 i Kroppa), sonen *Johan Svenonius*, f. 1826, † 1869, målare; se tab. 7.

Barn i äktenskapet:

Margareta Johanna Vilhelmina (Mina) f. 31 okt. 1842 i Hovförs. i Stockholm. † av »apoplexi cerebri» (slaganfall) 16 dec. 1922 i Lindesberg, enligt bouppteckning efterlämnande 669 kr.¹ Gift 28 sept. 1869 m. förmanen *Jakob Nybom*, f. 29 mars 1833 i Överkalix och † 3 jan. 1897 i Gällivare.²

Ida Carolina, f. 8 maj 1844 i Hovförs. i Stockholm och † där av slag 12 okt. s. å.

Augusta Lovisa (Louise), f. 30 aug. 1845 i Karlslund, Nederluleå. Elev vid Luleå telegrafstation från 1866. E. o. assistent där till 1871 samt några månader 1872, å Skellefteå telegrafstation kortare tider 1871—73 samt å Örnsköldsviks telegrafstation 1872—73.³ Föreståndare för Byske telegrafstation, Västerbottens län, 1873—90, för Svartviks telegrafstation i Njurunda förs., Gävleborgs län, 1890—93 och för Iggesunds telegrafstation i Njutångers förs., Gävleborgs län, 1893—1904.⁴ Tjänstgjorde såväl i Byske

¹ Lindes och Nora domsagas kansli, Lindesberg. Ett brev från henne till Gustaf Gottfrid Flyborg finnes i UUB.

² Om Jacob Nyboms och Mina Svenonius' ättlingar se s. 165 ff.

³ Diarieförda handlingar 1873, nr 2002, Telestyrelsens arkiv.

⁴ Matrikel öfver Kongl. Telegrafverkets embets och tjänstemän I, f. 444, Kungl. Telestyrelsens arkiv. Brev från henne till S. A. Hedin och S. Arrhenius finns i KB resp. Vetenskapsakademiens bibliotek.

som i Iggesund även som poststationsföreståndare.⁵ Bodde efter sin pensionering i Kyrkbyn, Njutånger, och från 1914 i Duvbo, Lindesberg, där hon dog av hjärnblödning 1 okt. 1915, enligt bouppteckning efterlämnande 1080 kr.⁶

Carl Gustaf, f. 1847, † 1909, kronolänsman. Se tab. 8.

Fredrik Wilhelm, f. 1852, † 1928, statsgeolog. Se tab. 16.

Tab. 7

JOHAN SVENONIUS (son till Carl Svenonius, tab. 6). F. 18 maj 1826 vid Storfors i Kroppa förs., Värmlands län. Bodde hos sin mor och sin styvfar vid Vargtorp i samma förs. till 1838, då han flyttade till Stockholm. Inskrevs 1841 såsom »Johan Larsson, som numera antagit tillnamnet Forsberg» som lärling vid målareämbetet där. Gesäll 1846, varvid uppges, att han antagit »tillnamnet Swenonius i stället för Forsberg». Bodde 1846—47 och 1849—50 hos sin fader vid Karlslund i Nederluleå förs., Norrbottens län, men 1847—49 åter i Stockholm. Vann burskap som målarmästare 1849 i Luleå, där han bodde 1850—51, och 1852 i Stockholm,⁷ där han bodde från 1851. Uppsade sistnämnda burskap 10 maj 1853, enär han hade »för afsigt att på obestämd tid företaga en utrikes resa»⁸, men återfick på egen begäran detsamma 18 okt. s. å.⁹ Köpte 1 okt. 1859 huset Jericho nr 4 (Lästmakaregatan 19) i Jakobs förs. i Stockholm.¹⁰ Var även verksam som porträtt- och dekorationsmålare.¹¹ † 30 juli 1869 i Jakobs förs. av »congestio cerebralis» (blödöverfyllnad i hjärnan). Bouppteckningen visade en behållning av 7426 riksdaler banco.¹²

G. 28 juli 1850 m. *Hedvig Teodora Lindström*, f. 31 jan. 1825 i Stockholm (församling ej uppgiven) och † 23 april 1900 i Maria förs. i Stockholm, illegitim dotter till Ulrika (Jansdotter) Lindström (f. 28 april 1795 i Håbo-Tibble och † 6 april 1863 i Johannes förs. i Stockholm).

Barn:

Emma Johanna, f. 10 juni 1851 i Luleå och † 25 okt. 1905 i Maria förs. i Stockholm av cancer, enligt bouppteckningen efterlämnande 10236 kr.¹³ G. 4 nov. 1871 m. konduktören *Claes Thoresson*, f. 23 dec. 1839 i

⁵ G. N. Samsioe och O. F. Pamp, *Svensk postmatrikel* 1883, s. 144.

⁶ Lindes och Nora domsagas kansli, Lindesberg.

⁷ Båda burskapsbrevet finns liksom gesällbrevet i original hos hans dotterdotterdotter fru Margit Ingelman, Stockholm. För hans burskap i Stockholm jfr även Handels- och ekonomikollegii arkiv A I a 2:8 (9 mars 1852) och C II: 1, p. 386, SSA.

⁸ Handels- och ekonomikollegii arkiv A I a 2:12, SSA.

⁹ Samma arkiv A I a 2:13.

¹⁰ Städernas småprotokoll 1860:1, Stockholm 13 febr., RA.

¹¹ Index över svenska porträtt 1500—1850, 2 (1939), s. 824 och 830. Hos ovannämnda fru Ingelman finnes hans självporträtt i olja och två andra tavlor av honom. Enligt hennes uppgift skall han även ha varit verksam såsom dekorationsmålare och målat adliga vagnar m. m.

¹² SSA.

¹³ SSA.



Hedvig Teodora Svenonius,
född Lindström.



Johan Svenonius.

Östra Ed, Kalmar län, från 1878 stationsmästare vid Holmsvedens järnvägsstationen i Skogs förs., Gävleborgs län, där han dog 16 febr. 1881.¹⁴

Augusta Mathilda, f. 30 nov. 1852 och † 19 dec. s. å. i Storkyrkoförs. i Stockholm av »slag».

Hilma Amalia, f. 8 aug. 1854 och † 2 sept. s. å. i Klara förs. i Stockholm av diarré.

Johan Fredrik, f. 8 okt. 1855 i Klara förs. i Stockholm. Mekaniker. Utskrevs från Jakobs förs. i Stockholm till Amerika, men återkom 1874. Utskrevs ånyo dit 1875, men återkom s. å. Utskrevs ånyo dit 1878 men återkom s. å. Flyttade 1880 från Jakobs till Maria förs. i Stockholm och utskrevs s. å. åter till Amerika men begick i Engelska kanalens västra mynning på resa med ångfartyget Habsburg från Bremen till New York 28 aug.

¹⁴ Deras enda dotter, *Em y Maria Thoresson*, f. 5 april 1876 och † 10 mars 1941, gifte sig 27 dec. 1901 med sedermera redaktören för Karlskrona-Tidningen, senare Skellefteå Nya Tidning, senare rektorn för Norrmalms enskilda läroverk i Stockholm jur. dr *Erik Ragnar Lundborg* (jfr Sv. släktkal. 1938, s. 571, o. SMoK 5, s. 107), f. 29 april 1877 och † 16 jan. 1954, och i äktenskapet föddes döttrarna *Hedvig Margit Maria Lundborg*, f. 1 mars 1905, och *Dagmar Elisabet Lundborg*, f. 24 febr. 1911. Den senare är ämneslärarinna i Skutskär, Uppsala län. Den förra gifte sig 12 juni 1937 med civilingenjör *Gustaf (Gösta) Magnus Richard Ingelman*, f. 22 mars 1907 och bosatt i Stockholm, i hans senare äktenskap. Deras ende son är *Gustaf Ragnar Ingelman*, f. 9 juni 1938. Jfr Svenska släktkal. 1943, s. 490.

s. å. självmord »durch einen Messerstich in die Brust, welcher das Herz getroffen hat».¹⁵

Gustaf Adolf } f. 2 juli 1858 och döda av »svaghet» följande dag i Jo-
Hilma Adolfina } hannes förs. i Stockholm.

Tab. 8

CARL GUSTAF SVENONIUS (son till Carl Svenonius, tab. 6). F. 26 april 1847 i Karlslund, Nederluleå förs., Norrbottens län. Inskrevs 1858 i Luleå apologistkola.¹⁶ Antogs till e. o. landskanslist vid länsstyrelsen i Luleå 1868. Tjänstgjorde 1871 såsom biträde å Kalix kronofogdekontor. Avlade 1872 länsmansexamen. Var förordnad såsom stadsexekutor i Luleå sommaren 1872 och såsom biträdande länsman i Överluleå våren 1879. Konstituerades såsom kronolänsman 1879 i Arjeplog och 1881 i Nederkalix, där han dog 14 dec. 1909 (dödsorsak ej angiven).¹⁷ Enligt bouppteckningen förelåg i boet ingen behållning.¹⁸

G. 28 jan. 1872 m. *Brita Helena Wallsten*, f. 7 febr. 1853 i Piteå och † 18 dec. 1926 å Piteå hospital (skriven i Nederkalix), dotter till kust-uppsyningsmannen Johan Wallsten i äktenskap med Ulrika (i yngre kyrkoböcker kallad Ulrika Gustava) Andersdotter Stenhammar.

Barn:

Carl Johan, f. 25 mars 1872 i Luleå. Genomgick klass 1 i Haparanda läroverk 1883—1884¹⁹ och klass 2—4 i Piteå läroverk 1884—1887.²⁰ † 30 dec. 1888 i Nederkalix av hjärtförslamning.

Helmer Enevald, f. 17 april 1873 i Luleå. † där 16 maj s. å. av »atektas pulmonum» (ofullständig utvidgning av lungorna).

Helmer Enevald, f. 13 aug. 1874 i Luleå. † där 6 febr. 1875 av »eklampsia» (krampfall).

Henning Fredrik, f. 1876, † 1917, handelsresande. Se tab. 9.

¹⁵ Hos ovannämnda fru Margit Ingelman befintligt, tydligen till de anhöriga översänt utdrag ur skeppsdagboken. Hos henne finnes även hans flytningsbetyg av 9 maj 1870, som enligt skeppsdagboksutdraget efter hans död påträffades hos honom och möjliggjorde hans identifiering, liksom även bl. a. föräldrarnas flytningsbetyg av 27 aug. 1851 och moderns testamente 20 jan. 1877.

¹⁶ Matrikel 1822—1882, Högre allmänna läroverkets i Luleå arkiv.

¹⁷ Jfr nekrolog i Norrbottens-Kuriren 16 dec. 1909. För hans tidigare karriär se Norrbottens läns landskanslis arkiv D IV: 412 b: Utslagshandling 15 aug. 1881, HLA. Såväl där som i nekrologen uppges han ha konstituerats såsom kronolänsman i Arjeplog 15 nov. 1879, men av landskansliets protokoll framgår, att 14 nov. är rätt datum. Från hans Arjeplogtid skildras en episod i J. Lundmark, Innan doktorn kom (1937), s. 93 ff., från hans ämbetsutövning i Kalix händelser i P. M. om det så kallade Törefors-beslaget, I. Utdrag ur svenska tidningspressens samt 1891 års konstitutionsutskotts uttalanden derom (1892). Jfr även C. E. Bengtsson, Minnesanteckningar angående min tjänstgöring som tingsbiträde och t. f. domhavande m. m. åren 1890—1901 (1947), s. 75 (fil. lic. O. Odenius har fäst min uppmärksamhet på denna bok), och N. O. Johansson, Från äldre tider (Norrbotten 1963), s. 63.

¹⁸ Kalix domsagas kansli, Kalix.

¹⁹ Högre allmänna läroverkets i Haparanda arkiv C II: 1.

²⁰ Högre allmänna läroverkets i Piteå arkiv C II: 2.



Carl G. Svenonius.

Gusti Helena, f. 24 nov. 1875 i Luleå. Avlade folkskollärarexamen i Umeå 1900. Var folkskollärarinna i Överkalix 1900—02, vid Ljusvattnet i Burträsk 1902—03, vid Båtskärsnäs och sedan Sangis i Nederkalix 1903—04, vid Gyljen i Överkalix 1904—08, i Öja församling i Södermanland 1908—09 samt vid Dennewitz i Malmberget 1909—38. † ogift 19 febr. 1946 i Tranås av »cholelitis och cholangitis ac.» (gallsten och akut gallgångsinflammation),²¹ enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 5064 kr.²²

Hildur Johanna, f. 25 juni 1878 i Luleå. Flyttade 1900 till Stockholm och emigrerade 1904 till Nordamerika, där hon 1905 gifte sig med sin kusin *Nils Anton Newbom*, f. 18 jan. 1881 i Överkalix, som levde ännu 1933. Hon dog 1937.²³

Svea Maria, f. 14 maj 1880 i Arjeplog, † 25 juni 1906 på Piteå hospital av lungtuberkulos (skriven i Nederkalix).

Margit, f. tvilling 5 nov. 1881 och † 14 dec. s. å. (dödsorsak ej angiven) i Nederkalix.

Ingeborg, f. tvilling 5 nov. 1881 och † 17 mars 1882 (dödsorsak ej angiven) i Nederkalix.

²¹ Om henne se C. Gustafsson, Svensk folkskolematrikel 1904, s. 215, densamme, Svensk folkskolematrikel 1910, s. 236, och E. Göransson, Svensk folkskolematrikel 1922, II, s. 234.

²² Norra och Södra Vedbo domsagas kansli, Eksjö.

²³ Dödsåret meddelat till förf. i brev från hennes broder landsfiskal Henrik Svenonius 27 juni 1957. Om hennes barn se nedan s. 168.

Margit Ingeborg, f. 4 sept. 1883 i Nederkalix, † 1 dec. 1918 på Piteå hospital av lungtuberkulos och influensa (skriven i Nederkalix).

Henrik Enevald, f. 1884, † 1958, landsfiskal. Se tab. 12.

Sigurd Torsten, f. 1886, troligen död, förvaltare. Se tab. 15.

Gustaf Hilding, f. 16 sept. 1887 och † 3 nov. s. å. (dödsorsak ej angiven) i Nederkalix.

Anna Viktoria, f. 27 sept. 1888 i Nederkalix. Flyttade därifrån till Arjeplog 1910 med sin broder Henrik och därifrån 1917 till Umeå, där hon först var biografmusiker men från 1921²⁴ hade tapisseriaffär och dog ogift 4 april 1953 av »myocardit chron.» (kronisk hjärtmuskelinflammation), enligt bouppteckning efterlämnande 11935 kr. behållning.²⁵

Hilding Carl, f. 5 juli 1890 och † 31 jan. 1891 (dödsorsak ej angiven) i Nederkalix.

Tab. 9

HENNING FREDRIK SVENONIUS (son till Carl Svenonius, tab. 8). F. 19 nov. 1876 i Luleå. Genomgick Piteå läroverk 1887—91.²⁶ Var 1900—09 bokhållare vid Karlsborgs sågverk i Nederkalix men från sist-nämnda år handelsresande med bostad i Villa Solbacken i Näsbyn i samma församling, där han dog av hjärtslag 24 juni 1917, enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 19948 kr.²⁷

G. 26 dec. 1900 m. *Anna Mathilda Stjernberg*, f. 13 okt. 1874 i Karl Gustafs förs., Norrbottens län, som efter makens död drev Stora Hotellet i Nederkalix till 1928, då hon emigrerade till Nordamerika, där hon dog 20 dec. 1938 i Chicago.²⁸ Hon var dotter till källarmästaren Carl Waldemar Stjernberg²⁹ i äktenskap med Johanna Sundström.

Barn:

Ruth Anna Maria, f. 7 sept. 1898 i Hedvig Eleonora förs. i Stockholm och † 13 mars 1947 i Tranås av »infarctus myocardi» (hjärtinfarkt), enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 149353 kr.³⁰ G. 18 april 1927 m. direktör *Karl Elis Matteus Kågén*, f. 21 sept. 1893 i Säby, Jönköpings län,³¹ och omg. 25 mars 1947—29 juli 1950 m. Aina Hildegard Charlotta Welander, f. 21 sept. 1893.

²⁴ Saml. av anmäl. till — — — handelsregistren, 1921 (tr. 1922), sp. 2798.

²⁵ Rådhusrätten, Umeå.

²⁶ Högre allmänna läroverkets i Piteå arkiv C II: 2.

²⁷ Kalix domsagas kansli, Kalix.

²⁸ Om henne se nekrologer i Svenska amerikanaren Tribunen 5 jan. och i Nordstjernen 12 jan. 1939 (urklipp i O. R. Landelius' utlandssvenska samling hos Svenskt Biografiskt Lexikon, Stockholm).

²⁹ Om dennes härstamning se L. Bygdén, Härnösands stifts herdaminne, 3, s. 83. Hans mor Maria Sophia Brattströms faster Eva Helena Brattström var mormor till den bekante författaren F. A. Dahlgren (V. Örnberg, Svenska ättartal, 6, 1890, s. 95, not 3, och 101), vilken, såsom i det föregående nämnts, på sitt farmöderne var befryndad med Henning Fredrik Svenonius' farfars farbror Johan Anders Svenonius' hustru.

³⁰ Norra och Södra Vedbo domsagas kansli, Eksjö.

³¹ Barn: *Elis Tore*, f. 11 jan. 1928, disponent, Tranås. G. 2 april 1949 m. *Berit Ingeborg Carlsson*, f. 13 febr. 1928. Deras barn: *Berit Boel*, f.

Karin Ingegärd Helena, f. 2 juli 1901 i Nederkalix. Emigrerade 1928 till Nordamerika, där hon dog 4 sept. 1963 i La Grange, Illinois. G. 14 febr. 1936 m. köpman *Walter Raymond Danly*, f. 2 maj 1866 i Morris County, Aurora, Illinois, och † 14 okt. 1950.³²

Arne Torkel Fredrik, f. 1902, † 1959, toolmaker. Se tab. 10.

Birgit Dagmar Maria, f. 13 april 1904 i Nederkalix. Emigrerade till Nordamerika 1925. G. 2 nov. 1929 m. ingenjör *Sven Rudolf Swansson*, f. 28 juni 1897 i Kyrkhults förs., Blekinge län, bosatt i Chicago.³³

Gerd Anna Elisabet, f. 20 april 1905 i Nederkalix. Tandtekniker, bosatt i Tranås 1931—32 och 1933—37 samt i Carl Johans förs. i Göteborg 1932—33, i Örgryte förs. där 1933 och i Annedals förs. där 1937. Emigrerade därefter till Nordamerika och är där sedan 11 april 1940 g. m. restaurantmanen *Curt Wilhelm Wiesel*, f. 10 aug. 1907 i Surteby-Kattunga, Älvsborgs län, bosatt i Chicago.³⁴

Elna Margit Signhild, f. 6 aug. 1907 i Nederkalix. Emigrerade till Nordamerika 1928. G. 29 jan. 1933 m. chefsingenjören *Carl Anton Alrik Persson*, f. 17 jan. 1905 i Tranås förs., Kristianstads län, bosatt i Midlothian, Illinois.³⁵

Stig (: Steve) Olof Hjalmar, f. 1916, affärsman. Se tab. 11.

Tab. 10

ARNE TORKEL FREDRIK SVENONIUS (son till Fredrik Svenonius, tab. 9). F. 11 sept. 1902 i Nederkalix. Emigrerade 1921 till Nordamerika, där han var toolmaker och dog i Chicago 27 maj 1959.

G. 10 juli 1926 m. *Hellen* (o: *Hulda Vilhelmina*) *Stenman*, f. 2 april 1899 i Nederkalix, dotter till hemmansägaren Nils Olof Stenman och hans hustru Anna Helena Johansson samt nu bosatt i Chicago.

Dotter:

Barbro Helena, f. 23 aug. 1936. G. 21 mars 1954 m. gymnastikläraren *Grant Blaney*, f. 26 sept. 1934 i Mount Pleiscant, Michigan, och bosatt i Riverdale, Illinois.³⁶

Tab. 11

STIG (: STEVE) OLOF HJALMAR SVENONIUS (son till Fredrik Svenonius, tab. 9). F. 3 febr. 1916 i Nederkalix. Emigrerade med sin mor till Nordamerika 1928, där han är affärsman i Chicago.

19 sept. 1949. *Uno Tore*, f. 28 sept. 1954.

Ruth Ann-Louise, f. 2 sept. 1933, g. 2 juni 1956 m. leg. läkaren *Jan Henri Sundberg*, f. 4 sept. 1924, bosatt i Kristianstad. Deras barn: *Gerd Maria*, f. 6 april 1957. *Jan Erik*, f. 15 maj 1958.

³² Son: *Walter Raymond*, f. 26 juni 1937. Annonsdirektörsassistent.

³³ Barn: *Anna-May*, f. 20 mars 1930. *Norma-Gail*, f. 17 sept. 1942. *Rudolf Fredrick*, f. 7 juli 1945.

³⁴ Dotter: *Michelle Mary Ingegerd*, f. 28 jan. 1938. G. 1 juli 1962 m. radioannonsören *Frank Jones*, f. 23 juli 1936, Chicago.

³⁵ Barn: *Erland Anders Fredrick*, f. 19 aug. 1940, studerande. *Christina Margareta Johanna*, f. 22 juli 1943, studerande.

³⁶ Barn: *Linda*, f. 23 maj 1955. *Cynthia*, f. 3 juni 1957.



Henrik Svenonius.

G. 1:o 1/ juli 1936—sept. 1962 m. *Hellen Elisabeth Magnusson*, f. 8 nov. 1919 i Egema, Wisconsin, dotter till farmaren Sven Magnusson i äktenskap med Hulda Svensson. G. 2:o 19 juni 1965 m. *Evelyn Stephanie Mainiero*, f. 5 juli 1920 i Chicago, dotter till järnvägstjänstemannen Rocco Mainiero och hans hustru Stephanie Dorozynski.

Söner:

1) *Gerald Steven*, f. 3 nov. 1941. Elektrotekniker i amerikanska flottan.

1) *James Daniel*, f. 12 okt. 1945. Student.

Tab. 12

HENRIK ENEVALD SVENONIUS (son till Carl Svenonius, tab. 8). F. 8 okt. 1884 i Nederkalix. Biträde å domarkansliet i Kalix domsaga tidtals 1902 samt å landskansliet i Luleå 1902—03. E. o. landskanslist 1902. Kontorsskrivare hos kronofogden i Kalix fögderi 1904—07. Kronolänsmans-examen 1910. Kronolänsmän i Arjeplog från 1910 och landsfiskal där 1918—47. Var där bl. a. ordförande i byggnads- och ordningsnämnden (1910—22), mantalsskrivningsförrättare (från 1910), taxeringsnämndsordförande (från 1914), ordförande i pensionsnämnden (från 1922), vice ordförande i kommunal- och allmänningstämman, ordförande i nybyggesallmänningstyrelsen, kassör för statens vägbyggnader samt ledamot av skolstyrelsen. Ledamot av Norrbottens läns prövningsnämnd (sedan 1916). Ord-

förande i styrelsen för Sundsvalls enskilda bank. Blev för sina insatser för flyktingtrafiken över gränsen riddare av Vasaorden 1944 samt erhöLL norska frihetskorset och Röda korsets medalj för humanitär verksamhet. † i Arjeplog 31 juli 1948 av »cor bovinum» (hjärtförstoring),³⁷ enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 87298 kr.³⁸

G. 7 mars 1911 m. *Ida Maria Westermarck*, f. 23 dec. 1876 i Arjeplog, dotter till handlanden Erik Westermarck i äktenskap med Klara Malm.

Barn:

Erik Lennart Enevald, f. 1911, kontorsskrivare. Se tab. 13.

Karl-Henrik Enevald, f. 1914, byggnadssekreterare. Se tab. 14.

Gustaf Ruben Enevald, f. 5 febr. 1917 i Arjeplog. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Umeå 1936. Landsfiskalsassistent. † av vådaslott 22 aug. 1945 i Gällivare (skriven i Arjeplog), enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 8099 kr.³⁹

Karin Maria Helena, f. 18 juni 1919 i Arjeplog. Realexamen vid Högre allmänna läroverket i Umeå 1936. G. 11 aug. 1946 m. biträdande överläkaren vid S:t Eriks sjukhus i Stockholm *Karl Petrus Andreas Palmlov*, f. 5 jan. 1907 i Askeby förs., Östergötlands län.⁴⁰

Tab. 13

ERIK LENNART ENEVALD SVENONIUS (son till Henrik Svenonius, tab. 12). F. 4 aug. 1911 i Arjeplog. Realexamen vid Örnsköldsviks samrealskola 1928. Flyttade 1932 från Arjeplog till Annedals förs. i Göteborg som kontorsbiträde, därifrån 1934 till Vasa förs. i Göteborg, därifrån 1938 till Umeå, där han var kassör, och därifrån 1947 till Luleå, där han är kontorsskrivare vid Statens vattenfallsverk.

G. 23 jan. 1943 m. *Signe Gunhild (: Gun) Thorgren*, f. 10 mars 1920 i Jokkmokk, dotter till hemmansägaren Jonas Ludvig Thorgren i äktenskap med Signe Charlotta Eriksson.

Barn:

Rolf Henrik Enevald, f. 7 mars 1944 i Umeå. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Luleå 1964. Pol. stud. vid Uppsala universitet 1965.

Karin Ann-Marie, f. 13 dec. 1945 i Umeå.

Inger Birgitta Helena, f. 20 mars 1948 i Luleå.

Eva Marianne, f. 10 okt. 1949 i Luleå. Omkom vid bilolycka 3 april 1958.

³⁷ Om honom se H. Gullberg och T. Uggla, Landsstatsmatrikel 1913, s. 279, och 1918, s. 317 f., H. Fornstedt, Sveriges allmänna åklagare 1921, s. 228 (med foto), M. Blomstedt, Landsstatsmatrikel 1924, s. 385, Svenska polisen, II (1933), s. 979, Landsstatsmatrikel 1933, s. 505, och 1942, s. 324 samt nekrologer i Norrbottens-Kuriren och Norrländska Social-Demokraten 2 aug. 1958. Jfr H. Sjöstedt, Sveriges bankmatrikel 1948, s. 343.

³⁸ Piteå domsagas kansli, Piteå.

³⁹ Piteå domsagas kansli, Piteå.

⁴⁰ Om honom se Svenska läkare, utg. av S. Holmberg (1959), s. 609. Söner:

Tab. 14

KARL-HENRIK ENEVALD SVENONIUS (son till Henrik Svenonius, tab. 12). F. 23 aug. 1914 i Arjeplog. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Umeå 1933. Jur. kand. vid Stockholms högskola 1938. Tjänstgjorde vid Stockholms rådhusrätt 1938—42. Amanuens i Statens hyresråd 1943. Förste amanuens i Kungl. överstyrelsen för yrkesutbildning från 1943. E. o. byråsekreterare där 1947—49. Biträdande sekreterare hos Stockholms stadskollegiums magistratskommitté 1947—48. Sekreterare hos Kommittén för utredning angående utbyggnad av Stockholms stads hamn 1948—52. Sekreterare i Stockholms stadskanslis finansavdelning 1949—57. Extra sekreterare i Stockholms stadskanslis sekreteraravdelnings fastighetsrotel 1952—54. Sekreterare hos styrelsen för Stockholms stads hyresnämnders centralkansli 1952—61. Sekreterare hos Stockholms stads besvärsnämnd från 1953. Borgarrädssekreterare hos borgarrådet för fastighetsroteln 1954—59. Sekreterare hos styrelsen för A.-B. Stockholms hem 1954—60. Tjänsteman vid stadskansliets organisationsavdelning 1959. Byggnadssekreterare hos Stockholms stads byggnadsnämnd från 1959.⁴¹

G. 1:o 23 mars 1940—30 juni 1955 m. socionom *Carin Ingeborg Eiritz*, f. 21 juli 1915 i Stora Kopparbergs förs., Kopparbergs län, dotter till bruksförvaltaren Gustaf Artur (Eriksson) Eiritz i äktenskap med Elin Cecilia Eklund samt omg. 13 juni 1956 m. kanslichefen Sven Ingemar (Inge) Hörnlén, f. 14 aug. 1917, Stockholm.

Gift 2:o 5 sept. 1963 m. *Anna Birgitta Westerberg*, f. 24 jan. 1917 i Ilsbo förs., Gävleborgs län, och dotter till folkskolläraren och organisten Oskar Walfrid Westerberg i äktenskap med Malen Larsson samt tidigare g. 10 mars 1945—21 nov. 1957 m. assistenten frih. Erik Gerard De Geer, f. 28 okt. 1919.

Döttrar:

1) *Lisbeth Maria Helena*, f. 26 nov. 1943 i Kungsholms förs. i Stockholm. Leg. sjuksköterska. G. 1 okt. 1966 m. dipl. ing. *Heinz Thurner* från Wels, Österrike.

1) *Carin Gunnel Agneta*, f. 6 jan. 1946 i Sofia förs. i Stockholm. Studentexamen vid Kungsholms högre allmänna läroverk i Stockholm 1965. Fil. stud. vid Stockholms universitet s. å. G. 12 mars 1966 m. civilingenjör *Lars-Erik Dahlberg*, Stockholm, f. 2 mars 1941 i Linköpings domkyrkoförsamling.

Tab. 15

SIGURD TORSTEN SVENONIUS (son till Carl Svenonius, tab. 8). F. 4 febr. 1886 i Nederkalix. Var först bokhållare i Nederkalix kyrkby men från 1910 förvaltare vid Björkfors i Nederkalix. Utskrevs därifrån hösten 1913 till Oscar Fredriks förs. i Göteborg, varifrån han emigrerade till Nordamerika (införd i Oscar Fredriks obefintlighetsbok 1922). Där var han hösten 1916 anställd på hotell på Long Island, men senare har han ej avhört.

Bengt Gunnar Andreas Enevald, f. 14 nov. 1955. *Karl Erik Enevald*, f. 14 april 1959.

⁴¹ Om honom se J. Prom och E. Ugglä, *Svensk juristmatrikel* 1950, s. 299, *Svensk juristmatrikel* (1964), s. 437, samt årgångar av Stockholms kommunalkalender.

G. 6 sept. 1909 m. *Ruth Edith Höglund*,⁴² f. 15 maj 1879 i Göteborg (förs. ej angiven) och † 27 aug. 1918 i Annedals förs. där, dotter till läderhandlaren Carl Johan Höglund i äktenskap med Anna Margareta Fyhr.

Barn:

Carl Torsten Enevald, f. 21 juni 1910 och † 17 juli 1911 vid Björkfors i Nederkalix av tumör på högra lungan och luftrörskatarr.

Sigurd Gunnar Zeth, f. 5 mars 1912 vid Björkfors, Nederkalix. Studentexamen vid Göteborgs högre realläroverk (nu Vasa högre allmänna läroverk) 1931 och tandläkareexamen 1935. Har tandläkarpraktik i Göteborg sedan sistnämnda år⁴³ och är sedan 1945 försvarstandläkare vid Marin-kommando Väst. G. 29 sept. 1945 m. *Edith Kristina Olsson*, f. 7 aug. 1899 i Steneby förs., Älvsborgs län, dotter till direktören Hans Olsson i äktenskap med Hilma Kristina Bergman.

Anna Margareta (Anna-Greta), f. 16 maj 1913 vid Björkfors, Nederkalix. G. 3 sept. 1938 m. civilingenjören *Hugo Lennart Steffen*, f. 19 april 1904 i S:t Petri förs. i Malmö, anställd vid Ankarsrums bruk i Hal-lingebergs förs., Kalmar län.⁴⁴

Tab. 16

FREDRIK WILHELM SVENONIUS (son till Carl Svenonius, tab. 6). F. 25 april 1852 i Karlslund, Nederluleå förs., Norrbottens län. Studentexamen vid Högre elementarläroverket i Luleå 1871. Blev vid Uppsala universitet fil. kand. 1877, fil. lic. 1879 och fil. dr 1880. Var vid Sveriges geologiska undersökning i Stockholm extra biträde från 1875, biträdande geolog från 1881, ordinarie geolog från 1883 och statsgeolog 1914—17. Var i Geologiska föreningen i Stockholm biträdande sekreterare 1884—87, styrelseledamot 1901 och 1903—04 samt ordförande 1902 och 1918, i Svenska turistföreningen styrelseledamot 1885—1911 och sekreterare 1887—89. Ledamot av Kommitterade för undersökning rörande apatit tillgångarna å kronojord i Norrbotten 1890—92, av Vattenfallskommittén 1899 och av Centrala nödhjälpskommittén för Norrland 1902—03. Sveriges representant i Internationella glaciärkommissionen från 1894. Riddare av Vasaorden 1902. Efter honom uppkallades Svenonius-glaciären i Sarekfjällen.⁴⁵ Död av »ulcus duodeni» (sår på tolvfingertarmen) 5 mars 1928

⁴² Syster till den kände politikern borgarrådet Z. Höglund.

⁴³ Jfr Vem är vem?: Götalandsdelen (1948, s. 920, ny uppl. 1965, s. 1012) och G. Dahlén, Svenska tandläkare i ord och bild (1949), s. 363 (med foto) och Svenska tandläkare (1963), s. 463.

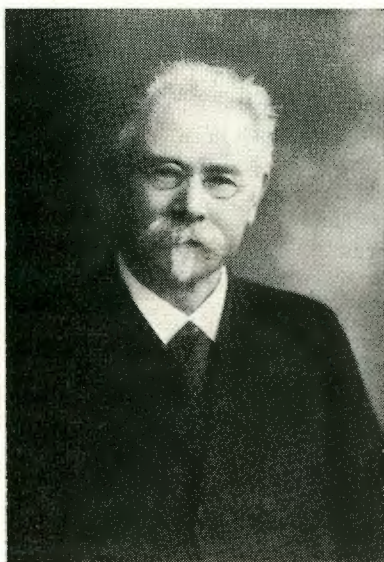
⁴⁴ Om Steffen se G. Indebetou och E. Hylander, Svenska teknologföreningen 1861—1936: Biografier II (1937), s. 1229 (med foto).

Barn: *Brita Gunilla*, f. 23 aug. 1939. G. 11 maj 1961 m. advokat *Jan Ake Ramberg* i Göteborg, f. 1 febr. 1932. Barn: *Christina Elisabeth*, f. 24 jan. 1962. *Hans Fredrik*, f. 16 juli 1963. *Johan Henrik*, f. 21 aug. 1965.

Karin Marianne, f. 27 mars 1941, laboratoriebiträde, Göteborg.

Alice Gerda Elisabeth, f. 31 aug. 1944, sekreterare, Göteborg.

⁴⁵ Se A. Hamberg, Sarekfjällen. Vägledning för färder i högfjällen mellan Lule älvs källarmar (Svenska turistföreningens resehandböcker, 27, 1922). pl. II. Professor G. Hoppe, Stockholm, har fäst min uppmärksamhet på denna bok.



Fredrik Svenonius.

i Uppsala, där han efter sin pensionering bodde.⁴⁶ Enligt bouppteckningen efterlämnade han 28849 kr.⁴⁷

⁴⁶ Om honom se E. Erdmann, Matrikel över S. G. U:s chefer och tjänstemän 1858—1919, p. 158—166, Sveriges geologiska undersöknings arkiv, Svenskt porträttgalleri 4 (1900), s. 162 (med foto), (K. A. Wallroth,) Lärare och elever vid bergsskolan i Stockholm 1869—1900 (1901), s. 72 (med foto), Hvar 8 Dag 13 (1911—1912), s. 354, Vem är det, årgångarna 1912—1917, Norrlands nation i Upsala 1923—1929 (1929), s. 10 (med foto), A. Hamberg i Geologiska föreningens förhandlingar 1928, E. Boheman i Svenska turistförningens årsskrift 1928, O. Sjögren i Till fjälls 1932, N. Zenzén i Svenska män och kvinnor, 7 (1954), s. 382 f., E. Thyselius, Förteckning öfver komitébetänkanden 1809—1894 (1896), s. 509 och 536, densamme, Förteckning öfver kommittébetänkanden 1895—1903 (1904), s. 88 och 164, och C. Anrick Herrarna på Turistföreningen (1964) samt diverse kortare artiklar i encyklopedier. Jfr även K. Falk, Märkesmän inom vårt ekonomiska liv (1929) s. 90 f. Om hans initiativtagande till Norrbottens museum se B. Laquist, Hembygdsrörelsen i Norrbottens län (Svensk bygd och folkkultur, 1, 1946), s. 325 f., och A. Moberg, Artiklar i N-K gav upphov till Norrbottens museum (Norrbottnens-Kuriren 14 dec. 1961), samt densamme, Ett länsmuseum blir till (Norrbottnen 1966). — Oordnade fragment av hans arkiv finns i hans sommarstuga i Löt, Almunge förs., Stockholms län, och hos sonen Olof. Ett brev till honom från Bjørnstjerne Bjørnson (jfr Bjørnstjerne Bjørnsons brevvexling med svenske 1858—1909, 3, 1961, s. 91) finnes i KB:s samling av norska autografer, dit det kommit 1911 med statsgeologen Axel Lindströms autografsamling, från vilken kanske även härrör ett brev till honom från P. P. Waldenström i KB:s autografsamling. — Brev från honom finns i Vetenskapsakademiens bibliotek i Stockholm (till A. Atterberg, Chr. Aurivillius, A. Hamberg, G. Holm, G. Lagerheim, G. Lindström, E. Lönnberg, A. G. Nathorst, A. E. Nordenskiöld, H. v. Post, G. Retzius, H. Théel och V. B. Wittrock), i Vitter-

Tryckta skrifter: Bidrag till Norrbottens geologi (akad. avh.; Uppsala 1880); Stenriket och jordens byggnad (Svenska biblioteket, 3: Naturvetenskaplig boksamling, 5, 1889); Väster- och Norrbottens län (Svenska Turistföreningens resehandböcker, 2; Stockholm 1896; ny uppl. Stockholm 1903); De norrbottniska gruffälten och Ofotenbanan (Föreningen Heimdals folkskrifter 47—48; Upsala 1898); Lappland samt öfriga delar af Väster- och Norrbottens län (Svenska Turistföreningens resehandböcker, 9; Stockholm 1904; nya uppl. Stockholm 1909 och 1911); Lappland, det stora svenska framtidslandet. En skildring i ord och bild af dess natur och folk (utg. tillsammans med O. Bergqvist; Stockholm 1906—1908); Berättelse öfver kalkstensförekomsten vid Harbonäs säteri (Stockholm 1910); Drag ur Norrbottens geografi (Göteborg 1921); Sveriges geologiska undersöknings geologiska kartblad med beskrifningar, nr 96 (1885), 98—99 (1887), 126 (1905), 137 (1907) och 147 (1914); uppsatser och artiklar i nästan samtliga band av Geologiska föreningens i Stockholm förhandlingar 1880—1918, i Sveriges geologiska undersökning, ser. C, nr 45 (1881), 49 (1882), 56 (1883), 61 (1884), 75 (1885), 126 (1892), 146 (1895), 154 (1895), 164 (1896) och 269 (1916), samt ser. Ca, nr 5 (1910), och Aa nr 126 (1905), 137 (1907), 147 (1914) och 151 (1922), i Norrbottens-Kuriren bl. a. 11 jan., 3 och 10 maj, 20 sept. och 6 dec. 1878 (signaturen »Veno»), i Svenska Familj-Journalen 1878, i Nya Dagligt Allehanda bl. a. 7 aug. 1884, i Öfversigt af Kungl. Sv. Vetenskapsakademiens förhandlingar 38: 10 (1882), i Neues Jahrbuch 1882, i Ymer 1884 och 1887, i Hejdrun 1885, i Aus allen Welttheilen, 19 (1888), i Svenska Turistföreningens årsskrift 1889, 1892 och 1907, i Från Nordanbygd (1895), i Teknisk tidskrift 26 (1896) och 33 (1903), i Archives des Sciences physiques et naturelles, 7 (1898), i Ord och bild 1901, i Vattenfallskommitténs betänkande (1903), i Jernkontorets annaler, 55 (1909), i Guides des excursions en Suède, 8 (1910), i Sveriges natur, Svenska naturskyddsföreningens årsskrift 1910—1911, i Bihäng till Riksdagens protokoll 1912, saml. 2, avd. 2, bd 4 (1911), i Nordisk hygienisk tidskrift 1924 och i Hågkomster och livsinttryck av svenska män och kvinnor, 7 (1926).

G. 1:o 5 nov. 1883 med *Anna Ekström*, f. 15 dec. 1858 i Luleå och † 18 sept. 1895 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm, dotter till kammarrätts-

hetskademiens bibliotek i Stockholm (till H. Hildebrand, O. Montelius och E. Nygren), i UUB (till O. Alin, L. A. Andersson, K. I. A. J. Bergström, E. A. Blanck, Th. M. Fries, G. Hazelius, H. H. Hildebrandsson, A. Noreen, L. E. Walmstedt och O. Widman), i GUB (till H. Hedlund, S. A. Hedlund, V. Lundström och J. Vising), i LUB (till C. M. Fürst, K. A. Grönwall och G. H. T. Holmberg), i KB (till C. Forstrand, S. A. Hedin, A. Lindström (i Autografsamlingen), J. F. Nyström och K. Warburg), i KrA (till S. Hedin och V. Linder), i SSA (till C. Lindhagen), i GLA (till A. Wijkander; jfr J. Edström, August Wijkander (Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar, Sjätte följden, Ser. A, Band 7, N:o 1), 1961, s. 179), i Oslo Universitetsbibliotek (jfr Bjørnstjerne Bjørnsons brevvexling med svenske, 3, s. 158 f., 216 ff., 286 f., 299 och 312), och i Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontor, Stockholm (till H. J. Lundbohm och Theodor Nordström).

⁴⁷ Rådhusrätten, Uppsala.

rådet Bror Anders Ekström i äktenskap med Helena Maria Bergström.⁴⁸

G. 2:o 10 april 1897 m. den föregåendes kusin *Elin Johanna Ekström*, f. 9 jan. 1862 i Gävle och † 28 sept. 1901 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm, dotter till kyrkoherde Johan Tycho Ekström i äktenskap med Selma Maria Edling.⁴⁹

G. 3:o 24 juni 1912 m. den föregåendes syster *Agnes Kristina Ekström*, f. 26 juni 1866 i Gävle och † 11 nov. 1940 i Uppsala.

Barn:

1) *Karl Tore*, f. 1884, † 1954, kommendörkapten. Se tab. 17.

1) *Gerda Helena*, f. 21 juli 1886 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Genomgick Ateneum för flickor i Stockholm. Var från 1907 anställd i Kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik, från 1912 ombildad till Socialstyrelsen. Inträdde 1915 vid Ersta diakonissanstalt i Stockholm, där hon invigdes till diakonissa 1919. Tjänstgjorde 1910—35 som församlingsdiakonissa i Skara, 1935—37 på Ersta diakonissanstalt samt 1937—45 i sjukvården i Bromma i Stockholm. † Sofia förs. i Stockholm 4 nov. 1952 av »VOC», d. v. s. vitium organicum cordis (organiskt hjärtfel), efterlämnande 3628 kr.⁵⁰

1) *Helge Fredrik*, f. 25 dec. 1887 och † 30 april 1894 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm av difteri och hjärtförlamning.

1) *Karin Hildegard*, f. 10 juli 1889 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Genomgick Djurholms samskola och var från 1908 anställd vid Kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik (sedermera ombildad till Socialstyrelsen) samt från 1918 kontorsskrivare vid Riksförsäkringsanstalten i Stockholm. † 12 aug. 1958 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm av cancer, efterlämnande 18507 kr.⁵¹ G. 14 juni 1925 m. revisionskommisariern i Arméförvaltningen *Hans Fredrik Lindskog*, f. 11 juni 1872 i Vrigstads förs., Jönköpings län, och † 14 sept. 1935 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm.⁵²

1) *Sigrid Maria*, f. 20 aug. 1891 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Utexaminerad från Detthowska skolan i Stockholm 1909 och från Andrea Eneroths handarbetsseminarium 1912. Skrivbiträde i Kungl. Pensionsstyrelsen 1914—18. Lärarinna vid Hantverksskolan i Uppsala för blinda kvinnor 1920—35. Handarbetslärarinna vid Hantverksskolan i Växjö för blinda kvinnor 1935—55. Bor efter sin pensionering i Uppsala.⁵³

⁴⁸ Jfr J. Kleberg, Kammarrevisionen-kammarrätten 1695—1940 (Svenska ämbetsverk, IV, 1940), s. 133 f.

⁴⁹ Jfr L. Nyström i Upsala ärkestifts herdaminne, 4 (1895), s. 540 f.

⁵⁰ Bouppteckning hos Stockholms rådhusrätt.

⁵¹ Bouppteckning hos Stockholms rådhusrätt. Om henne se N. S. Lundström, Svenska kvinnor i offentlig verksamhet (1924), s. 330 (m. foto).

⁵² Om honom se J. Kleberg, Arméförvaltningen (Svenska ämbetsverk, II, 1936), s. 331, om hans släkt Svenska släktkalendern 1938, s. 556. Dotter: *Kerstin Anna Margareta*, f. 23 april 1928, folkskollärarinna, g. 22 juni 1951 m. folkskolläraren *Gösta Henrik Carselind*, f. 18 april 1925, Malmback, Jönköpings län, i vilket äktenskap fötts sönerna *Hans Henrik* 30 sept. 1957 och *Johan Fredrik* 9 jan. 1961.

⁵³ Om henne se G. Eneroth, Småländska kvinnor (1941), s. 231 (m. foto).

1) *Tyra Elisabet*, f. 7 dec. 1893 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Realexamen vid Detthowska skolan i Stockholm 1911. Anställdes 1913 i Stockholms stads sparbank, där hon blev ordinarie 1918 och var kassör fr. 1931. Innehar Kungl. Patriotiska sällskapets guldmedalj.⁵⁴

1) *Sven Arthur*, f. 8 aug. 1895 och † 18 okt. s. å. i Adolf Fredriks förs. i Stockholm av »catarrh. intest.» (tarmkatarr) och bronchitis (luft-rörskatarr).

2) *Anna-Märta*, född 13 nov. 1898 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Realexamen vid Detthowska skolan i Stockholm 1915. Utexaminerad från Privata högre lärarinneseminariet i Stockholm 1923. Lärarinna vid Lindska skolan i Uppsala 1923—42 och vid Kommunala flickskolan i Uppsala (i vilken Lindska skolan uppgått) från sistnämnda år. Sekreterare i Uppsala Högerkvinnor och i styrelsen för Anna Geijers barnhem. Kassaförvaltare i »De blindas vänner». Ledamot av inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga rörande revision av lagstiftningen om kvinnas behörighet att innehåva statstjänst och annat allmänt uppdrag 1943—44 och Uppsala kyrkofullmäktige 1954—62. Erhöll Uppsala stads förtjänstmedalj 1964.⁵⁵

2) *Olof Fredrik*, f. 1899, landsarkivarie. Se tab. 19.

2) *Erik Gustaf*, f. 1901, † 1965, rådman. Se tab. 20.

Tab. 17

KARL TORE SVENONIUS (son till Fredrik Svenonius, tab. 16). F. 29 sept. 1884 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Studentexamen 1903 vid Norra realläroverket där. Extra kadett 1903. Kadett vid Sjökrigsskolan 1904. Kadettunderofficer 1905. Sjöofficersexamen 1906. Underlöjtnant vid flottan s. å. Löjtnant 1908. Genomgick Sjökrigshögskolan 1911—12. Kapten 1917. Divisionschef vid femte mindivisionen (minfartyget Edda) 1917—18. Marinassistent i Telegrafstyrelsen 1920—25. Tjänstgjorde vid Marinstaben 1920—27 och från 1932. Repetitör vid Sjökrigshögskolan 1920—32. Divisionschef vid första mindivisionen (kanonbåten Rota resp. minfartyget Clas Fleming) 1923—24. Fartygschef å kanonbåten Svensksund 1925 och 1927. Militärassistent i Sjökarteverket 1925—27. Sekond å pansarskeppet Drottning Viktoria 1927—28. Tjänstgjorde i Marinförvaltningen 1928—32. Extra ledamot av Lotsstyrelsen från 1932. Kommendörkapten av andra graden i Kungl. Flottans reserv från s. å. Vice chef för Stockholms Frivilliga Motorbåtsflottillj 1933—35. Chef för densamma 1936—40. Kommendörkapten av första graden i Kungl. Flottans reserv från 1939. Tf. chef för Sjökarteverket febr.—juni 1939. Riddare av Vasaorden 1918, av Svärdsorden 1927. † 5 april 1954 i Djursholm i Danderyds förs. (dit han inflyttat 1920 från Amiralitetsförs. i Karlskrona) av hudtumör med sekundärhärddar i hjär-

⁵⁴ Om henne se H. Sjöstedt, Sveriges bankmatrikel 1948: 2, s. 458.

⁵⁵ Om henne se H. Gejrot, P. Räf och E. Sandén, Lärarmatrikeln 1946, s. 653, samt födelsedagsruna av Blenda Ljungberg i tidningen Upsala 12 nov. 1948 och Förteckning över statliga utredningar 1904—1945 (1953), s. 142.



Tore Svenonius.

nan,⁵⁶ enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 204495 kr.⁵⁷

Tryckta skrifter: Föreläsningar i navigation (Stockholm 1940); diverse årsberättelser i publikationen »Stockholms Värn» samt uppsatser i pressen.

G. 6 okt. 1913 m. *Anna (Anni) Maria Almqvist*, f. 31 mars 1891 i Klara förs. i Stockholm (bokförd i Allm. BB:s födelsebok, SSA), fosterdotter till kanslissekreterare Edvin Kristoffer Almqvist och hans hustru Maria Constance Hahn.⁵⁸

Barn:

Harald Edvin Toresson, f. 1915, kapten, e. o. byrådirektör. Se tab. 18.

Anna, f. 24 dec. 1916 och † 6 april 1917 av »bronchitia acuta» i Amiralitetsförsamlingen, Karlskrona.

Marianne, f. 9 juni 1918 i Vasa förs. i Göteborg. G. 29 mars 1947 m. TV-dekoratören *Sven Ruben Zehlén*, f. 19 juli 1921 i Spånga, Stockholms län, bosatt i Djursholm.⁵⁹

⁵⁶ Om honom se Marinstaben 1884—1934 (1934), s. 199 (med foto), N. Hagström, Lärare och studenter vid Stockholms Realläroverk 1876—1890, Högre Realläroverket på Norrmalm 1890—1941 (1941), s. 411 f., och Kungl. Sjökrigsskolan 1867—1942, II (1942), s. 248 (med foto), samt Vem är vem?: Stockholmsdelen (1945), s. 835 f.

⁵⁷ Södra Roslags domsagas kansli, Stockholm.

⁵⁸ Jfr Svenska släktkalendern 1962, s. 7.

⁵⁹ Om denna familj se S. Runinge i Husmodern 5 mars 1957. Barn: *Carl Michael*, f. 6 april 1951, och *Sara Maria*, f. 5 april 1954.

Fredrik Arthur Toresson, f. 2 okt. 1920 i Danderyd, Stockholms län, fotograf, Djursholm.

Constance (Cocci), f. 16 okt. 1923 i Danderyd. Studentexamen vid Djursholms samskola 1942. G. 26 maj 1954 m. sedermera förste underläkaren vid Epidemisjukhuset i Stockholm *Arne Gissin*, f. 17 april 1926 i Boo, Stockholms län, bosatt i Djursholm.⁶⁰

Hélène (Lena), f. 20 april 1927 i Engelbrekts förs. i Stockholm. Studentexamen vid Djursholms samskola 1946. G. 6 okt. 1950 m. revisor *William Munroe Jennings*, f. 3 jan. 1916 i Jarrow, England, bosatt i Kingston on Thames, England.⁶¹

Tab. 18

HARALD EDVIN TORESSON SVENONIUS (son till Tore Svenonius, tab. 17). F. 5 juli 1915 i Lidingö. Studentexamen 1934 vid Djursholms samskola. Fänrik vid Kungl. Livregementets grenadjärer 1938. Löjtnant vid Flygvapnet 1940. Kapten där 1945. Flygassistent vid Kungl. Telegrafstyrelsens militärkontor från 1946 och militärassistent vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut samma år. Avsked från Flygvapnet 1957 och inträdde s. å. i dess reserv. E. o. förste byråsekreterare å Televerkets försvarsbyrås teleplaneringsavdelning från s. å. E. o. byrådirektör vid telestyrelsens försvarsbyrå 1964. Riddare av Nordstjärneorden 1965. Bosatt å Lidingö.

G. 5 juni 1943 m. postexpeditören⁶² *Maj Dagmar Cecilia Bystedt*, f. 12 maj 1920 i Nyköpings östra förs., dotter till musikdirektören Reinhold Bystedt i äktenskap med Ruth Charlotta Lindberg.

Barn:

Jan Fredrik, f. 3 nov. 1944 i Karlskrona. Studentexamen vid Lidingö läroverk 1964. Ekon. stud. vid Handelshögskolan i Stockholm.

Ann Constance, f. 13 april 1946 i Ronneby.

Tab. 19

OLOF FREDRIK SVENONIUS (son till Fredrik Svenonius, tab. 16). F. 21 dec. 1899 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Studentexamen vid Stockholms högre latinläroverk å Norrmalm 1917. Fil. kand. 1921, fil. mag. 1923 och fil. lic. 1935, allt vid Uppsala universitet. Tjänstgjorde under läsåret 1925—26 såsom universitetslektor i svenska språket vid Tartu (Dorpat) universitet. Extra befattningshavare vid Landsarkivet i Uppsala från 1927, extra tjänsteman där från 1935, e. o. tjänsteman från 1936 och andre arkivarie från 1938. Länsarkivarie i Östersund från 1951 (titeln i samband med lönegradshöjning ändrad till landsarkivarie från 1958). Pensionerad

⁶⁰ Om honom se Svenska läkare, utg. av S. Holmberg (1959), s. 253. Barn: *Tore Samuel*, f. 17 mars 1955, och *Anni*, f. 26 juli 1958.

⁶¹ Om denna familj se S. Runinge i Husmodern 14—21 febr. 1956. Döttrar: *Gerda Marianne*, f. 28 febr. 1953, och *Charlotte* f. 8 mars 1956.

⁶² Jfr L. G. Ekengren och P. Jöred, Postmatrikel 1958, s. 555.

fr. o. m. 1966.⁶³ Förste kurator vid Norrlands nation i Uppsala 1929—30. Ordförande i Jämtlands läns fornskriftssällskap från 1951. Skattmästare i Östersunds orkesterförening från 1955. Lyrman i samfundet S.H.T. från 1962. Riddare av Nordstjärneorden 1966.

Tryckta skrifter: Svenska skriftprov 1464—1828 (tillsammans med R. Swedlund; Uppsala 1938, ny uppl. 1948); Långhundra härads dombok 1545—1570 (Uppländska domböcker, 7; utgåva tillsammans med N. Edling; Uppsala 1946); Upplands lagmansdombok 1581 och 1586 (Uppländska domböcker, 8; utgåva tillsammans med N. Edling; Uppsala 1950); Östersunds borgerskaps protokoll 1813—1817 (Gamla Östersund. Årsskrift 1961—64); uppsatser i En vägbok för Uppsala län 1937, i Historisk tidskrift 1938 och 1950, i Arkivvetenskapliga studier utgivna av Sten Engström (1950), i Jämten 1953—54 och i Nordisk Arkivnyt 1966; recensioner i Historisk tidskrift 1934 och 1945, i Kyrkohistorisk årsskrift 1947 och 1950 samt i Östersunds-Posten 29 april, 18—19 maj, 2 sept. och 15 dec. 1954, Pingstbön (Sveriges ungdom 1923, s. 141); Vårsång (Svenska skolkvartetten, 3, 1946, s. 145 ff.); dikter i Ergo 1924, s. 92, 1925, s. 217, 1927 s. 17 och 169, 1928, s. 17, 1929, s. 185, 1931, s. 110 (sign. »Pulcinella»), 1932, s. 277 (sign. »Siffrijdh Hillebårdhbärare») och 1940, s. 183, i Strix och ett tjogtal i Tal och kväden i Samfundet S.H.T.⁶⁴

G. 18 febr. 1939 m. sedermera fil. mag. *Ingrid Bergström*, f. 28 febr. 1913 i Torps förs., Västernorrlands län, dotter till lasarettsläkaren Levi Bergström i äktenskap med Antonia (Anni) Wallmark.

Döttrar:

Gunhild Kristina, f. 22 juni 1942 i Uppsala. Studentexamen 1960 vid Högre allmänna läroverket i Östersund. Inskreven vid Tekniska högskolans i Stockholm avdelning för arkitektur s. å.

Hervor Erna Charlotta, f. 12 dec. 1946 i Uppsala. Studentexamen vid Högre allm. läroverket i Östersund 1965.

Tab. 20

ERIK GUSTAF SVENONIUS (son till Fredrik Svenonius, tab. 16). F. 23 sept. 1901 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Uppsala 1920. Jur. kand. vid Uppsala universitet 1928. Tjänstgjorde vid Hallands läns norra domsaga i Kungsbacka 1928—30 och i Göteborgs rådhusrätt 1931. Extra kanslist hos Justitierevi-

⁶³ Om honom se Vem är vem?: Svealandsdelen (1947), s. 753, Ecklesiastikdepartementets konseljakter 20 juli 1951, Norrlands nation i Uppsala 1923—1929 (1929), s. 31 (m. foto), Norrlands nation i Uppsala 1929—1937 (1938), s. 54 (m. foto), Norrlands nation i Uppsala 1938—1942 (1943), s. 45 (m. foto), B. Ahlén, Svenskt författarlexikon 1941—1950 (1953), s. 584, Vem är det fr. o. m. 1953, intervju i Dagens Nyheter 19 dec. 1959 (m. foto) samt Norra latin 1900—1955 (Sveriges studenter VIII, 1959), s. 327 (m. foto).

⁶⁴ Av de sistnämnda äro de äldre förtecknade i Förteckning över tal och kväden i Samfundet S. H. T. åren 1926—1938 (1938), s. 28, och motsvarande förteckning åren 1939—1950 (1954), s. 28. Om hans verksamhet i detta samfund se även Samfundet S. H. T. En försenad 100-årsskrift (1960); förekommer i det 1961 tryckta alfabetiska registret under signaturen »Olle med vers»).

sionen 1931—42. Notarie i Stockholms rådhusrätt från 1931, förste amanuens från 1938, assessor från 1943, tf. rådman från 1949, extra rådman 1951—52 och 1954—55, rådman från 1955. Medlem av Par Bricole från 1945. Riddare av Nordstjärneorden 1961.⁶⁵ † 29 mars 1965 i Västerleds förs. i Stockholm av »infarctus cordis recidiv» (recidiverande hjärtinfarkt), enligt bouppteckningen efterlämnande 32499 kr.

G. 18 mars 1945 m. *Ruth Hedvig Elisabet Hultgren*, f. 27 juni 1908 i Oscars förs. i Stockholm, dotter till kyparen Emrik Teodor Hultgren i äktenskap med Ingrid Maria Hanson.

Barn:

Ragnhild Elisabet, f. 24 juli 1945 i Kungsholms förs. i Stockholm.

Ellen Margareta, f. 21 april 1947 i Bromma förs. i Stockholm.

Torsten Henrik, f. 10 mars 1950 i Bromma förs. i Stockholm.

Tab. 21

FREDRIK SVENONIUS (son till Frans Svenonius, tab. 5). F. 26 sept. 1803 vid Möllekull i Drevs förs., Kronobergs län. Skrivare vid Storfors bruk i Kroppa förs., Värmlands län 1822—23. Bokhållare vid Lessebo bruk i Hovmantorps förs., Kronobergs län, 1823—25. Bruksinspektör där 1825—26, vid Äryds bruk i Hemmesjö förs., samma län, 1826—28, vid Bjurbäckens bruk i Lungsunds förs., Värmlands län, 1828—39 och vid Storfors 1840—41. Brukspatron och delägare i Stöpaforss bruk i V. Sunds förs., Värmlands län, 1841—46. Disponent vid Persbergs gruvor i Färnebo förs., Värml., 1841—47 med bostad vid Yngshyttan i samma förs. Handlande i Filipstad 1847—51. Bodde 1851—52 i Gammelstad i Nederluleå förs., Norrbottens län. Var bruksförvaltare 1852—54 vid Grönsinka bruk i Österfärnebo förs., Gävleborgs län, och — efter en kortare vistelse i Katarina förs. i Stockholm — från 1855 vid Nissafors bruk i Öreryds förs., Jönköpings län, där han — utan att dödsorsak angivits i dödboken — dog 6 maj 1859, enligt bouppteckningen efterlämnande 1996 riksdaler.

G. 23 sept. 1829 m. sin kusin *Anna Gustava Dorotea Cederschiöld*, f. 9 dec. 1805 i Fryele förs., Jönköpings län, och † 13 dec. 1868 i Åsenhöga förs., Jönköpings län, dotter till fänriken Peter Samuel Cederschiöld i äktenskap med sin syssling Anna Sofia Cederschiöld.

Dessutom hade Fredrik Svenonius med *Catharina Johansdotter*, f. 17 maj 1806 i Ljuders förs., Kronobergs län, och † 18 dec. 1873 i Hovmantorps förs., dotter till soldaten Johan Kall i äktenskap med Maria Petersdotter samt g. 24 okt. 1830 m. sockenskomakaren Anders Nilsson Lyckberg (f. 27 juli 1801 i Långasjö förs. och † 14 dec. 1873 i Hovmantorp), dottern *Fredrika Svenonius*, f. 23 sept. 1826 vid Lessebo bruk i Hovmantorp samt † 12 april 1896 i Ronneby av »cancer recti» och »marasmus» (cancer i ändtarmen och förtvining), vilken blev g. 25 sept. 1849 m. sedermera handels-

⁶⁵ Om honom se J. Prom och E. Ugglå, Svensk jurismatrikel 1950, s. 299. Vem är vem: Stor-Stockholm (1962), s. 1251, och Svensk jurismatrikel (1964), s. 437.

trädgårdsmästaren *Sven Magnus Svensson*, f. 10 juni 1826 i Myresjö förs., Jönköpings län, och † 26 april 1906 i Ronneby.⁶⁶

Fredrik Svenonius' barn i äktenskapet:

Henrik Wilhelm, f. 16 aug. 1830 vid Bjurbäcken, Lungsund. Studerade från 1840 vid Filipstads högre apologistkola⁶⁷ och 1846 vid Skara högre lärdomsskola.⁶⁸ Inskrevs 1847 vid Karlstads gymnasium.⁶⁹ Studentexamen vid Lunds universitet 20 juni 1849 och därefter inskriven vid Uppsala universitet 23 april 1850.⁷⁰ Utskrevs 7 juli 1851 från föräldrahemmet i Filipstad till Stockholm, där han dock icke kunnat återfinnas i registren till mantalslängderna för 1852. Kameraexamen i Lund 1852. Undertecknade nov.—dec. 1853 och 1854 å ämbetets vägnar mantalslängderna för Varbergs fögderi (KA) tillsammans med häradsskrivaren där Elias Enoch Svenonius (en ättling till biskop Enevald Svenonius⁷¹) och kallas vice häradsskrivare i kyrkoböckerna för Träslövs förs. därstädes, vari han 1854—1855 var kyrkobokförd å Träslöv nr 18. Inskrevs därifrån i Kristine förs. i Göteborg, där han 1855 blev e. o. assistent vid telegrafstationen efter att en kort tid ha varit elev vid Vänersborgs telegrafstation. Andre assistent s. å. Förste assistent s. å. Transporterad till Kristinehamn 1856. Kommissarie s. å. Föreståndare för Arboga telegrafstation 1860 och för Umeå telegrafstation 1860—90.⁷² Flyttade sistnämnda år till Kungsör i Kung Karls förs., Västmanlands län, där han dog 29 juli 1896 av hjärnblödning och organiskt hjärtfel, enligt bouppteckningen efterlämnande 12630 kr.⁷³ G. 6 sept. 1861 m. *Karolina Rosina Lindström*, f. 6 mars 1828 i Arboga och † 22 juli 1910 i Kungsör, dotter till snickaren Carl Gustaf Lindström i äktenskap med Maria Lovisa Lahman. Kyrkoherde J. A. Hammargren i Sättna skriver om Henrik Svenonius och hans hustru: »Frun var oerhört älskvärd. Herrn var även vänlig och gästfri, fast han »tutade» nog åtskilligt».⁷⁴ Prosten C. G. Eckerberg i Kungsör skrev om dem: »Båda voro ganska originella typer, goda och välvilliga människor. — — — Han brändes i Stockholm, och hon förvarade urnan med stoffet hemma hos sig. Det

⁶⁶ Fredrika Svenonius, vars egenskap av dotter till Fredrik Svenonius framgår av namn och födelseort, skildras av sin dotterdotter, fru Astrid Hartelius, Stockholm, som »en liten späd brunett med vackra drag, ett ordningsmönster och mycket religiös». Om Sven Magnus Svenssons och Fredrika Svenonius ättlingar se s. 168 f.

⁶⁷ Inskrivningsbok 1836—1879, Högre allmänna läroverkets i Filipstad arkiv.
⁶⁸ E. Erlandsson, Skara högre allmänna läroverks lärjungar åren 1826—1869 (1925), s. 168.

⁶⁹ Högre allmänna läroverkets arkiv C II: 2, Karlstad.

⁷⁰ Kansliets arkiv D I: 10, Uppsala universitet. Jfr A. Larsson, Förteckning öfver Värmlands nations medlemmar, s. 79. Hans studentbetyg är avskrivet i U 1500 g, UUB.

⁷¹ F. Svenonius, Släkten Svenonius, s. 7.

⁷² Hans tjänstedata framgå av Matrikel öfver Kongl. Telegrafverkets embets- och tjenstemän, 1, f. 157, Telestyrelsens arkiv. En kortfattad framställning om honom och brodern Johan finnes i C. Sjöström, Vermlands nation i Lund 1682—1907 (1908), s. 138.

⁷³ Västmanlands västra domsagas kansli, Köping.

⁷⁴ Brev till kamrer Richard Svenonius, Skellefteå, 16 mars 1933, nu hos förf.

berättas, att hon en dag under sin sista tid tog och strödde ut askan i sin trädgård».⁷⁵

Johan Fredrik,⁷⁶ f. 23 juni 1832 vid Bjurbäcken, Lungsund. Inskrevs 1841 vid Filipstads högre apologistkola⁷⁷ och 1847 vid Karlstads gymnasium.⁷⁸ Student vid Lunds universitet 1849. Åtnjöt 1852—53 undervisning vid Bergselementarskolan i Filipstad.⁷⁹ Var 1854—55 lantmäterieleve i Nederluleå, Norrbottens län, men tillråddes på grund av svag syn att välja annat yrke.⁸⁰ Elev vid Göteborgs telegrafstation 1855. Assistent 1856. Transporterad s. å. till Kristinehamn samt 1857 först till Örebro och sedan till Arboga. Suspendades där 1858 för en månad på grund av att han vid ett tillfälle 1857 vållat temporärt avbrott i telegraferingen.⁸¹ Transporterades 1859 till Eskilstuna, där han s. å. erhöll varning för att han försenat ett statstelegram genom att befordra det med gående bud.⁸² Transporterades 1862 till Mariestad och erhöll 1865 på egen begäran avsked.⁸³ Flyttade 1865 från Mariestad till Hedvig Eleonora förs. i Stockholm och 1866 i tur och ordning till Maria, Jakobs, Nicolai och Katarina församlingar därstädes och slutligen 1872 från sistnämnda förs. åter till Nicolai. I Stockholm lär han till en början ha varit stadsbud,⁸⁴ men senare var han 1867—74 intagen på Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning,⁸⁵ 1874—76 på Allmänna arbetsinrättningen i Stockholm⁸⁶ och från sistnämnda år ånyo på Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning,⁸⁵ där han dog 23 febr. 1897 av »marasmus senilis» (ålderdomssvaghet) enligt Nicolai förs:s dödbok. Kyrkoherde J. A. Hammargren skriver till farbrodern Thures sonson Richard Svenonius om honom: »Telegrafkommissarien Svenonius hade en olycklig broder, som drack mycket och slutade olyckligt. Han intogs på Grubbens gårde, där han dog. — — — Din farfar omtalade, att han emellanåt fick uppdrag av telegrafkommissarien Svenonius i Umeå att överlämna pengar till »mannen på Grubbens gårde», och att han i sina aristokratiska känslor var mycket besvärad av detta uppdrag, som han dock fullgjorde.»⁸⁷

Julia Sofia, f. 22 juni 1834 vid Bjurbäcken, Lungsund. Utskrevs 1859 från modern vid Nissafors i Öreryds förs., Jönköpings län, till Kristinehamn men inlämnade i stället sitt flyttningsbetyg i Kvillinge förs., Östergötlands

⁷⁵ Brev till numera rektor Finn Svenonius 16 febr. 1933, nu hos förf.

⁷⁶ Tilltalsnamnet framgår av Fredrik Svenonius' brev till C. A. Carpersson 20 april 1851 och 6 okt. 1855 i Carl Sahlins bergshistoriska samlingar, vol. 138, Tekniska museet, Stockholm.

⁷⁷ Inskrivningsbok 1836—1879, Högre allmänna läroverkets i Filipstad arkiv.

⁷⁸ Högre allmänna läroverkets arkiv C II: 2, Karlstad.

⁷⁹ Jfr G. Indebetou, Bergsskolans i Filipstad elever 1830—1930 (1931), s. 54.

⁸⁰ För kändedom om hans ungdomsöden se tjänsteansökan 22 sept. 1855 med bilagor bland Ankomna handlingar 1855, Telestyrelsens arkiv. Jfr även faderns ovan (s. 100 f.) avtryckta brev till C. A. Caspersson 6 okt. 1855.

⁸¹ Telegrafverkets protokoll 1858: 1: 22 febr., Telestyrelsens arkiv.

⁸² Telegrafverkets protokoll 1859: 3: 22 aug.

⁸³ För hans tjänstedata se Matrikel öfver Kongl. Telegrafverkets embets- och tjänstemän, 1, f. 156, Telestyrelsens arkiv.

⁸⁴ Högre allmänna läroverkets arkiv C II: 2: 10 sept. 1847, Karlstad.

⁸⁵ Stockholms stads allmänna försörjningsinrättnings matrikel, SSA.

⁸⁶ Matrikel i Vårdhemmet Högalids arkiv, Stockholm.

⁸⁷ Brev 16 mars 1933, nu hos förf.

län, där hon var »mamsell» hos bergmästare F. A. v. Schéeles i Filipstad son Christian Robsahm v. Schéele vid Skälstad. Flyttade 1862 till Filipstad, 1864 till Hällefors förs., Örebro län, 1865 åter till Filipstad, 1866 till Järnboås förs., Örebro län, 1870 till Umeå, 1872 till Lundsberg i Lungsunds förs., Värmlands län, 1874 till Göteborg, 1875 åter till Lundsberg, 1876 till Reftele förs., Jönköpings län, 1878 ånyo till Göteborg, 1879 till sin syster och sväger i Jönköpings västra (Sofia) förs., 1881 till Mariestad, där hon var lärarinna vid Johannesbergs sinnesslöanstalt, 1885 till sin syster och sväger i Skillingaryd i Tofteryds förs., Jönköpings län, 1894 till Jönköpings västra (Sofia) förs. och 1898 till Stora Malms förs., Södermanlands län, där hon dog av »hjärnslag» 28 okt. 1911 hos sin systerdotter fru Sally Holm, enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 859 kr.⁸⁸

Carl⁸⁹ Gustaf, f. 23 juli 1836 (tvilling) vid Bjurbäcken, Lungsund. Genomgick 1844—49 Filipstads högre apologistkola⁹⁰ och 1849—51 Göteborgs Handelsinstitut. Var 1851—52 anställd hos AB Holmstedt & Boije i Göteborg (skriven i Kristine förs.). Bodde 1852—53 hos föräldrarna vid Grönsinka bruk i Österfärnebo förs., Gävleborgs län. Var därefter anställd som handelsbokhållare hos AB Johns & Co. i Stockholm, där han var skriven i Storkyrkoförs. 1853, i Maria förs. 1853—55 och därefter i Katarina förs., i vilken han dog av tuberkulos 14 sept. 1855⁹¹ efter att ha legat sjuk hos sina föräldrar sedan årets början.⁹² Hans bouppteckning företer ingen behållning.⁹³

Carolina Gustava, f. 23 juli 1836 (tvilling) vid Bjurbäcken, Lungsund. Drunknade under badning vid Dalarö⁹⁴ 22 juli 1855 (skriven i Katarina förs. hos föräldrarna).

Maria Lovisa Malvina, f. 14 okt. 1838 i Stenestads förs., Kristianstads län (bokförd i Lungsunds födelsebok). † 11 aug. 1840 vid Storfors i Kroppa förs. av »tärande sjukdom».

Malcolm Ludvig (i senare kyrkoböcker är namnens ordning omkastad), f. 11 okt. 1840 vid Storfors, Kroppa. Inskrevs 1848 vid Filipstads högre apologistkola, som han lämnade 1851 för »intagning i Luleå skola»,⁹⁵ i vars matrikel han dock icke kunnat återfinnas. Bodde 1853—65 i Stockholm (1853 i Storkyrkoförs., 1853—55 i Maria, 1855—60 i Jakob, 1860—61 i Hedvig Eleonora, 1861—63 åter i Storkyrkoförs., 1863—64 åter i Maria och 1864—65 åter i Storkyrkoförs.). Var 1865—73 handelsbokhållare i Heden i Bollnäs förs., Gävleborgs län och 1873—77 handelsbiträde i Sidskog i Järvsö förs., samma län. Bodde 1877—79 i Göteborg. Var 1879—80 bokhållare i Jönköpings västra (Sofia) förs. men flyttade sistnämnda år

⁸⁸ Oppunda och Villättinge domsagas kansli, Katrineholm.

⁸⁹ Tilltalsnamnet framgår av bilaga 7 ovan.

⁹⁰ Inskrivningsbok 1836—1879, Högre allmänna läroverkets i Filipstad arkiv.

⁹¹ Om honom se Matrikel öfver Göteborgs handelsinstituts elever, 1, utg. af A. Ahlström (1918), s. 56.

⁹² Bil. 7 ovan enligt vilken källa han skulle ha blivit kassör hos AB Johns & Co. 1 jan. 1855, om han ej insjuknat.

⁹³ SSA.

⁹⁴ Bilaga 7. Jfr J. P. Nyberg, Wieselska slägtregistret (1873), s. 21.

⁹⁵ Inskrivningsbok 1836—1879, Högre allmänna läroverkets i Filipstad arkiv.



Ludvig Svenonius.

definitivt till Göteborg, där han på 1880-talet kallas bokhållare, senare bokhållerilärare och i början av 1900-talet privatlärare samt var skriven 1880—83 i Domkyrkoförs., 1883—84 i Haga, 1884 i Oscar Fredrik, s. å. i Masthuggsförs., 1884—88 ånyo i Haga, 1888 ånyo i Masthuggsförs., 1888—90 ånyo i Haga, 1890—91 ånyo i Domkyrkoförs., 1891—99 ånyo i Haga, 1899—1900 ånyo i Domkyrkoförs., 1900—03 ånyo i Haga, 1903—04 ånyo i Masthuggsförs., 1904—05 ånyo i Haga, 1905—08 ånyo i Domkyrkoförs., 1908—09 ånyo i Haga och från 1909 ånyo i Oscar Fredrik, där han dog ogift på ålderdomshemmet 24 juni 1920 av »arteriosclerosis» (åderförkalkning), enligt bouppteckningsbevis i Göteborgs rådhusrätt icke efterlämnande andra tillgångar än lösegendom till ett värde av 20 kr. Begravd på Västra kyrkogården i Göteborg, där IOGT rest en tre meter hög gravsten på hans grav.⁹⁶ Han karakteriseras av sin kusin Fredrik Svenonius som »ovanligt hygglig och stillsam».⁹⁷ *Tryckt skrift*: En banbrytare i norrbottenska gruffrågor (Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning 23 juni 1902).

⁹⁶ Om honom se tidningen Viking 1915, nr 10, om hans insatser i IOGT: Minnesskrift utgiven med anledning av logen 861 Josuas 50-åriga tillvaro (1934), s. 26, om hans insatser i Frälsningsarmén: T. Kjäll, De följde en fana (1957), s. 23. Brev från honom finns i GUB (till S. A. Hedlund och H. Hedlund), i GLA (till A. Wijkander; jfr J. Edström, a. a., s. 179), i KB (till S. A. Hedin), i UUB (till K. J. Bergström) och i SSA (till C. Lindhagen).

⁹⁷ Brev från Fredrik Svenonius d. y. 20 okt. 1917 till Theodor Nordström, Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontors arkiv, Stockholm. Docent G. Ahlström har fäst min uppmärksamhet på detta brev.

Johanna Constantia, f. 29 aug. 1843 vid Yngshyttan i Färnebo. Var 1855 elev vid diakonissföreningens skola på Kungsholmen i Stockholm.⁹⁸ Flyttade 1867 från modern i Jönköpings östra förs. till Tranemo prästgård i Älvsborgs län, 1869 till Vassland i Järnboås förs., Örebro län, 1870 till Äryds säteri i Hemmesjö förs., Kronobergs län, 1873 till sin frände kyrkoherde Johan Strömbom i Asenhöga prästgård, Jönköpings län, och 1874 till Reftele förs., samma län. G. 10 maj 1874 m. handlanden i Ölme stad. Reftele, *Axel Fredrik Ekelund*, f. 1 sept. 1844 i Ölme stads förs., Jönköpings län. Hustrun bodde 1878—79 i Göteborg, men sistnämnda år flyttade hela familjen till Jönköpings västra förs., där mannen kallas skrivare. 1884 flyttade de därifrån till Skillingaryd i Tofteryds förs., Jönköpings län, där han kallas kommissionär och hon dog 23 jan. 1885 av »vatten i lungorna och klenhet efter barns börd». Enligt bouppteckningen förelåg i boet ingen behållning.⁹⁹ Mannen gifte om sig 15 nov. 1885 m. Anna Ida Malvina Ottiliana von Johnstone, f. 3 april 1840 och † 20 febr. 1891, samt flyttade 1891 till Norra Solberga förs., Jönköpings län, och 1893 till Katrineholm i Stora Malms förs., Södermanlands län. Där kallas han fjärdingsman, gifte ånyo om sig 4 aug. 1900 m. Augusta Pettersson, f. 26 okt. 1863 och † 8 mars 1952, samt dog själv 7 juni 1908.¹⁰⁰

Clara Gabriella, f. 30 mars 1846 vid Yngshyttan, Färnebo. Flyttade 1867 från modern i Jönköping till Äryds säteri i Hemmesjö förs., Kronobergs län, 1870 till Lundsberg i Lungsunds förs., Värmlands län, och 1873 till Uddevalla. G. 23 juni 1873 m. civilingenjören *Johan August Tidstrand*, f. 2 aug. 1837 i Habo förs., Skaraborgs län, med vilken hon flyttade 1874 till Domkyrkoförs. i Göteborg, där hon dog 30 mars s. å. av »convulsioner under förlossning»;¹ bouppteckning har ej påträffats. Mannen gifte om sig 4 okt. 1876 m. Margareta Theresia Lindbäck, f. 24 dec. 1842 och † 6 okt. 1912, samt omkom vid inspektionsresa å den under byggnad varande järnvägen Halmstad—Nässjö 24 sept. 1882 (skriven i Domkyrkoförs. i Göteborg).

Zelma Maria, f. 14 aug. 1849 (tvilling) i Filipstad. Bodde efter moderns flyttning från Jönköpings östra förs. kvar där och flyttade 1873 till Lundsberg i Lungsunds förs., Värmlands län, 1875 som guvernant till Vintrosa förs., Örebro län, 1877 till sin syster och sväger i Reftele förs., Jönköpings län, 1878 till Carl Johans förs. i Göteborg, s. å. till Södra Fågelås förs. i Skaraborgs län, där hon var lärarinna å Monäs egendom, 1879 till sin bror i Umeå, 1880 till Mariestad, där hon liksom system Julia var lärarinna vid Johannesbergs sinnesslöanstalt, 1884 till sin syster och sväger i Skillingaryd i Tofteryds förs., Jönköpings län, 1894 jämte system Julia till Jönköpings västra (Sofia) förs. och 1898 ensam till Motala, där hon dog 1 mars 1910 av cancer, enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av fyra kr.²

⁹⁸ Bil. 7 ovan. Denna skola hade grundats 1852 av hennes fars kusin Marie Cederschiöld (G. Stenvall, Marie Cederschiöld, s. 128 ff.).

⁹⁹ Östbo och Västbo domsagas kansli, Värnamo.

¹⁰⁰ Om Axel Ekelunds och Johanna Svenonius' ättlingar se s. 169 ff.

¹ Deras enda barn var sonen *Karl Henrik*, f. 30 mars 1874, † redan 2 jan. 1875.

² Rådhusrätten, Motala.



Zelma och Clara Svenonius.

Tryckta skrifter: Bibelsånger (anonyma; Halmstad 1894; andra tillökade upplagan med titeln »Bibelsånger af Zelma» 1896); Nya bibelsånger. Af Z. S. (Jönköping 1900); Bibelsånger med tillägg af några nykterhetssånger. Af Z. S. (Jönköping 1903).³

Agnes Olivia, f. 15 aug. 1849 (tvilling) i Filipstad. † 18 sept. s. å.

³ Jfr B. Ahlén, Svenskt författarlexikon 1900—1940 (1942), s. 795. Hennes religiösa verksamhet har i odaterat brev (nu hos förf.) till Finn Svenonius från hennes vänner fröknarna Sara Petterson och Kristina Johanson i Vadstena 1933 skildrats sålunda: »Innan hon kom till Motala var hon hos sin syster Julia i Jönköping. Av missionsbröder i Jönköping blev hon sänd till Dalarna att missionera där. På resan dit träffade hon en troende fru, som bad henne att göra uppehåll i Fivelstad församling en tid och flera socknar att läsa Guds ord. Sen fortsattes resan i sällskap med en landbrukardotter, som var evangelist. Kom åter till Hagebyhöga. Vistades hos en lantb. Petterson och läste med barnen 2 somrar. Imellanåt reste hon omkring och talade Guds ord. Flyttade till Motala, bodde där en tid. Reste till Västergötland men kom åter till Motala och slutade där sin arbetsdag.

Ytterligare uppgifter har lämnats i brev 25 maj 1933 (nu hos förf.) till Finn Svenonius av herr Karl Franson i Motala: »Fröken Zelma Svenonius kom enligt vad en hennes vän här i staden berättade första gången till Motala hösten 1897, el. 1898, där hon tidvis vistades till sin död den 1 mars 1910. Hon bodde första tiden hos en fröken Matilda Johanson, som nu äger Privat-hotellet i vår stad. Senare hade hon sin tillflyktsort hos ett par damer, frök-narna Sara Petterson och Kristina Johansson, då boende i Uggeltorp, en gård mellan städerna Motala och Vadstena. Fröken Svenonius färdades rätt vida omkring, förnämligast i Östergötland och även Västergötland. Hon samlade sina vänner och vem som ville lyssna till små bibelstunder och s. k. »fromma

Tab. 22

THURE LORENTZ SVENONIUS (son till Frans Svenonius, tab. 5). F. 14 mars 1809 vid Lessebo bruk i Hovmantorps förs., Kronobergs län. Lärling vid Storfors bruk i Kroppa förs., Värmlands län 1823—1826. Bokhållare vid Lessebo 1826—27, vid Åryds bruk i Hemmesjö förs., Kronobergs län, 1827—28, vid Bjurbäckens bruk i Lungsunds förs., Värmlands län, 1828—29, vid Stömne bruk i Stavnäs förs., samma län, 1829—30, vid Saxå bruk i Färnebo förs. 1830—32, vid Storfors 1832—33, vid Sunnemo masugn i Sunnemo förs. 1833—34 och vid Selets bruk i Nederluleå förs., Norrbottens län, 1835—49. Köpte 1839—40 9/32 mantal i Orrbyn nr 1—2 i samma förs., där han var handlande på Skravelholmen 1854—58. Flyttade 1859 till Katarina förs. i Stockholm och därifrån följande år till Maria förs., där han 1860—61 var arbetsbokhållare vid Straff- och arbetsfängelset på Långholm. Förordnades 1861 såsom direktör för länsfängelse i Umeå och erhöll 1862 konstitutorial å denna befattning. Tjänstledig från denna befattning från 1872. Flyttade s. å. till Stockholm, där han var skriven i Maria 1877—81, i Jakob 1881—82, i Hedvig Eleonora 1882—84 samt i Katarina från sistnämnda år. † där 26 jan. 1892 av hjärnblödning, enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 861 kronor.

G. 24 nov. 1836 m. *Lovisa (Louise) Katarina Hammargren*, f. 24 nov. 1819 i Piteå och † 6 dec. 1896 i Katarina förs. i Stockholm, dotter till rådmannen Jakob Hammargren i äktenskap med Eva Maria Forsberg.

Barn:

Frans Lorens, f. 1838, † 1912, postmästare. Se tab. 23.

Hilda Maria, f. 20 maj 1840 vid Melderstein, Råneå. Flyttade därifrån 1859 till sin morbror lektor Hammargren i Östersund, därifrån 1863 till föräldrarna i Umeå, därifrån 1867 till Lövånger i Västerbottens län, där hon var »husfröken» först i Fällan och sedan i Mångbyn, därifrån 1873 till Umeå, därifrån 1875 till sin syster Selma i Selet i Lövånger, därifrån 1876 till Gammelbyn i Burträsk förs., Västerbottens län, därifrån ånyo till system Selma i Selet i Lövånger, därifrån 1879 med henne till Åkersberga i Österåkers förs., Stockholms län, och därifrån 1882 till föräldrarna i Stockholm. Erhöll 1892 sjuklighetspension, då hon led av »svårartad gikt i begge armarna» och därjämte var »blodfattig och swag» samt för framtiden »oförmögen att med arbete försörja sig». † 23 jan. 1902 i Katarina förs. i Stock-

övingar» var hon gick fram. Hon hade överallt sina vänner, som hon bodde hos längre el. kortare tid och där hon också hade sina mötesstunder. Helst sökte hon komma till platser, där ingen religiös verksamhet utom den mer officiella kyrkliga förekom. Jag har här i Motala träffat trenne äldre damer som tillhörde hennes vänner och de beskriva fröken Svenonius som en sällsamt fin personlighet med varmt religiös läggning. Hon kallade sig skämtsamt för »sin Herres lilla springflicka». Ständigt var hon också ute i ärenden i sin Herres tjänst. Så långt jag kunnat utröna tillhörde icke frk. Svenonius någon frikyrklig församling men tyckes ha varit mest andebefryddad med baptisterna i vars kapell här i staden hon tyckes, de tillfällen hon vistats här, haft sitt andliga hem.»

⁴ Protokoll 1892, p. 179—180 och 195—196, Civilstatens pensionsinrättnings arkiv, RA. Jfr Ink. handl. 1892, nr 160, samma arkiv.

holm av »ileus» (tarmvred), enligt bouppteckningen efterlämnande 946 kr.⁵

Carl Jakob, f. 25 april 1842 vid Melderstein, Råneå, och † där 8 juni 1844 (dödsorsak ej angiven).

Albert Fredrik, f. 1844, † 1923, fyrmästare. Se tab. 37.

Selma Jakobina, f. 24 nov. 1846 vid Melderstein, Råneå. Telegrafist i Selet, Löfvångers förs., Västerbottens län, 1875—79, vid Åkersberga, Österåkers förs., Stockholms län, 1879—82 och därefter i Stockholm. Föreståndarinna för telegrafbyrån i riksdagshuset å Riddarholmen 1887—1905.⁶ Flyttade 1923 från Stockholm till Vaxholm, där hon dog 13 jan. 1926 av hjärnblödning, enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 1 434 kr.⁷

Carl Rudolf, f. 14 okt. 1848 vid Melderstein, Råneå. Studerade vid Katarina lägre elementarläroverk och från 1861 vid läroverket i Umeå, från vars fjärde klass han avgick 1864, varvid han hade för avsikt att söka tjänst vid apotek.⁸ Utskrevs från Umeå till Stockholm s. å., varifrån han återkom 1868. Mönstrade 10 okt. s. å. på briggen Magnus,⁹ vilken han medföljde som »constapel» till La Plata-floden i Sydamerika, där han drunknade »genom våldig händelse» 20 okt. 1869 enligt Umeå dödbok.

Thure Leonard, f. 1851, † 1901, lektor. Se tab. 42.

Ludvig Oskar, f. 1853, † 1926, provinsialläkare. Se tab. 43.

Lovisa (Lova) Leontina, f. 4 aug. 1858 i Orrbyn, Råneå. † 23 maj 1878 i Maria förs. i Stockholm av »phtisis pulmonum» (lungtuberkulos). Hon var vid sin död förlovad med docenten, sedermera professorn i matematik Matths Falk, f. 1841, † 1926.¹⁰ Enligt hennes kusin kyrkoherde J. A. Hammargrens brev 7 mars 1933 till Richard Svenonius (nu hos förf.) »hade hon utmärkt sig för sina musikaliska anlag; hon var väl hardt när ett musikaliskt snille».

Tab. 23

FRANS LORENS SVENONIUS (son till Thure Svenonius, tab. 22). F. 23 juni 1838 vid Melderstein i Råneå förs., Norrbottens län. Studerade vid Piteå trivialskola 1847—52¹¹ och vid Östersunds elementarskola 1852—58.¹² Student i Uppsala 1858. Kameralexamen 1861 och juridisk preliminär-examen 1862 därstädes. E. o. kammarskrivare i Kammarkollegiet 1862—63, i Kammarrätten 1863.¹³ Tf. kammarskrivare i Fångvårdsstyrelsen 1863—64 och vid Flottans station å Skeppsholmen i Stockholm 1864. E. o. kammarskrivare i Generalpoststyrelsen och e. o. kontorsskrivare vid Stockholms postkontor 1864. Ordinarie kontorsskrivare och föreståndare för en s. k. expe-

⁵ SSA.

⁶ För hennes tjänstedata se Matrikel öfver Kongl. Telegrafverkets embets- och tjänstemän, I, uppslag 28, Telestyrelsens arkiv. Ett brev från henne till brodern Albert finnes hos förf.

⁷ Södra Roslags domsagas kansli, Stockholm.

⁸ Matrikel 1805—1867, Högre allmänna läroverkets i Umeå arkiv.

⁹ Liggare, Sjömanshusets i Umeå arkiv.

¹⁰ Om honom se B. Steenberg i SMOK, 2 (1944), s. 484.

¹¹ Högre allmänna läroverkets i Piteå arkiv C II: 1.

¹² Lärjungarnes ordning i Östersunds elementarskola Hötsterminen 1857 (1857). Motsvarande katalog 1858 (1858).

¹³ Jfr J. Kleberg, Kammarrevisionen-kammarrätten 1695—1940, s. 312.



Frans Svenonius



Lotten Svenonius, född Forsström.

ditionspulpet inom Stockholms centralpostkontors avdelning för avgående brevpöst 1873. Kontrollör 1881. Medarbetade på utrikesavdelningen i Nya Dagligt Allehanda 1864—83¹⁴ med fast anställning fr. o. m. 1868.¹⁵ Under sin Stockholmsvistelse var han, som först 1865 formellt utskrevs från föräldrahemmet i Umeå, kyrkobokförd i Skeppsholms förs. 1865—70, i Storkyrkoförs. 1870—78 och därefter i Klara förs. Postmästare i Vänersborg 1890—1903.¹⁶ Efter pensioneringen flyttade han från Vänersborg till Södertälje 1903 och därifrån till Alingsås 1906, där han dog 25 april 1912 av åderförkalkning och äggvitesjukdom, enligt bouppteckningen efterlämnande 1 397 kronor.¹⁷

G. 29 okt. 1871 med *Johanna Charlotta (Lotten) Forsström*, f. 10 okt. 1844 i Ulricehamn och † 16 febr. 1913 i Alingsås, dotter till garvargesällen Gustaf Forsström i äktenskap med Anna Karolina Långberg.

¹⁴ Svenskt porträttgalleri 16 (1897), s. 113 (med foto). Nekrolog i Nya Dagligt Allehanda 26 april 1912. Enl. Svenskt porträttgalleri och B. Lundstedt, Sveriges periodiska litteratur, 2 (1896), s. 117, upphörde hans medarbetarskap i Nya Dagligt Allehanda först 1884, men redan i brev 29 sept. 1883 från hans mor till hans bror Albert (hos förf.) uppges, att han »nödgets sluta vid Tidnbyrån, derföre att hans hälsa och krafter äro för medtagna att arbeta på 2 ställen».

¹⁵ Lundstedt, a. a., s. 117.

¹⁶ För hans karriär se H. Lagergren, Svensk postmatrikel 1894 s. 157, och E. Grape, Postkontor och postmästare (1951), s. 667, samt Finansdepartementets konseljakter 18 april 1890, nr 9, RA.

¹⁷ Rådhusrätten, Alingsås.

Barn:

Birger Frans Gotthard, f. 1870, † 1952, advokat. Se tab. 24.

Ada Laurentia Johanna, f. 23 juni 1875 i Stockholms Storkyrkoförs., † 30 sept. 1950 i Gustaf Vasa förs. i Stockholm av »ulcus duodeni perf.» (brustet sår på tolvfingertarmen). Enligt bouppteckningen förelåg i boet ingen behållning.¹⁸ G. 31 juli 1897 m. civilingenjör *Georg Oscar Magnus Olsson*, f. 3 juni 1867 i Liverpool och † 5 juni 1947 i Klara förs. i Stockholm.¹⁹

Julia Fanny Charlotta, f. 2 sept. 1877 i Stockholms Storkyrkoförs., † 1 febr. 1964 i Vasa förs. i Göteborg av tarmtumör, efterlämnande 475 240 kr. G. 1:o 1 dec. 1901 m. länsnotarien *Fritz Wikström*, f. 26 jan. 1866 i Nors förs., Värmlands län, † 1 maj 1905 i Vänersborg. G. 2:o 13 dec. 1906 m. den föregående makens tvillingbror advokaten *Hugo Wikström*, f. 26 jan. 1866 i Nor och † 9 april 1951 i Vasa förs. i Göteborg samt änklings sedan 7 mars 1900 efter *Lydia Maria Sundling*, f. 8 sept. 1870.²⁰

¹⁸ Rådhusrätten, Stockholm.

¹⁹ Om honom se Svenskt porträttgalleri, 17 (1905), s. 210 (med foto), och generalregister (1913), s. 563, E. Dahl, Norra reals studenter jämte rektorer åren 1881—1923 (1924), s. 26, G. Indebetou och E. Hylander, Svenska teknologföreningen 1861—1936, 1 (1937), s. 324, samt N. Hagström, Lärare och studenter vid Stockholms realläroverk 1876—1890, Högre realläroverket på Norrmalm 1890—1941 (1941), s. 165.

Söner:

A. *Frans Olof William Magner*, f. 24 maj 1898, ingenjör, Stockholm. G. 12 aug. 1927—10 nov. 1955 m. *Sonja Maria Hedlund*, f. 20 nov. 1904.

Barn: a. *Vanja Ellen Maria Magner*, f. 23 nov. 1927. G. 1 okt. 1949 m. mekanikern *Lars-Emil Rohdin*, f. 30 juni 1923, Kallhäll, Järfälla förs., Stockholms län.

Barn: *Karin Maria Rohdin*, f. 21 mars 1950.

Lars Börje Rohdin, f. 3 mars 1953.

Olof Hans Rohdin, f. 19 april 1955.

Rut Erika Rohdin, f. 4 juni 1958.

b. *Karl Magnus Bertil Magner*, f. 11 mars 1929, civilingenjör, Stockholm. G. 6 jan. 1955 m. *Ulla Birgitta (Ulla-Britta) Maria Liljeqvist*, f. 19 juli 1925.

B. *Albert Edward Oscar Magner*, f. 30 juni 1900, armédirektör, Stockholm, nådde 1929 som förste svensk världsrekord i hastighet på motorcykel (B. Lindau i Nordisk familjeboks sportlexikon, 5, 1943, sp. 285). G. 1:o 3 juni 1927—6 aug. 1935 m. *Alfhild Ragnhild Ingeborg Lönn*, f. 28 jan. 1903 (omgift). G. 2:o 12 aug. 1939 m. *Gerda Martina Petersson*, f. 23 mars 1908.

Son: *Karl Erik Lennart Magner*, f. 16 juni 1921, representant för AB Bolinder-Munktel i Perth, Australien. G. 30 juli 1950 m. *Gunnel Margareta Sand*, f. 16 april 1927.

C. *Nils Robert Magner*, f. 2 juli 1903, fotograf, Göteborg. G. 1:o 22 sept. 1934—24 juli 1941 m. *Karin Margareta Westling*, f. 6 okt. 1908. G. 2:o 23 juni 1945 m. *Barbro Lindström*, f. 15 okt. 1922.

Döttrar: 2) *Ulrika Magner*, f. 10 juni 1946.

2) *Lena Magner*, f. 24 jan. 1950.

²⁰ Om dessa bröders härstamning se (V. Örnberg), Svensk släkt-kalender, 1 (1885), s. 168, varav bl. a. framgår, att deras mor var friherrinnan Emilie Carolina Cederström, en systerdotter till den förutnämnde general Löwenhielm. Om Fritz Wikström se Svenskt porträttgalleri, 19 (1903), s. 44 (med foto), om Hugo Wikström Svenskt porträttgalleri, 6 (1903), s. 177 (med foto), H. Gullberg, Justitiematrikel 1914, s. 376, A. Gullberg, Justitiematrikel 1934,

Ture Herman Ludvig, f. 1879, † 1946, läroverksadjunkt. Se tab. 25.

Lars Artur Reinhold, f. 1880, † 1955, läroverksadjunkt. Se tab. 29.

Knut Arvid Leopold, f. 11 maj 1882 i Klara förs. i Stockholm. Flyttade efter studier vid Vänersborgs läroverk 1891—97²¹ och anställning som kontorslärning i Vänersborg till Slättåkra förs., Hallands län, 1898, där han var kontorslärning vid en fabrik. Flyttade därifrån till Hamburg 1900, därifrån 1903 som bokhållare till Johannes förs. i Stockholm, därifrån 1904 till Klara förs. där, därifrån 1906 till Kristine förs. i Göteborg, därifrån s. å. till Värnamo, där han först var prokurist vid firma Stolfabriken Buffalo (Högberg & Brusewitz)²² och 4 juni 1909—16 okt. 1916 idkade tillverkning och försäljning av möbler under firma Buffalobolaget K. Svenonius & Co.²³ 1915 återvände han till Stockholm, där han 4 nov. 1916 lät inregistrera en firma med samma namn för tillverkning och försäljning av möbler och 25 nov. s. å. lät inregistrera en försäkringsbyrå,²⁴ av vilka den senare redovisas under honom ännu i 1925 års adresskalender, medan Buffalobolagets stolfabrik hade samma adress som den ännu 1921 men därefter ej mer uppträder i adresskalendrarna. 1926—46 innehade han hotell Vindruvan i Värnamo.²⁵ 1946 flyttade han till Göteborg, där han dog 25 dec. 1963 i Johannebergs förs. av urinblåse- och njurbäckeninflammation samt cancer. Ingen behållning i boet. G. 1:o 26 dec. 1909—18 okt. 1911 m. folkskollärarinnan *Signe Anna Maria Gasslander*, f. 5 okt. 1877 i Värnamo och med åter-

s. 399, A. Gullberg, E. Alexanderson och G. Silfverstolpe, Justitiematrikel 1941, s. 613, *The royal bachelor's club 1769—1944* (1947), s. 261, och J. Prom och E. Uggla, *Svensk juristmatrikel 1950*, s. 338.

I äktenskap med Fanny Svenonius fick vardera av dem en dotter:

A. *Anna Lisa Emilie Charlotta Wikström*, f. 12 april 1904, † 31 mars 1919.

B. *Maud Kerstin Wikström*, f. 19 sept. 1907. G. 19 dec. 1927 m. major *Bjarne Thorleifsson Wessel*, f. 11 jan. 1900, Malmö.

Barn: a. *Gunilla Bjarnesdotter Wessel*, f. 27 okt. 1928. G. 14 april 1954 m. tjänsteman *Carl Göran Beskow* (jfr Svenska släktkalendern 1962, s. 67), f. 1 dec. 1923, Danderyd, Stockholms län. Döttrar: *Maud Caroline Marie Beskow*, f. 31 okt. 1957.

Charlotte Sophie Beskow, f. 3 aug. 1960.

b. *Jan Thorleif Bjarnesson Wessel*, f. 3 nov. 1930, teknolog, Lund. G. 22 juni 1953 m. fil. mag. *Britta Vera Johnsson*, f. 26 juli 1933.

Barn: *Anna Helena Wessel*, f. 21 jan. 1954.

Bjarne Peter Wessel, f. 28 maj 1959.

c. *Hans Hugo Bjarnesson Wessel*, f. 13 okt. 1936, löjtnant, Stockholm. G. 1 okt. 1960 m. *Barbro Karin Björnsdotter Berg*, f. 16 nov. 1937.

Barn: *Björn Mikael Hansson Wessel*, f. 21 febr. 1961.

Karin Marie Wessel, f. 19 april 1963.

d. *Thorleif (Leif) Caspar Bjarnesson Wessel*, f. 17 jan. 1946.

²¹ E. Lundberg och N. Sandberg, Vänersborgs läroverks matrikel 1821—1947 (1961), s. 468.

²² Saml. av anmäl. t. — — — handelsregistren, 1906 (tr. 1907), sp. 2243.

²³ Saml. av anmäl. 1909 (tr. 1910), sp. 1561 och 1965, samt 1916 (tr. 1917), sp. 2959.

²⁴ Saml. av anmäl. 1916, sp. 3103, 3267 och 3413.

²⁵ Saml. av anmäl. 1926 (tr. 1926), sp. 2010, och 1946 (tr. 1946), sp. 1288.

taget flicknamn † 8 juli 1960 i Månsarps förs., Jönköpings län, dotter till organisten Daniel Israel Gasslander i äktenskap med Anna Kristina Andersson. G. 2:o 9 nov. 1924 m. *Märta Fredrika Reiner*, f. 27 aug. 1893 i Ringkarleby förs., Örebro län, och sedan 1931 bosatt i Stockholm, dotter till inspektoren Gustaf Arvid Reiner²⁶ i äktenskap med Aurora Theresia von Holten.²⁷

Tab. 24

BIRGER FRANS GOTTHARD SVENONIUS (son till Frans Svenonius, tab. 23). F. 5 maj 1870 i Storkyrkoförs. i Stockholm. Mogenhets-examen vid Nya Elementarskolan i Stockholm 1888. Juridisk preliminär-examen i Uppsala 1890. E. o. tjänsteman i Generalpoststyrelsen s. å. och i Överståthållareämbetets avdelning för uppbořdsärenden 1891. E. o. postexpeditör 1891. Hovrättsexamen i Lund 1893. E. o. notarie i Göta hovrätt 1893 med placering i Nordals, Valbo och Sundals härads domsaga i Vänersborg 1894. E. o. notarie i Svea hovrätt 1895 med placering i Västerbottens västra domsaga i Lycksele 1895—97 och i Västra Hälsinglands domsaga i Ljusdal 1897. Var enl. Stockholms adresskalender 1898 inspektör i livförsäkringsbolaget Thule och innehade enligt adresskalendrarna 1899—1921 juridisk byrå i Stockholm. Ledamot av Sveriges advokatsamfund 1918. Verkställande direktör i Skarpöborgs AB, Barkarby villastads AB, Lövholtens Tomt-AB, Ytterby Tomt-AB, AB F. W. Tersmedens vattenfallsandelar och Svenska Vattenfalls AB. Konstsammlare. Riddare av Vasaorden och Nordstjärneorden 1933. Officier d'Académie 1934. Riddare av Hederslegionen 1937. Erhöll Lunds universitets minnesmedalj i silver 1945. † 10 juli 1952 i Ytterby, Resarö, Österåkers förs., Stockholms län, av »haemorrhagia cerebri och ulcus ventriculi» (hjärnblödning och magsår),²⁸ enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 35 748 kr.²⁹

²⁶ Jfr Örnberg, Svenska ättartal, 6 (1890), s. 334.

²⁷ Jfr Örnberg, a. a., 5 (1889), s. 270.

²⁸ För hans karriär se H. Gullberg, Justitiematrikel 1920, s. 326, födelsedagsartikel i Nya Dagligt Allehanda 2 maj 1940, Vem är vem: Svealandsdelen (1947), s. 753, och födelsedagsintervju i Vaxholms Tidning 1950, nr 17, samt framför allt hans memoarartiklar, av vilka speciellt de 1951 publicerade äro direkt självbiografiska. Om hans grundande av Barkarby villasamhälle 1901—04 se L. Gustafsson, Järfällaboken (1957), s. 705; jfr s. 210 och 358. Om hans tavelsamling se F. d. advokaten Birger Svenonius' samling (Sveriges Allmänna Konstförenings utställningar av privata samlingar IV, 1929), Gemälde des 15. bis 18. Jahrhunderts. Sammlung Kommerzienrat H. Renner, Hamburg, Birger Svenonius, Stockholm, Legationsrat E. Zimmermann, Berlin. Einzelne Werke aus verschiedenen Besitz (1930) och Äldre mästares tavlor (1941). I företalet till sistnämnda skrift redogöres även för hans donation till Lunds universitets konstmuseum av konstreproduktioner och anteckningar om konst, vilka i museet fylla det s. k. Svenonius-rummet (jfr Sydsvenska Dagbladet 3 nov. 1944). Om hans gåva av en tavla till Järfälla kyrka 1928 se A Tuulse i Sveriges kyrkor: Uppland VI (1958), s. 576. Om hans ledamotskap i styrelsen för AB Elfdalens porfyryverk 1900 se S. Solders, Älvdalens sockens historia, 2 (1939), s. 146. Brev från honom finns i Sjöholmssamlingen och Riksheraldikerämbetets arkiv, båda i RA (i båda fallen brev till A. Lewenhaupt), i KB (till G. Cederström), i LUB (till E. Wrangel), i Vetenskapsakademiens bibliotek (till Y. Sjöstedt) och i SSA (till C. Lindhagen).

²⁹ Södra Roslags domsagas kansli, Stockholm.



Birger Svenonius.
Oljemålning av Masolle
(foto Svenska porträttarkivet).

Tryckta skrifter: Bilder utvisande detaljlikheter mellan Den botfärdiga Magdalena och några erkända verk av Corregio (Stockholm 1942); Upplysningar och bilder, bidragande till att attribuera »Den botfärdiga Magdalena», som utställts i Värmlands museum 1941—1942 under nr 14 i katalogen (Stockholm 1943); Alexander Roslin. Några porträtt av hans hustru, 1—2 (Stockholm 1943—1948); Peter Paul Rubens. Hans skildringar av sagan om de små tvillingbarnen Romulus och Remus (Stockholm 1950); artiklar i dagspressen (bl. a. Nya Dagligt Allehanda 26 maj 1920); memoar-artiklar, publicerade dels i Vaxholms Tidning 1949, nr 36, 46 och 51, 1950, nr 2, 4—7, 10, 11, 15, 17, 23, 28—32, 34, 36, 40—42, 44, 46—49 och 52, samt 1951, nr 3, 5, 6, 8, 10, 13, 14, 19, 20, 22, 26, 29—34, 36—38 och 40—47, dels i Lidingö Tidning 1949, nr 97, 1950, nr 3, 8, 10, 46, 54, 85, 93 och 97, samt 1951, nr 8, 18, 26, 28, 52, 54, 55, 58, 60, 62, 64, 69, 72, 74, 75, 78, 84, 86, 88, 90, 92, 94 och 96.

G. 1:o 16 aug. 1895—22 aug. 1902 m. *Maria Helena Åberg*, f. 18 nov. 1869 i Sundsvall och † 1 sept. 1904 i Hedvig Eleonora förs. i Stockholm, dotter till sjökapt. Carl Mikael Åberg³⁰ i äktenskap med Augusta Charlotta Lundblad.

G. 2:o 23 okt. 1907 m. *Marie (Mar) Louise Njurling*,³¹ f. 12 juli 1882 i Klara förs. i Stockholm, dotter till advokaten Karl Wilhelm Njurling i äktenskap med Maria Victoria Reif och † 19 maj 1965 i Linköping (kyrkobokförd i Ytterby, Resarö, Österåkers förs., Stockholms län).

³⁰ Om hans släkt se Advokatfiskalskontorets arkiv F1b: 3, vol. 491, nr 3477, Kammarkollegiet (påpekande av advokatfiskal Leif Gillenius, Lidingö).

³¹ Syster till kompositören Sten Njurling (pseudonymen »Fred Winter»).

Barn:

1) *Ture Karl*, f. 7 juni 1896 i Lycksele. Inskrevs 1906 från Åhlinska skolan till Stockholms norra latinläroverk,³² i vars tryckta kataloger han återfinnes senast vårterminen 1910, då han gick i realskolans andra klass. Ägde 1907—17 huset Sleipner nr 6 (Västmannagatan 80) i Stockholm. Omyndigförklarad av Stockholms rådhusrätt 1917.³³ Emigrerade 9 juni 1919 till Nordamerika, dit han anlände 24 juli s. å.³⁴, och där han efter ett kringflackande liv dog 25 juni 1961 av cerebral trombos (blodpropp i hjärnan) och arterioscleros (åderförkalkning) i Miami, Florida.³⁵

2) *Vera*, f. 3 aug. 1913 i Engelbrekts förs. i Stockholm. Studentexamen 1932 vid Åhlinska skolan i Stockholm. Blev vid Karolinska Institutet där med. kand. 1934 och med. lic. 1940. Assistentläkare vid Kronprinsessan Lovisas barnsjukhus' pediatrika och kirurgiska avdelningar 1941—43. Andre underläkare vid Karolinska sjukhusets gymnastikavdelning 1943—44. Extra läkare vid Vanförestalten i Stockholm 1945. Vikarierande underläkare vid S:t Görans sjukhus' ortopediska avdelning 1945, vid dess medicinska avdelning 1946. Extra läkare vid Stockholms epidemisjukhus 1947. Vikarierande underläkare vid Linköpings lasarett barnavdelning 1947—48. Extra läkare vid dess medicinska avdelning 1949. Andre underläkare vid dess barnavdelning 1950—51. Förste underläkare där från 1951. Biträdande lasarettsläkare där från 1955. Biträdande överläkare vid samma lasarett pediatrika klinik från 1960.³⁶

Tryckta skrifter: Uppsatser i Nordisk Medicin, band 36, 38—40, 46, 55 och 59, i Acta Medica Scandinavica, band 134 och 135, i The Journal of Pediatrics, band 40 och 54, i Svenska läkartidningen 1952, nr 49, och 1958, nr 55, samt i Acta Paediatrica 1959, nr 48.

G. 19 sept. 1936 m. numera styresmannen för Linköpings lasarett, lasarettsläkaren vid dess kliniskt kemiska laboratorium med. dr *Carl Olof Lennart Oldfelt*, f. 14 aug. 1905 i Helgarö förs., Södermanlands län.³⁷

³² Matrikel 1885—1912, Högre allmänna läroverkets för gossar å Norrmalm arkiv.

³³ Post- och Inrikes Tidningar 19 juni 1917.

³⁴ Identitetshandling av 26 april 1923, av Stockholms Enskilda Bank lämnad till förf. 19 nov. 1962. F. Svenonius' uppgift (s. 28), att han var ingenjör, har ej kunnat verifieras och är oriktig enligt brev 20 dec. 1962 från hans styvmor, som ansåg denna uppgift kunna bero på förväxling med faderns kusin Ture Rudolf Svenonius (tab. 44).

³⁵ B 736, Stockholms Enskilda Banks arkiv.

³⁶ För hennes tjänstedata se Svenska läkare, utg. av S. Holmberg (1959) s. 592 (med foto).

³⁷ Om honom se Vem är det.

Barn: *Kerstin (Kim)*, f. 4 aug. 1938. Fil. kand., amanuens, Stockholm. G. 21 april 1962 m. pol. mag. *Philip Edward Terence (Terry) Carl-bom*, Uppsala, f. 22 dec. 1936.

Karin, f. 10 dec. 1940. Jur. stud. vid Uppsala Universitet.

Sven, f. 27 maj 1942. Stud. vid Tekniska högskolan, Stockholm.

Gunnar, f. 11 nov. 1943.



Herman Svenonius.

Tab. 25

TURE HERMAN LUDVIG SVENONIUS (son till Frans Svenonius, tab. 23). F. 10 mars 1879 i Klara förs. i Stockholm. Studerade vid Nya Elementarskolan i Stockholm 1888—90³⁸ och vid Vänersborgs läroverk 1890—94.³⁹ Farmacie studiosiexamen 1897. Apotekareexamen 1903. Mogenhetsexamen som privatist vid Högre Realläroverket å Norrmalm i Stockholm 1904. Fil. kand. vid Stockholms Högskola 1907.

Var anställd vid apotek i Uddevalla 1894—96, Vänersborg 1896—97, Stockholm 1897, Eslöv 1898, Malmö 1898—99, Uddevalla 1899—1900, Håby 1900, Oskarshamn 1900—01, Örebro 1902, Härnösand 1903, Västerhanninge 1905—06, Oskarshamn 1906—07, Malmberget 1907, Frånsta 1908—09, Sigtuna 1909 och 1910 och Stockholm 1909—10. Extralärare vid Högre allmänna läroverket i Kristianstad 1911—12 och vid Stockholms Samgymnasium 1912—13. Provår vid Högre Realläroverket å Norrmalm i Stockholm 1913. Vikarierande adjunkt vid Högre allmänna läroverket i Strängnäs 1914. Extralärare 1914 och adjunkt 1915—44 i matematik och fysik vid Högre allmänna läroverket i Luleå (sjukledig från 1937).⁴⁰ † 17 juni 1946 i Lund (kyrkobokförd i Nederluleå) av »pyelocystitis» (njurbäcken- och

³⁸ (J. Nilson), Biografiska anteckningar om kamrater vid Nya elementarskolan under åren 1867—1895 (1911), s. 132, 135, 138, 141 och 278.

³⁹ E. Lundberg och N. Sandberg, a. a., s. 468.

⁴⁰ Redogörelse för Högre Allmänna Läroverket i Luleå läsåret 1943—1944 (1944) s. 15.

urinblåseinflammation)⁴¹. Enligt bouppteckningen förelåg ingen behållning i boet.⁴²

Tryckta skrifter: Vårt apoteksväsende (Stockholm 1911); Apoteksväsendets ställning till frågan om medicinalstyrelsens omorganisation (Stockholm 1911); Apotekskommitténs uppgift (Umeå 1913); Ha farmaceuterna lagliga rättigheter? (Stockholm 1914); Lärobok i välskrivning (Stockholm 1915); Kubikrötterna till imaginära tal (Luleå 1916); Arholmavalsen (musik av Albin Carlsson och Herman Svenonius; text av J. L. Ö-d och Herman Svenonius; Stockholm 1955); uppsatser och artiklar i Farmaceutiska föreningens tidskrift 1903, Farmaceutisk revy 1908—1913, Farmaceutiska föreningens förhandlingar 1910—1911, Byråkratismen, utg. av V. Ekstrand (1916), Svenskt arkiv för pedagogik 1920, Sunt Förnuft 1923, Svensk Botanisk Tidskrift 1925 och 1940, Tidning för Sveriges Läroverk 1931, Elementär matematik, fysik och kemi 1932, Norrbottens-Kuriren 30 juni och 13 okt. 1915, 14 nov. 1916, 21—24 febr., 14 och 24 aug., 7, 25, 26 och 29 sept., 13, 22 och 30 nov. samt 22 och 29 dec. 1917, 4, 8 och 9 jan., 2 juni, 25 och 28 sept., 14 och 15 nov. samt 22 dec. 1918, 6 juni och 7 nov. 1919, 23 aug. 1922, 12 febr., 24 aug., 26 sept. samt 3, 4 och 22 okt. 1923, 22 mars, 2 och 28 april samt 5 juni 1924, 24 och 31 jan. 1925, 16 sept. 1926, 11 aug. 1927, 13 april, 31 juli samt 8 och 28 dec. 1928, 31 jan., 1 och 5 febr., 18 och 22 mars, 22 april, 12 juni, 13 aug., 9 sept. samt 8 och 10 okt. 1929, 4 nov. 1930, 15, 23, 28 och 30 maj, 5, 11 och 18 juni, 1, 10 och 30 juli, 1, 6, 10 och 15 aug., 17 sept., 6 och 13 okt. samt 9 dec. 1931, 22 febr., 23 mars, 19 och 20 maj, 18, 29 och 30 juni, 19, 21 och 22 sept., 24 okt., 12, 14, 15, 17 och 28 nov. 1932, 27 april, 29 maj, 3 juni, 12 och 28 juli, 7 och 29 aug., 13 och 25 sept. samt 3 dec. 1933, 25 jan., 1 febr., 28 juni, 15 aug. och 17 nov. 1934, 28 jan., 7, 14, 15, 21, 25 och 26 febr., 12 mars, 1, 20, 24 och 29 april, 1, 11, 22 och 25 maj, 1 och 25 juni, 2 juli, 5 aug., 21 och 29 sept., 23 okt., 6 och 22 nov. samt 6 dec. 1935, 10 och 15 febr., 12 mars, 5 maj, 19, 23 och 29 juni, 20 juli, 22 sept. och 2 dec. 1936, 1, 6 och 11 aug. samt 16 nov. 1938, 17 okt. 1939, 28 mars, 1 och 18 april, 4 sept., 26 nov. och 21 dec. 1940, 22 febr. 1941, 24 mars, 6 och 21 maj, 1 och 30 juni 1942 samt 30 sept. 1943, Nya Dagligt Allehanda 13 maj 1918, 15 och 25 mars samt 8

⁴¹ Om honom se Svenskt porträttgalleri 18 (1907), s. 153 (med foto), E. Kölgren och C. G. Tengström, Läroverks- och seminariematrikel 1914—1915 (1915), s. 702 f., O. Kullberg, Svensk apotekarekalender 1923, s. 278, Y. Dahl, Lärarmatrikeln 1922 (1923), s. 688, M. Henriksson och M. Hallberg, Läroverkskollegierna 1923 (1924), s. 274 (med foto), T. O. B. N. Krok, Bibliotheca botanica suecana (1925), s. 687, H. Gejrot och P. Räf, Lärarmatrikeln 1934 (1934), s. 461, Norrbottens-Kuriren 9 mars 1929, 9 mars 1939, 14 jan. och 8 mars 1944 och 19 juni 1946 samt Enerothska professuren vid Stockholms Högskola, Sakkunniges utlåtande (1936), s. 10, 25, 159 och 293. Om hans delaktighet i Arholmavalsens tillkomst se Afton-Tidningen 15 juli 1951, Svenska Dagbladet 19 juli 1951 och Dagens Nyheter 12 juli 1958. Hans arkiv (mottagna skrivelser samt genomslagskopior av egna brev) finnes hos dottern Ingeborg. Brev från honom finns i Vetenskapsakademiens bibliotek (till C. Lindman och 54 brev till G. Samuelsson), SSA (till C. Lindhagen) och GUB (till H. Hedlund) samt hos dottern fru Blenda Askeröth, Luleå (40 brev 1911—1927 till kontorschefen Oscar Ljunggren, Kristianstad).

⁴² Luleå domsagas kansli, Boden.

april 1925, 10 och 15 febr. 1933, 12 och 23 juni 1935 samt 29 jan. 1936, Norrländska Socialdemokraten 3 juli 1931, Aftonbladet 18 jan. och 18 dec. 1942 samt Lunds Dagblad 27 sept. 1945.

G. 23 juni 1919 m. *Gerda Johansson*, f. 13 okt. 1897 i Byske, Västerbottens län, och efter vistelse i Uppsala 1941—56 nu bosatt i Luleå samt dotter till byggmästare Viktor Johansson i äktenskap med Maria Karolina Berglund.⁴³

Barn:

Blenda Maria Hermansdotter, f. 25 mars 1920 i Luleå. Genomgick Luleå elementarläroverk för flickor. Folkskollärrarinneexamen vid Luleå folkskoleseminarium 1941. Tjänstgjorde som folkskollärarinna 1941—42 i Måttsund och Bensbyn i Nederluleå och 1942—43 i Granån i Nederkalix. Chef för Luleå flyglottakår 1956—58. Vice ordförande i Norrbottens lottaförbund från 1957. Erhöll 1958 Svenska Gymnastikförbundets Ling-medalj i guld. G. 17 aug. 1943 m. civilekonom *Sven Ake Askeröth*, f. 11 nov. 1909 i Västervik, kamrer vid Luossavaara-Kiirunavaara AB i Luleå.⁴⁴

Bo Herman, f. 1921, läroverksadjunkt. Se tab. 26.

Gerda Ingeborg Hermansdotter, f. 5 juni 1923 i Luleå. Genomgick Luleå elementarläroverk för flickor. Postexpeditörsaspirant i Uppsala 1943. E. o. postexpeditör där 1944, i Norrtälje från 1945. Ordinarie postexpeditör där från 1947, vid Stockholms tullpostkontor från 1950. Tf. förste postexpeditör där 1953. Förste postexpeditör där 1954. Reservpostexpeditör 1955.⁴⁵ G. 18 febr. 1954—19 sept. 1966 m. e. o. redaktören vid Svenskt biografiskt lexikon fil. dr *Hans Vilhelm Gillingstam*, f. 22 febr. 1925 i Matteus förs., Stockholm.⁴⁶ Hon har återtagit namnet Svenonius.

Rolf Herman, f. 1925, ekonomichef. Se tab. 27.

Per Herman, f. 1926, tf. e. o. avdelningschef. Se tab. 28.

Ulla Gerda Hermansdotter, f. 23 dec. 1928 i Luleå. Genomgick Uppsala kommunala flickskola. Hade därefter anställningar, bl. a. i Stockholm

⁴³ Den sistnämnda var dotterdotterdotter till den bekante hyttmästaren vid Adolfström i Arjeplog Abraham Carlberg, om vilken se P. Læstadius, Fortsättning af Journalen öfver missions-resor i Lappmarken, innefattande åren 1828—1832 (1833), s. 227 ff., J. Bromé, Nasafjäll (1923), s. 24, 332 och 336 ff., Eva Lundmark i tidningen Norra Västerbotten 20 nov. 1952, E. Bylund, Koloniseringsen av Pite lappmark t. o. m. år 1867 (1956), s. 132, 144 och 277 f., H. Gillingstam i SoH 1956, s. 55, och E. Wallquist, Nybyggare, bergsmän och präster. Kring några släkter i Arjeplog (Norrbotten 1964—1965), s. 213. En uppsats av mig om Abraham Carlberg torde komma att publiceras i årsboken Norrbotten 1967.

⁴⁴ Om honom se Norrbottens-Kuriren 10 nov. 1959. Adoptivbarn: *Sven Göran Valdemar*, f. 11 mars 1945, och *Karin Maria Ingegerd*, f. 3 sept. 1948.

⁴⁵ För hennes tjänstedata se L. G. Ekengren och P. Jöred, Postmatrikel 1958, s. 192.

⁴⁶ Om honom se B. Åhlén, Svenskt författarlexikon 1951—1955 (1959), s. 123 f., Répertoire des médiévistes européens (Publications du Centre d'Études Supérieures de Civilisation Médiévale, I, 1960), s. 95, A. F. Liljeholm i PHT 1955, s. 124, och konseljakt i Ecklesiastikdepartementet 6 sept. 1963, om hans härstamning SoH 1950, s. 22 ff., och 1952, s. 102 f. Barn: *Maria*, f. 14 aug. 1954, och *Jan Henrik*, f. 23 juni 1957.

som kontorsbiträde vid Centralnämndens för skolungdomsutbytet med utlandet sekretariat 1951—52 och som kanslibiträde vid Kungl. Flygförvaltningen 1952—53 samt vid Svenskt Biografiskt Lexikon 1954—58. Studentexamen som privatist 1958. Fil. kand. vid Stockholms Universitet 1962. Fil. mag. där 1963. E. o. adjunkt vid folkskoleseminariet i Haparanda 1964.

Tab. 26

BO HERMAN SVENONIUS (son till Herman Svenonius, tab. 25). F. 26 juli 1921 i Luleå. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Luleå 1939. Blev vid Uppsala Universitet fil. kand. 1946 och fil. mag. 1948. Förste amanuens vid detta universitets zoologiska museum 1946—47. Förste assistent vid samma universitets zootomiska laboratorium 1947—50. Aspirant vid Kungl. Fiskeristyrelsen i Göteborg 1951. Fiskeriassistent där från 1952. Extra fiskeriinspektör vid samma verks fiskeribiologiska undersökningar för sjöregleringsändamål i Stockholm 1952—60. Sekreterare i Svenska fiskevårdsförbundet 1953—56. E. o. byråinspektör vid Kungl. Fiskeristyrelsens byrå för sötvattensfisket 1954. E. o. fiskeriinspektör vid samma verks sötvattenslaboratorium 1958—60. E. o. adjunkt vid Högre allmänna läroverket i Solna 1960. Adjunkt i Nyboda skola, Solna, 1962.⁴⁷

Tryckta skrifter: Uppsatser och artiklar i Entomologisk tidskrift 1949 och 1951, Svensk fiskeritidskrift 1953 och Norrbottens-Kuriren 15 nov. 1944.

G. 1:o 31 dec. 1944—15 sept. 1955 med *Brita Lovisa Lindahl*,⁴⁸ f. 8 mars 1922 i S:t Johannes förs. i Malmö, dotter till järnvägsbokhållaren Sven Ottar Lindahl i äktenskap med Nanny Lovisa Holmlund och omg. 25 juni 1959 m. ingenjör Georg Lang, f. 19 april 1929, död 14 febr. 1965, samt numera med sina döttrar bosatt i Stocksund.

G. 2:o 5 jan. 1959 m. tandläkare *Anna Margareta (Anna-Greta) Olsson*,⁴⁹ f. 1 juni 1926 i Katarina förs. i Stockholm, adoptivdotter till sjökapten Johan Ludvig Olsson i äktenskap med Elin Helena Söderberg.

Döttrar:

1) *Eva Maria*, f. 27 juli 1945 i Uppsala. Studentexamen vid Mörby läroverk 1966. Stud. vid École polytechnique de l'université de Lausanne, Schweiz.

1) *Annhild (Ann) Helena*, f. 4 mars 1949 i Uppsala.

2) *Karin Margareta*, f. 19 juli 1960 i Spånga förs. i Stockholm.

⁴⁷ Om honom se konseljakt i Jordbruksdepartementet 21 febr.—28 mars 1958, Norrlands nation i Uppsala 1938—1942 (1943), s. 136 (m. foto), Stockholms-Tidningen 28 mars 1952 och 30 juli 1953 (m. foto) samt Dagens Nyheter 17 juni 1955 (m. foto).

⁴⁸ Om hennes härstamning se E. Lindahl, Släkten Lindahl från Galagök (1954), s. 17, och Å. Tågefäldt, Släkten Frisk-Frisendahl från Ragunda (stencil SBL), s. 69 och 93. Jfr Norrlands nation i Uppsala 1938—1942 (1943), s. 143 (med foto). Hon har tillsammans med A.-L. Lyberg publicerat Bädda rätt och sova gott (Aktiv hushållning 1952, nr 3). Hon är numera sektionschef i Statens institut för byggnadsforskning.

⁴⁹ Om henne se Svenska tandläkare (1963), s. 436.

Tab. 27

ROLF HERMAN SVENONIUS (son till Herman Svenonius, tab. 25). F. 24 febr. 1925 i Luleå. Realexamen vid Högre allmänna läroverket i Luleå 1940. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Uppsala 1943. Trafikelev vid Statens Järnvägar i Krylbo 1943 och i Mora s. å. Stations-skrivareaspirant i Ockelbo 1944. Trafikelevsexamen 1945. E. o. stationsskrivare i Bollnäs 1945. Stationsskrivare i Bollnäs 1947.⁵⁰ Kontorsskrivare vid Järnvägsstyrelsen i Stockholm 1949. Bokhållare där 1952. Byråassistent där 1956. Byråsekreterare där 1957. Civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm 1958. Förste aktuarie i Järnvägsstyrelsen 1959. Ekonomichef vid Göteborgs sjukvårdsstyrelse 1962.

G. 1:o 13 juni 1946—31 aug. 1949 m. *Ingegerd Frykholm*, f. 22 febr. 1924 i Kodaikanal, Syd-Indien, dotter till missionären Harald Frykholm⁵¹ i äktenskap med Gertrud Augusta Magdalena Lange, och omg. 2 dec. 1950 m. armeniske tolken Leon Artgronni, numera bosatt i U.S.A.

G. 2:o 12 aug. 1956 m. *Ingrid Edit Lilian (Lill) Häger*, f. 21 april 1922 i Engelbrekts förs. i Stockholm och dotter till köpman Bror Simon André Häger i äktenskap med Edith Elisabet Svensson samt tidigare 9 jan. 1944—26 sept. 1949 g. m. försäljaren Paul Tore Stig Holmstedt, f. 21 febr. 1919.

Barn:

- 2) *Catarina Elisabet*, f. 18 febr. 1957 i Johannes förs. i Stockholm.
- 2) *Björn*, f. 4 maj 1959 i Spånga förs. i Stockholm.

Tab. 28

PER HERMAN SVENONIUS (son till Herman Svenonius, tab. 25). F. 11 juli 1926 i Luleå. Realexamen vid Högre allmänna läroverket i Luleå 1941. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Uppsala 1944. Blev vid Uppsala Universitet fil. kand. 1947 och fil. lic. 1952. Timlärare vid Försvarets läroverk i Uppsala 1946—48. Förste amanuens vid Uppsala Universitets institution för mekanik och matematisk fysik 1949—50 och förste assistent där 1950—52. Tf. laborator i mekanik vid Kungl. Tekniska Högskolan i Stockholm 1953—55. Tf. biträdande lärare i teoretisk fysik där 1956—57. Ordförande i Sveriges förenade studentkårer 1953—55. Ordförande i styrelsen för Sveriges förenade studentkårers reseverksamhet från 1953. Forskningstekniker vid Försvarets forskningsanstalt i Stockholm 1952—53. Konsult där 1953—55. Extra laborator där från 1955. E. o. laborator där från 1956. Överingenjör där och ledamot av fakultetsberedningen för matematik och naturvetenskap 1964. Tf. e. o. avdelningschef i Kungl. Statskontoret från 1965. Från 1958 bosatt i Sollentuna köping, Stockholms län.⁵²

Tryckta skrifter: Uppsatser och artiklar i Arkiv för fysik, band 6, nr 12 (1952) och 27 (1953), i Ergo 1953, i Gaudeamus 1954, nr 8, i Dagens Ny-

⁵⁰ För hans tidigaste tjänsteår jfr Svensk järnvägsmatrikel 1948, s. 207.

⁵¹ Om honom se D. Lindquist i Svenska män och kvinnor, 2 (1944), s. 626, o H. Backman i SBL 16 (1964—1966), s. 585 f. Om hans släktförhållanden se J. Frykholm, Släkten Frykholm från Frykerud (1947), s. 31 ff.

⁵² Om honom se konseljakt i Försvarsdepartementet 25 maj 1956 och Svenska Dagbladet 14 dec. 1955.

heter 29 sept. 1953, 14 dec. 1954, 24 okt. 1961 och 2 dec. 1963 samt i Sveriges Förenade Studentkårer genom 40 år (1961).

G. 6 juli 1949 m. folkskollärarinnan *Kerstin Margareta Josefina Edsmark*, f. 6 jan. 1928 i Vasa förs. i Göteborg, dotter till sjökapten Johan Edvin Edsmark⁵³ i äktenskap med Nanna Josefina Cecilia Johansson.⁵⁴

Barn:

Lena Maria, f. 5 maj 1950 i Uppsala.

Per Johan, f. 20 mars 1952 i Uppsala.

Per Olof, f. 24 febr. 1959 i Sollentuna.

Tab. 29

LARS ARTUR REINHOLD SVENONIUS (son till Frans Svenonius, tab. 23). F. 14 okt. 1880 i Klara förs. i Stockholm. Studerade vid Högre allmänna läroverket i Vänersborg 1890—99.⁵⁵ Mogenhetsexamen som privatist vid Högre allmänna läroverket i Strängnäs 1899. Fil. kand. vid Lunds Universitet 1902. Vikarierande adjunkt vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1902—03. Provår vid Katedralskolan i Lund 1904—05. Extralärare vid Högre allmänna läroverket i Hälsingborg 1905—07. Adjunkt i matematik, fysik och kemi vid Högre allmänna läroverket i Skara från 1907 och i matematik och fysik vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1911—46. Riddare av Vasaorden 1939. Flyttade från Norrköping 1952 till Lund, där han dog 21 dec. 1955 av lymfatisk leukemi,⁵⁶ enligt boupp-teckningen efterlämnande en behållning av 26 114 kr.⁵⁷

G. 1:o 14 jan. 1906—21 sept. 1918 m. *Mathilda Knutsson*, f. 23 juni 1882 i Brunnby förs., Malmöhus län, och † 19 juli 1932 i Lund, dotter till sjömannen Jöns Knutsson i äktenskap med Johanna Petersson.

G. 2:o 19 aug. 1927 m. *Anna Elisabeth Frandsen*, f. 18 jan. 1895 i Marstal på Ærø i Danmark, dotter till köpmannen Albert Minor Frandsen⁵⁸ i äktenskap med Rasmine Sofie Minor.⁵⁹

⁵³ Om honom se memoarartikel i Rospiggen 1959—1960, s. 21 f.

⁵⁴ Jfr Norrtälje Läroverks Matrikel H.T. 1847—V.T. 1947 (1947), s. 53. Om hennes far, skeppsredaren och häradsdomaren Johan Alrik Johansson i Ö. Eds-vik (»Björkökungen») se J. L. Ljungström och H. Nordlund, Det seglade en björköbrigg (1932), s. 50 f., samt Norrtälje Tidning 7 och 18 dec. 1920.

⁵⁵ E. Lundberg och N. Sandberg, a. a., s. 468. En episod från hans skoltid har skildrats i E. Geijer, Odygdens år (1960), s. 66 f. (påpekande av fil. lic. O. Odenius).

⁵⁶ Om honom se E. Kölgrén, Läroverksmatrikel 1908—1909 (1909), s. 645, E. Kölgrén och C. G. Tengström, Läroverks- och seminariematrikel 1914—1915 (1915), s. 702, Y. Dahl, Lärarmatrikeln 1922, s. 688, M. Henriksson och M. Hallberg, Läroverkskollegierna 1923 (1924), s. 327 (med foto), H. Gejrot och P. Räf, Lärarmatrikeln 1934, s. 461, Vem är vem?: Götalandsdelen (1948), s. 920, samt E. Engström i Norrköpings högre allmänna läroverk läs-året 1945—1946, årsredogörelse (1946), s. 11.

⁵⁷ Rådhusrätten, Lund.

⁵⁸ Son till Hans Levinsen Frandsen i äktenskap med Anne Catrine Minor. Om dem och deras förfäder se E. Kroman, Marstals Søfart indtil 1925 (1928), s. 341, samt ett av fotograf Kaj Bülow Jensen, Marstal, upprättat kartotek över Marstals innevånare genom tiderna.

⁵⁹ Dotter till Rasmus Christensen Minor i äktenskap med Maren Boye. Om dem och deras förfäder se Kroman, a. a., s. 340 f.



Artur Svenonius.

Barn:

- 1) *Sven Birger Kristian*, f. 1906, apotekare. Se tab. 30.
- 1) *Björn Agne Leopold*, f. 1908, lektor. Se tab. 33.
- 1) *Maj Vera Hildegard*, f. 22 maj 1910 i Skara. Flyttade med modern från Norrköping till Lund 1927 och efter hennes död till Malmö 1933, till Stockholm 1935 och åter till Malmö s. å. där hon först var hembiträde, sedan affärsbiträde. † 31 jan. 1943 i S:t Johannes förs. i Malmö av »tumor medullæ spinalis» (tumör i ryggmärgen). Enligt bouppteckningen förelåg i hennes dödsbo ingen behållning.⁶⁰
- 1) *Finn Hugo Valdemar*, f. 1912, rektor. Se tab. 35.
- 2) *Albert Ebbe Kristofer*, f. 12 maj 1928 i Solberg, Danmark. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1947. Jur. kand. vid Lunds Universitet 1961. Tingsnotarieaspirant i Luggude domsaga i Hälsingborg s. å. Amanuens vid Lunds Universitets administrativa byrås juridiska sektion och sekreterare i universitetets medicinska fakultets utbildningsnämnd 1964.
- 2) *Niels Jörgen Minor*, f. 1930. Jur. och med. kand. Se tab. 36.
- 2) *Karin Sofie Charlotta*, f. 29 juni 1933 i Hedvigs förs., Norrköping. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1953. Efter studier vid Lunds Universitet och Stockholms Högskola fil. mag. vid Uppsala Universitet 1957. Efter lärartjänstgöring i Dals-Ed, Boden och Skara provår vid Vasa högre allmänna läroverk i Göteborg 1961. E. o. adjunkt

⁶⁰ Stadsarkivet, Malmö.

vid Burgårdens samrealskola där 1961—62, sedan 1963 vid folkskoleseminariet i Göteborg. G. 20 aug. 1961—6 juli 1964 med pol. stud. *Bo-Göran Drakhammar*, f. 6 jan. 1936 i Örgryte förs., Göteborg.⁶¹

2) *Leif Arne Richard*, f. 18 juli 1937 i Hedvigs förs., Norrköping. Studentexamen vid Lunds privata elementarskola 1956. Fil. stud. vid Lunds Universitet 1957—58, jur. stud. där 1958—62, ånyo fil. stud. där 1962—64, vid Göteborgs universitet 1964.

Tab. 30

SVEN BIRGER KRISTIAN SVENONIUS (son till Artur Svenonius, tab. 29). F. 27 juli 1906 i Hälsingborg. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1926. Farm. kand. 1931. Apotekarexamen 1935. Tjänstgjorde 1928—43 och 1948 å apotek i Malmö (1928, 1931—33 och 1937—43), Hammarby, Råsunda, Skurup, Teckomatorp, Ljusdal, Vellinge, Anderslöv, Karlskrona och Älmhult samt var 1943—48 teknisk ledare vid AB H. Lundbeck & Co. i Malmö. Apotekare i S. Unnaryd, Jönköpings län, från 1948 och i Skurup, Malmöhus län, från 1957.⁶²

G. 9 april 1932 m. *Anna Hillevi Neroth*, f. 5 nov. 1907 i Caroli förs. i Malmö, dotter till byggmästare Nils Andersson Neroth i äktenskap med Anna Knutsson.

Barn:

Nils Lennart, f. 1933, försäljningsassistent. Se tab. 31.

Ingrid Margareta, f. 20 juli 1936 i S:t Johannes förs. i Malmö. Sjuksköterska där. G. 31 okt. 1959 m. leg. läkaren *Sverre Tvedt*, f. 28 aug. 1931 och † 4 maj 1960 i Oslo.⁶³

Kerstin Birgitta Ulla-Bella, f. 27 juni 1939 i S:t Johannes förs. i Malmö.

Torsten Vilhelm Enevald, f. 1941, sjöingenjör. Se tab. 32.

Tab. 31

NILS LENNART SVENONIUS (son till Sven Svenonius, tab. 30). F. 3 maj 1933 i S:t Pauli förs. i Malmö. Realexamen vid Hyltebruks samrealskola 1950. Sjökaptensexamen vid Sjöbefälsskolan i Malmö 1955. Vpl. officersexamen vid Flottans skolor i Göteborg 1957. Efter tjänstgöring som överstyrman i handelsflottan speditör vid Fallenius & Lefflers AB i Malmö 1962—1963. Föreståndare för Swed-Expos servicekontor i Vämamo 1963—65. Försäljningsassistent vid PlastAB Cipax' kontor i Bredaryd, Jönköpings län, från 1965.

G. 12 febr. 1963 m. *Sonja Berit Nilsson*, f. 19 aug. 1937 i Landskrona, dotter till sockerbruksarbetaren Hans Nilsson i äktenskap med Ellen Beata Svensson samt tidigare g. 31 aug. 1957—19 dec. 1962 m. köpman Bertil Per Ingvar Johnsson, f. 27 april 1932.

⁶¹ Son: *Björn Göran*, f. 12 febr. 1962.

⁶² För hans tjänstedata se O. Kullberg, Svensk apotekarekalender 1932, s. 341, och 1942, s. 392 (båda med foto), Norrköpings högre allmänna läroverk (Sveriges studenter VII, 1958), s. 235 (med foto), och konseljakt i Inrikesdepartementet 29 juli 1957.

⁶³ Son: *Sverre*, f. 26 aug. 1960.

Barn:

Tom Kristian Enevald, f. 14 juli 1963 i Kärda förs., Jönköpings län.
Jan Lennart, f. 25 april 1965 i Kärda.

Tab. 32

TORSTEN VILHELM ENEVALD SVENONIUS (son till Sven Svenonius, tab. 30). F. 16 dec. 1941 i S:t Johannes förs. i Malmö. Maskinteknikerexamen vid Sjöbefälsskolan i Malmö 1961. Sjöingenjör, Höganäs.

G. 13 april 1963 m. *Gunnel Margareta Ahnström*, f. 23 jan. 1943 i Lund, dotter till landsfiskal Gustaf Einar Ahnström i äktenskap med Margareta Karlsdotter.

Barn:

Niklas Torsten Enevald, f. 22 febr. 1964 i S:t Petri förs. i Malmö.
Bo Johan, f. 17 okt. 1965 i Ängelholm.

Tab. 33

BJÖRN AGNE LEOPOLD SVENONIUS (son till Artur Svenonius, tab. 29). F. 8 sept. 1908 i Skara. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1927. Blev vid Lunds Universitet fil. mag. 1931, fil. lic. 1936 och fil. dr 1938. Vikarierande adjunkt vid Göteborgs västra realskola 1933. E. o. amanuens vid Lunds Universitets astronomiska observatorium 1933—36. Research assistant vid Helwans observatory i Kairo 1934—35. Amanuens vid Lunds Universitets astronomiska observatorium 1936—37. Timlärare vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1938. Extralärare vid Högre allmänna läroverket i Kalmar 1938 och vid Högre allmänna läroverket i Bromma i Stockholm 1939—42. Provår 1940—41 vid Folkskoleseminariet i Stockholm. Lektor i matematik och fysik vid Högre allmänna läroverket i Kalmar från 1942, vid Högre allmänna läroverket i Borås från 1949 och vid Högre allmänna läroverket för flickor i Göteborg från 1956. Föreståndare för Göteborgs universitets avdelning för astronomi från 1956. Riddare av Nordstjärneorden 1960.⁶⁴

Tryckta skrifter: Contributions to the photographic study of colour, resolution and total magnitude of anagalactic objects (doktorsavhandling; Lund 1938); Strövtåg i hembygden och andra dikter av Gustaf Fröding (musik av Björn Svenonius; Stockholm 1942); smärre studier, uppsatser och artiklar i Lunds Universitets Arsskrift, Avd. 2, Bd 31: 7, 32: 7 och 33: 5, Populär astronomisk tidskrift 1933 och 1935, Nordisk tidskrift för fotografi 1934—1935, Pedagogisk tidskrift 1942, Cassiopeia 1942—1943, Elementa 1953—1954, Skånska Dagbladets söndagsbilaga Hemmet 3 okt. och 21 nov. 1936, Upsala Nya Tidning 22 april 1944, Helsingborgs Dagblad 4 jan. 1955, Östgöta Correspondenten 4 jan. 1955, Blekinge Läns Tidning 5 jan. och 4 febr. 1955, Västgöta-Demokraten 17 febr. 1955, Lunds Dagblad 4 och 12

⁶⁴ Om honom se Vem är vem?: Götalandsdelen (1948), s. 920, H. Gejrot, P. Räf och E. Sandén, Lärarmatrikeln 1946, s. 653 f., Norrköpings högre allmänna läroverk (Sveriges studenter VII), s. 241, samt akt i Merithandlingsarkivet, Skolöverstyrelsen, Stockholm.

mars 1955 och Ystads Allehanda 2 aug. 1955; recensioner i Elementa 1957, 1958 och 1960.

G. 1:o 23 mars 1934—19 maj 1954 m. sjuksköterskan *Brita Sofia Louise Thordson*, f. 7 aug. 1903 i Säby förs., Malmöhus län, och dotter till folkskollärare Johan Sixten Thordson⁶⁵ i äktenskap med Agnes Sofia Bursell.⁶⁶ Hon är sedan 1957 med de yngre barnen bosatt i Malmö.

G. 2:o 3 juni 1957 m. folkskollärarinnan *Märta Elisabet (Titti) Blomqvist*, f. 5 febr. 1934 i Caroli förs. i Borås, dotter till komminister Sten Johannes Blomqvist⁶⁷ i äktenskap med Annie Sofia Elisabet Sjöholm.

Barn:

1) *Barbro Agneta Birgitta*, f. 5 jan. 1936 i Falköping. G. 28 dec. 1957 m. plåtslagaren *Hans Robert Blomqvist*, Kinna, Älvsborgs län, f. 17 nov. 1936 i Säby, Jönköpings län.⁶⁸

1) *Brita Elisif Gunilla*, f. 13 aug. 1937 i Lund. G. 14 juni 1958 m. värmetekniker *Sten Arne Uno Nodin*, Malmö, f. 1 aug. 1928 i Borås.⁶⁹

1) *Lena Gerd Torborg*, f. 10 juli 1939 i Bromma förs. i Stockholm, död 7 juni 1957 i Gustaf Adolfs förs. i Borås.

1) *Ulf Sten Anders*, f. 1942, bensinstationsinnehavare. Se tab. 34.

1) *Björn Olof Dag*, f. 23 juni 1944 i Kalmar.

1) *Maj Ulla Dagmar*, f. 19 mars 1946 i Kalmar.

1) *Sten Agne Tord*, f. 1 dec. 1948 i Kalmar.

2) *Bo Gunnar*, f. 23 okt. 1958 i Kortedala förs. i Göteborg.

2) *Ann Karin*, f. 20 dec. 1960 i Kortedala förs. i Göteborg.

Tab. 34

ULF STEN ANDERS SVENONIUS (son till Björn Svenonius, tab. 33). F. 26 jan. 1942 i Bromma förs. i Stockholm. Idkar från 1966 bensinstations- och bilreparationsrörelse i Västra Alstad, Malmöhus län.

G. 8 sept. 1963 m. *Ethel Gunborg Ingegärd Johansson*, f. 2 mars 1941 i Svedala förs., Malmöhus län, dotter till jordbruksarbetaren Oskar Adrian Johansson i äktenskap med Hulda Ester Amalia Nilsson.

Son:

Mats Roland Anders, f. 27 juli 1963 i Glostorps förs., Malmöhus län.

⁶⁵ Om hans härstamning se L. A. Cederbom och C. O. Friberg, Skara stifts herdaminne 1850—1930 (1928—1931), s. 304.

⁶⁶ Om hennes härstamning se G. Virdestam, Växjö stifts herdaminne, 6 (1932), s. 168.

⁶⁷ Om hans familj se H. Th. Ohlsson, Biografisk matrikel över svenska kyrkans prästerskap (1934), s. 143.

⁶⁸ Barn: *Hans Malte*, f. 4 nov. 1958.

Björn Johan, f. 2 maj 1961.

⁶⁹ Barn: *Lena Maria Gunilla*, f. 16 mars 1958.

Björn Arne Peter, f. 22 juli 1961.

Tab. 35

FINN HUGO VALDEMAR SVENONIUS (son till Artur Svenonius, tab. 29). F. 18 juni 1912 i Ringarums förs., Östergötlands län. Studentexamen vid Katedralskolan i Lund 1930. Blev vid Lunds Universitet fil. kand. 1935 och fil. mag. 1936. Lärare vid Vindeln folkhögskola i Degerfors förs., Västerbottens län, 1936—38. Rektor för Åsele högre folkskola, Västerbottens län, 1938—39. Extralärare vid Högre allmänna läroverket i Bromma, Stockholm, 1939—40. Vikarierande ämneslärare vid Kommunala mellanskolan i Älmhult, Kronobergs län, 1941. Provår vid Högre allmänna läroverket i Bromma, Stockholm, 1942. Extralärare vid Högre allmänna läroverket i Karlstad från 1941. E. o. adjunkt vid h. allm. läroverket i Västervik 1945 (tillträdde ej). Intendent vid Liseberg i Göteborg 1945—47. Tjänstgjorde i Göteborg vid Burgårdens samrealskola, Östra realskolan och Majornas högre allmänna läroverk 1947. E. o. adjunkt vid Hvitfeldtska högre allmänna läroverket 1948—49. Ämneslärare i modersmålet och tyska samt rektor vid Kungshamn kommunala realskola, Göteborgs och Bohus län, 1950—58. Adjunkt i modersmålet och tyska vid Samrealskolan i Norrköping från 1952 och vid Högre allmänna läroverket i Brännkyrka i Stockholm från 1958. Rektor vid Samrealskolan i Svalöv, Malmöhus län, och förste rektor vid Svalövs kommuns skolväsende där från 1958.⁷⁰

Tryckta skrifter: Texter till sånglekar (Lund 1933; Karlstad 1943); Släkten Svenonius under 450 år (Lund 1935); Levande sång, ett urval för skolbruk (tillsammans med S. Foberg; Lund 1937); Vi sjunger. Lärobok i allsång för kronans kavaljerer (Karlskrona 1939; ny uppl. 1940); Marschkången och andra slagnummer ur de militära radiokabareterna (Göteborg 1941; fjärde uppl. 1944); Tysk översikt, elementärt hjälpmedel för skolbruk (Karlstad resp. Landskrona 1941—1965); Lasse går i ringen. Kortfattad lärobok i sånglekar (Stockholm 1944; nya upplagor 1945, 1949 och 1954; även översatt till nynorska och delvis franska i belgisk edition); Engelsk översikt (tillsammans med J. O. Roman; Landskrona 1964); Tyska realstilar 1961—66 m. kommentar och översättning (Malmö 1966); utgivit Katedralskole-Bladet 1929—1931 (tillsammans med S.-E. Rodhe) och Kustposten 1940—1941.

G. 30 juni 1935 m. *Karin Ingeborg Arildsson*, f. 5 juli 1916 i Veberöds förs., Malmöhus län, dotter till distriktsveterinären August Arildsson i äktenskap med Signe Idalia Lindwall.⁷¹

Barn:

Finn Arild Ingemar, f. 1 april 1937 i Vindeln, Degerfors. Studentexamen vid Katedralskolan i Lund 1957. Fil. stud. vid Lunds Universitet. G. 14 jan. 1962 m. fil. mag. *Britt Marie Ingegärd Carlbohm*, f. 29

⁷⁰ Om honom se H. Gejrot, P. Räf och E. Sandén, *Lärarmatrikeln* 1946, s. 654, Lunds katedralskola 1900—1940 (Sveriges studenter III, 1951), s. 301 (med foto), B. Ahlén, *Svenskt författarlexikon* 1941—1950 (1953), s. 584, samt Merithandlingsarkivet, Skolöverstyrelsen, Stockholm.

⁷¹ Om hennes härstamning se G. Elgenstierna, *Svenska släktkalendern* 1936, s. 550.

juni 1939 i Stora Malms förs., Södermanlands län, dotter till chauffören Sven Ingemar Carlbom i äktenskap med Fanny Maria Ingegärd Klaesson.

Ella Karin Eva, f. 20 maj 1941 i Älmhult. G. 29 maj 1966 m. inköpsassistenten *Tore Lennart Nilsson*, Eslöv, f. 25 sept. 1936 i Ljungby.

May Karin Ingrid (Ninnie), f. 29 april 1944 i Karlstad. Leg. sjuk-sköterska, Lund.

Karin Matilda Christina, f. 9 april 1946 i Annedals förs., Göteborg. Studerande.

Tab. 36

NIELS JÖRGEN MINOR SVENONIUS (son till Artur Svenonius, tab. 29). F. 3 aug. 1930 i Sönderborg, Danmark. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Norrköping 1949. Blev vid Lunds universitet jur. kand. 1958 och med. kand. 1960 samt sekreterare i dess medicinska fakultets undervisningsnämnd 1963. Bosatt i Malmö.

G. 1 juli 1961 m. underläkaren på barnkliniken vid Malmö allmänna sjukhus med. lic. *Eivor Ida Augusta Corelius*, f. 20 april 1932 i Vetlanda, dotter till köpman Oskar Edvin Ragnvald Karlsson i äktenskap med Magda Naëmi Celina Nilsson.

Barn:

Karl Anders Per Minor, f. 18 juni 1962 i Fosie förs. i Malmö.

Eivor Anna Maria, f. 29 mars 1964 i Fosie förs. i Malmö.

Tab. 37

ALBERT FREDRIK SVENONIUS (son till Thure Svenonius, tab. 22). F. 20 mars 1844 vid Melderstein i Råneå förs., Norrbottens län. Inskrevs 1858 vid Luleå apologistkola.⁷² Var 1861—66 målarlärling i Stockholm hos sin kusin Johan Svenonius (tab. 7). Biträde vid Bjuröklubbs fyr i Lövångers förs., Västerbottens län, från 1867. Befordrades 1885 till fyrvaktare vid Gåsören i Skellefteå, varvid familjen bosatte sig i Ursviken, Skellefteå landsförs., varifrån den 1890 flyttade till Norrböle i samma förs. Erhöll 1902 medalj för nit och redlighet i rikets tjänst. Pensionerades 1909 och dog i Skellefteå 20 april 1923 (dödsorsak ej angiven i dödboken),⁷³ enligt bouppteckning efterlämnande 3 588 kr.⁷⁴

G. 12 jan. 1878 m. *Maria Johanna Holmqvist*, f. 30 sept. 1849 i Ny-sätra förs., Västerbottens län, och † 12 mars 1924 i Skellefteå, dotter till kronolotsen Lars Holmqvist i äktenskap med Eva Stina Jonsdotter.⁷⁵

Barn:

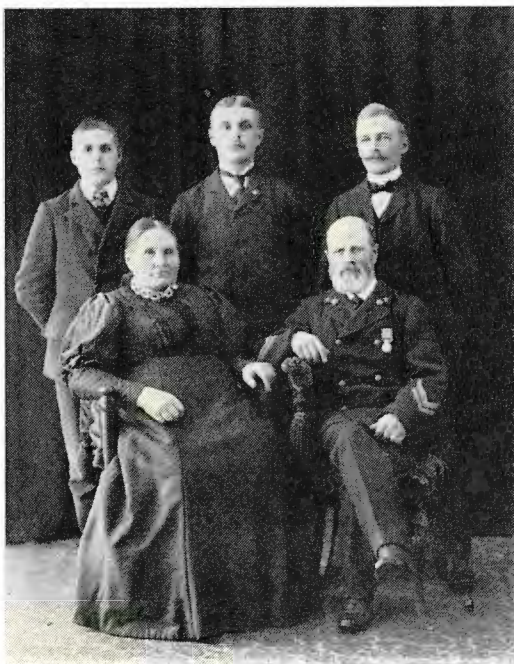
Karl Albert, f. 8 juni 1878 vid Bjuröklubb i Lövånger. Drunknade 19 aug. 1894 i Skellefteå landsförs.

⁷² Matrikel 1822—1882, Högre allmänna läroverkets i Luleå arkiv.

⁷³ Om honom se G. Renhorn, Gamla stadsbor, ett bidrag till Skellefteå stads personhistoria (1945), s. 191 ff. Fragment av hans arkiv finnas efter sonen Richards död hos förf.

⁷⁴ Rådhusrätten, Skellefteå.

⁷⁵ Om hennes släkt se J. Ericsson, Skrivargården Flarken (1955), s. 93.



Albert Svenonius med familj.

Frans Leonard, f. 31 aug. 1880 vid Bjuröklubb i Lövånger. Genomgick Skellefteå läroverk 1891—96. Tjänstgjorde i Västerbottens norra domsagas kansli i Skellefteå 1896—1900 och å kronofogdekontor i Boden 1900—01. E. o. landskanslist å Länsstyrelsen i Luleå från 1902. † ogift 22 sept. 1906 i Luleå av lungсот.⁷⁶ Bouppteckning har ej påträffats.

Oskar Edvard, f. 1881, † 1964, fyrmästare. Se tab. 38.

Bror Konrad, f. 5 nov. 1885 i Ursviken, Skellefteå landsförs. Genomgick Skellefteå läroverk 1896—1901. Typograf vid Skellefteå Nya Tidning 1904—11. Kontorist vid Skellefteå Trävaru-Bolag 1917—20. Anställd vid Allmänna Sparbanken för Norra Västerbotten i Skellefteå 1922—29. † ogift 3 mars 1949 i Skellefteå av »nephritis chronica, anaemia perniciosa och insufficiencia cordis» (kronisk njurinflammation, pernicios anemi och hjärtsvikt). Bouppteckningen visar ingen behållning.⁷⁴

Hilda Teresia, f. 15 nov. 1889 i Ursviken, Skellefteå landsförs. † där 3 febr. 1890 (dödsorsak ej angiven i dödboken).

Knut Richard, f. 1892, † 1956, bankkamrer. Se tab. 40.

⁷⁶ Om honom se Norrbottens-Kuriren 22 sept. 1906 och Skellefteå Nya Tidning 26 sept. 1906. Ett brev från honom till fadern finnes hos förf.

Tab. 38

OSKAR EDVARD SVENONIUS (son till Albert Svenonius, tab. 37). F. 1 dec. 1881 vid Bjuröklubb i Lövångers förs. Extra fyrbiträde vid Gåsörens fyr i Skellefteå 1900—08 och vid Bjuröklubbs fyr 1908—12. Ordinarie fyrbiträde vid Holmögdads fyr i Holmöns förs., Västerbottens län, 1912—23. Tf. fyrvaktare vid Gåsören 1912—21. Fyrvaktare vid Bjuröklubb 1923—27, å Berguddens fyr på Holmön från 1927. Fyrmästare där 1934—46. † 17 juni 1964 på Holmön av »thrombosis cerebri» och »arteriosclerosis universalis» (blodpropp i hjärnan och allmän åderförkalkning), efterlämnande 25 364 kr.

G. 20 mars 1923 m. *Hanna Elisabet Holmgren*, f. 17 okt. 1898 i Holmöns förs., dotter till hemmansägare Anders Gustaf Holmgren i äktenskap med Helena Holmgren.

Barn:

Erik Oskar Ivan, f. 1923, kustöveruppsyningsman. Se tab. 39.

Ulla Elisabet, f. 22 sept. 1933 vid Bergudden, Holmön. Folkskolläraryxamen i Umeå 1954. Tjänstgjorde 1954—55 i Hörnsjö, Nordmalings förs., Västerbottens län, 1955—57 i Huddinge förs., Stockholms län, och därefter i Skönsberg, Sköns förs., Västernorrlands län. G. 10 aug. 1957 m. socialvårdsassistenten *John Rune Andersson*, f. 24 febr. 1928 i Hudiksvall och bosatt i Skönsberg, Skön.⁷⁷

Tab. 39

ERIK OSKAR IVAN SVENONIUS (son till Edvard Svenonius, tab. 38). F. 31 maj 1923 vid Holmögdad i Holmöns förs. Aspirant i tullverket från 1946. E. o. kustvakt 1947. Kustvakt 1949. Kustuppsyningsman 1952. Förste kustuppsyningsman 1958. E. o. kustöveruppsyningsman för kustpostereringen på Holmön, Västerbottens län 1961.⁷⁸

G. 29 juli 1950 m. *Anna-Lisa Sofia Österlund*, f. 23 sept. 1924 i Sävars förs., Västerbottens län.

Barn:

Hans-Erik Lorentz, f. 23 okt. 1952 på Holmön.

Ann-Charlotte Maria Elisabeth, f. 27 maj 1954 på Holmön.

Tab. 40

KNUT RICHARD SVENONIUS (son till Albert Svenonius, tab. 37). F. 19 aug. 1892 i Norrböle, Skellefteå. Genomgick Skellefteå läroverk 1902—07. Realexamen vid Luleå högre allmänna läroverk 1908. Anställd å kronofogdekontor där 1908. Kontorist å vice konsul Helmer Häggboms affärskontor i Skellefteå 1909—19. Kamrer i Allmänna sparbanken för Norra Västerbotten 1919—29. Tjänsteman vid Svenska Handelsbankens kontor i

⁷⁷ Barn: *Bengt Rune*, f. 15 nov. 1959.

Karin Elisabet, f. 30 okt. 1964.

⁷⁸ För hans tjänstedata se Kungl. Tullverkets matrikel 1949, s. 123, 1951, s. 122, 1953, s. 126, 1961, s. 89, och 1963, s. 84.



Richard Svenonius.

Skellefteå 1929—52. Vice ordförande i Skellefteå stads pensionsnämnd från 1928. Ledamot av Skellefteå stadsfullmäktige under senare delen av valperioden 1927—30. Kyrkofullmäktig från 1932. Revisor för Skellefteå kyrkokassa och kassör i Västerbottens norra fornminnesförening.⁷⁹ † 4 aug. 1956 i Skellefteå av »morbus arteriosclerosis cordis (infarctus cordis)» (åderförkalkning i hjärtat och hjärtinfarkt).⁸⁰ Bouppteckningen visar ingen behållning.

Tryckta skrifter: Om ökad kännedom om släktens och härkomstens betydelse (Årsföreningarna, organ för landets årsföreningar, 10, 1932); Något om släktforskning, kyrkböcker och vår 250-åriga kyrkolag (Västerbottens läns hembygdsförenings årsbok 1936).

G. 16 april 1919 m. *Frida Augusta Ljunglöf*, f. 8 febr. 1891 i Sorsele förs., Västerbottens län, nämndeman från 1948, numera bosatt i Umeå, dotter till folkskolläraren Svante Ljunglöf i äktenskap med Margareta Charlotta Persdotter.

Barn:

Anna Maria (Ann-Mari), f. 27 mars 1920 i Skellefteå. Realexamen vid Skellefteå högre allmänna läroverk 1936. Kartritterska i Skellefteå 1938—40, i Stockholm 1941—42. G. 4 okt. 1942 m. tandläkaren *Tore Allan*

⁷⁹ Jfr E. Westerlund, Västerbottens norra fornminnesförening i Skellefteå (Svensk bygd och folkkultur, 1, 1964), s. 312.

⁸⁰ Om honom se Årsföreningarna, organ för landets årsföreningar, 10 (1932), s. 111, och H. Sjöstedt, Sveriges bankmatrikel 1935: 1, s. 692, och 1948: 1, s. 483. Hans genealogiska korrespondens och samlingar finns hos förf.

Georg Lind, f. 7 sept. 1915 i Östersund, nu bosatt i Åsele, Västerbottens län.⁸¹

Elsa Margareta, f. 26 sept. 1921 i Skellefteå. Realexamen vid Skellefteå högre allmänna läroverk 1938. Biträdande föreståndarinna vid Jörns skolhem, Västerbottens län, 1946. Föreståndarinna där 1947—48. Föreståndarinna vid Malå arbetsstuga-skolhem 1948—59. Husmor vid Jakobsbergs folkhögskola, Stockholms län, 1959—60. Föreståndarinna för KFUM:s elevhem i Umeå från 1960.

Lars Svante Enevald, f. 1927, assistant professor. Se tab. 41.

Tab. 41

LARS SVANTE ENEVALD SVENONIUS (son till Richard Svenonius, tab. 40). F. 16 juni 1927 i Skellefteå. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Skellefteå 1946. Blev vid Uppsala Universitet fil. kand. 1950, fil. mag. 1955, fil. lic. s. å. samt fil. dr och e. o. docent i teoretisk filosofi 1960. Visiting associate professor vid universitetet i Berkeley, U.S.A., 1962—63. Assistant professor vid universitetet i Chicago från 1963.

Tryckta skrifter: Some problems in Logical Model-Theory (doktorsavhandling; Uppsala 1960); uppsatser i Theoria 25 (1959) och 26 (1960).

G. 1:o 19 juni 1957—nov. 1964 m. *Elaine Fackenthal*, f. 9 jan. 1933 i Philadelphia, U. S. A., dotter till professor Edward Fackenthal i äktenskap med Ethel Heck. G. 2:o 2 dec. 1964 m. *Diane Vaughn Bedford*, f. 23 nov. 1940 i Miami Beach, Florida, U. S. A., dotter till affärsföreståndare Edward Thomas Bedford i äktenskap med Eugenia Wallace.

Son:

2) *Peter Arne*, f. 12 febr. 1965 i Chicago, U. S. A.

Tab. 42

THURE LEONARD SVENONIUS (son till Thure Svenonius, tab. 22). F. 26 mars 1851 i Orrbyn, Råneå förs., Norrbottens län. Mogenhetsexamen vid Högre allmänna läroverket i Umeå 1870. Blev vid Uppsala Universitet fil. kand. 1875, fil. lic. 1879 och fil. dr 1880. Tjänstgjorde som lärare vid Nisbethska flickskolan i Uppsala 1873—76, vid Uppsala privata elementarläroverk 1874—76, vid Fjellstedtska skolan där 1875—76, vid Sundsvalls privata elementarläroverk 1876—77 och vid Högre elementarläroverket för flickor i Uppsala 1877—80. Lektor i franska och engelska vid Högre allmänna läroverket i Sundsvall från 1880 (sjukledig från 1898). † 21 febr. 1901 på Uppsala hospital (fortfarande skriven i Sundsvall).⁸² Enligt bouppteckningen förelåg i boet ingen behållning.⁸³

⁸¹ Om honom se G. Dahlén, Svenska tandläkare i ord och bild (1949), s. 215. Döttrar: *Kerstin Annika Margareta Lind*, f. 9 april 1943, folkskollärarinna, Umeå. *Maud Ulla Marianne Lind*, f. 12 sept. 1946.

⁸² Om honom se S. G. Dahl, Läroverks-matrikel för läsåret 1892—1893 (1894), s. 374, densamme, Läroverks-matrikel för läsåren 1897—1899 (1900), s. 563, Sundsvallsposten 22 febr. 1901 och Sundsvalls Tidning 23 febr. 1901 samt Redogörelse för Sundsvalls högre allmänna läroverk läsåret 1900—1901 (1901), s. 24 f. Två brev från honom till brodern Albert finns hos förf.

⁸³ Rådhusrätten, Sundsvall.



Leonard Svenonius.

Tryckt skrift: Om bruket af subjonctif hos Chrestien de Troyes. Ett bidrag till det franska språkets historiska grammatik (Upsala 1880).

G. 18 dec. 1883 m. *Thora Charlotta Tengvall*,⁸⁴ f. 6 mars 1862 i Sundsvall, dotter till rådman Thor Emil Tengvall i äktenskap med Ellida Charlotta Fehnström. Hon gifte 17 juli 1925 om sig med häradshövdingen Hans Antipas Christenson, f. 11 april 1868 och † 14 mars 1930, samt dog själv först 20 juli 1952 i Saltsjöbaden.

Fosterdotter:

Alfhild (Hild) Isabella Eugenia, f. 13 jan. 1886 i Sundsvall. Utexaminerad från Härnösands landstings seminarium 1904 och från Anna Sandströms högre lärarinneseminarium 1908. Ämneslärarinna i Saltsjöbadens samskola 1906—46. Fortfarande bosatt i Saltsjöbaden.⁸⁵

Tab. 43

LUDVIG OSKAR SVENONIUS (son till Thure Svenonius, tab. 22). F. 8 maj 1853 i Orrbyn, Råneå förs., Norrbottens län. Mogenhetsexamen vid Högre allmänna läroverket i Umeå 1871. Med.-fil. kand. vid Uppsala

⁸⁴ Genom att Gustaf Fröding en tid vårdades på ett av henne som änka förestått sjukhem i Stockholm har namnet Svenonius kommit att uppträda i litteraturen om denne. Om hennes härstamning se G. Tengvall, *Försök till släktregister öfver släkten Tengvall* (1894), s. 30, och G. Elgenstierna, *Svenska släktkalendern* 1938, s. 774 f.

⁸⁵ Om henne se H. Gejrot, P. Räf och E. Sandén, *Lärarmatrikeln* 1946, s. 653.



Ludvig Svenonius.

universitet 1873. Blev vid Karolinska institutet i Stockholm med. kand. 1880 och med. lic. 1885. Efter läkartjänstgöring i Ramsberg, Sundsvall, Vänersborg, Uddevalla, Torp, Jönköping, Norrtälje, Strängnäs, Ström, Håby,, Vingåker, Ödeshög och Skellefteå provinsialläkare i Hede, Jämtlands län, från 1889 och i Sveg 1892—1915. Var därefter praktiserande läkare i Sveg till 1923, då han flyttade till Stockholm, där han dog 2 febr. 1926 i S:t Görans förs. av »cancer hepatis» (leverkräfta),⁸⁶ enligt bouppteckningen efterlämnande 68 772 kr.⁸⁷

Tryckta skrifter: Uppsatser i Tidsskrift for Skak 1901, 1902 och 1921—1922 samt i Deutsches Wochenschach 1904—1911; Världsaltets gåta. En ny lufsåskådning (Stockholm 1923).

G. 1 juli 1892 m. *Johanna Olofsdotter*, f. 17 juli 1871 i Hede, Jämtlands län, och död 27 sept. 1943 i Västerleds förs. i Stockholm, dotter till bonden Olof Ersson i äktenskap med Karin Jonsdotter.

Barn:

Lovisa (L o v a) Katarina, f. 8 dec. 1892 i Hede. Utexaminerad från Sofie Almquists samskola i Stockholm och från Smedman d. y:s handels-

⁸⁶ Om honom se A. J. Bruzelius, Svensk läkare-matrikel, 2 (1899), s. 804 f., N. J. Welinder, Biografisk matrikel över svenska läkarkåren 1924 (1924), s. 610 f., Sveriges läkarehistoria ifrån konung Gustaf I:s till närvarande tid, fjärde följden, 4 (1934), s. 508, B. Norén, Äldre svenska schackmästare (Boken om schack, 1948), s. 174—179, och densamme i Svenska män och kvinnor, 7 (1954), s. 383. Ett brev från honom till brodern Alberts änka finnes hos förf.

⁸⁷ Rådhusrätten, Stockholm.

skola 1913. Anställd i Riksbanken i Stockholm 1915—18.⁸⁸ G. 8 febr. 1919 m. sedermera överstelöjtnanten *Georg Herman Almér*, f. 8 juli 1891 i Kattarps förs., Malmöhus län, numera bosatt i Stockholm.⁸⁹

Ture Rudolf, f. 1894, civilingenjör. Se tab. 44.

Tab. 44

TURE RUDOLF SVENONIUS (son till Ludvig Svenonius, tab. 43). F. 7 nov. 1894 i Sveg, Jämtlands län. Civilingenjörsexamen vid Chalmers tekniska institut i Göteborg 1919. Anställd vid William Fagerströms värmetekniska byrå i Göteborg 1919—20, vid Mellersta och norra Sveriges ångpanneförening 1920—23⁹⁰ i Göteborg och 1923—31 i Stockholm, samt vid Browins ingenjörsfirma i Stockholm 1931—39.⁹¹ 1940 lät han i Göteborg inregistrera en firma för konsulterande ingenjörssamfund, vilken s. å. flyttades till Stockholm.⁹²

G. 13 okt. 1923 m. *Ingeborg Teresia Charlotta Werneman*, f. 9 mars 1899 i Åmål, dotter till skeppsredaren Anders Gustaf Andersson i äktenskap med Anna Charlotta Wallin.

Söner:

Göran Gustaf Ludvig, f. 1926, köpman. Se tab. 45.

Lennart Gustaf Ture, f. 1931, försäljningschef. Se tab. 46.

Tab. 45

GÖRAN GUSTAF LUDVIG SVENONIUS (son till Ture Svenonius, tab. 44). F. 6 jan. 1926 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm. Utexaminerad från Schartaus handelsinstitut där 1946. Emigrerade 1949 till Green Bay, Wisconsin, U. S. A., och har nu firma i Boulder, Colorado, U. S. A.

G. 1:o 13 aug. 1949—1960 med *Lizzie (Liz) Margareta Jergel*, f. 13 aug. 1922 i S:t Olai förs. i Norrköping, dotter till fondchefen Gustaf Robert Johansson i äktenskap med Hilda Viktoria Charlotta Åberg samt omg. 1 jan. 1964 m. arkivtjänstemannen Birger Henrik Berg, Märsta, Stockholms län, f. 5 mars 1917.

G. 2:o 3 maj 1960 m. *Billie Joanne (Jody) Miles*, f. 12 mars 1932, dotter till byggmästare Harry Richmond Miles i äktenskap med Wilmina samt tidigare i upplöst äktenskap g. m. Bale Phelps.

⁸⁸ H. Sjöstedt, Sveriges bankmatrikel 1916 (1915), s. 32.

⁸⁹ Dotter: *Gladys Elisabet Almér*, f. 15 mars 1921. G. 1:o 10 dec. 1939—11 jan. 1945 m. kapten *Nils Gustaf Vilhelm Bolling* (jfr Svenska släktkalendern 1930, s. 123), f. 4 mars 1915, död 11 juni 1958, i hans första äktenskap. G. 2:o 12 juni 1955—28 sept. 1961 m. civilingenjör *Sven Nils Olof Nelson*, f. 15 juni 1915, Stockholm. G. 3:o 17 nov. 1961—14 okt. 1965 m. köpman *Nils Lennart Sandin*, f. 25 juni 1913, Stockholm. Hennes söner: *Klas-Göran Bolling*, f. 30 dec. 1940. Ingenjör.

Thomas Georg Ivar Bolling, f. 28 okt. 1942. Officersaspirant.

⁹⁰ Jfr G. Bodman, Chalmers tekniska institut. Matrikel 1829—1929 (1929), s. 260.

⁹¹ Vem är vem inom handel och industri? (1944), s. 488. Vem är vem?: Stockholmsdelen (1945), s. 836.

⁹² Saml. av anmäl. t. handelsregistren 1940 (tr. 1940), sp. 1069 och 2020.

Barn:

- 2) *Richard Stuart* (adoptivson; hustruns son i föregående äktenskap), f. 11 mars 1954 i Mesa, Arizona, U. S. A.
- 2) *Stephanie Coleen*, f. 26 mars 1961.
- 2) *Eric Goran*, f. 30 juni 1963.

Tab. 46

LENNART GUSTAF TURE SVENONIUS (son till Ture Svenonius, tab. 44). F. 9 sept. 1931 i Bromma förs. i Stockholm. Studentexamen vid Högre allmänna läroverket i Bromma 1950. Civilekonomexamen vid Handelshögskolan i Stockholm 1956. Anställd vid AB Fundator från s. å. Försäljningschef vid Svenska metallverkan 1959—63 i Köln, därefter i Upplands-Väsby, Stockholms län. Löjtnant i flygvapnets reserv från 1957.

G. 26 mars 1959 m. civilekonom *Berit Steijer*, f. 24 april 1933 i Sofia förs. i Stockholm, dotter till resanden Harry Steijer i äktenskap med Anna-Lisa Irene Östergren.

Son:

Torsten, f. 6 april 1963 i Bromma förs. i Stockholm

Tab. 47

JOHAN ANDERS SVENONIUS (son till Gustaf Svenonius, tab. 4). F. 23 nov. 1780 i Norregården i Åreda, Gårdsby förs., Kronobergs län. Inskrevs 1792 vid Växjö skola. Var bokhållare vid Klavreströms bruk i Nottebäcks förs. 1794—96, vid Braås bruk i Drevs förs. 1796—1800 och vid Orrefors järnbruk i Hälleberga förs. 1800—01, inspektör vid Åryds bruk i Hemmesjö förs. 1801—08 samt mönsterskrivare vid Andre majorens skvadron av Smålands lätta dragoner 1799—1808. Var vid Storfors bruk i Kroppa förs., Värmlands län, bokhållare 1808—09 och inspektör 1809—28 samt 1831—34, åtminstone från 1817 med ekonomidirektörs titel. Ägde 1827—29 Diö järnbruk i Stenbrohults förs., Kronobergs län, 1828—29 del i Lilla-ryds säteri och Ry järnbruk i Göteryds förs., samma län, 1829—39 norregården i Bergön i Stenbrohults förs. samt från 1833 Matlångs eller Lundsbergs järnbruk i Lungsunds förs. Värmlands län, där han dog 16 aug. 1842 (dödsorsak ej angiven), enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 100649 riksdaler.

G. vid obekant tidpunkt med *Kristina Sofia (Sofie) Sundström*, f. 2 okt. 1783 i Lungsunds förs. och † 16 dec. 1875 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm, dotter till inspektoren Sven Sundström i äktenskap med Maria Britta Berggren.

Barn:

Sofia, f. 27 juli 1818 vid Storfors, Kroppa, och † 6 juli 1899 i Adolf Fredriks förs. i Stockholm av »marasmus senilis» (ålderdomssvaghet), enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning av 13983 kronor. G. 27 juli 1841 m. bergmästaren i Öster- och Västerbergslagen *Olof Gustaf Öngren*, f. 1 maj 1795 i Kristinehamn och † 9 juni 1858 i Norbergs förs., Västmanlands län.

Oscar, f. 1821, † 1850, brukspatron. Se tab. 48.

Emil, f. 30 maj 1823 vid Storfors, Kroppa. Inskrevs 1835 vid Karlstads högre lärdoms- och apologistkola, som han dock lämnade senast följande år. Var 1841—45 furir utan lön vid Grums kompani av Värmlands regemente. Arrenderade 1846—48 kaptensbostället Anstahyttan i Stora Skedvi förs., Kopparbergs län. Ägde 1848—56 Broby säteri med underlydande i Söderby-Karls förs., Stockholms län. Arrenderade 1859—70 kronohemmanen Edeby nr 1—3 i Lovö församling, Stockholms län. † 8 nov. 1870 ogift i Adolf Fredriks förs. i Stockholm av »rheumatismus chron. et gastroenteritis chron.» (kronisk reumatism och kronisk inflammation i magsäcken och tunntarmen), enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning på 7332 riksdaler riksmünt.

Tab. 48

OSCAR SVENONIUS (son till Johan Svenonius, tab. 47). F. 17 febr. 1821 vid Storfors i Kroppa förs. Var 1835—37 elev vid Karlstads högre lärdoms- och apologistkola och 1838 vid Uppsala katedralskola. Student vid Uppsala universitet 1839. Ägde 1845—50 Lundsbergs järnbruk i Lungsunds förs., där han dog 28 sept. 1850 (dödsorsak ej angiven), enligt bouppteckningen efterlämnande en behållning på 30486 riksdaler.

G. 4 juni 1845 m. *Emilia Anna Vendla Löwenborg*, f. 4 juni 1824 i Varnums förs., Värmlands län, och † 23 dec. 1895 i Brännkyrka förs., då i Stockholms län (nu i Stockholms stad), dotter till major Erik Gustaf Löwenborg i äktenskap med Johanna Hedvig Lindsfelt.

Barn:

Anna Vendela Sofia, f. 26 mars 1846 vid Lundsberg, Lungsund. † där 8 dec. 1848 (dödsorsak ej angiven).

Erik Johan, f. 23 sept. 1847 vid Lundsberg, Lungsund. † 27 mars 1852 i Kristinehamn (dödsorsak ej angiven).

4. Bilagor till släkttabellerna

A. Jakob Nyboms och Mina Svenonius' ättlingar

1. *Maria Nybom*, f. 29 juni 1870, † 27 mars 1957. G. 24 mars 1892 m. hemmansägaren *Klas August Hammarfeldt*, f. 10 maj 1866, † 7 april 1944, som efter långvarig bosättning i Ullasjö förs., Älvsborgs län, slutligen efter diverse flyttningar kom att bo i Flen, Södermanlands län.

Barn:

- 1) *Sigrid Elisabet Hammarfeldt*, f. 10 dec. 1892. Affärsidkerska, Stockholm.
- 2) *Anna Olivia Hammarfeldt*, f. 27 jan. 1895, † 4 febr. 1895.
- 3) *Karl Erik Hammarfeldt*, f. 29 dec. 1895, skogsförvaltare, Kristinehamn. G. 4 sept. 1943 m. *Gunhild Kristina (Stina) Palm*, f. 14 okt. 1912.

- 4) *Anna Elvira Hammarfeldt*, f. 3 dec. 1897. G. 25 mars 1919—10 dec. 1955 m. chauffören *Axel Hjalmar Wahlberg*, f. 23 mars 1898 och † 23 jan. 1961. Hon bor nu i Rönninge, Salem.

Döttrar:

- (1) *Sonja Margareta Wahlberg*, f. 29 dec. 1918. G. 2 dec. 1944 m. stationsskrivaren *Sven Olof Lundstedt*, Sundsvall, f. 12 dec. 1915.

Barn:

Inger Margareta Lundstedt, f. 17 okt. 1945, bosatt i Stockholm.

Sven Håkan Lundstedt, f. 10 maj 1950.

- (2) *Rut Kerstin Ingegärd Wahlberg*, f. 30 aug. 1928, kontorist, Stockholm.
- 5) *Gustaf Hjalmar Hammarfeldt*, f. 9 sept. 1899, död 13 aug. 1908.
- 6) *Nils Georg Hammarfeldt*, f. 25 okt. 1901, köpman, Segeltorp, Huddinge. G. 26 okt. 1940 m. *Ingrid Anna Louise Kindblad*, f. 4 mars 1912.

Barn:

Astrid Gunilla Marie Hammarfeldt, f. 2 juni 1944.

Lars Olof Hammarfeldt, f. 9 maj 1949.

- 7) *Helga Christina (Stina) Hammarfeldt*, f. 30 sept. 1903, affärsbiträde, Stockholm.
- 8) *Karin Margareta (Greta) Hammarfeldt*, f. 13 febr. 1906. G. 28 okt. 1933 m. brandmannen *Axel Simon Asterdahl*, Stockholm, f. 20 okt. 1902.

Son:

Hans Börje Asterdahl, f. 3 aug. 1936, elektriker, Stockholm. G. 24 maj 1958 m. *Gunnel Ann-Marie Pettersson*, f. 15 maj 1937.

Barn:

Mats Börje Asterdahl, f. 21 dec. 1960.

Hans Lennart Asterdahl, f. 10 mars 1964.

Anna Maria Asterdahl, f. 30 aug. 1965.

- 9) *Ebbba Davida Hammarfeldt*, f. 11 nov. 1907. G. 5 nov. 1938 m. kontoristen *Gösta Emanuel Sandberg*, Stockholm, f. 14 dec. 1907.
- 10) *Gustaf Henry Hammarfeldt*, f. 19 jan. 1910, byggnadssnickare, Rönninge, Salem. G. 18 mars 1939 m. *Britt Gudrun Thorell*, f. 19 dec. 1916.

Barn:

Lennart Henry Hammarfeldt, f. 15 maj 1939, finplåtslagare, Rönninge.

Ingrid Yvonne Hammarfeldt, f. 23 dec. 1946, bosatt i Sthlm.

- 11) *John David Hammarfeldt*, f. 29 april 1912, försäljare, Stockholm. G. 1) 1 april 1950—16 dec. 1954 m. *Vera Ida Emilia Andersson*, f. 30 dec. 1919, 2) 15 maj 1957 med *Ulla Britta Lindell*, född *Grundman*, f. 13 aug. 1923.

Son:

John-Olof Hammarfeldt, f. 10 juni 1951.

- 12) *Sven Fredrik Hammarfeldt*, f. 2 april 1916, köpman, Stockholm. G. 1) 25 jan. 1942 m. *Valborg Birgitta Jonsson*, f. 2 sept. 1917 och † 4 mars 1950, 2) 6 juli 1963 m. *Doris Frideborg Virginia Jonsson*, f. 12 jan. 1929.

Barn:

Maud Birgitta Hammarfeldt, f. 8 juni 1942, kontorist.

Bo Bertil Hammarfeldt, f. 12 augusti 1946.

2. *Jakob Vilhelm Nybom*, f. 16 okt. 1872. Emigrerade till Nordamerika 1897. Avhördes endast de första åren därefter, då han ämnade gräva guld i Alaska (medd. av systersonen K. Hammarfeldt).
3. *Emma Augusta Nybom*, f. 17 nov. 1874, † 28 febr. 1889 på Eugeniahemmet.
4. *Karl Johan Nybom*, f. 5 jan. 1877 och † 8 jan. 1897, maskinist, Gällivare.
5. *Fredrik Hjalmar Nybom*, f. 2 sept. 1878 och † 27 jan. 1941, bergsingenjör, Lindesberg. G. 28 mars 1902 m. *Ida Karolina Holm*, f. 21 mars 1871 och † 1 juli 1946.

Barn:

- 1) *Sven Nybom*, f. 2 jan. 1903, arméflygare, † 1 dec. 1926 i flygolycka vid Malmslätt.
- 2) *Margareta (Greta) Nybom*, f. 6 febr. 1905. G. 18 dec. 1929 m. civilingenjör *Einar Sjöberg*, Stockholm, f. 30 juli 1901.

Barn:

- (1) *Lars Sjöberg*, f. 4 nov. 1930, e. o. landsfiskal, Stockholm. G. 19 mars 1955 m. *Inger Margareta Söderström*, f. 27 dec. 1932.

Barn:

Eva Margaretha Sjöberg, f. 3 jan. 1958.

Per Olof Sjöberg, f. 22 april 1961.

- (2) *Olof Sjöberg*, f. 10 juli 1932, ingenjör, Västerås. G. 27 aug. 1960 m. *Märta Anita Johansson*, f. 14 maj 1941.

Barn:

Kristina Marie Sjöberg, f. 31 jan. 1961.

Anders Peter Sjöberg, f. 2 jan. 1964.

- (3) *Britta Sjöberg*, f. 26 sept. 1942.

6. *Nils Anton Newbom*, f. 18 jan. 1881. Emigrerade 1904 till Nordamerika, där han blev farmare i Kirkland, Washington, och levde ännu 1933. G. 1905 m. sin kustin *Hildur Johanna Svenonius*, f. 25 juni 1878 och † 1937 (jfr ovan, s. 116).

Barn:

- 1) *Teodor Newbom*, f. omkr. 1906.
- 2) *Carl Henry Newbom*, f. 6 aug. 1908.
- 3) *Anna Maria Newbom*, f. omkr. 1909. G. *Miller* i Portland, Washington.

B. *Sven Magnus Svenssons och Fredrika Svenonius' ättlingar*

1. *Fredrik Wilhelm Svensson*, f. 8 nov. 1851, farmare, enl. sin systers bouppteckning 1934 bosatt i Florida City, Florida, U. S. A., men enligt systerdottern fru Astrid Hartelius död ogift före 1940.
2. *Johan Fritiof Svensson*, f. 21 juni 1854, enligt systerdottern g. m. en norska och enligt sin systers bouppteckning † i U. S. A. före 1934, efterlämnande fem barn »å okänd ort i Nordamerika».
3. *Elise*, f. 27 febr. 1856, † 22 juni 1876.
4. *Thecla Svensson*, f. 24 aug. 1859, † 14 nov. 1933. G. 29 dec. 1893 med fotografen och landskapsmålaren *Hjalmar Fredrik Falk*, f. 12 juli 1856, † 22 sept. 1938, Karlshamn (om honom se S. Rönnow i Svenskt konstnärslexikon, 2, 1953, s. 183).
5. *Ture Svensson*, f. 14 jan. 1862, utflyttad till U. S. A. från Ronneby 1880, tydligen död utan barn före 1934.
6. *Viktor Edward Svensson*, f. 4 dec. 1864, guldsmed, bodde 1934 enligt systemens bouppteckning i Rapid City, S. Dakota, U. S. A., samt levde enligt systerdottern ännu 1940, g. m. en norska och med flera barn, vilkas adress ej var henne bekant.
7. *Emelie Helena Svensson*, f. 31 juli 1867, † 16 mars 1940. G. 5 nov. 1892 med körsnären i Ronneby *Johan August Andersson Sjögren*, f. 2 april 1869, † 31 maj 1943. Med anledning av hans härstamning (se G. Elgenstierna, Svenska släktkalendern 1943, s. 638) har namnet Mag-nell antagits flera av deras barn. Barn:
 - 1) *Astrid Anna Fredrika Sjögren*, f. 24 jan. 1893. G. 5 aug. 1916 m. sedermera statssekreteraren och häradshövdingen *Ake Hartelius*, Stockholm, f. 3 sept. 1887, † 6 juli 1964.
Dotter: *Jeanna Birgitta Hartelius*, f. 7 okt. 1917. G. 18 okt. 1941 m. ingenjör *Gösta Oscar Callius*, f. 31 okt. 1910, Stockholm.
 - 2) *Thecla Elisabet Sjögren*, f. 28 aug. 1894, † 3 sept. s. å.
 - 3) *Gudrun Sylvia Magnell*, f. 3 aug. 1896, kontorist, Stockholm.
 - 4) *Anders Hjalmar Sjögren*, f. 25 jan. 1900, † 31 jan. s. å.
 - 5) *Märta Thekla Elisabeth Sjögren*, f. 3 maj 1901. G. 24 april 1929 m. disponenten *Erik Olof (Olle) Erikson*, Stockholm, f. 29 juli 1899.
Son: *Klas Erik Anders Erikson*, f. 30 okt. 1931, assistent, Saltsjö-Bo, Stockholms län.

- 6) *John Fritiof Magnell*, f. 13 nov. 1902, metallarbetare, Sölvesborg. G. 23 juni 1927 m. *Anna Viktoria Hallgren*, f. 28 maj 1903. Söner: *Olle Baltzar Magnell*, f. 29 mars 1928, ingenjör, Linköping. G. 9 juli 1955 m. *Inga-Britt Tuftström-Johansson*, f. 5 jan. 1933.

Barn: *Marie Suzanne Magnell*, f. 3 mars 1958.

Johan Olof Fredrik Magnell, f. 22 dec. 1963.

Karl-Gunnar Åke Magnell, f. 21 juni 1930, bilmontör, Sölvesborg. G. 18 dec. 1954 m. *Elsa Viola Nilsson*, f. 15 jan. 1931.

Son: *Jan Åke Magnell*, f. 19 sept. 1956.

Willy Ingemar Magnell, f. 22 okt. 1939, elektriker, Sölvesborg. G. 11 dec. 1965 m. *Inga Berit Linnea Svensson*, f. 24 nov. 1942.

- 7) *Karl Fredrik Svante Magnell*, f. 20 juli 1908, brandchef, Mörrum, Blekinge län. G. 8 aug. 1932 m. damfrisörskan *Kerstin Elisabet Svensson*, f. 25 aug. 1909.

Dotter: *Gudrun Marie-Louise Magnell*, f. 24 febr. 1943. G. 12 dec. 1959 m. metallarbetaren *Lars Olle Bertilsson*, Mörrum, f. 13 jan. 1940.

Döttrar: *Marie Louise Helen Bertilsson*, f. 15 april 1960.

Camilla Eva Christine Bertilsson, f. 2 aug. 1961.

- 8) *Anders Baltzar Hjalmar Magnell*, f. 9 juni 1909, fotograf, Linköping. G. 6 aug. 1933 m. *Edith Eleonora Frank*, f. 22 jan. 1910.

Barn: *Birgitta Olly Eleonora Magnell*, f. 10 juni 1934. G. 10 aug. 1957 m. veterinären *Stig Ingvar Henriksson*, Svalöv, Malmöhus län, f. 7 april 1930.

Barn: *Ulf Ingvar Henriksson*, f. 14 okt. 1957.

Caroline Maria Henriksson, f. 12 juli 1961.

Märta Christina Helen Magnell, f. 5 maj 1942, köpst, Linköping.

Anders Baltzar Stefan Magnell, f. 5 nov. 1946.

C. *Axel Ekelunds och Johanna Svenonius' ättlingar*

1. *Anna Sally Fredrika Johanna Ekelund*, f. 22 juli 1876, Katrineholm. G. 15 sept. 1901 m. urmakaren *Axel Vilhelm Leonard Holm*, Katrineholm, f. 30 dec. 1870 och † 23 juni 1956.

Barn:

- 1) *Rut Sally Elisabet Holm*, f. 5 aug. 1902, telefonist, Katrineholm. G. 26 april 1924 m. skräddaren *Henry Lundqvist*, f. 27 febr. 1894, † 31 aug. 1963.

Barn:

- (1) *Yngve Lundqvist*, f. 10 april 1925, bankrevisor, Linköping. G. 12 mars 1949 m. *Irmã Ingeborg Råstedt*, f. 4 okt. 1927.

Barn:

Maud Ingeborg Lundqvist, f. 19 febr. 1952.

- (2) *Bo Lundqvist*, f. 8 okt. 1926, föreståndare, Katrineholm. G. 24 juni 1960 m. *Anna-Brita Eriksson*, f. 29 juni 1932.

Barn:

Alf Lundqvist, f. 25 april 1961.

Anna-Lena Lundqvist, f. 12 jan. 1963.

- (3) *Rut Dagmar Lundqvist*, f. 15 maj 1928, småskollärarinna, Katrineholm. G. 26 juli 1952 m. svarvaren *Karl Börje Torbjörn Nilsson*, Katrineholm, f. 16 mars 1927.

Barn:

Rut Inger Nilsson, f. 29 jan. 1955.

Mats Börje Nilsson, f. 17 aug. 1962.

- (4) *Kerstin Elisabet Lundqvist*, f. 13 dec. 1929. G. 23 juni 1951 m. el-ingenjören *Erik Olof Vilhelm Hallén*, Munkfors, Värmlands län, f. 31 maj 1927.

Barn:

Ann-Christine Elisabet Hallén, f. 19 nov. 1951.

Jan-Erik Vilhelm Hallén, f. 18 aug. 1953.

Eva Maria Christina Hallén, f. 9 sept. 1957.

Mikael Erik Olof Hallén, f. 29 juli 1964.

- (5) *Eric Lundqvist*, f. 28 sept. 1932, gymnastikdirektör, Uppsala. G. 20 juni 1958 m. *Barbro Kinberg*, f. 18 juli 1934.

Barn:

Ulf Lundqvist, f. 12 aug. 1960.

Jan Lundqvist, f. 26 juni 1963.

- 2) *Axel Gustaf Ragnar Holm*, f. 31 maj 1905, f. d. handelsresande, Göteborg. G. 2 april 1933—20 jan. 1949 m. *Astrid Anna Kristina Andersson*, f. 17 dec. 1905 (omgift).
- 3) *Anna Margareta (Margit) Holm*, f. 8 maj 1908, Katrineholm. G. 7 juli 1939 m. lokföraren *Axel Elis Rådstam*, Katrineholm, f. 30 maj 1909, † 9 jan. 1960.

Barn:

- (1) *Ingrid Margareta Rådstam*, f. 24 mars 1940, småskollärarinna, Katrineholm.

- (2) *Bengt Ingemar Rådstam*, f. 17 nov. 1944, studerande, Katrineholm.

- 4) *Axel Olof (Olle) Holm*, f. 7 dec. 1911, f. d. köpman, Stockholm. G. 13 nov. 1937—29 juli 1946 m. *Berta Linnea Larsson*, f. 24 mars 1905.

- 5) *Gunnar Torsten Samuel Holm*, f. 1 sept. 1913, handelsresande, Örebro. G. 2 okt. 1938 m. *Ingrid Maria Pettersson*, f. 28 aug. 1913.

Barn:

- (1) *Björn Torsten Holm*, f. 29 mars 1943.

- (2) *Ove Gunnar Holm*, f. 22 juni 1946.

- 6) *Karl Lennart Holm*, f. 11 okt. och † 3 nov. 1916.
 2. *Klara Sofia Ekelund*, f. 20 okt. 1879, † 29 juni 1959. G. 4 okt. 1910 m. ingenjör *Sigurd Hellberg*, Falun, f. 27 mars 1879 och † 16 juli 1962.

Barn:

- 1) *Alf Hellberg*, f. 24 dec. 1911, personalintendent, Malmö. G. 6 okt. 1940 m. *Inga Linnea Alkman*, f. 2 sept. 1916.

Barn:

- (1) *Jan Olof Sigurd Hellberg*, f. 23 juli 1941, fänrik, Ystad. G. 22 okt. 1960 m. *Pia Louise Gavel*, f. 8 april 1941.

Barn:

- Karin (Kajsa) Margareta Hellberg*, f. 23 mars 1961.
Jan Erik Niklas Hellberg, f. 7 okt. 1964.
 (2) *Bo Sture Hellberg*, f. 21 juli 1943.
 (3) *Dag Åke Ingemar Hellberg*, f. 19 dec. 1944.
 (4) *Eva Lena Margareta Hellberg*, f. 10 aug. 1947.
 2) *Bo Hellberg*, f. 14 april 1914, † 18 juli 1944; konstnär, Stockholm. G. 23 dec. 1940 m. *Evelina Maj Asplund*, f. 16 dec. 1922.
 3) *Dag Hellberg*, f. 14 juli 1915, ritare, Falun. G. 13 febr. 1940 m. *Aina Viktoria Calleberg*, f. 9 maj 1920.

Barn:

- (1) *Bengt Hellberg*, f. 18 mars 1940.
 4) *Eva Hellberg*, f. 15 jan. 1917, Säter. G. 23 juni 1936—29 nov. 1951 m. möbelhandlaren i Filipstad *Karl Emil Björbole*, f. 14 nov. 1910, omgift, † 25 maj 1958.
 (1) *Gunvor Elisabet Björbole*, f. 9 dec. 1937. G. 19 juni 1959 m. tidskrivaren *Björn Salomon Sporre*, Karlstad, f. 30 nov. 1937.

Barn:

- Jan Morgan Sporre*, f. 11 dec. 1959.
Clas Jörgen Sporre, f. 30 mars 1963.
 (2) *Carl Örjan Björbole*, f. 2 sept. 1948, kockelev, Karlstad.
 3. *Karl-Fredrik Vilhelm Ekelund*, f. 18 dec. 1881, † 12 okt. 1964, försäljningschef, Stockholm. G. 1:o 4 april 1905—15 mars 1916 m. *Karin Maria Möller*, f. 7 nov. 1881, omgift, † 1 febr. 1954. G. 2:o 22 dec. 1919 m. *Elsa Magdalena Sernander*, f. 27 sept. 1889, † 3 okt. 1928.

Barn:

- 1) *Axel Vilhelm Ekelund*, f. 5 mars 1905, † 9 juni 1921.
 2) *Oskar Fredrik Ekelund*, f. 24 nov. 1907, † 20 nov. 1913.
 3) *Nils Erik Ekelund*, f. 5 juli 1909, metallarbetare, Tjugby, Vadstena. G. 26 mars 1938 m. *Maria Elisabet Flink*, f. 1 mars 1911, † 25 jan. 1963.

Barn:

- (1) *Inga-Britt Maria Ekelund*, f. 9 aug. 1938. G. 4 jan. 1964 m. lantarbetaren *Sven Olov Johansson*, Rogslösa rusthåll, Rogslösa förs., Östergötlands län, f. 27 dec. 1937.

Son:

- Nils Thord Johansson*, f. 9 sept. 1965.
- (2) *Kerstin Marianne Ekelund*, f. 19 okt. 1941. G. 22 juni 1962 m. chauffören *Karl Ingvar Sjögren*, Motala, f. 31 dec. 1936.

Barn:

- Karin Elisabet Sjögren*, f. 27 nov. 1963.
Claes Ingvar Sjögren, f. 2 maj 1965.
- (3) *Silva Mildred Maria Ekelund*, f. 26 febr. 1946, bosatt i Lövhjddan, Västra Tollstads förs., Östergötlands län.
- 4) *Britta Magdalena Ekelund*, f. 28 sept. 1928, † 1 sept. 1929.
4. *Jenny Maria Ekelund*, f. 2 febr. 1883, Stockholm. G. 26 sept. 1909 m. direktör *Johan Erik Henning Ström*, f. 19 okt. 1880, † 9 april 1951, Stockholm.

Barn:

- 1) *Birgit Karin Maria Ström*, f. 13 juli 1910, översköterska. G. 9 dec. 1944 m. banktjänsteman *Tor Joel Kjelldin*, Stockholm, f. 6 juni 1898.

Son:

- Hans Joel Oskar Emanuel Kjelldin*, f. 5 maj 1947.
- 2) *Ernst Erik Rune Ström*, f. 10 juni 1912, köpman, Spanien. G. 1:o 1 juni 1938—19 nov. 1945 m. *Anna Greta Gazelius*, f. 28 dec. 1914 (omgift). G. 2:o 20 dec. 1945 m. *Ebba Solveig Elisabet Franzén*, f. 13 okt. 1920.

Söner:

- 1) *Ulf Rune Gustaf Ström*, f. 6 maj 1937, chaufför, Stockholm. G. 30 mars 1961 m. *Inger Margareta Ottosson*, f. 20 maj 1938.
- 1) *Erik Per-Olof Ström*, f. 29 juli 1942, silversmed, Stockholm. G. 30 maj 1964 m. *Eva Christina Dahlstedt*, f. 30 jan. 1943.
- 3) *Percy Bengt Olof Ström*, f. 12 april 1915, översättare, Stockholm. G. 1 maj 1940 m. *Emy Gudrun Eleonora Vågberg*, f. 25 nov. 1912.

Söner:

- (1) *Bruno Percy Ström*, f. 19 april 1942.
- (2) *Sven David Ström*, f. 2 jan. 1946.
- 4) *Owe John Edvard Ström*, f. 31 jan. 1917, pingstpredikant, Oskarström, Hallands län. G. 4 juli 1941 m. *Anna Elisabet (Anna-Lisa) Axelsson*, f. 4 aug. 1918.

Barn:

- (1) *Anette Elisabet Ström*, f. 27 aug. 1943.
 - (2) *Samuel Oliwer Ström*, f. 16 aug. 1946.
 - (3) *Dag Ove Emanuel*, f. 27 aug. 1956.
5. *Bror Josef Axel Ekelund*, f. 1 dec. 1884, † 5 juli 1888.

IV. KÄLLOR OCH LITTERATUR

Otryckta källor

Riksarkivet, Stockholm

Statsrådsprotokoll i justitiedepartementens ärenden.

Riksregistraturet.

Inrikes civilexpeditionens registratur.

Kammarexpeditionens registratur.

Finansdepartementets konseljakter.

Enskildes suppliker: Krigsexpeditionen.

Justitiekanslersämbetets arkiv:

Fiskalers skrivelser.

Högsta domstolens arkiv:

Justitierevisionens registratur.

Revisionsakter.

Utslagshandlingar.

Svea hovrätts arkiv:

Häradsrätternas renoverade småprotokoll.

Rådhusrätternas renoverade småprotokoll.

Bergstingsrätters renoverade protokoll.

Kammararkivet:

Befordringsakter.

Jordeböcker.

Länsräkenskaper (med mantalslängder).

Kommerskollegii arkiv:

Koncept.

Acta privatorum.

Årsberättelser för fabriker m. m.

Bergskollegii arkiv:

Protokoll.

Privilegier och domar m. m.

Bergverksrelationer från Norrbotten och Västerbotten.

Brev och suppliker.

Riksens ständers kontors arkiv:

Kammarkontorets länshuvudböcker med verifikationer.

Överpostdirektörens arkiv:

Skrivelser från postkontor.

Riksheraldikerämbetets arkiv.

Civilstatens pensionsinrättnings arkiv:

Protokoll.

Inkomna handlingar.

P. Sondén, Kungl. Kansliets ämbets- och tjänstemän samt vaktbetjänte
1714—1801.

Enskilda arkiv:

- A. E. v. Rosens samling.
- Sjöholmssamlingen.
- Arkivfragment.

~~Andra byrå~~:

- Arkivförteckningar.

Krigsarkivet, Stockholm

Generalmönsterrullor.

Rullor efter 1724.

Krigskollegiets husesynskontors arkiv:

- Husesynsinstrument.

Arméns pensionskassas arkiv:

- Protokoll.
- Registratur.
- Inkomna handlingar.
- Meritband.

Enskilda arkiv:

- S. Hedins arkiv.
- V. Linders arkiv.

Landsarkivet, Uppsala

Arboga, Grythyttans, Kärrobo, Norbergs, Romfartuna, Stora Rytterne och Söderby-Karls kyrkoarkiv.

Landsarkivet, Vadstena

Länsstyrelsernas i Kalmar och Kronobergs län arkiv.

Allbo, Konga, Norra Møre, Norrvinge, Sunnerbo, Uppvinge och Västra härads häradsrätters arkiv.

Kalmar stadsarkiv.

Kyrkoarkiv: Drev, Dädesjö, Dörby, Ekeberga, Gårdsby, Hemmesjö, Hovmantorp, Hälleberga, Kalmar landsförsamling, Kvillinge, Källeryd, Norrköpings S:t Olai, Nottebäck, Nöbböle, Ryssby (Kalmar län), Sjösås, Stenbrohult, Södra Sandsjö, Söraby, Torpa, Växjö, Ålem, Åseda, Ålmeboda och Öreryd.

Landsarkivet, Lund

Länsstyrelsens i Kristianstads län arkiv.

Lunds domkapitels arkiv.

Färs, Gårds och Västra Göinge häradsrätters arkiv.

Karlshamns, Karlskrona och Kristianstads stadsarkiv.

Kyrkoarkiv: Björka, Brönnestad, Håstad, Karlshamn, Karlskrona, Kristianstads garnisonsförsamling, Lund, Lyngsjö, Nosaby, Vanstad, Vä, Västra Hoby och Önnestad.

Landsarkivet, Göteborg

Bergmästarens i Västra distriktet arkiv.

Sävedals häradsrätts arkiv.

Kyrkoarkiv: Filipstad, Färnebo, Gustaf Adolf, Göteborgs domkyrkoförsamling, Kristinehamn, Kroppa, Landvetter, Lungsund, Nedre Ullerud, Nordmark, Stavnäs, Sunnemo, Väse och Ölme.

A. Wijkanders arkiv.

Landsarkivet, Härnösand

Länsstyrelsens i Norrbottens län arkiv.

Kyrkoarkiv: Luleå, Nederluleå, Piteå, Råneå och Österfärnebo.

Landsarkivet, S:t Michel

Fredrikshamns stadsarkiv.

Landsarkivet for Sjælland, Köpenhamn

Københavns Hof- og Stadsretts Skiftekommissions Behandlingsprotokoll.

Stadsarkivet, Stockholm

Mantalsuppgifter.

Mantalsboksarkivet 1878—1926.

Bouppteckningar.

Handels- och ekonomikollegiets arkiv.

Kyrkoarkiv: Hovförsamlingen, Johannes, Katarina, Klara, Maria och Svea livgarde.

Allmänna BB:s arkiv.

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättnings arkiv.

C. Lindhagens samling.

Stadsarkivet, Malmö

Bouppteckningar.

Magistratens inneliggande handlingar.

Kyrkoarkiv: Caroli och S:t Petri.

Stadsarkivet, Helsingfors

Helsingfors rådhusrätts arkiv.

Helsingfors kyrkoarkiv.

Kungliga Biblioteket, Stockholm

Brev till G. Cederström, G. Elgenstierna, C. Forsstrand, S. A. Hedin, J. F. Nyström och K. Warburg.

Autografsamlingen.

Universitetsbiblioteket, Uppsala

U 1500 d (Värmlands nations matrikel 1816—1849), e (Värmlands nations inskrivningsmatrikel 1833—1849) och g (Värmlands nations inskrivningsmatrikel 1850—1875).

Långarkivet.

Brev till O. Alin, L. A. Andersson, K. I. A. J. Bergström, E. A. Blanck, G. G. Flyborg, Th. M. Fries, G. Hazelius, H. H. Hildebrandsson, A. Nooren, L. E. Walmstedt och O. Widman.

Universitetets kansli, Uppsala
Studentmatriklar.

Universitetsbiblioteket, Lund

Lunds universitets arkiv.

Brev till C. M. Fürst, K. A. Grönwall, G. H. T. Holmberg och E. Wrangel.
Prof. B. Hildebrands samling.

Universitetsbiblioteket, Göteborg

Brev till H. Hedlund, S. A. Hedlund, V. Lundström och J. Vising.

Nordiska museet, Stockholm

Målarämbetets i Stockholm arkiv.

Norrbottnens läns museum, Luleå

Dossiern »Svenonius».

Svenskt biografiskt lexikon, Stockholm

O. R. Landelius' utlandssvenska samling.

Sveriges geologiska undersökning, Stockholm

E. Erdmann, Matrikel över Sveriges geologiska undersöknings chefer och tjänstemän 1858—1919.

Tekniska museet, Stockholm

Carl Sahlins bergshistoriska samlingar.

Vetenskapsakademiens bibliotek, Stockholm

Brev till A. Arrhenius, A. Atterberg, C. Aurivillius, J. H. af Forselles, A. Hamberg, G. Holm, G. Lagerheim, C. Lindman, G. Lindström, E. Lönnberg, A. G. Nathorst, A. E. Nordenskiöld, H. v. Post, G. Retzius, G. Samuelsson, Y. Sjöstedt, H. Théel och V. H. Wittrock.

Vitterhetsakademiens bibliotek, Stockholm

Brev till H. Hildebrand, O. Montelius och E. Nygren.

Jämtlands läns bibliotek, Östersund.

O. C. Alström, Biografiska anteckningar om norrländska släkter, 2.

Justitiedepartementet, Stockholm

Konseljakter.

Försvarsdepartementet, Stockholm

Konseljakter.

Inrikesdepartementet, Stockholm

Konseljakter.

Ecklesiastikdepartementet, Stockholm

Konseljakter.

Jordbruksdepartementet, Stockholm
Konseljakter.

Fångvårdsstyrelsen, Stockholm
Protokoll och registratur.
Inkomna skrivelser i kansliärenden.

Kammarkollegiet, Stockholm
Protokoll.
Registratur för skrivelser till orterna.
Andra provinskontorets arkiv.
Advokatfiskalskontorets arkiv.

Skolöverstyrelsen, Stockholm
Merithandlingsarkivet.

Telestyrelsen, Stockholm
Telegrafverkets protokoll.
Matrikel öfver Kongl. Telegrafverkets embets- och tjenstemän.
Ankomna handlingar.

Göta hovrätt, Jönköping
Renoverade domböcker.
Adliga bouppteckningar.

Länsstyrelsen, Umeå
Landskansliets kansliprotokoll.

Rådhusrätts- och domsagoarkiv
Bouppteckningar i rådhusrätterna i Alingsås, Göteborg, Kristianstad, Luleå, Lund, Motala, Skellefteå, Stockholm, Sundsvall, Umeå och Uppsala samt i domsagokanslierna för Bräkné och Karlshamn (i Karlshamn), Kalix, Linde och Nora (i Lindesberg), Luleå (i Boden), Norra och Södra Vedbo (i Eksjö), Oppunda och Villåttinge (i Katrineholm), Piteå, Södra Roslagen (i Stockholm), Västmanlands västra (i Köping), och Östbo och Västbo (i Värnamo).
Domböcker i Västra Värends domsagokansli (i Alvesta).
Protokoll och handlingar i Luleå rådhusrätt.

Uppbördsverket, Stockholm
Mantalslängder och folkregister.

Uppbördsverket, Göteborg
Mantalslängder och folkregister.

Uppbördsverket, Malmö.
Mantalslängder och folkregister.

Högre allmänna läroverket, Filipstad

Inskrivningsbok 1836—1879.

Högre allmänna läroverket, Haparanda

Läroverksmatrikel 1833—1905.

Högre allmänna läroverket för gossar, Hälsingborg

Helsingborgs schole book.

Högre allmänna läroverket, Karlstad

Skolmatrikel 1822—1850.

Gymnasiematrikel 1835—1859.

Högre allmänna läroverket, Kristianstad

Christianstadz Scholæ Protocoll.

Högre allmänna läroverket, Luleå

Läroverksmatriklar 1822—1882 och 1882—1931.

Högre allmänna läroverket, Piteå

Catalogus docentium et discentium 1705—1855.

Matrikel öfver Piteå läroverk 1855—1904.

Högre allmänna läroverket, Skellefteå

Läroverksmatrikel 1861—1896.

Matrikel över intagna elever 1897—1905.

Matrikel över avgångna elever 1929—1942.

Norra latinläroverket, Stockholm

Matrikel 1885—1912.

Högre allmänna läroverket, Umeå

Matrikel 1805—1867.

Matriklar över avgångna lärjungar 1916—1929 och 1929—1943.

Katedralskolan, Uppsala

Matrikel 1835—1864.

Högre allmänna läroverket, Växjö

Skolmatrikel 1821—1880.

Högre allmänna läroverket, Örnköldsvik

Matrikel över avgångna lärjungar 1928—1942.

Hos pastorsämbetena kvarvarande delar av kyrkoarkiv i Alingsås, Arjeplog, Bollnäs, Borås, Brunnby, Burträsk, Byske, Danderyd, Falun, Filipstad, Flen, Grycksbo, Gränna, Gräve, Gustaf Adolf, Gällivare, Göteborg (Annedal, Carl Johan, Domkyrkoförsamlingen, Haga, Kristine, Masthuggs-

församlingen, Oscar Fredrik, Vasa och Örgryte), Hallingeberg, Hede, Hemmesjö, Holmön, Huddinge, Hällefors, Jokkmokk, Järnboås, Järvsö. Jönköping (gemensamt kyrkoarkiv för de olika församlingarna), Karl Gustaf, Kristinehamn, Kung Karl, Lidingö, Lindesberg, Lovö, Luleå, Lund, Lungsund, Lövsånger, Malmberget, Malmback, Malmö (S:t Johannes), Mariestad, Marstal (Danmark), Motala, Månsarp, Nederkalix, Nederluleå, Njutånger, Norra Solberga, Nysätra, Norrköping (Hedvig och S:t Olai), Nyköping (Östra församlingen), Nässjö, Oskarström. Reftale, Ringkarleby, Ronneby, Råneå, Salem, Skellefteå, Skog, Skutskär, Skön, Slättåkra, Sollentuna, Steneby, Stockholm (Adolf Fredrik, Hedvig Eleonora, Jakob, Johannes, Katarina, Klara, Maria, S:t Göran, Skeppsholmen, Sofia, Spånga, Storkyrkoförsamlingen), Stockholms-Näs, Stora Malm, Stora Skedvi, Sundsvall, Svalöv, Säby, Södra Fågelås, Sölvesborg, Tofteryd, Tranås, Träslöv, Uddevalla, Ullasjö, Umeå, Uppsala, Vaxholm, Veberöd, Vintrosa, Värnamo, Västerås, Åsele, Åsenhöga, Öja, Örebro, Österåker, Östersund och Överkalix.

Sjömanshuset, Umeå

Liggare.

Vårdhemmet Högalid, Stockholm

Allmänna arbetsinrättningens arkiv.

Bernadotteska familjearkivet, Stockholm

Konungens enskilda byrås arkiv.

Handlingar rör. konungens enskilda domäner.

Karl XIV Johans arkiv.

Papiers concernant le feu roi Charles Jean.

Pensioner och nådegåvor: Inländska.

Kosta glasbruk, Kosta

Räkenskaper.

Lessebo bruk, Lessebo

Avräkningsböcker.

Lidboholms gård, Braås

Gårdshandlingar.

Lundsbergs internatskola, Lundsberg

Fastebrev.

Luossavaara-Kiirunavaara AB:s huvudkontor, Stockholm

Brev från Fredrik Svenonius till Hjalmar Lundbohm och Theodor Nordström.

Persbergs gruvor

Gruvstämmoprotokoll.

Direktionsprotokoll.
Avräkningsböcker.
Korrespondens.

Stockholms enskilda banks arkiv, Stockholm
B 736

Storfors bruk, Storfors
Avräkningsböcker.
Disponenten Claes af Geijerstams registratur.
Handlingar angående Asphytte masugn.
Diverse dossierer.

Svenska Metallverken, Västerås
Skultuna bruks arkiv.

Trafik AB Grängesberg—Oxelösund, Stockholm
Korrektur av T. Nordströms utgivna arbete Malmbergen i Norrbotten.

Uddeholms AB, Uddeholm
Protokoll.
Avräkningsböcker för Gustafsfors stångjärnshammare.
Diverse dossierer.

Genealogiska föreningen, Stockholm
Dossiern »Svenonius».
Personregister över personella notiser m. m. i Post- och Inrikes Tidningar
1801—1860.

Lunds stifts herdaminneskommitté, Lund
Kyrkoboksexcerpter.

Fil. dr Hans Gillingstam, Stockholm
Kamrer Richard Svenonius' ärvda brev samt excerpter och korrespondens
angående släkten Svenonius.
Rektor Finn Svenonius' genealogiska korrespondens.
Identitetshandling 26 april 1923 rörande Ture Karl Svenonius.

Fru Margit Ingelman, Stockholm
Målaren Johan Svenonius' och hans änkas arkiv.

Fotograf Kaj Bülow Jensen, Marstal, Danmark
Kartotek över Marstals innevånare genom tiderna.

Direktör Fred Kullberg, Katrineholm
Bolagsstämmoprotokoll och lagfartshandlingar från Stöpafor's bruk.

Fru Ingeborg Svenonius, Stockholm

Läroverksadjunkten Herman Svenonius' arkiv.

Landsarkivarie Olof Svenonius, Östersund

Fragment av ekonomidirektören C. W. Svenonius' och statsgeologen Fredrik Svenonius' arkiv (till största delen förvarat i hans sommarstuga i Löt, Almunge församling, Stockholms län).

Tryck.¹

Adamson, R., Den svenska järnhanteringens finansieringsförhållanden. Förlagsinteckningar 1800—1884 (Meddelanden från ekonomisk-historiska institutionen vid Göteborgs universitet, 3). Göteborg 1963.

Adresskalender för Stockholm, årgångarna 1898—1925.

Agrell, J., Nyinrättade professurer inom filosofiska fakulteten i Lund under 1800-talets förra hälft (Studia psychologica et pædagogica. Ser. 2. Investigationes, 2). Lund 1949.

Ahlström, A., Matrikel öfver Göteborgs handelsinstituts elever, 1. Göteborg 1918.

Ahlström, G., De mörka bergen. Stockholm 1966.

Ahrenberg, J., Bilder, minnen och intryck. Helsingfors 1895.

Albrecht, J., Horologium passionale — — — genom Andrean Svenonium Orebrogiensem på svenska affsatt. Götheborg 1654.

Almqvist, J. A., Bergskollegium och bergslagsstaterna 1637—1837 (MRA, Ny följd II: 3). Stockholm 1909.

—, Frälsegodsen i Sverige under storhetstiden (Skrifter utgivna av Svenska riksarkivet, 1), 4 (korrektur).

—, Släkten Svenonius (rec. av F. Svenonius, Släkten Svenonius under 450 år). PHT 1934.

Almqvist, J. E., Lagsagor och domsagor i Sverige (Skrifter utgivna av Rättshätniska institutet vid Stockholms högskola, 2), 2. Stockholm 1955.

—, Petrus Eliæ Gavelius, adlad Cederschiöld. SBL 8 (1929).

Almqvist, D., En drottningens arkiv. Hans Järtas och G. Löwenhielms papper samt andra handlingar i en privatsamling. MRA 1948.

Andersson, I., Järnindustrier i Sunnemo under tvåhundra femtio år. Sunnemo socken (1953).

—, Uddeholms historia. Stockholm 1960.

Andrén, E., Hellner, B., Hernmarck, C., och Holmqvist, K., Svenskt silver-smide 1520—1850. Stockholm 1963.

Angelin, E., Munthe, A., och Björnberg, B., Hantverkare och fabriker inom svensk tobakshantering 1686—1915. Stockholm 1950.

Anrep, G., Svenska slägtboken, 1: 2. Stockholm 1872.

Anrick, C., Herrama på Turistföreningen. Stockholm 1964.

Askeberg, F., Småländskt namnskick. Natio smolandica, 11 (1948).

Axelson, A., Gällivare-verken, investerings- och spekulationsobjekt 1855—1882. Luleå 1964.

¹ Tidningsartiklar utan författarnamn har ej medtagits.

- Backman, H., Harald Frykholm. SBL 16 (1964—66).
- Bengtsson, C. E., Minnesanteckningar angående min tjänstgöring som tingsbiträde och t. f. domhavande m. m. åren 1890—1901. Stockholm 1947.
- Bengtsson, I., J. H. Roman och hans instrumentalmusik (*Studia musicologica upsaliensia*, 4). Uppsala 1955.
- Bergström, G., Stora Sjötullen och Lilla Tullen i Skåne, Halland och Blekinge samt på Gotland 1658—1765. Lund 1958 (stencil). Supplement. Lund 1962.
- Beskow, H., Bruksherrgårdar i Gästrikland (Nordiska museets handlingar, 47). Stockholm 1954.
- Bihang till riksdagens protokoll vid lagtima riksdagen i Stockholm år 1873, 1, 4 och 10. Stockholm 1873.
- Birck, E., Enevaldus Svenonius. SMOK 7 (1954).
- Bjørnstjerne Bjørnsons brevvexling med svenske 1858—1909, utgitt av Ø. Anker, F. Bull och Ö. Lindberger, 3. Oslo 1961.
- Blomqvist, J., De första järnvägsbyggarna i Norrbotten och världens nordligaste järnvägsbygge. Norrbotten 1947.
- Blomstedt, M., Landsstatsmatrikel 1924. Stockholm 1924.
- Bodman, G., Chalmers tekniska institut. Matrikel 1829—1929. Göteborg 1929.
- Boheman, E., Fredrik Svenonius. Svenska turistföreningens årsskrift 1928.
- Bohrn, E., Stenkvista kyrka (Sörmländska kyrkor 4: 46). Enskilstuna 1944.
- Borberg, L. P., Slægten Wedege i Danmark, København 1919.
- Brodin, L., De sista kavaljererna. Andra uppl. Göteborg 1959.
- , Fryksdalens herrgårdar och bruk, 1. Filipstad 1923.
- Brolin, P. E., Hattar och mössor i borgarståndet 1760—1766. Uppsala 1953.
- Bromé, J., Nasafjäll. Stockholm 1923.
- Bruzeliuss, A. J., Svensk läkare-matrikel, 2. Stockholm 1899.
- Bygdén, L., Hernösands stifts herdaminne, 1—4. Uppsala 1923—1928.
- Bylund, E., Koloniseringen av Pite lappmark t. o. m. år 1867 (*Geographica. Skrifter från Uppsala universitets geografiska institution*, 30). Uppsala 1956.
- (Bäckström, F. O.), Minnes-tal hållne uti Frimurare-ordens stora landt-loge i Stockholm af ordens historiograf. Stockholm 1855.
- Börjeson, H., Biografiska anteckningar om örlogsflottans officerare 1700—1799. Stockholm 1942.
- Carlborg, H., Historik (Persbergs malmtrakt och berggrunden i de centrala delarna av Filipstads bergslag i Värmlands län, 1925).
- Carlquist, G., Lunds stifts herdaminne, ser. 2: 5—7, 9. Lund 1954—1959, 1963.
- , Lunds stifts herdaminne. Historik och program. PHT 1943.
- Catalog, Upsala akademis, för vårterminen 1840. Upsala 1840.
- Cavallin, C., Lunds stifts herdaminne, 4—5. Lund 1857—1858.
- Cederbom, L. A., och Friberg, C. O., Skara stifts herdaminne 1850—1930, 1—2. Stockholm 1928—1931.
- Centerwall, O., Anna Maria Cederschiöld. SBL 8 (1929).
- Clemensson, G., Lessebo 1658—1856. Lessebo 1954.
- Collmar, M., Åtten Hjort av Vilsta. PHT 1959.

- Dahl, E., Norra reals studenter jämte rektorer åren 1881—1923. Stockholm 1924.
- Dahl, S. G., Läroverks-matrikel för läsåret 1892—1893. Stockholm 1894.
- , Läroverks-matrikel för läsåren 1897—1899. Stockholm 1900.
- Dahl, Y., Lärarmatrikel 1922. Stockholm 1923.
- Dahlén, G., Svenska tandläkare i ord och bild. Uppsala 1949.
- Dahlgren, D., Marie Charlottes dagbok. Bilder från en värmändsk småstad. Stockholm 1931.
- Edsmark, E., S/s Sydic bärar norsk besättning. Rospiggen 1959—60.
- Edström, J., August Wijkander (Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar, Sjätte följden, Ser. A, Band 7, N:o 1). Göteborg 1961.
- Ehrström, E., Helsingfors stads historia från 1640 till stora ofreden (Skrifter utg. af Svenska literatursällskapet i Finland, 15). Helsingfors 1890.
- Ekengren, L. G., och Jöred, P., Postmatrikel 1958. Stockholm 1958.
- Ekman, G., Ur Storforsverkens historia. Göteborg 1921.
- Ekstrand, V., Svenska landtmätare 1628—1900. Umeå, Uppsala och Stockholm 1896—1912.
- Elgenstierna, G., Den introducerade svenska adelns ättartavlor, 1—9. Stockholm 1925—1936.
- , Svenska släktkalendern 1914, 1918, 1919, 1930, 1936, 1938, 1943 och 1950.
- Eneroth, G., Småländska kvinnor. Göteborg 1941.
- Enghoff, K., Kristianstad 1614—1914. Lund 1914.
- , Personhistoriska anteckningar rörande Kristianstads magistrat och andra stadens tjänstemän under åren 1700—1800 (Skrifter utgivna af Personhistoriska samfundet, 4). Stockholm 1910.
- Engström, E., Norrköpings högre allmänna läroverk läsåret 1945—1946. Årsredogörelse. Norrköping 1946.
- Engström, J., Resa genom Norrland och Lappland. Stockholm 1834.
- Ericsson, J., Skrivargården Flarken. Umeå 1955.
- Erixon, S., Skultuna bruks historia 1607—1860, II: 1. Stockholm 1957.
- Erlandsson, E., Skara högre allmänna läroverks lärjungar åren 1826—1869. Skövde 1925.
- Fahl, M., Matrikel. The royal bachelor's club (1947).
- Falk, H., Något om Kiruna. Kiruna 1955.
- Falk, K., Märkesmän inom vårt ekonomiska liv. Stockholm 1929.
- Fjellström, Ph., Lapskt silver (Skrifter utgivna genom landsmåls- och folkminnesarkivet i Uppsala, C: 3). Uppsala 1962.
- Flodman, C. Th., »Kisamor», vår mest kända naturläkare. Minnenas bok (1916).
- Fornstedt, H., Sveriges allmänna åklagare 1921. Falun 1921.
- Forssell, A., Några bidrag till mantalsskrivningslagstiftningens historia. MRA 1930.
- Frykholm, J., Släkten Frykholm från Frykerud. Nyköping 1947.
- Fürst, C. M., Kilian Stobæus d. ä. och hans brevväxling (LUA, Ny följd, Afdelning 2, Bd 2, N:o 11). Lund 1907.
- Fåhræus, R., Per Gustaf Cederschjöld. Vetenskapsakademiens årsbok 1956.

- Förteckning öfver enskilda grafvar på Stockholms stads norra och södra begravningsplatser. Stockholm 1913.
- Förteckning över statliga utredningar 1904—1945. Norrköping 1953.
- Förteckning över tal och kväden i Samfundet S. H. T. åren 1926—1938. Uppsala 1938.
- Förteckning över tal och kväden i Samfundet S. H. T. åren 1939—1950. Uppsala 1954.
- Geijer, E., Odygdens år. Falun 1960.
- Gejrot, H., och Räf, P., Lärarmatrikeln 1934. Malmö 1934.
- Gejrot, H., Räf, P., och Sandén, E., Lärarmatrikeln 1946. Trollhättan 1946.
- Gemälde des 15. bis 18. Jahrhunderts. Sammlungen Kommerzienrat H. Renner, Hamburg, Birger Svenonius, Stockholm, Legationsrat E. Zimmermann, Berlin. Einzelne Werke aus verschiedenen Besitz. Berlin 1930.
- Gezelius, J., Liik-Prediikan... öfwer... Her Enevaldus Svenonius. Åbo 1688.
- Gillingstam, H., Min antavla. SoH 1950.
- [—], Gahm. SBL 16 (1964—1966).
- [—], Svenonius. Svenska släktkalendern 1962.
- Giron, A., Henning Hammargren. SMoK 3 (1946).
- Grape, E., Postkontor och postmästare. Stockholm 1951.
- Gullberg, A., Justitiematrikel 1934. Sthlm 1934.
- Gullberg, A., Alexanderson, E. och Silfverstolpe, G., Justitiematrikel 1941. Sthlm 1941.
- Gullberg, H., Justitiematrikel 1914. Stockholm 1914.
- , Justitiematrikel 1920. Sthlm 1920.
- Gullberg, H., och Uggla, T., Landsstatsmatrikel 1913. Stockholm 1913.
- , Landsstatsmatrikel 1918. Stockholm 1918.
- Gustafsson, G., Svensk folkskolematrikel, omfattande uppgifter t. o. m. den 1 januari 1904. Stockholm 1904.
- , Svensk folkskolematrikel t. o. m. den 1 juli 1910. Stockholm 1910.
- Gustafsson, L., Järfällaboken. Stockholm 1957.
- Gårdlund, T., Svensk industrifinansiering under genombrottsskedet 1830—1913. Stockholm 1947.
- Göransson, E., Svensk folkskolematrikel år 1922, 2. Stockholm 1922.
- Hagberg, N.-O., Anteckningar av brukspatron Olof Hagberg (1768—1835) i hans bibel. SoH 1951.
- Hagström, K. A., Strengnäs stifts herdaminne, 3. Strengnäs 1899.
- Hagström, N., Lärare och studenter vid Stockholms Realläroverk 1876—1890, Högre Realläroverket på Norrmalm 1890—1941. Stockholm 1941.
- Hallman, D., Tankar om Döden och Lifwet, när... Gustaf Hallmans Fru Fru Helena Catharina Wedege... började ewigheten... Wexjö 1762.
- Hamberg, A., Fredrik Svenonius. Geologiska föreningens förhandlingar 1928.
- , Sarekfjällen. Vägledning för färder i högfjällen mellan Lule älvs källar-mar (Svenska turistföreningens resehandböcker, 27). Stockholm 1922.
- Hambræus, A., Annelis son. Stockholm 1961.
- Hamilton, V., Kreüger, C. H., och Leijonhufvud, E., Namnlistor över officerskårerna vid svenska s. k. männingsregementen till häst och stånd-

- dragoner under stora nordiska kriget (Skrifter utgifna af Personhistoriska samfundet, 9). Stockholm 1915.
- Hammarin, J., Carlstads stifts herdaminne, 1—3. Carlstad 1846—1849.
- Hammariskjöld, N., Ätten Hammariskjöld. Stockholm 1915.
- Hasselberg, G., Frösö trivialskola. Östersund 1935.
- , Frösö trivialskola och Östersunds elementarläroverk. Jämtlands och Härjedalens historia, 4 (1962).
- Hedin, G., Ett svenskt jernverk. Sandviken och dess utveckling 1862—1937. Uppsala 1937.
- Hellerström, E., Släkten Mörck-Mörcke. SoH 1960.
- Hellström, G., Stockholms stifts herdaminne från reformationen intill tillkomsten av Stockholms stift (Monografier utgivna av Stockholms kommunalförvaltning, 11). Västerås 1951.
- Henriksson, M., och Hallberg, M., Läroverkskollegierna 1923. Västervik 1924.
- Herlenius, E., Storforsverken under den Linroth-Löwenhielmska tiden. Värmland förr och nu 1942.
- Hernlund, H., Vetenskapsakademien och Lars Laurels rättskrifningsförslag (Nya elementarskolans i Stockholm årsredogörelse 1887—1888). Stockholm 1888.
- Hildebrand, B., Ekelund. SBL 12 (1949).
- , Ericsson, Anders. SBL 14 (1953).
- , af Forselles, Jacob Henrik. SBL 16 (1964—1966).
- , Handbok i släkt- och personforskning. Stockholm 1961.
- Hjorth, C. V., Genealogiska anteckningar om släkter och släktgrenar. Gefle 1932.
- Hofrén, M., Pataholm (Nordiska museets handlingar, 25). Stockholm 1946.
- , Ålems socken. Kalmar 1949.
- Holm, N. F., Konungens enskilda byrå och dess arkiv. Donum Boëthianum (1950).
- Holmberg, S., Svenska läkare. Stockholm 1959.
- Högberg, F., Hook. Från bruksherrgård till herrgårdspensionat. Småländska kulturbilder 1963. Meddelanden från Jönköpings läns hembygdsförbund XXXVI.
- Höjer, T., Carl XIV Johan, 3. Stockholm 1960.
- Indebetou, G., Bergsskolans i Filipstad elever 1830—1930. Stockholm 1931.
- Indebetou, G., och Hylander, E., Svenska teknologföreningen 1861—1936, 1—2. Stockholm 1937.
- Isaksson, O., Norrbottens län 150 år. Luleå 1960.
- Jacobson, G., Johan Georg de la Grange. SBL 11 (1945).
- Johansson, N. O., Från äldre tider. Norrbotten 1963.
- Josephson, C. D., Fredrik August Cederschiöld. SBL 8 (1929).
- Juristmatrikel, Svensk. Stockholm 1964.
- Järnvägsatrikel, Svensk, 1948. Göteborg 1948.
- Katalog på den studerande Ungdomen vid Carlstads Skola Vårterminen 1836. Carlstad 1836.
- öfver Studerande Ungdomen vid Carlstads Gymnasium samt Högre Lärdoms- och Apologist-Skola för Vårterminen 1837. Carlstad 1837.

- Kjäll, T., De följde en fana. En berättelse om Frälsningsarmén i Sverige under sjuttiofem år. Stockholm 1957.
- Kleberg, J., Arméförvaltningen. Biografiska anteckningar 1866—1930 (Svenska ämbetsverk, 2). Stockholm 1936.
- , Kammarrevisionen-Kammarrätten 1695—1940 (Svenska ämbetsverk, 4). Stockholm 1940.
- Kock, K., Smålands bank 1837—1937. Stockholm 1937.
- Kommunalkalender, Stockholms. Årgångarna efter 1950.
- Kosta glasbruk 1741—1942. Jubileumsskrift utgiven av Kosta glasbruk med anledning av dess 200-åriga verksamhet. Stockholm 1942.
- Krok, T. O. B. N., Bibliotheca botanica suecana. Uppsala 1925.
- Kroman, E., Marstals Søfart indtil 1925. København 1928.
- Kullberg, O., Svensk apotekarkalender 1923. Nässjö 1923.
- , Sveriges apotekarekalender 1932. Motala 1932.
- , Sveriges apotekarekalender 1942. Motala 1942.
- Kölgren, E., Läroverksmatrikel 1908—1909. Vimmerby 1909.
- Kölgren, E. och Tengström, C. G., Läroverks- och seminariematrikel 1914—1915. Vimmerby 1915.
- Læstadius, P., Fortsättning af Journalen öfver missions-resor i Lappmarken, innefattande åren 1828—1832. Stockholm 1833.
- Lagerblad, N., Ett borgmästareval i Helsingfors för omkring 200 år sedan. Skrifter utgifna af Svenska Literatursällskapet i Finland, 6 (1887).
- Lagergren, H., Matrikel öfver poststationsföreståndare 1903. Kristinehamn 1903.
- , Svensk postmatrikel 1894. Kristinehamn 1894.
- Landsstatsmatrikel 1933. Trollhättan 1933.
- 1942. Stockholm 1943.
- Laquist, B., Hembygdsrörelsen i Norrbottens län. Svensk bygd och folkkultur, 1 (1946).
- Larsson, A., Förteckning öfver Värmlands nations medlemmar från 1595 till 1877. Värmlands nations historia (1877).
- Leander, H., Publicistklubbens porträttmatrikel vid femtioårsjubileet 1924. Stockholm 1924.
- Leijonhufvud, E., Namnlistor över officerskårerna vid svenska s. k. mäningsregementen till fot under stora nordiska kriget (Skrifter utgifna af Personhistoriska samfundet, 10). Stockholm 1918.
- Leijonhufvud, K. A. K:son, Ny svensk släktbok. Stockholm 1910—1906.
- Lewenhaupt, A., Karl XII:s officerare, 1—2. Stockholm 1920—1921.
- Lexicon, Biographiskt, öfver namnkunnige svenska män, 7. Örebro 1841.
- Lexikon, Historiskt-geografiskt och statistiskt, 4. Stockholm 1863.
- Liljeholm, A. F., Ätterna Oxenstierna och Vasa under medeltiden (recension av H. Gillingstams avhandling med denna titel). PHT 1955.
- Liljeqvist, E., Fredrik Johan Cederschiöld. SBL 8 (1929).
- [Lindahl, C. F.], Svenska millionärer. Minnen och anteckningar af Lazarus, 9. Stockholm 1904.
- Lindahl, E., Släkten Lindahl från Galagök. Enköping 1954.
- Lindau, B. A., Edward O. Magner. Nordisk familjeboks sportlexikon, 5 (1943).

- Lindberg, O., Landsstaten i Malmöhus och Kristianstads län 1719—1917. Malmö 1919.
- Lindén, B., Andra byråns förteckningsarkiv i Riksarkivet. Donum Boëthianum (1950).
- Lindquist, D., Harald Frykholm. SMOK 2 (1944).
- Lindström, H., Växjö stads historia. Tiden 1719—1862. Växjö 1942.
- Ljungström, J. L., och Nordlund, H., Det seglade en björköbrigg. Norrtälje 1939.
- Lundberg, E., och Sandberg, N., Vänersborgs läroverks matrikel 1821—1947. Vänersborg 1961.
- Lundbohm, H., Kiirunavaara och Luossavaara. Stockholm 1900.
- Lundh, H., Sigismund Jean Baptiste Dehn. SBL 10 (1931).
- Lundin, A. H., Småländska nationen i Lund. Lund 1882.
- Lundmark, E., Arjeplogsminnen. En stor familj. Norra Västerbotten 20 nov. 1952.
- Lundmark, J., Innan doktorn kom. Arjeplogsskildringar. Stockholm 1937.
- Lunds Katedralskola 1900—1940 (Sveriges studenter, III). Malmö 1951.
- Lundqvist, B. V:son, Västgöta nation i Uppsala, 2: IV. Bihang till Vestrogothica, XIII (1961).
- Lundstedt, B., Sveriges periodiska litteratur, 2. Stockholm 1896.
- Lundström, N. S., Svenska kvinnor i offentlig verksamhet. Uppsala 1924.
- Lyttkens, A., Svenska mödrar. Stockholm 1946.
- Läkarehistoria, Sveriges. Fjärde följden, 4. Stockholm 1934.
- Löf, A. E., och Ernvik, A., Kristinehamns historia, 2—3. Karlstad 1949—1959.
- Löfberg, D., Det nationalekonomiska motivet i svensk pedagogik under 1700-talet. Uppsala 1949.
- Löfgren, N., Rykten och verklighet. Släktminnen inom en Kalmarborgarsläkt. GT 1956.
- Löwenadler, H., Släakterna Kjellman och von Löwenadler samt deras ättlingar. Göteborg 1901.
- Löwenhielm, C. G., Minnen, 2—3. Stockholm 1927—1929.
- Malmberg, B. von, Robert Schough och de engelska Gellivare-bolagen. Norrbotten 1942.
- Malmgren, E., Några huvuddrag i den gruvtekniska utvecklingen under de senaste 200 åren. Norberg genom 600 år, utg. genom K. Kumlien (1958).
- Marinstaben 1884—1934. En minnesskrift. Stockholm 1934.
- Matrikel, Kungl. Tullverkets, 1949, 1952, 1953, 1961 och 1963.
- , Lunds universitets, 1—4 (1667—1732). Utg. av P. Wilner. Lund 1926—1932.
- , Norrtälje läroverks, H.T. 1847—V.T. 1947. Norrtälje 1947.
- , Uppsala universitets, 2, utg. av A. B. Carlsson. Uppsala 1919—1923.
- , Växjö skolas, för åren 1651—1751, utg. av L. Larsson. Växjö 1924.
- , Växjö skolas, för åren 1752—1819, utg. av L. Larsson. Växjö 1924.
- Minnesskrift utgiven med anledning av logen 861 Josuas 50-åriga tillvaro. Göteborg 1934.

- Moberg, A., Artiklar i N-K gav upphov till Norrbottens museum. Norrbottens-Kuriren 14 dec. 1961.
- , Ett länsmuseum blir till. Norrbotten 1966.
- , Hundra år i Norrbotten. Luleå 1961.
- Modéer, I., Svenska personnamn (Kungl. Vetenskapssamhällets i Uppsala handlingar, 10). Uppsala 1964.
- Mollstadius, A., Amiralitetsfänriken Fredrik Flygare. GT 1956.
- Möller, P., Ett och annat om skillnaden mellan dop-, lysnings- och begravningsböcker samt födelse-, vigsel- och dödböcker. SoH 1962.
- Nachmanson, E., Bidrag till kännedomen om Pehr Gustaf Cederschjölds liv och verksamhet. Acta societatis medicorum suecanae 1926.
- Nilson, A., Studier i svenskt replageri (Nordiska Museets handlingar, 55). Värnamo 1961.
- [Nilson, J.,] Biografiska anteckningar om kamrater i Nya elementarskolan under åren 1867—1905. Stockholm 1911.
- Nordberg, A., En gammal Norrbottensbygd. Anteckningar till Luleå sockens historia, 1—2. Lund 1928.
- , Ön. Norrbotten 1953.
- Nordenskjöld, S., Från stadens gamla kyrkogård, 5. Föreningen Gamla Christianstads årsskrift, 3 (1950).
- Nordenstreng, S., Den ryska införlifningens tid (Fredrikshamns stads historia, 2). Fredrikshamn 1909.
- , Fredrikshamn såsom befäst gränsort och stapelstad 1721—1811. Vasa 1909.
- Noreen, A., Något om våra familjenamn. Spridda studier, 3 (1913).
- , Vårt språk, 1, 5. Lund 1903, 1904.
- Norén, B., Ludvig Svenonius. SMoK 7 (1954).
- , Äldre svenska schackmästare. Boken om schack, red. av E. Carlén (1948).
- Norra latin 1900—1955 (Sveriges studenter, VIII). Malmö 1959.
- Norrköpings högre allmänna läroverk 1900—1950 (Sveriges studenter, VII). Malmö 1958.
- Norrlands nation i Upsala 1923—1929. Uppsala 1929.
- Norrlands nation i Uppsala 1929—1937. Stockholm 1938.
- 1938—1942. Uppsala 1943.
- Nyberg, J. P., Wieselska slägtregistret. Göteborg 1873.
- Nyström, L., Upsala ärkestifts herdaminne. Ny följd, 4. Upsala 1893.
- Odén, K. G., Östgötars minne. Biografiska anteckningar om studerande östgötar i Uppsala 1595—1900. Stockholm 1902.
- Ohlsson, H. T., Biografisk matrikel öfver svenska kyrkans prästerskap. Lund 1914.
- , Biografisk matrikel över svenska kyrkans prästerskap. Lund 1934.
- Olsson, B., Kalmar stifts herdaminne, 3. Lund 1948.
- , Svenskt lärt namnskick (Meddelanden från Kyrkohistoriska arkivet i Lund, 6). Lund 1946.
- Olsson, H., Fröding. Stockholm 1950.
- Ordbok öfver svenska språket, utgifven af Svenska akademien, 2 och 12. Lund 1903 och 1933.

- Ordning, Lärjungarnes, i Östersunds elementarskola Höstterminen 1857. Östersund 1857.
- 1858. Östersund 1858.
- Palme, O. o. G., Släkten Palme intill år 1815, 1. Uppsala 1917.
- Plagemann, C. J. F., Resor i Norrland, Dalarna och Västmanland samt på Gotland åren 1833—1856, utg. av C. J. Lamm, 1. Lund 1944.
- Plan för en Expedition till Californien. Piteå 1850.
- P. M. om det så kallade Törefors-beslaget, I. Utdrag ur svenska tidningspressens samt 1891 års konstitutionsutskotts uttalanden derom. Stockholm 1892.
- Polisen, Svenska, II. Stockholm 1933.
- Porträttgalleri, Svenskt, 4, 6, 16, 18, 19 samt generalregister. Stockholm 1897—1913.
- Professuren, Enerothska, vid Stockholms Högskola. Sakkunniges utlåtande. Stockholm 1936.
- Prom, J., och Uggla, E., Svensk jurismatrikel 1950. Stockholm 1950.
- Protokoll, Riksdagens, vid lagtima riksmötet år 1873: Andra kammaren, 4. Stockholm 1873.
- Redogörelse för Högre Allmänna Läroverket i Luleå läsåret 1943—1944. Luleå 1944.
- för Sundsvalls högre allmänna läroverk läsåret 1900—1901. Sundsvall 1901.
- Renhorn, G., Gamla stadsbor. Ett bidrag till Skellefteå stads personhistoria. Uppsala 1945.
- Répertoire des médiévistes européens (Publications du Centre de Civilisation Médiévale, I). Poitiers 1960.
- Riksdagsprotokoll, Borgarståndets, före frihetstiden, utg. av Stadshistoriska institutet genom N. Ahnlund. Uppsala 1933.
- Rikstelefonkatalogen. Göteborgsdelen 1966. Göteborg 1966.
- Rosengren, J., Linnell, L., och Fischer, J., Ny Smålands beskrifning, 1—4. Växjö 1914—1920.
- Rosman, H., Bjärka-Säby och dess ägare, 3. Uppsala 1927.
- och Munthe, A., Släkten Arfwedson. Stockholm 1945.
- Rudelius, F., Kalmar regementes personhistoria 1623—1927, 2. Norrköping 1955.
- Runinge, S., Hon har hand om 25 barn. Husmodern 5 mars 1957.
- , Omodernt, opraktiskt, kallt — och hemtrevligt. Husmodern 14—21 februari 1956.
- Rydberg, V., Fribytaren på Östersjön. Göteborg 1857.
- Rönnow, S., Hjalmar Fredrik Falk. Svenskt konstnärslexikon, 2, 1953.
- Sacklén, J. P., Sveriges läkarehistoria, 2. Nyköping 1823. Nytt supplement, utg. af A. H. Wistrand. Stockholm 1853.
- Samfundet S. H. T. En försenad 100-årsskrift. Uppsala 1960.
- Samling, F. d. advokaten Birger Svenonius' (Sveriges Allmänna Konstförenings utställningar av privata samlingar, IV). Stockholm 1929.
- Samling av anmälningar till aktiebolagsregistret, det hos Kungl. Patent- och registreringsverket förda försäkringsregister samt förenings- och handels-

- registren 1906, 1909, 1916, 1921, 1926, 1940 och 1946. Sthlm 1907, 1910, 1917, 1922, 1926, 1940 och 1946.
- Samsioe, G. N., och Pamp, O. F., Svensk postmatrikel 1883. Stockholm 1883.
- Seth, I., Universitetet i Greifswald och dess ställning i svensk kulturpolitik 1637—1815. Zusammenfassung och bilagor. Tumba 1952.
- S. H. T. 100-årsskrift. Alfabetiskt register med namnförklaring och fullständiga sidhänvisningar. Uppsala 1961.
- Sidenbladh, E., Urmakare i Sverige under äldre tider (Nordiska museets handlingar, 28). Lund 1947.
- Sjögren, O., Svenska fjällpionjärer, I. Fredrik Svenonius. Till fjälls 1932. Sjökrigsskolan, Kungl., 1867—1942, II. Eskilstuna 1942.
- Sjöstedt, H., Sveriges bankmatrikel 1916, 1935 och 1948. Stockholm 1915, 1935 och 1948.
- Sjöström, C., Blekingeska nationen 1697—1900. Lund 1901.
- , Göteborgs nation i Lund 1669—1906. Lund 1907.
- , Kalmar nation i Lund 1670—1914. Lund 1915.
- , Skånska nationen 1833—1889. Lund 1904.
- , Skånska nationen före afdelningarnes tid (1682—1832). Lund 1897.
- , Smålands nation i Lund 1668—1921. Lund 1922.
- , Vermlands nation i Lund 1682—1907. Lund 1908.
- , Vestgöta nation i Lund 1683—1910. Lund 1911.
- Släktkalendern, Svenska, utg. av G. Berg, C. Kempff och B. Furtenbach genom T. Dahl. Stockholm 1962.
- Solders, S., Älvdalens sockens historia, 2. Nyköping 1939.
- Sommarin, E., Skånska hypoteksföreningen 1836—1936. Lund 1936.
- Sprinchorn, C. K. S., Bidrag till Lunds allmänna läroverks historia efter Skånes förening med Sverige (Inbjudning till den högtidlighet, med hvilken Lunds högre allmänna läroverks nybyggnad kommer att invigas). Lund 1896.
- Steckzén, B., Ur de norrbottniska malmfältens historia, II. Norrlands för-svar 1941.
- Steenberg, B., Matths Falk. SMoK 2 (1944).
- Stenvall, G., Marie Cederschiöld, Sveriges första diakonissa. Malmö 1951.
- Stockholms högre latinläroverk å Norrmalm vårterminen 1910. Stockholm 1910.
- [Strehlenert, R. W.,] Den Strehlenertska släkten. Göteborg 1918.
- Strömbom, S., Index över svenska porträtt 1500—1850 i Svenska porträtt-arkivets samlingar, 2. Stockholm 1939.
- Svalenius, I., Växjö stads historia. Tiden från 1523 till 1718. Växjö 1956.
- Svenonius,¹ E., Oratio delineationem magnanimitatis exhibens. Aboae 1643.
- , Finn, Släkten Svenonius under 450 år. Lund 1935.
- , Fredrik, De norrbottniska gruffälten och Ofotenbanan (Föreningen Heimdals folkskrifter 47—48). Uppsala 1898.
- , Ludvig, En banbrytare i norrbottniska gruffrågor. Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning 23 juni 1902.

¹ Svenoniens tryckta skrifter, som icke citerats såsom källor för deras biografier, har här icke medtagits.

- Sydow, O. von, Publicistklubbens porträttmatrikel 1936. Stockholm 1936.
- Sylwan, O., Från stångpiskans dagar. Kulturhistoriska skisser. Stockholm 1901.
- Söderlund, E., Skandinaviska banken i det svenska bankväsendets historia 1864—1914. Stockholm 1964.
- Tandläkare, Svenska. Stockholm 1963.
- Taube, G., Från gångna tiders Uppsala. Stockholm 1950.
- Taylor, Äldre mästares. Karlstad 1941.
- Tegnér, E., Om svenska familjenamn. Nordisk tidskrift 1882 (omtryckt i Ur språkens värld, 3, 1930).
- Tengvall, G., Försök till släktregister öfver släkten Tengvall. Hernösand 1894.
- Thyselius, E., Förteckning öfver komitébetänkanden 1809—1894. Stockholm 1896.
- , Förteckning öfver kommittébetänkanden 1895—1903. Stockholm 1904.
- Toijer, D., Biskopen som blev brukspatron. Nya Vermlands-Tidningen 22 nov. 1957.
- Topelius, Z., Fältskärens berättelser. Stockholm 1854—1864.
- Troels-Lund, T., Dagligt Liv i Norden i det 16^{de} Aarhundrede, 8. København 1903.
- Tuulse, A., Järfälla kyrka. Sveriges kyrkor: Uppland, VI: 4 (1958).
- Tågefäldt, Å., Släkten Frisk-Frisendahl från Ragunda (stencil, SBL).
- Törngren, P. H., Maria Jansson. SMoK 4 (1948).
- Uggla, T., och Ljungfors, V., Svenska släkter, 1. Lund 1908.
- Upmark, G., Guld- och silversmeder i Sverige 1520—1850. Stockholm 1925.
- Ur E. O. Nordlinders samlingar, 1. Norrbotten 1929.
- Wallquist, E., Nybyggare, bergsmän och präster. Kring några släkter i Arjeppluog (Norrbotten 1964—1965).
- [Wallroth, K. A.], Lärare och elever vid Bergsskolan i Stockholm 1869—1900. Stockholm 1901.
- Warholm, J. W., Skara stifts herdaminne, 1—2. Mariestad 1871—1874.
- Vejde, P. G., Gårdarna i Urshult. Öden och ägare, 10. Urshults krönika 1959.
- , Kronobergs läns herrgårdar (Hylten-Cavalliusföreningens årsbok 1928—1929). Växjö 1928.
- , Om Braås gård och f. d. järnbruk. Kronobergsboken 1960—1961.
- , Äryd. Anteckningar om en gård och ett järnbruk i Småland. Äryd 1954.
- Welinder, N. J., Biografisk matrikel öfver svenska läkarkåren 1924. Stockholm 1924.
- Vem är det. Årgångarna 1912—1927 samt fr. o. m. 1953.
- Vem är vem: Götalandsdelen, Stockholmsdelen och Svealandsdelen. Stockholm 1945—1948.
- : Stor-Stockholm och Götaland. Örebro 1962 och 1965.
- Vem är vem inom handel och industri? Örebro 1944.
- Westerlund, E., Västerbottens norra fornminnesförening i Skellefteå. Svensk bygd och folkkultur, 1 (1946).
- Wiberg, S. C., Förteckningar öfver De Studerande vid Wexjö Kongl. Gymnasium och Skola under Vårterminerna åren 1800—1839. Wexjö 1872.

- Widmark, H. A., Norrbottens län. Bidrag till Sveriges officiella statistik, II. Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser, Ny följd, 5. Åren 1876—1880. Stockholm 1884.
- Wieselgren, P., Ny Smålands Beskrifning, 2. Wexjö 1845.
- , S., Sveriges fängelser och fångvård. Stockholm 1895.
- Wijkström, F., Släkten Weijdling (stencil). 1945.
- Wilstadius, P., Sigfrid Lorentz Gahm Persson. Några anteckningar till en biografi. Hylltén-Cavalliusföreningens årsbok 1937.
- Winroth, A., Ur mina föreläsningar, 1. Offentlig rätt. Familjerätt: Äktenskapshindren. Lund 1890.
- Virdestam, G., Växjö stifts herdaminne, 4—8. Växjö 1930—1934.
- Wistrand, A. H., Bruzelius, A. J., och Edling, C., Sveriges läkarehistoria ifrån konung Gustaf den I:s till närvarande tid. Ny följd, 1—2. Stockholm 1873—1876.
- Vistrand, P. G., Smålands nation i Uppsala, 1. Uppsala 1894.
- Vita Caroli Linnaei. Carl von Linnés självbiografier. På uppdrag av Uppsala universitet utg. av E. Malmeström och A. Hj. Uggla. Stockholm 1957.
- Vretblad, P., Johan Helmich Roman, 1. Stockholm 1914.
- Wägner, E., Selma Lagerlöf, 1. Stockholm 1942.
- Wägner, S., Helsingborgs allmänna läroverk under tre århundraden (Inbjudning till den högtidlighet, med hvilken Helsingborgs högre allmänna läroverks nya byggnad kommer att invigas). Helsingborg 1898.
- Ygberg, E., Frans Adolf von Schéele. SMOK, 6 (1949).
- Zenzén, N., Fredrik Svenonius. SMOK, 7 (1954).
- Ahlén, B., Svenskt författarlexikon 1900—1940. Stockholm 1942.
- , Svenskt författarlexikon 1941—1950. Stockholm 1953.
- , Svenskt författarlexikon 1951—1955. Stockholm 1959.
- [Örnberg, V.,] Svensk släktkalender, 1—4. Stockholm 1884—1887.
- [—,] Svenska ättartal, 5—14. Stockholm 1889—1898. Vadstena 1905—1908.
- Överström, S., Bilder ur Kroppa sockens historia. Karlstad 1947.

V. PERSONREGISTER

- Adelborg, Johan, major, 45
 Adlersparre, Georg, landshövding, 32
 Agardh, Carl Adolph, biskop, 69
 Ahlgren, G., med. dr, 76, 77
 —, Johan, rådmän, 15
 —, M., mamsell, 77
 Ahnström, Gunnel M., se Svenonius
 —, Gustaf Einar, landsfiskal, 153
 —, Margareta, född Karlsdtr, 153
 Ahrenberg, J., författare, 1
 Alin, Oscar, professor, 124, 175
 Alkman, Inga L., se Hellberg
 Almér, Georg H., överstelöjtnant, 163
 —, Gladys E., se Sandin
 —, Lovisa (Lova) K., född Svenonius, 162 f.
 Almquist, Johan Axel, arkivråd, VIII
 Almqvist, Anna (Anni) M., se Svenonius
 —, Edvin Kristoffer, kanslisekreterare, 127
 —, Maria Constance, född Hahn, 127
 Alsterblad, Per, prost, 35
 Anders Ericsson, talman, 39
 — Eriksson i Möllekull, torpare, 50
 — Jönsson i Hörröd, bonde, 6
 — Svensson, se Svenonius, Andreas
 Andersson, Anders Gustaf, skeppsredare, 163
 —, Anna Charlotta, född Wallin, 163
 —, Anna Kristina, se Gasslander
 —, Astrid, A. K., se Holm
 —, Bengt R., 158
 —, J. Rune, socialvårdsassistent, 158
 —, Karin Elisabet, 158
 —, Lars Aksel, överbibliotekarie, 124, 175
 —, Ulla E., född Svenonius, 158
 —, Vera I. E., se Hammarfeldt
 Andreas Svenonius Malmogensis, student, 6
 Angerstein, Johan Reinhold, major, 44
 Ankarcrona, Herman Reinhold, kommandör, 101
 Anna, g. m. Otto Pålsson i Hörröd, 9
 —, g. m. Sven i Hörröd, 10
 — Greta Mårtensdtr, g. m. store Per Hindersson, 112
 Annika Svendsdtr i Möllekull, piga, 50
 Appelqvist, Stina Lisa, 50
 Arildsson, August, distriktsveterinär, 155
 —, Karin I., se Svenonius
 —, Signe Idalia, född Lindwall, 155
 Arrhenius, Svante, professor, 112, 176
 Artgronni, Ingegerd, född Frykholm, 149
 —, Leon, tolk, 149
 Aschan, Johan Lorentz, brukspatron, 35, 45, 50
 Askeroth, Blenda M. H:dtr, född Svenonius, 146 f.
 —, Karin M. I., 147
 —, S. Göran V., 147
 —, Sven A., kamrer, 147
 Asplund, E. Maj, se Hellberg
 Asterdahl, Anna Maria, 166
 —, A. Simon, brandman, 166
 —, Gunnel A.-M., född Pettersson, 166
 —, Hans Lennart, 166
 —, H. Börje, elektriker, 166
 —, K. Margareta (Greta), född Hammarfeldt, 166
 —, Mats B., 166
 Atterberg, A., docent, 123, 176
 Aurivillius, Christopher, professor, 123, 176
 Avenarius, lantkommissarie, 2
 Axelsson, Anna Elisabet (Anna-Lisa), se Ström
 Backman, Alexis, överste, 55 f., 58—61, 80, 94 f., 95, 97 f., 104
 Balk, Anna, se Laurel
 Bartholin, Henrietta Margareta von, se Ehrenborg
 Baumann, Anders, kapten, 10
 —, Cecilia, M., född Bring, 10
 Beckström, fru, 50
 Bedford, Diane V., se Svenonius
 —, Edward Thomas, affärsföreståndare, 160
 —, Eugenia, född Wallace, 160
 Behring, Jöns, handelsman, 13
 Belfrage, Georg Fredrik, disponent, 68
 Bengt Olsson i Hoby, kyrkovärd, 50

- Bennergren, Lars, klockare, 7 f.
 Berg, Barbro K. B:dr, se Wessel
 Berg, Birger Henrik, arkivtjänsteman, 163
 —, Elias, volontär, 50
 —, Johan, glasblåsare, 26
 —, Lizzie (Liz) M., född Jergel, 163
 Bergenstråhle, löjtnant, 98
 Berggren, Georg, rådman, 38
 —, Kristina, född Fahlberg, 38
 —, Maria Britta, se Sundström
 —, Mina, född v. Schéele, 77
 Berglund, Maria Karolina, se Johansson
 —, Per, komminister, 49 f.
 —, Wendela Johanna, född Wickelgren, 50
 Bergman, Hilma Kristina, se Olsson
 —, S. P., landshövding, 64, 104
 Bergner, mamsell, 87
 —, Carl Fredrik, lantmätare, 86
 Bergqvist, Olof, biskop, 124
 Bergström, Antonia (Anni), född Wallmark, 129
 —, Helena Maria, se Ekström
 —, Ingrid, se Svenonius
 —, Karl I. A. J., landshövding, 124, 175
 —, Levi, lasarettsläkare, 129
 Bering, Carl Fredrik, kyrkoherde, 50
 —, G. Christina, född Hjelm, 50
 Berndes, F. A., bergsråd, 72
 Beron, Brita Stina, född Lannera, 16, 29
 —, Fredrik, förare, 29
 —, Jakob, bataljonsfältskär, 16, 29
 —, Sara, född Åhs, 29
 Beronius, släkt, 1
 Bertilsson, Camilla E. Ch., 169
 —, Gudrun M. L., född Magnell, 169
 —, L. Olle, metallarbetare, 169
 —, M. Louise H., 169
 Beskow, C. Göran, tjänsteman, 141
 —, Charlotte S., 141
 —, Gunilla B:dr, född Wessel, 141
 —, M. Caroline M., 141
 Billing, Ulrika, frupiga, 10
 Björbole, C. Örjan, kockelev, 171
 —, Eva, född Hellberg, 171
 —, Gunvor E., se Sporre
 —, Karl E., möbelhandlare, 171
 Björkman, Axel Ulric, brukspatron, 72
 Björlin, A., rektor, 77
 Björnson, Björnstjerne, författare, 123
 Björnstjerna, ätt, 1
 Björzell, Amalia, demoiselle, 87
 —, E., fogde, 86
 Björzell, Hilda, mamsell, 87
 Blanck, E. Anton, professor, 124, 175
 Blaney, Barbro H., född Svenonius, 118
 —, Cynthia, 118
 —, Grant, gymnastiklärare, 118
 —, Linda, 118
 Blomensköld, Bleckert, major, 9
 Blomqvist, Annie Sofia Elisabet, född Sjöholm, 154
 —, Barbro A. B., född Svenonius, 154
 —, B. Johan, 154
 —, Hans R., plåtslagare, 154
 —, H. Malte, 154
 —, Märta Elisabet (Titti), se Svenonius
 —, Sten Johannes, komminister, 154
 Boderus, Johan, se Segercrona
 Bolling, Gladys E., se Sandin
 —, Klas-Göran, ingenjör, 163
 —, Nils G. V., kapten, 163
 —, Thomas G. I., officersaspirant, 163
 Borg, korpral, 91
 Boye, Maren, se Minor
 Branting, mademoiselle, 31
 —, Gabriel, landskamrerare, 28
 —, Henrik, hovrättsauskultant, 29
 —, Lars, korpral, 31
 Brattström, Eva Helena, 117
 —, Maria Sophia, se Stjernberg
 Braunerhielm, Ferdinand, förste hovstallmästare, VI, 55, 57 f., 60 f., 94 f., 99, 104
 Bring, Abela, född Klintea, 9
 —, Cecilia M., se Baumann
 —, Ebbe, kyrkoherde, 9 f., 89
 —, Elsa Catarina, född Collin, 17
 —, Jöns, kyrkoherde, 10
 —, Olof, kyrkoherde, 10, 17
 —, Sten, bataljonspredikant, 17
 Brita Eriksdr, g. m. Ericus Svenonius, 2
 Broberg, Christina Catharina, se Svenonius
 Bruun, Agneta Olofsdr, se Gahm
 Bruzell, Helena, född Wedege, 106
 —, Helena, se även Gahm
 —, Peter, borgmästare, 28, 106
 Burman, Elias, länsman, 86
 —, Gustava, mamsell, 86
 —, Isak, avvitringslantmätare, 87
 —, Johanna, se Noring
 —, O., komminister, 86
 —, O., prost, 86
 Bursell, Agnes Sofia, se Thordson
 Bystedt, Maj D. C., se Svenonius
 —, Reinhold, musikdirektör, 128

Bystedt, Ruth Charlotta, född Lindberg, 128
Bäckgren, bokhållare, 47

Calleberg, Aina V., se Hellberg
Callius, Gösta O., ingenjör, 168
—, J. Birgitta, född Hartelius, 168
Calwagen, Per, prost, 64
Carl XIV Johan och Carl XV, konungar, se Karl
— Olofsson i Möllekull, 50
Carlberg, Abraham, hyttmästare, 147
Carlbom, Britt Marie I., se Svenonius
—, Fanny Maria Ingegärd, född Klaesson, 155
—, Kerstin (Kim), född Oldfelt, 144
—, Philip Edward Terence (Terry), pol. mag., 144
—, Sven Ingemar, chaufför, 155
Carlson, klädesfabrikör, 78
—, Emilia Christina, född Lyckberg, 78
Carlsson, Albin, kompositör, 146
—, Berit I., se Kågen
Carselind, Gösta H., folkskollärare, 125
—, Hans H., 125
—, Johan Fredrik, 125
—, Kerstin A. M., född Linskog, 125
Caspersson, C. A., bruksförvaltare, VI, 71 f., 100 f., 132
Catharina, Henrik Svenonius' dtr, 12 f., 109
— Börjesdtr i Brännebo, hustru, 49
— Håkansdtr i Brännebo, hustru, 49
— Johansdtr se Lyckberg
— Persdtr 29
Cederschiöld, A. Gustava D., se Svenonius
—, Anna Christina, född Klingspor, 106
—, Anna Juliana, 51
—, A. Maria (Marie), diakonissa, 76, 135
—, Anna Maria, fröken, 76
—, Anna Plantina, född Laurel, 44 f., 106, 110 f.
—, Anna Sofia, född Cederschiöld, 66, 130
—, Carl Johan, löjtnant, 51, 76
—, Casper Hakvin, prost, 76
—, Christina Catarina, fröken, 50
—, Fredrik A., professor, 70
—, Fredrik C., provisor, 76
—, Fredrik Johan, professor, 43, 45, 51, 76, 111
—, G. Hugo, löjtnant, 76 f.

Cederschiöld, Johan Fredrik, fänrik, 49, 106
—, Malin, se Widell
—, Margareta Christina, född Ridderstähle, 106
—, Margareta (Greta) J., se Svenonius
—, Natanael, kapten, 44
—, Natanael Elias, artillerilöjtnant, 106
—, Per Gustaf, professor, 43 ff., 49, 64, 70
—, Peter Samuel, fänrik, 66, 130
—, Petrus Eliæ, professor, 44
—, Robert Teofron, departementschef, 72 f., 81
—, Rudolf Uranius, kammarherre, 51, 72 f.
—, Staffan Casper, kvartermästare, 43, 45 f., 50, 74, 106, 111
—, Staffan Henrik, handelsman, 73 f.
Cederström, Emilie Carolina, se Wikström
—, Gustaf, professor, 142, 175
Christenson, Hans Antipas, härads-hövding, 161
—, Thora Ch., född Tengvall, 161
Claësson, Charlotta, fröken, 24
—, Dorotea, se Leffler
—, Isak, handlande, 24
—, Lovisa, se Ekman
Collmar, Magnus, kyrkoherde, 2
Corelius, Eivor I. A., se Svenonius
Cornell, Sven Carlsson, sadelmakare, 52
Coyet, ätt, 51 f.
Crælius, Anton, kanslist, 75
—, Frans Christian, hovkamrer, 26, 30
Crafoord, Elisabet Juliana, gift v. Porat, 49
Cronquist, kvartermästare, 88
Cronvall, kantor, 50

Dahl, K. E., gruvfogde, 36
Dahlberg, C. Gunnel A., född Svenonius, 121
—, Jakob, kyrkoherde, 87
—, Lars-Erik, civilingenjör, 121
Dahlgren, F. A., författare, 38, 41, 117
—, Johan Petter, godsägare, 38, 41
—, Lars, handlande, 38
Dahlstedt, Eva Christina, se Ström
Dalman, Gustava Elisabeth Mathilda, född Garberg, 77
—, Olof Fredrik, bergsfogde, 77
—, Otto, 77
Danelius, Sara, mamsell, 76

- Danly, Karin I. H., född Svenonius, 118
 —, Walter R., köpman, 118
 —, W. Raymond, annonsdirektörs-assistent, 118
 David Torstensson i Nösådal, 9 f.
 De Geer, A. Birgitta, se Svenonius
 —, Erik Gerard, assistent, 121
 Dehn, S. J. B., generalkonsul, 55 f., 95 f., 104
 de la Grange, Johan Georg, lands-hövding, 32 f., 92
 Ditschern, Anna Juditta, se Vanino
 Dorozynski, Stephanie, se Mainiero
 Drakhammar, Björn G., 152
 —, Bo-Göran, pol. stud., 152
 —, Karin S. Ch., född Svenonius, 151 f.
 Duwall, Anna Catarina, född Ehrenborg, 9
 —, Carl Erik, ryttmästare, 9
- Eckerberg, C. G., prost, 131
 Edén, N., komminister, 86 f.
 —, Nils, statsminister, 86
 —, P. O., rektor, 87
 Edling, Nils, häradshövding, 129
 —, Selma Maria, se Ekström
 Edsmark, Johan Edvin, sjökapten, 150
 —, Kerstin M. J., se Svenonius
 —, Nanna Josefina Cecilia, född Johansson, 150
 Eeck, Catharina, se Wiberg
 Eek, Johan, kyrkoherde, 12
 Ehrenborg, Anna Catarina, se Duwall
 —, Anna Maja, jungfru, 9
 —, Henrietta M., född v. Bartholin, 9
 —, Mikael, godsägare, 9
 —, Mikael, överstelöjtnant, 11
 Eiritz, Carin I., se Hörlén
 —, Elin Cecilia, född Eklund, 121
 —, Gustaf Artur (Eriksson), bruks-förvaltare, 121
 Ek, inspektör, 76
 —, O., brukspatron, 36
 Ekebom, Elisabet, se Gahm
 Ekelund, Andreas, kyrkoherde, 22
 —, Anna Ida Malvina Ottiliana, född v. Johnstone, 135
 —, A. Sally F. J., se Holm
 —, Augusta, född Pettersson, 135
 —, A. Vilhelm, 171
 —, Axel F., fjärdingsman, VI, 133, 135, 169
 —, B. Josef A., 172
- Ekelund, Britta M., 172
 —, Br. M., född Schultz, 38
 —, Cecilia Catarina, född Lidner, 22, 109
 —, C. G., brukspatron, 36, 38
 —, Elsa M., född Sernander, 171
 —, E. Sophie, se Uggla
 —, Inga-Britt Maria, se Johansson
 —, J. Maria, se Ström
 —, Johanna C., född Svenonius, VI, 75, 77, 100, 133, 135, 169
 —, Karin Maria, född Möller, 171
 —, Karl-Fredrik V., försäljningschef, 171
 —, Kerstin Marianne, se Sjögren
 —, Klara S., se Hellberg
 —, Lars, brukspatron, 38
 —, Magnus, brukspatron, 38
 —, Maria Elisabet, född Flink, 171
 —, Nils E., metallarbetare, 171
 —, Oskar F., 171
 —, Silva Mildred Maria, 172
 Eklin, Nils, rådmän, 45
 Eklund, Elin Cecilia, se Eiritz
 —, Johannes, prost, 74
 Ekman, Lovisa, född Claësson, 24
 Ekstedt, J., landsfiskal, 86 f.
 Ekström, Agnes K., se Svenonius
 —, Anna, se Svenonius
 —, Bror Anders, kammarrättsråd, 125
 —, Elin J., se Svenonius
 —, Helena Maria, född Bergström, 125
 —, Johan Tycho, kyrkoherde, 125
 —, Selma Maria, född Edling, 125
 Elgenstierna, Gustaf, postkontrollör, VII, IX, 175
 Elise Svensdtr, 168
 Ellenbergen, Brita Stina, se Gadd
 Elna, Daniel Svenonius' illegitima dtr, 3
 Eric Ericsson, riksdagsman, 77
 Erikson, Erik Olof (Olle), disponent, 168
 —, Klas E. A., assistent, 168
 —, Märta T. E., född Sjögren, 168
 Eriksson, Anna-Brita, se Lundqvist
 —, Signe Charlotta, se Thorgren
 Erman, Waste, 9
 Eurén, byggmästare, 87
 Eva Larsdtr i Möllekull, hustru, 50
 — Stina Jonsdtr se Holmqvist
- Fackenthal, Edward, professor, 160
 —, Elaine, se Svenonius
 —, Ethel, född Heck, 160
 Fagerholm, klockare, 8

- Fagerström, William, 163
 Fahlberg, Kristina, se Berggren
 Fahlbäck, A. J., bokhållare, 76
 Falk, handlande, 91
 —, H., vicekonsul, 74
 —, Helena, g. Oseen, 49
 —, Hjalmar F., landskapsmålare, 168
 —, Matths, professor, 138
 —, Tecla, född Svensson, 168
 Fehrström, Ellida Charlotta, se Tengvall
 Fitinghoff, Conrad Bleckert, bruks-
 patron, 42, 77
 —, Otto Per Johan, kapten, 100
 Flink, Maria Elisabet, se Ekelund
 Flodin, Kristina, se Fogelquist
 Flyborg, Gustaf Gottfrid, 112, 175
 Flygare, Fredrik, amiralitetsfänrik,
 30, 45
 —, Gustava Johanna, jungfru, 49
 —, Märta Helena, född Holmgren,
 17, 27, 29 f., 45, 49, 110
 Fogelquist, Gundela E., född
 Svenonia, 16—19, 109
 —, Gundela Erika, 19
 —, Johan, inspektor, 19, 109
 —, Kristina, född Flodin el. Frodin,
 19, 109
 Forsberg, fyrvaktare, 101 f.
 —, Eva Maria, se Hammargren
 —, Johan, se Svenonius
 Forselles, Jacob Henrik af, bergs-
 hauptman, 69 f., 176
 Forsman, förvaltare, 70
 —, snickare, 86
 —, Gustava, demoiselle, 86
 Forsstrand, Carl, författare, 124, 175
 Forsström, Anna Karolina, född
 Långberg, 139
 —, Gustaf, garvaregesäll, 139
 —, J. Charlotta (Lotten), se
 Svenonius
 Frandsen, Albert Minor, köpman,
 150
 —, Anna E., se Svenonius
 —, Anne Catrine, född Minor, 150
 —, Hans Levinsen, 150
 —, Rasmine Sofie, född Minor, 150
 Frank, Edith, E., se Magnell
 Franson, Karl, 136
 Franzén, E. S. Elisabet, se Ström
 Freidenfelt, Hedvig Ulrika, g. Pihl,
 49
 Friberg, Magnus, ryttare, 10
 Fries, Th. M., professor, 124, 175
 Frodin, Kristina, se Fogelquist
 Frykholm, Gertrud Augusta Magda-
 lena, född Lange, 149
 —, Harald, missionär, 149
 —, Ingegerd, se Artgronni
 Fröding, Gustaf, skald, 161
 Fyhr, Anna Margareta, se Höglund
 Fürst, C. M., professor, 124, 176
 Gadd, Brita Stina, född Ellenbergen,
 18
 —, Conrad, guldsmed, 18
 Gahm, demoiselle, 50
 —, Agneta, född Bruun, 28
 —, Anna Margareta, se Orre
 —, Elisabet, född Ekebom, 106
 —, Helena, född Bruzell, 28 f., 106,
 110
 —, Johan, tullinspektor, 27—30, 106,
 110
 —, Katarina, se Hagelstein
 —, Maja Elisabet, se Sellegren
 —, Margareta, född Wedege, 28
 —, Margareta, g. m. Per Persson, 29
 —, M. Magdalena (Lena), se
 Svenonia
 —, Per, tullskrivare, 28
 —, Petter, salpetersjuderiinspektor,
 27, 31
 —, Sigfrid, kronofogde, 28, 106
 —, Sigfrid, postmästare, 28
 —, Sigfrid Lorentz, samlare, 27 f.
 Garberg, Gustava Elisabeth Mathilda,
 se Dalman
 Gasslander, Anna Kristina, född
 Andersson, 142
 —, Daniel Israel, organist, 142
 —, Signe A. M., g. Svenonius, 141 f.
 Gavel, Pia L., se Hellberg
 Gavelius, Petrus Eliæ, se Ceder-
 schiöld
 Gavelli, Staffan Henrik, se Ceder-
 schiöld
 Gazelius, Anna Greta, se Ström
 Geijer, Carl, bokhållare, 76 f.
 Geijerstam, Claes af, disponent, 68 f.,
 71, 180
 Gertten, Emil Adam von, överste-
 löjtnant, 36 f., 42
 Gillingstam, G. Ingeborg H:dr, se
 Svenonius
 —, H., fil. dr, I, IX ff., 79, 81, 84,
 132, 139, 144, 147, 156 f., 159 f.,
 162, 180
 —, Jan H., 147
 —, Maria, 147
 Gissin, Anni, 128
 —, Arne, förste underläkare, 128
 —, Constance (Cocci), född
 Svenonius, 128
 —, Tore S., 128
 Graeger, Georg, smed, 4
 —, Ingrid Johanna, född Svenonius,
 4

- Grahl, Beata, se Weijding
 —, Cecilia Catarina, se Ekelund
 —, Dorotea, se Svenonia
 —, Georg, kyrkoherde, 22, 109
 Grape, löjtnant, 87
 —, Hilda, mamsell, 87
 Greta Andersdtr i Möllekull, piga, 50
 Groth, Carl Olof, fängelsedirektör, 102
 Grönwall, K. A., professor, 124
 Gumme Bengtsson i Brännebo 49
 Gustafsson, C. G., målare, 65
 Gustav III, konung, 18
 Gustava Carlsdtr i Sjöås prästgård, mamsell, 50
 Gyllencreutz, Yngve Reinhold, bokhållare, 87
 Gyllensvärd, Georg A., löjtnant, 89, 92
 —, Maria Elisabet, född Schildt, 92
 Gödel, Vilhelm, överbibliotekarie, 78
 Göran Andersson i Brännebo, mästare, 49
 — Andersson i Persmåla, 91
- Hadders, Beata, mademoiselle, 31
 Hagberg, Olof, brukspatron, 38
 Hagelstein, Amund, landskamrerare, 16, 20, 28, 31
 —, Johan Axel, skrivare, 48
 —, Jonas Georg, vice befallningsman, 16, 31
 —, Katarina, född Kjellman, 28
 Hahn, Maria Constance, se Almqvist
 Hallén, Ann-Christine E., 170
 —, Erik O. V., el-ingenjör, 170
 —, Eva M. Ch., 170
 —, Jan-Erik V., 170
 —, Kerstin E., född Lundqvist, 170
 —, Mikael E. O., 170
 —, N. P., brukspatron, 38
 Hallgren, Anna V., se Magnell
 Hamberg, A. H., rådmän, 77
 —, Axel, professor, 123, 176
 —, J., född Uhn, 77
 —, Wilhelmina, 77
 Hambræus, Axel, kyrkoherde, 1
 Hamilton, H. A., generalpostdirektör, 70
 Hammar, Mattias, klockare, 17
 Hammarén, Adolf, rådmän, 62, 103
 Hammarfeldt, A. Gunilla M., 166
 —, Anna E., se Wahlberg
 —, Anna O., 165
 —, Bo B., 167
 —, Britt G., född Thorell, 166
 —, Doris Frideborg Virginia, född Jonsson, 167
 —, Ebba D., se Sandberg
- Hammarfeldt, G. Hjalmar, 166
 —, G. Kristina (Stina), född Palm, 165
 —, Gustaf H., byggnadssnickare, 166
 —, H. Christina (Stina), affärsbiträde, 166
 —, Ingrid A. L., född Kindblad, 166
 —, I. Yvonne, 166
 —, John D., försäljare, 167
 —, John-Olof, 167
 —, Karl E., skogsförvaltare, 165, 167
 —, K. Margareta (Greta), se Asterdahl
 —, K. August, hemmansägare, 165
 —, Lars O., 166
 —, Lennart H., finplåtslagare, 166
 —, Maria, född Nybom, 165
 —, Maud B., kontorist, 167
 —, Nils G., köpman, 166
 —, Sigrid E., affärsidkarska, 165
 —, Sven F., köpman, 167
 —, Ulla B., född Lindell, 167
 —, Valborg B., född Jonsson, 167
 —, Vera I. E., född Andersson, 167
 Hammargren, Carl J., kyrkoherde, 79, 81, 86
 —, Eva Maria, född Forsberg, 79, 86, 137
 —, Henning, kommandör, 80
 —, Hilda, se Öberg
 —, Jakob, rådmän, 79, 86, 137
 —, Jakob A., kyrkoherde, 79, 81, 85, 131 f., 138
 —, Johan, guldsmed, 79
 —, Karl Erik, filosof, 79
 —, Klara, mamsell, 86
 —, L. O., lektor, 80, 86 f., 137
 —, Lovisa (Louise) K., se Svenonius
 —, Manne, redaktör, 79
 —, Maria, mamsell, 86
 Hammarsköld, Carl W., ryttmästare, 59 ff., 80, 98 f.
 Hanson, Ingrid Maria, se Hultgren
 Hartelius, Astrid A. F., född Sjögren, 131, 168
 —, J. Birgitta, se Callius
 —, Åke, häradshövding, 168
 Hartman, Catarina, jungfru, 9
 —, Jöns, kyrkoherde, 9
 —, Lisa, jungfru, 9
 —, Nils, kyrkoherde, 9
 Hazelius, Gunnar, intendent, 124, 175
 Heck, Ethel, se Fackenthal
 Hedberg, Brita Lovisa, se Olsson
 Hedin, S. Adolf, riksdagsman, 73, 75, 112, 124, 134, 175
 —, Sven, forskningsresande, 64, 124, 174

- Hedlund, Henrik, redaktör, 124, 134, 146, 176
 —, Sonja M., se Magnér
 —, Sven A., redaktör, 124, 134, 176
 Hedström, fru, 86
 —, Lorenz, 87
 Heldt, Catarina, kaptenska, 10, 17
 —, Greta Lisa, jungfru, 17
 Helgonius, Andreas, präst, 1
 Helin, Clemens, prost, 49
 —, Clemens, studiosus, 49
 —, Sara Christina, född v. Unge, 49
 —, Wendela Helena, jungfru, 49
 Hellberg, Aina V., född Calleberg, 171
 —, Alf, personalintendent, 171
 —, Bengt, 171
 —, Bo, konstnär, 171
 —, Bo S., 171
 —, Dag, ritare, 171
 —, D. Åke I., 171
 —, E. Lena M., 171
 —, E. Maj, född Asplund, 171
 —, Eva, se Björbole
 —, Inga L., född Alkman, 171
 —, Jan O. S., fänrik, 171
 —, J. E. Niklas, 171
 —, Karin (Kajsa) M., 171
 —, Klara S., född Ekelund, 171
 —, Pia L., född Gavel, 171
 —, Sigurd, ingenjör, 171
 Hellgren, M. U., se Sillén
 —, W., fabriksfirma, 60
 Hellichius, Anna Helena, född Rubenius, 18
 —, Hedvig, jungfru, 18
 —, Håkan, komminister, 18
 Hellmanson, inspektör, 87
 Henriksson, Birgitta O. E., född Magnell, 169
 —, Caroline M., 169
 —, Stig L., veterinär, 169
 —, Ulf I., 169
 Hertzberg, Christina, mamsell, 77
 Hildebrand, Bengt, professor, 20, 176
 —, Hans, riksantikvarie, 124, 176
 Hildebrandsson, H. H., professor, 124, 175
 Hjelm, G. Christina, se Bering
 Hjerpe, mamsell, 87
 —, I. G., 86
 Hjertron Magnusson i Gunnamåla 91
 Hoberg, notarie, 18
 —, Rebecka, född Santesson, 18
 Holm, A. G. Ragnar, handelsresande, 170
 —, A. Margareta (Margit), se Rådstam
 —, Andreas, »monsieur», 10
 —, A. Olof (Olle), köpman, 170
 Holm, A. Sally F. J., född Ekelund, 133, 169
 —, Astrid A. K., född Andersson, 170
 —, Axel V. L., urmakare, 169
 —, Björn T., 170
 —, B. Linnea, född Larsson, 170
 —, Gerhard, professor, 123, 176
 —, G. Torsten S., handelsresande, 170
 —, Ida K., se Nyböm
 —, Ingrid M., född Pettersson, 170
 —, Johan, stadsmäklare, 73
 —, K. Lennart, 171
 —, Ove G., 170
 —, Rut S. E., se Lundqvist
 Holmberg, Anders, domkyrkoorganist, 24
 —, G. H. Teodor, folkhögskole-direktör, 124, 176
 —, Maria Carolina, född Sandström, 38
 Holmgren, Anders Gustaf, hemmans-ägare, 158
 —, Hanna E., se Svenonius
 —, Helena, född Holmgren, 158
 —, M. Magdalena (Lena), se Svenonia
 —, Märta Helena, se Flygare
 —, Nils, skräddare, 27, 110
 —, Sara Elisabet, se Strömbom
 Holmlund, Nanny Lovisa, se Lindahl
 Holmqvist, Eva Stina, född Jonsdtr, 156
 —, Lars, kronolots, 156
 —, Maria J., se Svenonius
 Holmstedt, Cecilia, mademoiselle, 77
 —, E. W., brukspatron, 77
 —, I. E. Lilian (Lill), se Svenonius
 —, Jeana, fru, 77
 —, Paul Tore Stig, försäljare, 149
 Holten, Aurora Theresia von, se Reiner
 Hoppe, G., professor, 122
 Hult, Johannes, präst, 17
 Hultgren, Emrik Teodor, kypare, 130
 —, Ingrid Maria, född Hanson, 130
 —, Ruth H. E., se Svenonius
 Hwasser, A. L., läkare, 37
 Hvitman, Johan, 87
 Håkan i Kafsjömåla 91
 —, Gummesson i Yxnanäs 91
 —, Olsson 92
 —, Persson, klockare, 5
 Hård af Segerstad, Erik, stiftsnotarie, 75
 —, J. P. V., prost, 75
 Hårdberg, madame, 31
 —, Brita Stina, jungfru, 30
 —, Sofia, jungfru, 31

Häckström, sekreterare, 86
 Häger, Bror Simon André, köpman, 149
 —, Edith Elisabet, född Svensson, 149
 —, I. E. Lilian (Lill), se Svenonius
 Häggbom, Helmer, vice konsul, 158
 Häggström, bokhållare, 87
 Höglund, Anna Margareta, född Fyhr, 122
 —, Carl F., kofferdikaptän, 5
 —, Carl Johan, läderhandlare, 122
 —, Johanna Henrietta, född Svenonius, 5
 —, Maria Catharina, född Svenonius, 5
 —, Ruth E., se Svenonius
 —, Z., borgarråd, 122
 Hörlén, Carin I., född Eiritz, 121
 —, S. Ingemar (Inge), kanslichef, 121
 Ingelman, Gustaf (Gösta) M. R., civilingenjör, 114
 —, G. Ragnar, stud., 114
 —, H. Margit M., född Lundborg, 65, 113 ff., 180
 Ingelström, Cecilia, hushållerska, 5
 Isaksson, J. O., 86
 —, Olof, antikvarie, 56

Jansonius, Andreas, prost, 7
 Jansson, Lovisa, 78
 —, Maria, helbräddagörerska, 37
 Jennings, Charlotta, 128
 —, G. Marianne, 128
 —, Hélène (Lena), född Svenonius, 128
 —, W. Munroe, revisor, 128
 Jergel, Lizzie (Liz) M., se Berg
 Johanna Olofsdtr se Svenonius
 Johanson, Kristina, fröken, 136
 —, Matilda, fröken, 136
 Johansson, Anna Helena, se Stenman
 —, Ethel G. I., se Svenonius
 —, Gerda, se Svenonius
 —, Gustaf Robert, fondchef, 163
 —, Hilda Viktoria Charlotta, född Åberg, 163
 —, Hulda Ester Amalia, född Nilsson, 154
 —, Inga-Britt Maria, född Ekelund, 172
 —, Johan Alrik, skeppsredare, 150
 —, M. Anita, se Sjöberg
 —, Maria Karolina, född Berglund, 147

Johansson, Nanna Josefina Cecila, se Edsmark
 —, Nils Thord, 172
 —, Oskar Adrian, jordbruksarbetare, 154
 —, Sven Olov, lantarbetare, 172
 —, Viktor, byggmästare, 147
 Johns, Theodor, konsul, 73 f., 100, 133
 Johnsson, Bertil Per Ingvar, köpman, 152
 —, Britta V., se Wessel
 —, Sonja B., se Svenonius
 Johnstone, Anna Ida Malvina Ottiliana von, se Ekelund
 Jonas Larsson i Vargtorp, torpare, 65, 112 f.
 — Nilsson i Runnemåla 91
 — Svensson se Svenonius
 Jones, Frank, radioannonsör, 118
 —, Michelle M. I., född Wiesel, 118
 Jonsson, Doris Frideborg Virginia, se Hammarfeldt
 —, Valborg B., se Hammarfeldt
 Jurnester, Albert Magnus, 17
 Jöns vid Kiällebacken 91
 — Månsson, riksdagsman, 21

Kall, Johan, soldat, 78, 130
 Kallstenius, Gottfrid, stadskassör, 77
 —, Gustaf, telegrafdirektör, 77
 Karin Jonsdtr, g. m. Olof Ersson, 162
 Karl XIV Johan, konung, X, 55, 58, 60, 79, 94—97, 102 f., 112, 179
 — XV, konung, 104
 —, se även Carl
 Karlsson, Magda Naëmi Celina, född Nilsson, 156
 —, Oskar Edvin Ragnvald, köpman, 156
 Kellgren, Johan Henric, skald, 4
 Kersti, jordegumma, g. m. Sven i Brönnestad, 10
 Kerstin Nilsdtr i Möllekull, hustru, 50
 Kinberg, Barbro, se Lundqvist
 Kindblad, Ingrid A. L., se Hammarfeldt
 Kjell Paulsson, nämndeman, 50
 Kjelldin, Birgit K. M., född Ström, 172
 —, Hans J. O. E., 172
 —, T. Joel, banktjänsteman, 172
 Kjellman, Katarina, se Hagelstein
 Klaesson, Fanny Maria Ingegärd, se Carlbom

- Klingspor, Anna Christina, se Cederschiöld
 —, Staffan Fredrik, assessor, 49
 Klintea, Abela, se Bring
 —, Elsa, jungfru, 9 f.
 Knutsson, Anna, se Neroth
 —, Johanna, född Petersson, 150
 —, Jöns, sjöman, 150
 —, Mathilda, se Svenonius
 Kock, Cajsa Maja, jungfru, 17
 —, Greta, född Weideman, 17
 —, Philip, 17
 Kockum, Henrik, rådman, 18
 Kråka, Ingrid, se Stenhoff
 Kullberg, Fred, direktör, 68, 181
 Kågén, Aina Hildegard Charlotta, född Welander, 117
 —, B. Boel, 117
 —, Berit I., född Carlsson, 117
 —, E. Tore, disponent, 117
 —, K. Elis M., direktör, 117
 —, R. Ann-Louise, se Sundberg
 —, Ruth A. M., född Svenonius, 117
 —, Uno T., 118
 Källgren, Elias, djurläkare, 34
- Lagerbring, S., historieskrivare, 9
 Lagerheim, Gustaf, professor, 123, 176
 Lagerholm, Haquin Emanuel, kommissionslantmätare, 54
 Lagersköld, ätt, 44
 Lahman, Maria Lovisa, se Lindström
 Lang, Brita L., född Lindahl, 148
 —, Georg, ingenjör, 148
 Lange, Gertrud Augusta Magdalena, se Frykholm
 Langeland, Jacob, handelsbokhållare, 67
 Lannér, Anna Maria, se Svenonia
 —, Daniel, urfabrikör, 14
 —, David, phil. mag., 14
 —, Israel, assessor, 14
 —, Josua, urmakare, 14
 Lannera, Anna Maria, se Svenonia
 —, Brita Stina, se Beron
 —, Catarina, född Osandra, 14, 106, 109
 —, Gunilla, född Ulfgren, 16
 —, Hedvig, se Rimmia
 Lannerus, Daniel, prost, 13—16, 106, 109
 Lantingshausen, E. A., greve, 72
 Lars Gummesson i Sutramåla 91
 Larsson, B. Linnea, se Holm
 —, Malen, se Westerberg
 Laurel, Anna, född Balk, 106
- Laurel, Anna Plantina se Cederschiöld och Lundberg
 —, Eleazar, källarmästare, 44 f.
 —, Johan, kornett, 106
 —, Johan, landskamrer, 106
 —, Johan Fredrik, vaxljusfabrikant, 44
 —, Johan Jasabeam, köpman, 44
 —, Juliana Maria, född Vanino, 44, 106
 —, Lars, apoteksgesäll, 44
 —, Lars, professor, 44
 —, Maja Stina, jungfru, 46, 110
 Leche, Johan, professor, 3
 Lecke, Jöran, handelsman, 18
 —, Maria Christina, född Lutzman, 18
 Leffler, Dorotea, född Claësson, 24
 Lena Persdtr 29
 Lewenhaupt, Adam, riksheraldiker, 142
 Lidner, Bengt, skald, 22
 —, Cecilia, Catarina, se Ekelund
 Lidström, Lars, kyrkoherde, 18
 Liljeqvist, Ulla Birgitta (Ulla-Britta) M., se Magner
 Liljewalch, Severin Magnus, rådman, 54, 102, 112
 Lilliehöök, L., löjtnant, 59
 Lind, Anna Maria (Ann-Mari), född Svenonius, 159
 —, K. Annika M., folkskollärarinna, 160
 —, M. Ulla M., 160
 —, Tore A., tandläkare, 159 f.
 Lindahl, Brita L., se Lang
 —, Nanny Lovisa, född Holmlund, 148
 —, Nils, 29
 —, Sara, se Beron
 —, Sven Ottar, järnvägsbokhållare, 148
 Lindberg, Marie, mamsell, 77
 —, Ruth Charlotta, se Bystedt
 Lindbäck, Margareta Theresia, se Tidstrand
 Lindell, Ulla B., se Hammarfeldt
 Linder, Vilhelm, generaldirektör, 124, 174
 Lindhagen, Carl, borgmästare, 73, 75, 124, 134, 142, 146, 175
 Lindlöf, Anna Catarina, se Svenonia
 Lindman, Carl, professor, 146, 176
 Lindsfelt, Johanna Hedvig, se Löwenborg
 Lindskog, Hans F., revisionskommisarie, 125
 —, Karin H., född Svenonius, 125
 —, Kerstin A. M., se Carselind
 Lindstedt, Ingemar, kyrkoherde, 74

- Lindström, Axel, statsgeolog, 123 f.
 —, Barbro, se Magnér
 —, Carl Gustaf, snickare, 131
 —, Gustaf, professor, 123, 176
 —, Hedvig Teodora, se Svenonius
 —, K. Rosina, se Svenonius
 —, Maria Lovisa, född Lahman, 131
 —, Ulrika (Jansdtr), 113
 Lindwall, släkt, 29
 —, Signe Idalia, se Arildsson
 Ling, Carl Magnus, komminister, 76
 Linroth, Carl Axel, kapten, VI,
 32 f., 92 f.
 —, Claes Samuel, disponent, 32 f.
 —, Sara Catharina, se Löwenhielm
 Lisa Svensdtr i Möllekull, piga, 50
 Lisbet Eriksdtr i Möllekull, hustru,
 50
 Liung, Anna Stina, jungfru, 18
 Ljunggren, Oscar, kontorschef, 146
 Ljunglöf, Frida A., se Svenonius
 —, Margareta Charlotta, född
 Persdtr, 159
 —, Svante, folkskollärare, 159
 Loberg, Johan Gustaf, kommissions-
 lantmätare, 68
 Lode, C. E., brukspatron, 32
 Lundberg, Anna Plantina, född
 Laurel, 45
 —, Håkan, borgmästare, 45
 Lundblad, Augusta Charlotta, se
 Åberg
 Lundbohm, Hjalmar, disponent, VI,
 35, 46, 55, 58 f., 61—64, 102,
 124, 179
 Lundborg, Dagmar E., ämnes-
 lärarinna, 114
 —, Emy M., född Thoresson, 114
 —, E. Ragnar, rektor, 114
 —, H. Margit M., se Ingelman
 Lundeberg, Eva Catarina, se
 Sprinchorn
 Lundeen, Gudmund, skrivare, 49
 —, Sven, lektor, 49
 Lundén, inspektor, 76
 Lundin, Carl Fredrik, bruksinspektor,
 38
 Lundqvist, Alf, 170
 —, Anna-Brita, född Eriksson, 170
 —, Anna-Lena, 170
 —, Barbro, född Kinberg, 170
 —, Bo, föreståndare, 170
 —, Eric, gymnastikdirektör, 170
 —, Henry, skräddare, 169
 —, Irma I., född Råstedt, 169
 —, Jan, 170
 —, Kerstin E., se Hallén
 —, Maud I., 169
 —, R. Dagmar, se Nilsson
 —, Rut S. E., född Holm, 169
 Lundqvist, Ulf, 170
 —, Wilhelmina, mamsell, 76
 —, Yngve, bankrevisor, 169
 Lundstedt, Inger M., 166
 —, S. Håkan, 166
 —, S. Olof, stationsskrivare, 166
 —, Sonja M., född Wahlberg, 166
 Lundström, Vilhelm, professor, 124,
 176
 Lutzman, Maria Christina, se Lecke
 Lyberg, Anna-Lisa, hemkonsulent,
 148
 Lyckberg, Anders Nilsson, socken-
 skomakare, 78, 130
 —, Catharina, född Johansdtr, 78,
 130
 —, Emilia Christina, se Carlson
 Långberg, Anna Karolina, se Fors-
 ström
 Löfborg, mademoiselle, 23
 Löfqvist, A. G., bokhållare, 76
 Löfvenskjöld, Salomon, major, 72 f.,
 100
 Lönn, Alfild R. I., se Magnér
 Lönnberg, Einar, professor, 123, 176
 Löwenadler, Carl Mauritz, kapten,
 58, 98
 Löwenborg, E. A. Vendla, se
 Svenonius
 —, Erik Gustaf, major, 39, 165
 —, Johanna Hedvig, född Lindsfelt,
 39, 165
 Löwenhielm, Carl Gustaf, generallöjt-
 nant, X, 37, 48, 58, 60 ff., 67,
 70 f., 78, 94
 —, Carl Gustaf, kapten, 33 ff., 37,
 41 f., 51, 55 f., 94 f., 102 f.
 —, Sara Catharina, född Linroth, 33
 Lövgren, P., handlande, 87
 Magnell, A. Baltzar Hj., fotograf, 169
 —, Anders B. S., 169
 —, Anna V., född Hallgren, 169
 —, Birgitta O. E., se Henriksson
 —, Edith, E., född Frank, 169
 —, E. Viola, född Nilsson, 169
 —, Gudrun M.-L., se Bertilsson
 —, Gudrun S., kontorist, 168
 —, Inga Berit Linnea, född Svensson,
 169
 —, Inga-Britt, född Tuftström-
 Johansson, 169
 —, Jan A., 169
 —, J. O. Fredrik, 169
 —, John F., metallarbetare, 169
 —, Karl Fredrik S., brandchef, 169
 —, Karl-Gunnar A., bilmontör, 169
 —, Kerstin E., född Svensson, 169
 —, M. Christina H., kopist, 169

- Magnell, M. Suzanne, 169
 —, Olle B., ingenjör, 169
 —, Willy I., elektriker, 169
 Magner, A. Edward O., armédirektör, 140
 —, Alfild R. I., född Lönn, 140
 —, Barbro, född Lindström, 140
 —, F. Olof W., ingenjör, 140
 —, Gerda M., född Petersson, 140
 —, Gunnel M., född Sand, 140
 —, Karin M., född Westling, 140
 —, K. E. Lennart, representant, 140
 —, K. M. Bertil, civilingenjör, 140
 —, Lena, 140
 —, Nils R., fotograf, 140
 —, Sonja M., född Hedlund, 140
 —, Ulla Birgitta (Ulla-Britta) M., född Liljeqvist, 140
 —, Ulrika, 140
 —, Vanja E. M., se Rohdin
 Magnus Zachrisson, bönder, 18, 109
 Magnusson, Hellen E., se Svenonius
 —, Hulda, född Svensson, 119
 —, Sven, farmare, 119
 Mainiero, Evelyn S., se Svenonius
 —, Rocco, järnvägstjänsteman, 119
 —, Stephanie, född Dorozynski, 119
 Malm, Klara, se Westermarck
 Margareta Charlotta Persdtr se Ljunglöf
 —, Danielsdtr, g. m. Magnus Zachrisson, 18
 —, Karlsdtr se Ahnström
 Maria Petersdtr, g. m. Johan Kall, 78, 130
 —, Pettersdtr, g. m. Jonas Larsson, 65, 112 f.
 —, Pettersdtr, g. m. Petter Pettersson, 112
 Marna Larsdtr i Hoby, nämde-mannahustru, 50
 Marta Nilsdtr i Möllekull, hustru, 50
 Mats Jönsson i Övraryd 15
 Metta Nilsdtr, Andreas Svenonius' mor, 6, 108
 Miles, Billie Joanne (Jody), se Svenonius
 —, Harry Richmond, byggmästare, 163
 —, Wilmina, fru, 163
 Miller, Anna M., född Newbom, 168
 Minor, Anne Catrine, se Frandsen
 —, Maren, född Boye, 150
 —, Rasmine Sofie, se Frandsen
 —, Rasmus Christensen, 150
 Mithander, Filip, brukspatron, 35
 —, Ulla, född Nordenfeldt, 35
 Modig, Christian Fredrik, landskamrerare, 45, 48 f.
 Montelius, Daniel, kyrkoherde, 21
 Montelius, Oscar, riksantikvarie, 124, 176
 Müller, Fredrik Georg, kommissionslantmätare, 23 f.
 —, Märta Magdalena, född Stråle, 23
 Myrstedt, fru, 23
 —, Niclas Petter, handelsman, 23
 Märta Persdtr i Kvisingsö, piga, 49
 Möller, Karin Maria, se Ekelund
 Mörck, Isak, kronofogde, 20, 22
 Nathorst, Alfred G., professor, 123, 176
 Neikter, Gustaf, bruksinspektör, 46
 Nelson, Gladys E., se Sandin
 —, Sven N. O., civilingenjör, 163
 Nerman, studerande, 50
 Neroth, Anna, född Knutsson, 152
 —, A. Hillevi, se Svenonius
 —, Nils Andersson, byggmästare, 152
 Nestius, Magdalena, född Sundström, 64
 Newbom, Anna M., se Miller
 —, C. Henry, 168
 —, Hildur J., född Svenonius, 116, 168
 —, N. Anton, farmare, 116, 168
 —, Teodor, 168
 Nicolaus Svenonis, skolgosse, 2
 Nils Bengtsson, tjänstgosse, 88
 —, Bengtsson i Hörröd, bonde, 6
 —, Mickelsson i Elestorp 10
 —, Olsson i Björkeberga 13
 —, Olsson i Kvisingsö 49
 —, Persson i Runemåla 91
 —, Svensson i Brännebo 49
 Nilsson, Carin, mamsell, 76
 —, E. K. Eva, född Svenonius, 156
 —, Ellen Beata, född Svensson, 152
 —, E. Viola, se Magnell
 —, Hans, sockerbruksarbetare, 152
 —, Hulda Ester Amalia, se Johansson
 —, K. Börje T., svarvare, 170
 —, Magda Naämi Celina, se Karlsson
 —, Mats B., 170
 —, R. Dagmar, född Lundqvist, 170
 —, R. Inger, 170
 —, Sonja B., se Svenonius
 —, T. Lennart, inköpsassistent, 156
 Njurling, Karl Wilhelm, advokat, 143
 —, Maria Victoria, född Reif, 143
 —, Marie (Mar) L., se Svenonius
 —, Sten, kompositör, 143
 Nodin, B. E. Gunilla, född Svenonius, 154
 —, Björn A. P., 154
 —, Lena M. G., 154

Nodin, S. Arne U., värmetekniker, 154
 Nordenfeldt, Ulla, se Mithander
 Nordenskiöld, A. E., professor, 123, 176
 Nordstedt, Carolina, fru, 77
 —, Hildegard, 77
 —, Oscar, 78
 Nordström, N. U., folkskollärare, 81
 —, Theodor, landshövding, 75, 124, 134, 179
 Noreen, Adolf, professor, 124, 175
 Noring, C. E., kronolänsman, 86
 —, Johanna, född Burman, 86
 Nybom, Emma A., 167
 —, Fredrik Hj., bergsingenjör, 167
 —, Ida K., född Holm, 167
 —, Jakob, förmän, VI, 112, 165
 —, J. Vilhelm, 167
 —, Karl J., maskinist, 167
 —, Margareta (Greta), se Sjöberg
 —, Maria, se Hammarfeldt
 —, M. J. Vilhelmina (Mina), född Svenonius, VI f., 52 f., 64, 102, 112, 165
 —, Sven, arméflygare, 167
 Nygren, Ernst, arkivråd, 124, 176
 Nyström, Johan F., lektor, 124, 175

Ola Andersson i Hörröd 9
 Oldfelt, Carl Olof, styresman, 144
 —, Gunnar, 144
 —, Karin, jur. stud., 144
 —, Kerstin (Kim), se Carlbom
 —, Sven, teknolog, 144
 —, Vera, född Svenonius, 144
 Olof Ersson, bonde, 162
 Olofsson, Hugo Bernhard, se Svenonius
 Olsson, Ada L. J., född Svenonius, 140
 —, Anna Margareta (Anna-Greta), se Svenonius
 —, Arvid, prost, 77
 —, Brita Lovisa, född Hedberg, 77
 —, Edith K., se Svenonius
 —, Elin Helena, född Söderberg, 148
 —, G. Oscar M., civilingenjör, 140
 —, Hans, direktör, 122
 —, Hilma Kristina, född Bergman, 122
 —, Johan Ludvig, sjökapten, 148
 —, Maria Lovisa, mamsell, 77
 Orre, Abraham, sekreterare, 29
 —, Anna Margareta, född Gahm, 29
 Osandra, Catarina, se Lannera
 Oscar I, konung, X, 58 ff., 73, 94 f., 97 ff., 103 f.
 — II, konung, 104

Oseen, Anna Stina, jungfru, 49
 —, Bengt, adjunkt, 48
 —, Helena, se Falk
 —, Ingrid Charlotta, se Sandell
 —, Petrus, komminister, 48 f.
 Otto Pålsson i Hörröd 9 f.
 Ottosson, Inger Margareta, se Ström

Palm, G. Kristina (Stina), se Hammarfeldt
 Palmlöv, B. Gunnar A. E., 121
 —, Karin M. H., född Svenonius, 120
 —, Karl Erik Enevald, 121
 —, K. P. Andreas, bitr. överläkare, 120
 Paludius, Nicolaus, magister, 9
 Papke, kaptenska, 23
 —, Carl, kapten, 23
 —, Jonas, häradshövding, 23
 Per Börjesson i Läppamåla 91
 — Hinderesson i Gäddvik, store, bonde, 57, 112
 — Månsson i Hoby, kyrkvård, 50
 — Persson i Lekaryd, dräng, 29
 — Persson i Möllekull, bonde, 50
 Persson, Carl A. A., chefsingenjör, 118
 —, Christina M. J., studerande, 118
 —, Elna M. S., född Svenonius, 118
 —, Erland A. F., studerande, 118
 Peter Jonsson i Kvisingsö 49
 Petersson, Johanna, se Knutsson
 Petter Jonasson i Kvisingsbo 91
 — Persson, bergsbruksidkare, 39
 — Pettersson, torpare, 112
 Pettersson, Sara, fröken, 136
 —, Augusta, se Ekelund
 —, Brita Stina, se Ahman
 —, Gerda M., se Magner
 —, Gunnel A.-M., se Asterdahl
 —, Ingrid M., se Holm
 Phelps, Bale, 163
 —, Billie Joanne (Jody), se Svenonius
 Pihl, Georg Wilhelm, fanjunkare, 49, 91 f.
 —, G. Wilhelm, adjunkt, 49
 —, Hedvig Ulrika, se Freidenfelt, 49
 Platen, Amelie von, fröken, 76
 Poppelman, Catarina, se Ridderstähle
 Porat, Adolf Fredrik von, löjtnant, 49
 —, Elisabet Juliana von, se Crafoord
 Post, Hampus von, professor, 123, 176
 Pål Bengtsson i Hagstad, bonde, 6

Queckfeldt, Henrik, major, 24
 —, Ulla, 25
 Qvarnström, Lisa, hustru, 76

- Rabe, M. G., 76
 Ramberg, B. Gunilla, född Steffen, 122
 —, Christina E., 122
 —, Hans F., 122
 —, Jan Å., advokat, 122
 —, Johan Henrik, 122
 Ramelia, Magdalena, född Roos, 7, 108
 Ramelius, Andreas, kyrkoherde, 7, 108
 —, Johan, komminister, 6 f., 108
 Rappe, A. Wilhelm, brukspatron, 31 f., 46, 48
 Regnholm, inspektör, 76
 Rehnsträhle, fältväbel, 18
 Reif, Maria Victoria, se Njurling
 Reiner, Aurora Theresia, född von Holten, 142
 —, Gustaf Arvid, inspektör, 142
 —, Märta F., se Svenonius
 Retzius, Gustaf, professor, 123, 176
 —, Nils, provinsialläkare, 17
 Ridderstähle, Catarina, född Poppelman, 106
 —, Håkan, kornett, 106
 —, Margareta Christina, se Cederschiöld
 Rimmia, Hedvig, född Lannera, 31
 Rimmius, Carl, komminister, 16, 31
 Rodhe, S.-E., 155
 Rohdin, Karin M., 140
 —, Lars-Emil, mekaniker, 140
 —, L. Börje, 140
 —, O. Hans, 140
 —, Rut E., 140
 —, Vanja E. M., födn Magnér, 140
 Roman, Anders Henrik, major, 22, 109
 —, Carl Ulric, assessor, 24
 —, Dorotea, se Svenonia
 —, J. O., 155
 —, Johan Helmich, hovkapellmästare, 22, 24
 Romann, Henrika, 25
 —, Johan Henrik, kommandant, 24 f., 110
 Roos, Anna Catharina, se Svenonia
 —, Christian, kronolänsman N. Roos' son, 7
 —, Christian, underinspektör, 7
 —, Magdalena, se Ramelia
 —, Margareta, kronolänsman N. Roos' dtr, 7
 —, Margareta, underinspektören Christian Roos' dtr, 7
 —, Nils, fänrik, 7, 9, 108
 —, Nils, kronolänsman, 7
 Ros, A. E., generaldirektör, 64, 104
 Rosen, Adolf Eugène von, överste, 73, 174
 Roxendorff, Axel Vilhelm, kapten, 23
 Rubenius, Anna Helena, se Hellichius
 Rutbäck, stud., 86
 —, Johan, förste lantmätare, 58 f., 98
 Rydberg, Viktor, författare, 1
 Rådstam, A. Elis, lokförare, 170
 —, A. Margareta (Margit), född Holm, 170
 —, Bengt I., studerande, 170
 —, I. Margareta, småskollärarinna, 170
 Råstedt, Irma I., se Lundqvist
 Rönström, Olof, kanslist, 15
 Salander, Johan, handlande, 87
 Salin, Nils, kyrkoherde, 50
 Salmodyn, Maria, se Tingberg
 Samuelsson, Gunnar, professor, 146, 176
 Sand, Gunnel M., se Magnér
 Sandberg, Ebba D., född Hammarfeldt, 166
 —, Gösta E., kontorist, 166
 —, Jöns, »monsieur», 10
 Sandell, sadelmakareälderman, 49
 —, Ingrid Charlotta, född Oseen, 49
 Sandin, Gladys E., född Almér, 163
 —, Nils Lennart, köpman, 163
 Sandström, Maria Carolina, se Holmberg
 Santesson, Rebecka, se Hoberg
 Schartau, Johanna, jungfru, 18
 —, Jöns, kyrkoherde, 9
 Schéele, August von, kammarjunkare, 77 f.
 —, Christian Robsahm von, bruksägare, 133
 —, Frans Adolf von, bergmästare, 69—72, 74, 77, 103, 133
 —, Mari von, född Lundqvist, 77
 —, Mina von, se Berggren
 Schenck, Catarina, se Svenonia
 Scherfeldt, fänrik, 31
 Schmidt, Georg Lars af, landshövding, 55, 79, 96
 Schneider, Maria, se Smedberg
 Schough, Robert, överstelöjtnant, 74
 Schröder, kronolänsman, 91
 Schultz, Br. M., se Ekelund
 Schwerin, C. J. von, ryttmästare, 59
 —, Martina von, född Törngren, 59
 Segercrona, Johan, ryttmästare, 9
 Sehlstedt, Catarina Helena, född Thingvall, 64 f.
 —, Hans, komminister, 64
 —, Thora, demoiselle, 65
 Sellegren, Johan, kyrkoherde, 29

- Sellegren, Maja Elisabet, född Gahm, 30
 Sellstedt, Carolina, 87
 Sernander, Elsa M., se Ekelund
 Sillén, M. U., född Hellgren, 76
 —, O., komminister, 76
 Sissa Jönsdtr eller Persdtr 3
 Sjöberg, A. Peter, 167
 —, Britta, 167
 —, Einar, civilingenjör, 167
 —, Eva M., 167
 —, Inger M., född Söderström, 167
 —, K. Marie, 167
 —, Lars, e. o. landsfiskal, 167
 —, M. Anita, född Johansson, 167
 —, Margareta (Greta), född Nybom, 167
 —, Olof, ingenjör, 167
 —, Per O., 167
 Sjögreen, Eric Magnus, brukspatron, 32
 Sjögren, Anders Hj., 168
 —, Astrid A. F., se Hartelius
 —, Claes Ingvar, 172
 —, Emelie H., född Svensson, 168
 —, Johan A. Andersson, körsnär, 168
 —, Karin Elisabet, 172
 —, Kerstin Marianne, född Ekelund, 172
 —, K. Ingvar, chaufför, 172
 —, Märta T. E., se Erikson
 —, Thecla E., 168
 Sjöholm, Annie Sofia Elisabet, se Blomqvist
 —, Lars Gustaf, komminister, 68 f.
 Sjöstedt, kapten, 101 f.
 —, Yngve, professor, 142, 176
 Sjöström, konsul, 38
 Smedberg, Maria, född Schneider, 10
 —, Petter, kronolänsman, 10, 88
 Spak, Selma, mamsell, 76
 Spolander, Marie, demoiselle, 86
 Sporre, Björn S., tidsskrivare, 171
 —, C. Jörgen, 171
 —, Gunvor E., född Björbole, 171
 —, J. Morgan, 171
 Sprinchorn, Eva Catarina, född Lundeberg, 50
 —, Hans Adolf, bruksinspektör, 50
 Steffen, A. G. Elisabeth, sekreterare, 122
 —, Anna Margareta (Anna-Greta), född Svenonius, 122
 —, B. Gunilla, se Ramberg
 —, Hugo L., civilingenjör, 122
 —, K. Marianne, laboratoriebiträde, 122
 Steijer, Anna-Lisa Irene, född Östergren, 164
 Steijer, Berit, se Svenonius
 Steijer, Harry, resande, 164
 Stenborg, Per Lorens, kyrkoherde, 74
 Stenbäck, Emma, mamsell, 87
 —, P. A., bruksinspektör, 76, 87
 Stenhammar, Ulrika (Gustava) Andersdtr, se Wallsten
 Stenhoff, Ingrid, född Kråka, 17
 —, Per, vice häradshövding, 17
 Stenman, Anna Helena, född Johansson, 118
 —, Hulda Vilhelmina (Hellen), se Svenonius
 —, Nils Olof, hemmansägare, 118
 Stenquist, J. A., handelsman, 77
 Stina Olofsdtr i Brännebo, hustru, 49
 Stjernberg, Anna M., se Svenonius
 —, Carl Waldemar, källarmästare, 117
 —, Johanna, född Sundström, 117
 —, Maria Sophia, född Brattström, 117
 Stobæa, Brigitta Ciciliana, se Svenonia
 Stobæus, Kilian, professor, 3
 Strehlenert, Brita Cecilia, 23
 —, Dorotea, se Svenonia
 —, Herman Henrik, kapten, 22 f., 109
 Strokirk, rådman, 38
 Stråle, Märta Magdalena, se Müller Ström, Anette E., 172
 —, Anna Elisabet (Anna-Lisa), född Axelsson, 172
 —, Anna Greta, född Gazelius, 172
 —, Birgit K. M., se Kjelldin
 —, Bruno P., 172
 —, Dag O. E., 172
 —, E. E. Rune, köpman, 172
 —, E. Gudrun E., född Vågberg, 172
 —, E. Per-Olof, silversmed, 172
 —, E. S. Elisabet, född Franzén, 172
 —, Eva Christina, född Dahlstedt, 172
 —, Inger Margareta, född Ottosson, 172
 —, J. Maria, född Ekelund, 172
 —, Johan E. H., direktör, 172
 —, Owe J. E., pingstpredikant, 172
 —, Percy B. O., översättare, 172
 —, S. Oliwer, 172
 —, Sven D., 172
 —, Ulf R. G., chaufför, 172
 Strömbom, Emelie Ida Teodelinda Carolina, se Söderlund
 —, Eva Maria, g. m. Sven Månsson, 50
 —, Gustaf, bergsfogde, 46, 50, 89, 91 f.
 —, Johan, kyrkoherde, 75, 135

- Strömbom, Josef, bruksinspektör,
30 f., 43
—, Sara Elisabet, född Holmgren, 17,
29 ff., 110
Strömgren, Gundela E., se Fogelquist
—, Nils, frälseinspektör, 18 f., 109
Ståhl, Gustava, mamsell, 76 f.
Sundberg, Gerd M., 118
—, Jan Erik, 118
—, Jan H., leg. läkare, 118
—, R. Ann-Louise, född Kågén, 118
Sundbom, E. J., häradsskrivare, 86
—, Sofi, mamsell, 87
Sundin, Christian, lagman, 67, 72
Sundling, Lydia Maria, se Wikström
Sundström, B. Johanna Persdtr, se
Svenonius
—, Christina Catarina, jungfru, 64
—, Johanna, se Stjernberg
—, K. Sofia (Sofie), se Svenonius
—, Magdalena, se Nestius
—, Maria Britta, född Berggren, 38,
76, 164
—, Sven, bruksinspektör, 37 f., 164
Svalin, Elisabet Helena, född Wulf-
ram, 50
Swansson, Anna-May, 118
—, Birgit D. M., född Svenonius,
118
—, Norma-Gail, 118
—, Rudolf F., 118
—, Sven Rudolf, ingenjör, 118
Svanström, Karin, jungfru, 76
Sven i Brönnestad 10
— i Hörröd 10
— Andersson, borgare, 4
— Jepsson i Hörröd 10
— Månsson i Möllekull, dräng, 50
— Månsson i Åreda 30, 50
— Pålsson i Hörröd 11, 88
— Svensson 11, 88 f.
Svenborg i Korssaröd 10
Svenonia, Anna Catarina, hustru,
född Lindlöf, 3
—, Anna Catarina, hustru, född Roos,
7 f., 11, 17, 106, 108
—, Anna Catarina, g. m. Magnus
Zachrisson, 17 f., 109
—, Anna Maria, född Lannera, 13—
18, 23, 106, 109
—, Anna Metta, jungfru, 10 f., 17,
108
—, Brigitta Ciciliana, född Stobæa, 3
—, Catarina, född Schenck, 3
—, Dorotea, född Grah, 22 f., 109
—, Elisabet, född Wetring, VII
—, Elsa (likanämnda systrar), 9, 11,
108
—, Elsa Christina, 10 f., 108
—, Elsa Maria, 18, 109
Svenonia, Gundela E., se Fogelquist
—, Maria, 2
—, M. Magdalena (Lena), född
Gahm, 27, 29 ff., 106, 110
—, Metta, 10 f., 108
Svenonius, A. Birgitta, född Wester-
berg, 121
—, Ada L. J., se Olsson
—, A. Ebbe K., amanuens, 151
—, Agnes K., född Ekström, 125
—, Agnes Olivia, 77 f., 136
—, A. Gustava D., född Cederschiöld,
66, 75, 101 f., 130, 135
—, A. Hillevi, född Neroth, 152
—, Albert, se Svenonius, K. Albert
—, Albert F., fyrvaktare, VI, 84, 86,
101 f., 107, 138 f., 156 ff., 160,
162
—, Alfhild (Hild) I. E., ämnes-
lärarinna, 161
—, A. Lovisa (Louise), 64, 102,
112 f.
—, Anders Daniel, assessor, V, 14, 17,
19—24, 30 f., 107, 109
—, Andreas, kastellpredikant, 4
—, Andreas, klockare, V f., VIII,
5—11, 13, 17 f., 88 f., 106 ff.
—, Andreas, klockarson, 10 f., 108
—, Andreas, kyrkoherde, 2
—, Anna, 127
—, Anna, född Ekström, 124
—, Ann C., 128
—, Ann H., se Svenonius, Annhild H.
—, Ann K., 154
—, Anna (Annette) C., husförestän-
darinna, 23 ff., 110
—, Anna E., född Frandsen, 150
—, Anna-Greta, se Svenonius, Anna
Margareta
—, Anna-Lisa S., född Österlund, 158
—, Anna (Anni) M., född Almqvist,
fru, 127
—, Anna M., född Stjernberg, fru,
117
—, Anna Margareta (Anna-Greta),
född Olsson, 148
—, Anna Margareta (Anna-Greta),
se även Steffen
—, Anna Maria (Ann-Mari), se Lind
—, Anna-Märta, lärarinna, 126
—, Anna V., affärsinnehavarinna,
117
—, Anna Vendela Sofia, 39, 165
—, Ann-Charlotte M. E., 158
—, Annette, se Svenonius, Anna C.
—, Annhild (Ann) H., 148
—, Anni, se Svenonius, Anna M.,
—, Arne, se Svenonius, L. Arne R.,
—, Arthur, se Svenonius, F. Arthur
T:son,

Svenonius, Artur, se Svenonius, L.

- , Artur R.,
- , A. Torkel F., toolmaker, 107, 118
- , Augusta Mathilda, 114
- , Barbro A. B., se Blomqvist
- , Barbro H., se Blaney
- , B. E. Gunilla, se Nodin
- , Benedictus Laurentii, kyrkoherde, 4
- , Berit, född Steijer, 164
- , B. Helena, född Wallsten, 115
- , Billie Joanne (Jody), född Miles, 163
- , Birger F. G., advokat, VIII f., 107, 140, 142 f.
- , Birgit D. M., se Swansson
- , B. Johanna, född Sundström, 57, 64, 104, 112
- , Björn, 149
- , Björn A. L., lektor, 107, 151, 153 f.
- , Björn O. D., 154
- , B. Konrad, kontorist, 157
- , Blenda M. H:dr, se Askeroth
- , Bo G., 154
- , Bo H., läroverksadjunkt, 107, 147 f.
- , Bo Johan, 153
- , Brita L., se Lang
- , Brita S. L., född Thordson, 154
- , Britt Marie I., född Carlborn, 155
- , Carin I., se Hörlén
- , Carl, kyrkoherde, 4
- , Carl, livgardist, 4
- , Carl G., handelsbokhållare, 76, 100, 133
- , Carl G., kronolänsman, VII, 63 f., 107, 113, 115 ff., 119, 121
- , Carl J., 115
- , Carl Jakob, 86 f. 138
- , Carl Torsten Enevald, 122
- , Carl W., ekonomidirektör, V ff., 35 f., 47 f., 54—66, 72, 76, 78 f., 86 f., 94—99, 102 ff., 106 f., 111 ff., 115, 122, 181
- , Carolina G., 76, 100, 133
- , Carolina M., född Ahman, 53, 77, 111
- , Catarina E., 149
- , C. Gunnel A., se Dahlberg
- , Christian, akademiräntmästare, 3
- , Christian Enok, sjökapten, 5
- , Christina, se Svenonius, K. M.
- , Christina
- , Christina Catharina, född Broberg, 5
- , Clara G., se Tidstrand
- , Clas, 50, 111
- , Constance (Cocci), se Gissin
- , C. Rudolf, konstapel, 87, 138

Svenonius, Daniel, Michael Svenonius' son, 3

- , Daniel, tullbesökare, 3
- , Diane V., född Bedford, 160
- , E. A. Maria, 156
- , E. A. Vendla, född Löwenborg, 39, 165
- , Ebbe, se Svenonius, A. Ebbe K.,
- , Edith K., född Olsson, 122
- , Edvard, se Svenonius, O. Edvard
- , Eivor I. A., född Corelius, 156
- , E. K. Eva, se Nilsson
- , Elaine, född Fackenthal, 160
- , E. Lennart E., kontorsskrivare, 107, 120
- , Elias Enoch, häradsskrivare, 131
- , Elin, J., född Ekström, 125
- , Ellen M., 130
- , Elna M. S., se Persson
- , Elsa M., elevhemsföreståndarinna, 160
- , E. Marianne, 120
- , Emil (Mille), arrendator, 38, 40, 165
- , Emma J., se Thoresson
- , Enevald, biskop, VII f., 2, 131
- , Enevald, student, VII
- , Eric G., 164 f.
- , Ericus, rådman, 2
- , Erik G., rådman, 107, 126, 129 f.
- , Erik J., 39, 165
- , Erik O. I., kustöveruppsyningsman, 107, 158
- , Ethel G. I., född Johansson, 154
- , Eva, se Svenonius, E. K. Eva,
- , Eva M., student, 148
- , Evelyn S., född Mainiero, 119
- , F. A. Ingemar, fil. stud., 155
- , Fanny, se Svenonius, J. Fanny Ch.,
- , F. Arthur T:son, fotograf, 128
- , Finn H. V., rektor, III, VII—X, 51, 84, 107, 132, 136, 151, 155, 180
- , Frans H., mönsterskrivare, V—VIII, 30 f., 38, 42 f., 45—52, 54, 66, 76, 86, 89, 92 f., 106 f., 110 ff., 130; 137
- , Frans L., e. o. landskanslist, 156 f.
- , Frans L., postmästare, 84, 86 f., 107, 137 ff., 142, 145, 150
- , Fredrik, bruksförvaltare, V f., 43, 47 ff., 52 ff., 62, 64—76, 78, 100 f., 106 f., 111, 130, 132
- , Fredrik, se även Svenonius, H. Fredrik
- , Fredrik W., statsgeolog, VI, 35, 46, 55, 58, 61—65, 75, 102 ff., 107, 113, 122 f., 126, 128 f., 134, 179, 181
- , Fredrika, se Svensson

- Svenonius, Frida A., född Ljunglöf, 159
 —, Gerald S., elektrotekniker, 119
 —, Gerd A. E., se Wiesel
 —, Gerda, född Johansson, 147
 —, Gerda H., församlingsdiakonissa, 125
 —, G. Ingeborg H:dtr, 146 f., 180
 —, Greta, se Svenonius, Margareta J.,
 —, G. Ruben E., landsfiskalsassistent, 120
 —, Gun, se Svenonius, S. Gunhild (Gun),
 —, Gunhild K., teknolog, 129
 —, Gunilla, se Svenonius, B. E. Gunnilla,
 —, Gunnar, se Svenonius, S. Gunnar Z.,
 —, Gunnel M., född Ahnström, 153
 —, Gustaf, se Svenonius, H. Gustaf,
 —, Gustaf Adolf, 115
 —, Gustaf Casper, 49, 111
 —, Gustaf Henrik, se H. Gustaf
 —, Gustaf Hilding, 117
 —, Gustava, se Svenonius, A. Gustava D.,
 —, Gusti H., folkskollärarinna, 116
 —, Göran G. L., köpman, 107, 163
 —, Hanna, se Svenonius, Johanna,
 —, Hanna E., född Holmgren, 158
 —, Hans-Erik L., 158
 —, Harald E. T:son, e. o. byrådirektör, 107, 127 f.
 —, Hedvig Teodora, född Lindström, 113 ff., 180
 —, Helena, se Svenonius, B. Helena,
 —, Hélène (Lena), se Jennings
 —, Helge F., 125
 —, Hellen, se Svenonius, Hulda Vilhelmina,
 —, Hellen E., född Magnusson, 119
 —, Helmer E. (två bröder), VII, 115
 —, Henrik, 23, 110
 —, Henrik, stadsfiskal, V f., VIII, 9, 11—19, 25, 30 ff., 89, 106—110
 —, Henrik E., landsfiskal, 107, 116 f., 119 ff.
 —, Henrik W., telegrafkommissarie, 75, 77, 87, 100, 131 f.
 —, Herman, se Svenonius, T. Herman L.,
 —, Hervor E. Ch., student, 129
 —, H. Fredrik, handelsresande, 107, 115, 117 f.
 —, H. Gustaf, gästgivare, V f., VIII, 16 ff., 25—30, 48, 50, 89, 106 f., 109 f., 164
 —, Hild, se Svenonius, Alfheid I. E.,
 —, Hilda M., husfröken, 84—87, 137 f.
 Svenonius, Hilda T., 157
 —, Hilding Carl, 117
 —, Hildur J., se Newbom
 —, Hillevi, se Svenonius, A. Hillevi
 —, Hilma Adolfina, 115
 —, Hilma Amalia, 114
 —, Hulda Vilhelmina (Hellen), född Stenman, 118
 —, Ida C., 64 f., 112
 —, Ida M., född Westermarck, 120
 —, I. E. Lilian (Lill), född Häger, 149
 —, I. Margareta, se Tvedt
 —, Ingeborg, 116
 —, Ingeborg, se även Svenonius, G. Ingeborg H:dtr,
 —, Ingeborg T. Ch., född Werne-
 man, 163
 —, Ingegerd, se Artgronni
 —, Ingemar, se Svenonius, F. A. Ingemar,
 —, Inger B. H., 120
 —, Ingrid, född Bergström, 4, 129
 —, Ingrid Johanna, se Graeger
 —, James D., student, 119
 —, Jan F., ekon. stud., 128
 —, Jan Lennart, 153
 —, J. Charlotta (Lotten), född Forsström, 139
 —, J. Fanny Ch., se Wikström
 —, Jody, se Svenonius, Billie Joanne (Jody),
 —, Johan, 23, 110
 —, Johan, se även Svenonius, P. Johan,
 —, Johan, målare, 57, 65 f., 107, 112—115, 156, 180
 —, Johan A., ekonomidirektör, V f., 30—38, 40 ff., 48 ff., 54, 67, 89, 91 ff., 102, 107, 110 f., 117, 164 f.
 —, Johan F., telegrafassistent, 76, 78, 100, 131 f.
 —, Johan Fredrik, mekaniker, 114 f.
 —, Johan G., lärning, 50, 52, 76, 111
 —, Johanna, född Olofsdtr, 162
 —, Johanna, se även Svenonius, B. Johanna,
 —, Johanna C., se Ekelund
 —, Johanna Henrietta, se Höglund
 —, Jonas, komminister, 4
 —, Jonas, kyrkoherde, VII
 —, Jonas, pedagog, 4
 —, Julia S., lärarinna, 65, 75 f., 78, 87, 100, 132, 135 f.
 —, Jöns, 10 f., 108
 —, Jörgen, se Svenonius, N. Jörgen M.,
 —, K. Albert, 156
 —, K. A. Per M., 156

- Svenonius, Karin A.-M., 120
 —, Karin H., se Lindskog
 —, Karin I., född Arildsson, 155
 —, Karin I. H., se Danly
 —, Karin M., 148
 —, Karin M. H., se Palmlöv
 —, Karin S. Ch., se Drakhammar
 —, Karl-Henrik E., byggnadssekreterare, 107, 120 f.
 —, Karl Johan, sadelmakaregesäll, 5
 —, Kerstin B. U.-B., 152
 —, Kerstin M. J., född Edsmark, 150
 —, K. M. Christina, stud., 156
 —, Knut A. L., hotellägare, 141
 —, Konrad, se Svenonius, B. Konrad,
 —, K. Richard, kamrer, III, VII ff.,
 51, 79, 81, 84 ff., 107, 131 f.,
 138, 156—160, 180
 —, K. Rosina, född Lindström, 131 f.
 —, K. Sofia (Sofie), född Sundström,
 37 f., 40 f., 76, 83, 164
 —, K. Tore, kommandörkapten, VII,
 125—128
 —, L. Arne R., fil. stud., 152
 —, Lars S. E., assistant professor, 160
 —, L. Artur R., läroverksadjunkt,
 107, 141, 150—153, 155 f.
 —, Laurentius, lektor, 4
 —, Lena, se Svenonius, Hélène,
 —, Lena G. T., 154
 —, Lena M., 150
 —, Lennart, se Svenonius, E. Lennart
 E., och N. Lennart
 —, Lennart G. T., försäljningschef,
 107, 163 f.
 —, Leonard, se Svenonius, Th. Leonard,
 —, Lill, se Svenonius, I. E. Lilian
 (Lill),
 —, Lisbeth M. H., se Thurner
 —, Lizzie (Liz) M., se Berg
 —, Lotten, se Svenonius, J. Charlotta
 (Lotten),
 —, Louise, se Svenonius, A. Lovisa,
 och U. Lovisa,
 —, Lovisa (Louise) K., född Ham-
 margren, 79, 82—86, 137, 139
 —, Lovisa (Lova) K., se Almér
 —, Lovisa (Lova) L., 83, 87, 138
 —, Ludvig, se Svenonius M. Ludvig,
 —, Ludvig O., provinsialläkare, 42,
 84 f., 87, 102, 107, 138, 161 ff.
 —, Maj D. C., född Bystedt, 128
 —, Maj U. D., 154
 —, Maj V. H., affärsbiträde, 151
 —, Mar, se Svenonius, Marie L.,
 —, Margareta, se Svenonius, I. Mar-
 gareta,
 —, Margareta (Greta) J., född Ce-
 derschiöld, 40, 43—50, 52, 57, 64,
 66, 76, 86, 106, 111
 Svenonius, Margit, 116
 —, Margit Ingeborg, 117
 —, Maria, se Svenonius, E. A. Maria,
 —, Maria Catharina, se Höglund
 —, Maria H., född Åberg, 143
 —, Maria J., född Holmqvist, 101 f.,
 156 f., 162
 —, Maria Lovisa Malvina, 76, 78,
 133
 —, Marianne, se Svenonius, E. Ma-
 rianne, samt Zehlén
 —, Marie (Mar) L., född Njurling,
 143
 —, Mathilda, född Knutsson, 150
 —, Mats R. A., 154
 —, May Karin Ingrid (Ninnie), sjuk-
 sköterska, 156
 —, Michael, kyrkoherde, VII, 2 f., 5
 —, Mille, se Svenonius, Emil,
 —, M. J. Vilhelmina (Mina), se Ny-
 bom
 —, M. Ludvig, privatlärare, 72—77,
 87, 133 f.
 —, Märta Elisabet (Titti), född
 Blomqvist, 154
 —, Märta F., född Reiner, 142
 —, Niklas T. E., 153
 —, Nils, VI, 9, 11, 88, 108
 —, Ninnie, se Svenonius, May Karin
 Ingrid (Ninnie),
 —, N. Jörgen M., jur. och med.
 kand., 107, 151, 156
 —, N. Lennart, försäljningsassistent,
 107, 152
 —, O. Edvard, fyrmästare, 101, 107,
 157 f.
 —, Olof, se Svenonius, P. Olof,
 —, Olof F., landsarkivarie, 48, 54,
 56, 58, 60, 64, 107, 123, 126,
 128 f., 181
 —, Oscar, brukspatron, 38 ff., 77,
 107, 165
 —, Ove, planeringskontorist, 5
 —, Per, se Svenonius, K. A. Per M.,
 —, Per H., tf. e. o. avdelningschef,
 107, 147, 149 f.
 —, Peter A., 160
 —, P. Johan, 150
 —, P. Olof, 150
 —, Ragnhild E., 130
 —, Richard, se Svenonius, K. Ric-
 hard,
 —, Richard S., 164
 —, Rolf H., ekonomichef, 107, 147,
 149
 —, Rolf H. E., pol. stud., 120
 —, Rosina, se Svenonius, K. Rosina,

- Svenonius, Rudolf, se Svenonius, C. Rudolf,
 —, Rudolf H., kronolänsman, 47, 50, 52 f., 71, 76 f., 86 f., 111
 —, Ruth A. M., se Kågén
 —, Ruth E., född Höglund, 122
 —, Ruth H. E., född Hultgren, 130
 —, Selma J., telegrafafföreståndarinna, 84 f., 87, 137 f.
 —, S. Gunhild (Gun), född Thorgren, 120
 —, S. Gunnar Z., tandläkare, 122
 —, Signe A. M., se Gasslander
 —, Sigrid M., handarbetslärarinna, 125
 —, Sigurd T., förvaltare, 107, 117, 121
 —, Sofia, se Öngren
 —, Sofie, se Svenonius, K. Sofia (Sofie),
 —, Sonja B., född Nilsson, 152
 —, Sten A. T., 154
 —, Stephanie C., 164
 —, Stig (Steve) O. Hj., affärsman, 107, 118
 —, Svea M., 116
 —, Sven d. ä., klockarson, 9 ff., 108
 —, Sven d. y., klockarson, 10 f., 108
 —, Sven, läroverkskollega, 3
 —, Sven A., 126
 —, Sven B. K., apotekare, 107, 151 ff.
 —, T. Herman L., läroverksadjunkt, 107, 141, 145—149, 180
 —, Th. Leonard, lektor, 84, 87, 98, 102, 107, 138, 160 f.
 —, Thora Ch., se Christenson
 —, Thure L., fängelsedirektör, V f., 50, 52, 54, 78—86, 101 f., 106 f., 111, 132, 137 f., 156, 160 f.
 —, Titti, se Svenonius, Märta Elisabet,
 —, Tom K. E., 153
 —, Tore, se Svenonius, K. Tore,
 —, Torkel, se Svenonius, A. Torkel F.,
 —, Torsten, 164
 —, Torsten H., 130
 —, Torsten V. E., sjöingenjör, 107, 152 f.
 —, Ture K., 144, 180
 —, Ture R., civilingenjör, 41, 107, 144, 163 f.
 —, Tyra E., kassör, 126
 —, Ulf S. A., bensinstationsinnehavare, 107, 154
 —, Ulla E., se Andersson
 —, Ulla G. H:dr, fil. mag., 147 f.
 —, U. Lovisa (Louise), guvernant, 38, 49—52, 76, 111
 —, Vera, se Oldfelt
 —, Vibjörn, kyrkoherde, VII f., 5
 Svenonius, Zelma M., lärarinna, 75, 77, 100, 135 ff.
 Swenonius Hugo Bernhard, affärsföreståndare, 5
 Svensson, Edith Elisabet, se Häger
 —, Emelie H., se Sjögren
 —, Fredrik W., farmare, 168
 —, Fredrika, född Svenonius, VI, 78, 130 f., 168
 —, Hulda, se Magnusson
 —, Inga Berit Linnea, se Magnell
 —, J. Fritiof, 168
 —, Jonas, student, 15, 18
 —, Kerstin E., se Magnell
 —, S. Magnus, trädgårdsmästare, VI, 78, 131, 168
 —, Thecla, se Falk
 —, Ture, 168
 —, Viktor, guldsmed, 168
 Swensson, Carl August, kyrkoherde, 1
 Sädbom, M. C., fru, 38
 Söderberg, Elin Helena, se Olsson
 Söderlund, Emelie Ida Teodelinda Carolina, född Strömbom, 75
 —, Gustaf, kyrkoherde, 75
 Söderström, Inger M., se Sjöberg
 Tegnér, Esaias, biskop, 43
 Telander, Carl Persson, klockare, 5 f.
 Tellander, Per, prost, 66
 Tengdahl, Georg, student, 6
 Tengvall, Ellida Charlotta, född Fehrström, 161
 —, Thor Emil, rådmän, 161
 —, Thora Ch., se Christenson
 Teurnberg, Fabian, bokhållare, 26
 Théel, Hjalmar, professor, 123, 176
 Thingvall, Catarina Helena, se Sehlstedt
 Thomæus, Andreas, prost, 17
 Thordson, Agnes Sofia, född Bursell, 154
 —, Brita S. L., se Svenonius
 —, Johan Sixten, folkskollärare, 154
 Thorell, Britt G., se Hammarfeldt
 Thoreson, Claes, konduktör, 113
 —, Emma J., född Svenonius, 113
 —, Emy M., se Lundborg
 Thorgren, Jonas Ludvig, hemmansägare, 120
 —, S. Gunhild (Gun), se Svenonius
 —, Signe Charlotta, född Eriksson, 120
 Thurner, Heinz, dipl. ing., 121
 —, Iisbeth M. H., född Svenonius, 121
 Tidstrand, Clara G., född Svenonius, 75, 77, 100, 135 f.
 —, Johan August, civilingenjör, 135

Tidstrand, Karl Henrik, 135
 —, Margareta Theresia, född Lindbäck, 135
 Tingberg, Israel, kamrerare, 76
 —, Maria, född Salmodin, 76
 Topelius, Zacharias, författare, 1
 Torbjörn Olofsson i Tormastorp 10
 Torpadie, Sofia, född Weijdling, 24
 Tuftström-Johansson, Inga-Britt, se Magnell
 Tullgren, klockare, 50
 Tvedt, I. Margareta, född Svenonius, 152
 —, Sverre, 152
 —, Sverre, lek. läkare, 152
 Tydén, Ludvig, grosshandlare, 73

Uggla, E. Sophie, född Ekelund, 38
 Uhn, J., se Hamberg
 Ulfgren, Gunilla, se Lannera
 Ullman, lotskapten, 101
 Ulrich, Johan, krigsråd, 55 f., 96
 Unäus, Carl, häradskrivare, 53
 Unbeck, fru, 31
 Unge, Sara Christina von, se Helin
 Unonius, släkt, 1

Wahlberg, bruksinspektör, 79
 —, Anna E., född Hammarfeldt, 166
 Wahlberg, Axel Hj., chaufför, 166
 —, Rut K. I., kontorist, 166
 —, Sonja M., se Lundstedt
 Wahlström, skrivare, 23
 Waldenström, P. P., lektor, 123
 Wallace, Eugenia, se Bedford
 Wallbom, P. O., bruksinspektör, 64
 Wallin, Anna Charlotta, se Andersson
 Wallmark, Antonia (Anni), se Bergström
 Wallroth, C. J., brukspatron, 77
 —, Georgina, mamsell, 77
 —, J., fru, 77
 Wallsten, B. Helena, se Svenonius
 —, Johan, kustuppsyningsman, 115
 —, Ulrika (Gustava), född Stenhammar, 115
 Walmstedt, L. E., 124, 175
 Vanino, Anna Juditta, född Ditschern, 106
 —, Antonio, gästgivare, 44, 106
 —, Juliana Maria, se Laurel
 —, Peter, köpman, 44
 Warburg, Karl, professor, 124, 175
 Wedege, Helena, se Bruzell
 —, Jacob, rådman, 28
 —, Margareta, se Gahm
 Weideman, Greta, se Kock

Weidemann, C. F., kabinettskammarherre, 58
 Weijdling, Beata, född Grahl, 23
 —, Henrik Otto, byggmästare, 23
 —, Sofia, se Torpadie
 Vejde, P. G., fil. dr, 18, 36
 Welander, Aina Hildegard Charlotta, se Kågén
 Welin, Gustaf, skräddare, 83
 Vennerström, bokhållare, 87
 Werling, Erik Gustaf, 77
 —, J. H., disponent, 77
 Werneman, Ingeborg T. Ch., se Svenonius
 Wessel, Anna H., 141
 —, Barbro K. B:dr, född Berg, 141
 —, Bjarne T:son, major, 141
 —, Björn M. H:son, 141
 —, B. Peter, 141
 —, Britta V., född Johnsson, 141
 —, Gunilla B:dr, se Beskow
 —, Hans H. B:son, löjtnant, 141
 —, Jan T. B:son, teknolog, 141
 —, K. Marie, 141
 —, Maud K., född Wikström, 141
 —, Thorleif (Leif) C. B:son, 141
 Wester, fru, 77
 —, Peter, läkare, 77
 Westerberg, A. Birgitta, se Svenonius
 —, Helena, mamsell, 86
 —, Malen, född Larsson, 121
 —, Oskar Walfrid, organist, 121
 Westerblad, Elias, häradskrivare, 43
 Westerlund, Lars Petter, komminister, 65
 Westermarck, Erik, handlande, 120
 —, Ida M., se Svenonius
 —, Klara, född Malm, 120
 Westling, Karin M., se Magner
 Westman, Johan August, vice organist, 65
 Westring, Ambrosius, häradshövding, 23
 Vettergren, häradskrivare, 87
 Wettring, Elisabeth, se Svenonia
 Wiberg, Catharina, född Eek, 12, 109
 —, Gesca, 12 f., 109
 —, Hans, kornett, 12, 109
 Wickelgren, Johan Erland, prost, 30
 —, Wendela Johanna, se Berglund
 Wickenberg, Fredrik, assessor, 26
 Widell, Johan, komminister, 76
 —, Malin, född Cederschiöld, 76
 Widman, Oskar, professor, 124, 175
 Wiesel, Curt W., restaurantman, 118
 —, Gerd A. E., född Svenonius, 118
 —, Michelle M. I., se Jones
 Wiggman, Hans, bokhållare, 27
 Wijkander, August, professor, 124, 134, 175

Wikström, Anna Lisa E. Ch., 141
 —, Emilie Carolina, född Cederström, 140
 —, Fritz, länsnotarie, 140
 —, Hugo, advokat, 140
 —, J. Fanny Ch., född Svenonius, VII, 140 f.
 —, Lydia Maria, född Sundling, 140
 —, Maud K., se Wessel
 —, Olof Johan, kronolänsman, 65
 —, Petter Olof, kyrkoherde, 64
 Wiksäll, Anders, pappersmästare, 50
 Winqvist, E. G., prost, 86 —
 Winroth, C., handlande, 60
 Vising, Johan, professor, 124, 176
 Wittrock, V. B., professor, 123, 176
 Vollert, B., mamsell, 76
 Wrangel, Christian A., friherre, 51 f., 61, 68
 —, Ewert, professor, 142, 176
 Wulfram, demoiselle, 50
 —, Elisabet Helena, se Svalin
 Vågberg, E. Gudrun E., se Ström

Yngström, C. J., bokhållare, 76

Zehlén, C. Michael, 127
 —, Marianne, född Svenonius, 127
 —, Sara M., 127
 —, S. Ruben, TV-dekoratör, 127

Åberg, Augusta Charlotta, född Lundblad, 143
 —, Carl Mikael, sjökaptén, 143
 —, Hilda Viktoria Charlotta, se Johansson
 —, Maria H., se Svenonius
 Ahman, Brita Stina, född Pettersson, 53, 111
 —, Carolina M., se Svenonius
 —, Nils August, färgare, 53, 111
 Ahs, Sara, se Beron
 Åke Bengtsson, befallningsman, 9
 Åkerberg, källarmästare, 15
 Åkerholm, Anna, 10

Ädelberg, löjtnant, 23
 —, löjtnantska, 23

Öberg, Hilda, född Hammargren, 84
 Öller, klockare, 7
 Öngren, Olof Gustaf, bergmästare, 40, 164
 —, Sofia, född Svenonius, 37 f., 40 ff., 77, 164
 Öquist, Fridolph Johan, student, 65
 —, L. U., lantränkmästare, 64
 Öqvist, August, bokhållare, 87
 Örn, Lars G., ingenjör, 51
 Östergren, Anna-Lisa Irene, se Steijer
 Österlund, Anna-Lisa S., se Svenonius



Medlemsavgiften i Personhistoriska Samfundet är kr. 20:— pr år
+ porto och uttages som postförskott för Personhistorisk Tidskrift.
Önskan om inträde anmäles till Samfundets sekreterare, fil. dr
BIRGITTA LAGER, Riksarkivet, Stockholm 2. Bokhandelspris för
löpande årgång är kr. 25:—

Pris kr. 14:—